

A.T.E.I. Πατρών

*Τμήμα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού &
Πληροφοριακών Συστημάτων*

**Η Πορεία & η Εξέλιξη της Τοπικής
Αυτοδιοίκησης & ο Ρόλος των
Πληροφοριακών Συστημάτων**

**Θεοδώρου Προκόπιος
Φαλελάκη Γεωργία**

Εισηγητής: Θεοδωράτος Φώτιος

Πάτρα, Δεκέμβριος 2004

**Ανώτατο Τεχνολογικό
Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πατρών**

**Τμήμα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού &
Πληροφοριακών Συστημάτων**

**Η Πορεία και η Εξέλιξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και
ο Ρόλος των Πληροφοριακών Συστημάτων**

**Θεοδώρου Προκόπιος
Φαλελάκη Γεωργία**

Εισηγητής: Θεοδωράτος Φώτιος

Πάτρα, Δεκέμβριος 2004

Αισθανόμαστε την υποχρέωση να ευχαριστήσουμε θερμά όλους εκείνους που μας βοήθησαν και μας κατεύθυναν στο να μπορέσουμε να αναλύσουμε όσο το δυνατόν πιο σωστά την πορεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τη συμβολή των Πληροφοριακών Συστημάτων στην εξέλιξη της.

Καταρχήν να ευχαριστήσουμε τον υπεύθυνο καθηγητή μας κύριο Θεοδωράτο Φώτιο για την υποστήριξη και την συνεργασία του. Οι πληροφορίες οι οποίες μας έδωσε για τους δήμους στους οποίους θα μπορούσαμε να απευθυνθούμε ώστε να μπορέσουμε να διεκπεραιώσουμε την έρευνα μας με τον καλύτερο δυνατόν τρόπο, στάθηκαν πολύτιμες.

Δεν θα πρέπει να παραλείψουμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στο προσωπικό της βιβλιοθήκης του Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών και στη γραμματεία του τμήματος Επιχειρηματικού Σχεδιασμού και Πληροφοριακών Συστημάτων όπως επίσης και στους καθηγητές μας με τους οποίους συνεργαστήκαμε αυτά τα χρόνια.

Ευχαριστούμε τον δήμαρχο του Δήμου Βραχναϊκών κύριο Γκριτσώνη Παύλο και τον δήμαρχο του Δήμου Πελεκάνου, κύριο Δερμιτζάκη Γεώργιο που μας παραχώρησαν τις συνεντεύξεις χωρίς κανένα δισταγμό. Επίσης τους υπαλλήλους του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών του Δήμου Βραχναϊκών για την σημαντική τους βοήθεια.

Από τον Δήμο Χανίων θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον κύριο Χρήστο Γιακουμάκη, Διευθυντή Διοικητικών Υπηρεσιών του δήμου για τα βιβλία και τις πληροφορίες που μας διέθεσε και που μας βοήθησαν ουσιαστικά στο να καταγράψουμε την λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων στους δήμους.

Λίστα Περιεχομένων

Περίληψη Πτυχιακής Εργασίας.....	7
----------------------------------	---

Ενότητα 1^η

Έννοια Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Ιστορική εξέλιξη

1.1	Εισαγωγή.....	8
1.2	Ιστορική ανάδρομη.....	9
1.2.1	Αρχαιότητα – Κλασική περίοδος.....	9
1.2.2	Βυζαντινή περίοδος.....	10
1.2.3	Τουρκοκρατία.....	10
1.2.4	Το προσωρινό πολίτευμα της Ελλάδας το 1822.....	11
1.2.5	Νέο Ελληνικό κράτος – Κυβέρνηση Καποδίστρια.....	11
1.2.6	Περίοδος Αντιβασιλείας.....	11
1.2.7	Περίοδος Ελληνικών Συνταγμάτων – Μεταρρυθμίσεις Τρικούπη.....	12
1.2.8	Νόμος ΔΝΖ΄ του 1912.....	12
1.2.9	Περίοδος Συντάγματος 1927.....	13
1.2.10	Νέος αστικός και κοινοτικός κώδικας του 1954.....	13
1.2.11	Περίοδος Συντάγματος 1975.....	14
1.2.12	Δεκαετία ‘80 Έναρξη Καποδίστρια.....	14
1.2.13	Δεκαετία του ‘90 - Νόμος 2218/1994.....	16
1.2.14	Πρόγραμμα Ι. Καποδίστρια – Νόμος 2539/1997.....	17
1.3	Πρώτη βαθμίδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	18
1.3.1	Δήμοι είναι.....	19
1.3.2	Κοινότητες είναι.....	19
1.3.3	Συγκρότηση δημοτικού συμβουλίου - Δημαρχιακής επιτροπής και Δημάρχου – Τοπικών συμβουλίων.....	19
1.3.4	Αρμοδιότητες δήμων και κοινοτήτων.....	20
1.3.5	Αρμοδιότητες δημάρχου.....	23
1.3.6	Αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου.....	23
1.3.7	Αρμοδιότητες δημαρχιακής επιτροπής.....	24
1.3.8	Αρμοδιότητες τοπικού συμβουλίου.....	25

Ενότητα 2^η

Επικρατούσα κατάσταση στους Ο.Τ.Α.

2.1	Διαπιστώσεις για τη κατάσταση που επικρατεί σήμερα στους Ο.Τ.Α.....	28
2.2	Πλεονεκτήματα - Προτάσεις εφαρμογής μηχανογραφημένου πληροφοριακού συστήματος.....	29
2.2.1	Πλεονεκτήματα.....	29
2.3	Η Ελλάδα στην κοινωνία της πληροφορίας – Στρατηγικές & δράσεις.....	32
2.3.1	Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.....	34
2.3.2	Επιχειρησιακό πρόγραμμα Κλεισθένης.....	36
2.3.3	Προγράμματα ανάπτυξης.....	37
2.4	Έργα σε εξέλιξη.....	39

2.4.1	Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος εξυπηρέτησης πολιτών.....	39
2.4.2	Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του έργου.....	41
2.4.3	Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων και ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις.....	44
2.4.3.1	Δράσεις που αφορούν στην διοικητική εξυπηρέτηση του πολίτη.....	44
2.4.3.2	Τρόποι ωφέλειας.....	45

Ενότητα 3^η

Πληροφοριακά Συστήματα των Ο.Τ.Α.

3.1	Εισαγωγή.....	46
3.2	Οι Χρήστες του πληροφοριακού συστήματος.....	47
3.2.1	Το προσωπικό του Ο.Τ.Α.....	47
3.2.2	Οι πολίτες (Δημότες & Κάτοικοι).....	48
3.2.3	Οι αιρετοί.....	48
3.2.4	Το κράτος & η αυτοδιοίκηση.....	49
3.2.5	Οι παροχείς υπηρεσιών προς τον Ο.Τ.Α.....	49
3.3	Οι Λειτουργίες του πληροφοριακού συστήματος.....	49
3.3.1	Λειτουργίες των Ο.Τ.Α. και μηχανογραφική τους κάλυψη.....	50
3.4	Γενικές αρχές λογισμικού.....	53
3.4.1	Ανοικτά συστήματα (Open Systems).....	54
3.4.2	Αρχιτεκτονική Client – Server.....	55
3.4.3	Σχεσιακές Βάσεις Δεδομένων (RDBMS).....	55
3.4.4	Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας (GUI).....	56
3.4.5	Το λογισμικό συστημάτων.....	56
3.4.6	Το λογισμικό εφαρμογών.....	56
3.4.6.1	Λειτουργία σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο.....	57
3.4.6.2	Παράλληλη λειτουργία πολλών χρηστών.....	57
3.4.6.3	Φιλικότητα προς τον χρήστη.....	58
3.4.6.4	Η εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης στα δεδομένα.....	58
3.4.6.5	Η ασφάλεια και η ακεραιότητα των δεδομένων.....	58
3.4.6.6	Τεχνικά εγχειρίδια της εφαρμογής.....	58
3.5	Χαρακτηριστικά των εφαρμογών.....	60
3.6	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Περιφερειών.....	61
3.6.1	Υποσύστημα αυτοδιοίκησης.....	63
3.6.1.1	Λειτουργίες.....	63
3.6.1.2	Δεδομένα παρελθόντων ετών.....	70
3.6.1.3	Τμήματα – Χρήστες.....	70
3.6.1.4	Διασύνδεση με άλλα υποσυστήματα του Ο.Π.Σ.Π.....	71
3.6.1.5	Αρχιτεκτονική.....	71
3.6.1.6	Επιδόσεις – Χρόνοι απόκρισης στο τοπικό δίκτυο -Ταυτόχρονοι χρήστες.....	71
3.6.2	Λογισμικά τα οποία θα εγκατασταθούν στα συστήματα των περιφερειών.....	71
3.7	Προγράμματα δήμων.....	73
3.7.1	Πρόγραμμα ΟΜΝΙ.....	73

3.7.2	Πρόγραμμα MILLION.....	74
3.7.3	Πρόγραμμα CRETE TOURNET.....	74
3.8	Πρόγραμμα δημοτολογίου Δήμου Χανίων.....	75
3.8.1	Εισαγωγή.....	75
3.8.2	Οδηγίες χρήσεως για δημοτολόγιο.....	75
3.8.3	Γενικές αρχές χρήσης της εφαρμογής.....	77
3.8.4	Περιγραφή επιλογών.....	80

Ενότητα 4^η **Έρευνα στους δήμους**

4.1	Σκοπός της έρευνας.....	92
4.2	Μεθοδολογία έρευνας.....	92
4.3	Συνεντεύξεις δημάρχων.....	93
4.3.1	Δήμαρχος Βραχναϊκών.....	94
4.3.2	Δήμαρχος Πελεκάνου.....	97
4.4	Ειδικά συμπεράσματα του Νομού Αχαΐας.....	99
4.4.1	Γενικό συμπέρασμα Νομού Αχαΐας.....	106
4.5	Ειδικά συμπεράσματα του Νομού Χανίων.....	108
4.5.1	Γενικό συμπέρασμα Νομού Χανίων.....	115
4.6	Συγκεντρωτικά συμπεράσματα – Σύγκριση Νομού Αχαΐας & Νομού Χανίων.....	117

Ενότητα 5^η **Συμπεράσματα - Προτάσεις**

5.1	Γενικό Συμπέρασμα.....	125
5.2	Προτάσεις.....	127
5.2.1	Στρατηγική ανάπτυξης της επιμορφωτικής προσπάθειας.....	128
	Τυπολόγιο.....	130
	Βιβλιογραφία.....	131
	Παράρτημα.....	134

Περίληψη Πτυχιακής Εργασίας

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η μελέτη της εξέλιξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η συμβολή των πληροφοριακών συστημάτων σε αυτή. Αρχικά γίνεται μια ανάλυση για το πως άρχισε να δημιουργείται ο θεσμός αυτός στην χώρα μας και την πορεία την οποία ακολούθησε κατά το πέρασμα των χρόνων. Γίνονται αναφορές σε όλες τις εξελίξεις και τις αλλαγές που συνέβησαν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση παραθέτοντας ορισμούς, νόμους και αρμοδιότητες των αιρετών.

Στην πορεία της δημιουργήθηκαν αρκετά προβλήματα τα οποία συντελούσαν στην καθυστέρηση της ανάπτυξης των δήμων και που είχαν κυρίως να κάνουν με την πολυδιάσπαση των δήμων και με την έλλειψη τεχνολογιών. Από το 1990 και έπειτα και με το Επιχειρησιακό Σχέδιο «Ιωάννης Καποδίστριας» (1997) αναπτύχθηκε η τεχνολογία στους δήμους εφαρμόζοντας νέα πληροφορικά συστήματα που συντέλεσαν στο να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για μια καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Έχουμε παραθέσει τις ανάγκες που πρέπει να εξυπηρετούν τα πληροφοριακά συστήματα όπως επίσης και τις λειτουργίες τις οποίες καλύπτουν σε κάθε τομέα των δήμων. Για να γίνουν πιο κατανοητά τα παραπάνω διαθέτονται κάποια από τα προγράμματα τα οποία εφαρμόζονται. Έτσι, με αυτό τον τρόπο μπορούμε επίσης να διαπιστώσουμε με μεγαλύτερη ευκολία τη χρήση και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν.

Θεωρήσαμε ότι έχοντας πραγματικά στοιχεία από τους δήμους θα μπορέσουμε να διαπιστώσουμε καλύτερα την κατάσταση η οποία επικρατεί σήμερα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό πραγματοποιήσαμε μια ερευνά σε δήμους δυο νομών, στο Νόμο Αχαΐας και στο Νομό Χανίων. Τα διαγράμματα και τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής αναλύονται σε ειδικό κεφαλαίο όπου παρατηρούνται τόσο οι εξελίξεις όσο και οι δυσλειτουργίες που υπάρχουν.

Στο τελευταίο μέρος της εργασίας αναλύουμε διαπιστώσεις και συμπεράσματα τα οποία απορρέουν. Τέλος κρίναμε σκόπιμο να κάνουμε μια πρόταση για το τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να βελτιωθεί ένας σημαντικός τομέας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που μέσω της έρευνας διαπιστώσαμε ότι μέχρι στιγμής παρουσιάζει προβλήματα.

Έννοια Τοπικής Αυτοδιοικήσεως - Ιστορική εξέλιξη

1.1 Εισαγωγή

Οι σύγχρονες κυβερνήσεις είχαν και έχουν σαν κύριο στόχο να επιτύχουν μια αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων και των εισοδημάτων, να εδραιώσουν μια κοινωνικά δίκαιη κατανομή αυτών και να διατηρήσουν ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης ταυτόχρονα με μια σταθεροποίηση των τιμών που θα εξασφαλίζει τις λογικές τιμές αμοιβών των εργαζομένων. Η επιτυχία ή η αποτυχία όλων αυτών των στόχων εξαρτάται σε ένα μεγάλο βαθμό από το πόσο αποτελεσματική είναι η οργάνωση του δημόσιου τομέα και φυσικά από το μέγεθος των οικονομικών δραστηριοτήτων του δημόσιου τομέα έτσι ώστε οι μηχανισμοί του να είναι σε θέση να εκπληρώσουν επιτυχώς τους προαναφερθέντες στόχους (Τσενές 1986).

Έτσι, το ερώτημα που προκύπτει και πρέπει να απαντήσουν οι κυβερνήσεις είναι ποια είναι η μορφή δημόσιου τομέα και αν είναι τελικά η πιο αποτελεσματική για την επίτευξη των παραπάνω στόχων. Δηλαδή ποια μορφή αποκέντρωσης θα εφαρμόσουν.

Με τον όρο **Αποκέντρωση** εννοούμε τον όρο που χρησιμοποιείται σε αντίθεση προς τη «Συγκέντρωση» ή το «Συγκεντρωτικό Διοικητικό Σύστημα» και εκφράζει την κατανομή των αποφασιστικών διοικητικών αρμοδιοτήτων στην πολιτεία κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι σπουδαιότερες από αυτές που έχουν σημασία να ασκούνται από περιφερειακά και όχι από κεντρικά όργανα.

Αναπτύχθηκαν διάφορες μορφές οργάνωσης του δημόσιου τομέα ή αλλιώς διάφορα συστήματα αποκέντρωσης αντίστοιχα. Η μερική αποκέντρωση είναι εκείνη η μορφή περιφερειακής αποκέντρωσης που είναι λίγο έως πολύ σύνθετη και κατά την οποία η κεντρική διοίκηση μεταβιβάζει περιορισμένη πολιτική και διοικητική εξουσία σε κάποιο περιφερειακό ή τοπικό όργανο. Εδώ ακριβώς υπάγεται και η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Τσενές 1986).

Συγκεκριμένα η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Τ.Α.) ορίζεται ως μια αυτόνομη διοίκηση με κύριο σκοπό τη διαχείριση των τοπικών κοινών υποθέσεων από ένα αντιπροσωπευτικό όργανο της τοπικής κοινωνίας (Τσενές 1986).

Δυο είναι τα βασικά θέματα με τα οποία περιστρέφεται η έννοια της Τ.Α. Αρχικά, η Τ.Α. ως θεσμός προάγει την δημοκρατία σύμφωνα με την έννοια της αντιπροσώπευσης και της λαϊκής συμμετοχής. Δεύτερον, η Τ.Α. μπορεί και επεμβαίνει εκεί που η κεντρική διοίκηση αδυνατεί να επέμβει, δηλαδή μπορεί να είναι αποτελεσματικότερη στην παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών.

«Δεν είναι λοιπόν τυχαίο το γεγονός ότι η Τ.Α. θεωρείται η έκφραση της λαϊκής βούλησης στον τόπο κατοικίας των δημοτών ή των κατοίκων της κοινότητας για τις τοπικές υποθέσεις, που υλοποιείται από τα κατά τόπους συμβούλια, τα οποία εκλέγονται από το λαό. Η Τ.Α. είναι πρωτογενές κίτταρο της δημοκρατίας. Άμεση λαϊκή έκφραση στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης (Δ.Δ.). Γνήσια μορφή υλοποίησης της αποκέντρωσης και βασικό κίτταρο στην προσπάθεια της περιφερειακής ανάπτυξης» (Δουατζής 1986).

1.2 Ιστορική ανάδρομη

Η Τ.Α., ιδιαίτερα στην χώρα μας έχει μακρόχρονη ιστορία, που έχει τις ρίζες της στην αρχαιότητα. Η εξελικτική πορεία του θεσμού συχνά διακόπηκε από την επιβολή συγκεντρωτικών συστημάτων διοίκησης που παρέλυσαν το θεσμό. Ωστόσο, ο βαθιά αυτός δημοκρατικός θεσμός διατήρησε την εθνική μας ταυτότητα σε χαλεπούς καιρούς, π.χ. τουρκοκρατία κι εθνική αντίσταση κι άλλοτε πάλι συνάντησε δυσκολίες στο δρόμο για την ανάπτυξη του (Δουατζής 1986).

1.2.1 Αρχαιότητα – Κλασική περίοδος

Ο θεσμός της Τ.Α., κατά την μυθολογία, ξεκινά από τον Θησέα, ο οποίος θεωρείται ο ιδρυτής του δήμου της αρχαίας Αθήνας της πρωτόθετης και ιερής αυτής παναθηναϊκής οργάνωσης και θεμελιωτής της δημοκρατίας (Δαράκης 1995).

Στο διοικητικό τομέα, πρώτος ο αθηναίος, πολιτικός και μεταρρυθμιστής Κλεισθένης (509 – 508 π.Χ.) χώρισε τη χώρα σε 30 μέρη, που το καθένα περιλάμβανε τρεις ή

περισσότερους δήμους και ο κάθε δήμος είχε τη δική του διοικητική περιφέρεια, ονομασία και διοικητικά όργανα. Το γενικότερο σχήμα που επικρατεί για τη λειτουργία του θεσμού της Τ.Α. είναι: Δήμος – Δημογέροντας – Γεν. Συνέλευση Δήμου (αγορά) (Δαράκης 1995, Δαουτόπουλος 1995).

1.2.2 Βυζαντινή περίοδος

Το βυζαντινό κράτος με βάση τη διοικητική του οργάνωση ήταν χωρισμένο σε ανατολικό και δυτικό κι αυτό σε τέσσερις μεγάλες επαρχίες. Υπήρχαν οι πόλεις, οι κόμμες και τα χωριά δηλαδή κοινότητες και δήμοι (Δαράκης 1995). Το βυζαντινό κράτος θεωρείται σταθμός στην ανάπτυξη οργανωμένης συλλογικής κάλυψης των αναγκών του λαού που προέρχονταν από τη συγκεντρωτική πολιτική του κράτους (Στασινοπούλου 1997, Βαρδακούλας 1980).

Η πτώση της Κωνσταντινούπολης σήμανε το τέλος του βυζαντινού κράτος όχι όμως και το τέλος της Τ.Α. στο Ελληνικό χώρο, διότι ο θεσμός προσαρμόστηκε κατάλληλα κι επέζησε επιτυχώς της δουλειάς των τεσσάρων αιώνων, ιδίως υπό το σχήμα της κοινότητας (Τάχος 1993).

1.2.3 Τουρκοκρατία

Οι κοινότητες που επέζησαν μετά την κατάρρευση της βυζαντινής αυτοκρατορίας, συσπειρωμένες κάτω από την αιγίδα της εκκλησίας και διατηρώντας το δικαίωμα της αυτοδιοίκησης διαφύλαξαν το πνεύμα της ανεξαρτησίας, μόρφωσαν πολιτικά το γένος κι αποτέλεσαν τον θεμέλιο λίθο της ανασυγκρότησης του έθνους σε ανεξάρτητη πολιτεία (Ζάννας 1982).

Κάθε πόλη, κόμη ή χωριό διοικούνταν από 1-5 δημογέροντες. Αυτοί ήταν οι φυσικοί προστάτες των κατοίκων και λάμβαναν μέριμνα για ζητήματα όχι μόνο διοικητικά αλλά και εκκλησιαστικά και οικονομικά όπως η ίδρυση ναών και σχολείων, η ύδρευση, η υγεία, απονομή δικαιοσύνης, απόδοση φόρων, κ.λ.π. Επίσης, οι δημογέροντες εξέλεγαν τους προεστούς κι από αυτούς εκλέγονταν οι κεντρικοί αντιπρόσωποι για την έδρα του Πασά της περιοχής αλλά και οι 'Βεκίληδες' που χρησίμευαν ως μεσάζοντες μεταξύ των υπόδουλων Ελλήνων και της Οθωμανικής κυβέρνησης. Η παραπάνω διοικητική διάρθρωση αποτέλεσε τη Τ.Α. των Ραγιάδων, η οποία με επικεφαλής το θεσμό των Δημογερόντων περιόρισε τις επεμβάσεις του κατακτητή στις υποθέσεις των Ελληνικών κοινοτήτων (Δαουτόπουλος 1995, Δαράκη 1995).

1.2.4 Το Προσωρινό πολίτευμα της Ελλάδας το 1822

Η ελληνική επανάσταση στάθηκε μοιραία για το θεσμό της Τ.Α. Οι κοινότητες καταστράφηκαν από τις σφαγές και τις διώξεις των Τούρκων τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά (Δαράκη 1995, Ζάννας 1982).

Η γενική συνέλευση των Ελλήνων στην Επίδαυρο ίδρυσε την κεντρική κυβέρνηση της Ελλάδας και θέσπισε το θεσμικό πλαίσιο για την Τ.Α. με τους νόμους της 12/30 Απριλίου 1822 'περί οργανισμού των Ελληνικών Επαρχιών' και της 29 Νοέμβριου 1822 'περί εκλογής των παραστατών'. Παράλληλα και με τη συνέλευση της Τροιζήνας την 1^η Μαΐου 1827 οι μονάδες Τ.Α. μειώθηκαν και ο θεσμός αλλοιώθηκε (Δαουτόπουλος 1995, Δαράκης 1995).

1.2.5 Νέο ελληνικό κράτος – Κυβέρνηση Καποδίστρια

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, εισήγαγε την Νομαρχιακή Διοίκηση που αποτέλεσε τη βάση της διοικητικής οργάνωσης του σύγχρονου ελληνικού κράτους, ενώ η διοικητική διαίρεση που ο ίδιος καθιέρωσε, εξακολουθεί ακόμα και σήμερα να χαρακτηρίζει τη διοικητική διαίρεση της Επικράτειας.

Το σύστημα του Καποδίστρια με βάση το Ι΄ Ψήφισμα της 13^{ης} Απριλίου 1828 διαιρούσε τη χώρα σε 13 τμήματα (νομοί), τους νομούς σε 62 επαρχίες στις οποίες άνηκαν οι πόλεις, οι κωμοπόλεις και τα χωρία. Τα τοπικά όργανα είχαν την επιστασία της υγείας, της αγορανομίας και τον τοπικών καθημερινών υποθέσεων (Τάτσος 1988, Δαουτόπουλος 1995).

1.2.6 Περίοδος Αντιβασιλείας

Τη νομοθετική ρύθμιση του Καποδίστρια διαδέχτηκε ο νόμος του Όθωνα και των βαυαρών αυλικών του, στις 29 Δεκεμβρίου 1833 'περί συστάσεων των δήμων'. Ο νόμος αυτός κατήργησε τις κοινοτικές κι επαρχιακές δημογεροντίες και καθιέρωσε το θεσμό του δήμου, διατηρώντας μάλιστα την ισχύ του μέχρι τη νομοθετική ρύθμιση του 1912, για 80 δηλαδή περίπου έτη (Δαουτόπουλος 1995, Τάτσος 1988).

Σύμφωνα με αυτό, ο δήμος καθίστανται ως η μόνη μονάδα Τ.Α. και διακρίνεται σε τρεις τάξεις ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού του. Για να αναγνωριστούν οι δήμοι έπρεπε να υπάρχουν τουλάχιστον 300 κάτοικοι, ενώ τα χωρία που είχαν λιγότερους κατοίκους έπρεπε να συγχωνευτούν. Με αυτό τον τρόπο δημιουργήθηκαν 750 δήμοι, οι οποίοι περιορίστηκαν σε 250 με τον νόμο στις 16/22 Σεπτεμβρίου 1840. Έτσι διευκολύνθηκε μάλλον η άσκηση εξουσίας από την διοίκηση μέσω των οργάνων της Τ.Α. Αυτή η μορφή

Τ.Α. ήταν αποτέλεσμα της συγκεντρωτικής αντίληψης των Βαυαρών που θεωρούσαν τους δήμους ως επέκταση της Κεντρικής Διοίκησης (Τάτσος 1988, Δαουτόπουλος 1995).

Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν η αποδυνάμωση των ελληνικών κοινοτήτων και η οικονομική και κοινωνική απογύμνωση του θεσμού της Τ.Α.

1.2.7 Περίοδος Ελληνικών Συνταγμάτων – Μεταρρυθμίσεις Τρικούπη

Το σύνταγμα του 1844 δεν περιείχε καμία διαταγή για την Τ.Α. Παρέμεινε το σύστημα που είχε εισάγει η αντιβασιλεία με το νόμο του 1833. Το 1862, μετά την εκθρόνιση του Όθωνα, έγινε μια προσπάθεια νομοθετικής ρύθμισης των θεμάτων της αυτοδιοίκησης κι αποκέντρωσης, με σχετικό νόμο που αποτελούσε παράφραση του 108 του Βελγικού Συντάγματος. Το Σύνταγμα του 1864 ήταν το πρώτο Σύνταγμα του νεότερου ελληνικού κράτους, το οποίο έστω και στο πρόσωπο του δήμου αναγνώριζε το θεσμό της Τ.Α. (Ζάννας 1982).

Το 1875, ο Χαρίλαος Τρικούπης κατέθεσε στην βουλή σχέδιο νόμου 'περί κοινοτήτων'. Κατά το σχέδιο αυτό επιτρέπονταν η εντός των πλαισίων του δήμου λειτουργία της κοινότητας, υπό ιδιόμορφο νομικό καθεστώς. Τα αποτελούντα του δήμου χωριά μπορούσαν υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αποτελούν κοινότητες διοικούμενες από αιρετά όργανα προερχόμενες από αυτές. Το ίδιο καθοριζόταν και με το νόμο ΑΡΠ του 1877, και τον οποίο κοινότητες που δεν μπορούσαν να απαρτίσουν μόνες τους δήμο αποτελούσαν ίδιο νομικό πρόσωπο με το δήμο, με όργανα διοίκησης πενταμελές κοινοτικό συμβούλιο εκλεγμένο με μυστική ψηφοφορία από τους κατοίκους της κοινότητας (Ζάννας 1982).

Αργότερα, η Βουλή το 1899 για άλλη μια φορά αναγνώρισε την σημασία της κοινότητας ενώ μια δεκαετία από πριν είχε ψηφιστεί το νόμο ΑΦΝ' στις 27 Μαΐου 1887 'περί νομαρχιακών συμβουλίων, των αρμοδιοτήτων και των δικαιωμάτων τους' αλλά λόγω της παρέμβασης της αυλής εμποδίστηκε η έκδοση βασιλικού διατάγματος, με αποτέλεσμα να καταργηθεί τρία χρόνια αργότερα από την κυβέρνηση Δηλιγιάννη (Δαουτζής 1986).

1.2.8 Νόμος ΔΝΖ' του 1912

Σταθμός στην εξέλιξη της Τ.Α. στην Ελλάδα αποτελεί ο Νόμος ΔΝΖ' του 1912. Ο νόμος αυτός διατήρησε τους δήμους και επανέφερε τις κοινότητες. Πιο συγκεκριμένα, δήμους αποτελούσαν οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις με πληθυσμό άνω των 10 χιλιάδων κατοίκων, ενώ για τις κοινότητες το ελάχιστο όριο ήταν 300 κάτοικοι. Κατά την εφαρμογή του νόμου δημιουργήθηκαν περίπου 6.000 δήμοι και κοινότητες, αριθμός

τεράστιος για τα δεδομένα της εποχής, με συνέπεια, εκτός των άλλων, την οικονομική δυσπραγία των μικρότερων κοινοτήτων. Ο νόμος αυτός με τον νόμο του 1833 "περί συστάσεως δήμων" αποτελούν τους δύο θεμελιώδους νόμους της Ελληνικής Αυτοδιοικήσεως (Τάτσος 1988, Δαουτόπουλος 1995).

1.2.9 Περίοδος Συντάγματος 1927

Το Σύνταγμα του 1927 είναι το πρώτο, μέχρι τώρα, που αναφέρεται ουσιαστικά σε θέματα Τ.Α.. Σύμφωνα με το άρθρο 107, το κράτος διαιρείται σε περιφέρειες, μέσα στις οποίες οι πολίτες θα μπορούσαν να διαχειρίζονται απευθείας τις τοπικές υποθέσεις που θα προσδιόριζε ο νόμος. Οι οργανισμοί Τ.Α. έπρεπε να είναι τουλάχιστον δύο βαθμών, όπου την πρώτη βαθμίδα θα αποτελούσαν οι κοινότητες. Με την έκδοση σχετικού νόμου το κράτος θα μπορούσε να ασκεί μόνο ανώτατη εποπτεία στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως (Ο.Τ.Α.) χωρίς να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους, ενώ παράλληλα θα μπορούσε να τους ενισχύει οικονομικά (Τάτσος 1988).

Το βασικό ελάττωμα των διατάξεων του Συντάγματος του 1927 για την Τ.Α. είναι η αοριστία τους ως προς τις αρμοδιότητες της, δηλαδή ως προς τον όρο 'Τοπικές υποθέσεις'. Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι δεν εκδόθηκαν ποτέ οι αναγκαίοι νόμοι που προέβλεπε το άρθρο 107 με σκοπό την υλοποίηση όσων προέβλεπε το Σύνταγμα του 1927. Αντίθετα, παρέμειναν οι νόμοι που αναιρούσαν ό,τι είχε προβλέψει το Σύνταγμα, όπως ο ΔΝΖ' του 1912 (Τάτσος 1988, Δαουτζής 1986).

1.2.10 Νέος Αστικός και Κοινοτικός Κώδικας του 1954

Μετά το Σύνταγμα του 1927 μέχρι το 1954 δεν υπήρξε ουσιαστικά άλλο Σύνταγμα εκτός από την κωδικοποίηση του ίδιου του 1936. Σύμφωνα με αυτήν ορίζονταν με περισσότερη σαφήνεια τα όργανα διοίκησης των δήμων και κοινοτήτων όπως στο νόμο ΔΝΖ' του 1912. Έτσι φθάνουμε στο 1954, όπου θεσπίζεται ο Νέος Αστικός και Κοινοτικός Κώδικας και καθιερώνεται πλέον σαν κύρια αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων (Δαουτόπουλος 1995).

Όσον αφορά το μέγεθος των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. το Νομαρχιακό Διάταγμα 2888 του 1954 ορίζει ότι δήμοι είναι οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις των 10.000 κατοίκων. Αυτοτελείς συνοικισμοί με πληθυσμό 500 τουλάχιστον κατοίκους που έχουν σχολείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και οικονομικούς πόρους μπορούν να αποτελέσουν κοινότητα (Δαουτόπουλος 1995).

1.2.11 Περίοδος Συντάγματος 1975

Το Σύνταγμα του 1975 θεωρείται το πιο πλήρες Σύνταγμα του ελληνικού κράτους μέχρι τώρα, αφού οι διατάξεις του μέχρι τις μέρες μας, δίνουν το περιεχόμενο και τη μορφή της Τ.Α.

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Συντάγματος, η Τ.Α. διορθώνεται σε βαθμίδες, όπου την πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες, ενώ οι υπόλοιπες βαθμίδες αφήνονται να ωριμάσουν με νόμο. Παράλληλα αφήνεται στον κοινό νομοθέτη να διαρθρώσει κατά τέτοιον τρόπο το σύστημα, έτσι ώστε να προσαρμόζεται καλύτερα στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας.

Το Σύνταγμα του 1975 ορίζει, επίσης ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Ο.Τ.Α. και απολαμβάνουν διοικητική αυτοτέλεια. Το κράτος ασκεί εποπτεία στους Ο.Τ.Α. χωρίς να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους, ενώ παράλληλα φροντίζει για την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για την εκπλήρωση της αποστολής τους (Τάτσος 1988).

1.2.12 Δεκαετία '80 - Έναρξη Καποδίστρια

Ο μεγάλος αριθμός δήμων και κοινοτήτων αρχίζει να αποτελεί πρόβλημα που συντελεί στην αδυναμία της Τ.Α. να αντεπεξέλθει στις διοικητικές λειτουργίες της. Η προσπάθεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος της πολυδιάσπασης άρχισε από το 1980.

Το 1984 με τον νόμο 1416/84, έγινε το πρώτο σημαντικό βήμα που ήταν η διαμόρφωση ευνοϊκού διαδικαστικού πλαισίου έτσι ώστε οι πρωτοβουλίες για την συνένωση των Ο.Τ.Α. να προέρχονται διαζευκτικά είτε από τους αιρετούς είτε από τους ίδιους τους εκλογείς κατοίκους. Το νεωτεριστικό στοιχείο αυτής της πολιτικής ήταν η παροχή οικονομικών κινήτρων ως δέλεαρ περισσότερο, παρά ως ένεση αναπτυξιακής πολιτικής προς τους νέους Ο.Τ.Α. που προέκυπταν από συνένωση. Παράλληλα δε, ως προς τους νέους Ο.Τ.Α. το πληθυσμιακό όριο για την αναγνώριση σε δήμους ορίστηκε στους 2.500 κατοίκους (εισηγητική έκθεση 1997).

Δύο χρόνια μετά την εφαρμογή του Νόμου 1416/84 και ενώ είχαν πραγματοποιηθεί 17 συνενώσεις ο νομοθέτης επιχειρεί, με τον Νόμο 1622/86, μια ακόμα δραστικότερη παρέμβαση για την επίλυση του προβλήματος της πολυδιάσπασης των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. Εισάγεται η διαδικασία της 'Σχεδιασμένης Συνένωσης'. Οι νομοί διαιρούνται σε γεωγραφικές ενότητες εντός των οποίων οι Ο.Τ.Α. καλούνται να συνενωθούν. Η εφαρμογή του νόμου απέδωσε 1.116 ενότητες (εισηγητική έκθεση 1997).

Εντός της γεωγραφικής ενότητας οι Ο.Τ.Α. μπορούσαν να συνενωθούν και ο νέος Ο.Τ.Α. θα ήταν απαραίτητα δήμος. Έτσι καταργείται σιγά σιγά η διάκριση μεταξύ δήμου και κοινότητας. Η διαδικασία της συνένωσης εξελίσσεται όπως ορίζει ήδη ο Νόμος 1416/84 με τη διαφορά ότι, με τον Νόμο 1622/86, εισάγεται και το στοιχείο της μερικής και ιδιότυπης αναγκαστικότητας (εισηγητική έκθεση 1997).

Ο νομοθέτης με τον Νόμο 1622/86 εισάγοντας τη ‘Σχεδιασμένη Συνένωση’ δεν κατήργησε την νομοθεσία που θεσπίστηκε με τον Νόμο 1416/84 η οποία βασίστηκε στην απολύτως πρωτοβουλακή και ασχεδιάστη συνένωση. Ουσιαστικά παρείχε τη δυνατότητα στους Ο.Τ.Α. να αμφισβητήσουν με δύο τρόπους τον σχεδιασμό της συνένωσης. Η εφαρμογή των συνενώσεων του Νόμου 1416/84 υπονόμωσε την εφαρμογή των σχεδιασμένων συνενώσεων του Νόμου 1622/86 (άρθρο 101 Συντάγματος).

Αν και την δεκαετία του ‘80 η Τ.Α. άρχισε να σχηματίζεται και να οργανώνεται, οι συνθήκες που επικρατούσαν δεν βοηθούσαν στην ανάπτυξη της. Η υπάρχουσα δομή της Τ.Α. την δεκαετία του ‘80 ήταν:

- Οι περισσότεροι δήμοι και οι κοινότητες δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής.
- Ο κατακερματισμός της κατά τόπον αρμοδιότητας εμποδίζει τη λειτουργία των τοπικών υπηρεσιών γιατί το άριστο ή ακόμα το ελάχιστο απαιτούμενο μέγεθος υπηρεσιών είναι μεγαλύτερο από εκείνο των σημερινών τοπικών μονάδων. Για αυτό και καθίσταται δύσκολη και όχι αποτελεσματική, η εξυπηρέτηση των πολιτών από τις τοπικές υπηρεσίες.
- Ένας μεγάλος αριθμός τοπικών οργανισμών, και ιδιαίτερα κοινοτήτων, είναι μικρός σε πληθυσμιακό μέγεθος και με πενιχρά οικονομικά μέσα, με επακόλουθο να μην υπάρχει ποιότητα σε εξειδικευμένο προσωπικό και να μην υφίσταται η δυνατότητα χρησιμοποίησης σύγχρονων μέσων και διαδικασιών. Επομένως παρουσιάζονται αρνητικές επιπτώσεις λόγω μικρού μεγέθους.
- Ο περιορισμός του αριθμού των εκπροσώπων με τη δημιουργία ευρύτερων μονάδων μειώνει το περιθώριο επιλογής του εκλογικού σώματος (Μαΐστρος 1990).

Επομένως, η συνένωση χιλιάδων δήμων και κοινοτήτων σε νέους εύρωστους οργανισμούς τουλάχιστον 2.000 κατοίκων, θα καταστήσει ικανή την κάθε δημιουργούμενη εσωτερική αγορά να συντηρεί επαρκείς διοικητικές και οικονομικές λειτουργίες με ικανές διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες και πολλαπλάσια οικονομικά μέσα, που να

παρέχουν τις δυνατότητες για την ορθή εξυπηρέτηση του δημότη και τη σχεδίαση κι εφαρμογή τοπικών σχεδίων ανάπτυξης, απαραίτητων και για την εθνική αναπτυξιακή προσπάθεια (Καστανίδης 1986).

1.2.13 Δεκαετία του '90 - Νόμος 2218/1994

Από το 1990 έως το 1993 η σχεδιασμένη συνένωση διακόπτεται και επαναρχίζει το 1994 με την ταυτόχρονη πάντως εφαρμογή δύο συστημάτων που, όπως αποδείχθηκε, είχαν διαφορετική φιλοσοφία.

Το πρώτο δυναμικό βήμα για την 'αναδιάταξη της γεωγραφίας' και της ίδρυσης νέου οργανισμού ισχυρού, βιώσιμου και λειτουργικού που δεν θα είναι συρραφή διοικητικών υποομάδων αλλά θα ανταποκρίνεται και θα συντελεί στην ανασύνθεση των τοπικών κοινωνιών, πραγματοποιείται με την εφαρμογή του Νόμου 2218/1994, σύμφωνα με το οποίο:

- Προσδιορίζονται με μεγαλύτερη σαφήνεια οι αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων.
- Καταργείται η διάκριση σε αποκλειστικές και συντρέχουσες αρμοδιότητες και αναγνωρίζεται πανηγυρικά το τεκμήριο αρμοδιότητας των Ο.Τ.Α. στις τοπικές υποθέσεις.
- Με το νέο θεσμό των συμβουλίων περιοχής και των νησιώτικων συμβουλίων προβλέπεται νέο σύστημα διαδημοτικής και διακοινοτικής συνεργασίας, που αντιμετωπίζει την πολυδιάσπαση, την αποτελεσματικότητα των χιλιάδων κοινοτήτων της χώρας.
- Συνιστώνται από τον ίδιο το νόμο τα συμβούλια περιοχής. Τα συμβούλια περιοχής αποτελούν σύνδεσμο πολλών δήμων και κοινοτήτων. Η διοίκηση τους ασκείται από ενιαίο συμβούλιο αποτελούμενο από αιρετούς αντιπροσώπους κάθε δήμου και κοινότητας, ανάλογα με τον πληθυσμό τους και ασκούν αρμοδιότητες που αφορούν το σχεδιασμό και προγραμματισμό της ανάπτυξης της περιοχής τους, αλλά και την εφαρμογή του, την εκτέλεση έργων και πραγματοποίηση προμηθειών, την παροχή υπηρεσιών για την κοινή εξυπηρέτηση των δήμων και κοινοτήτων και των κατοίκων της περιοχής (Νόμος 2218/1994).

Παράλληλα παρέχουν οργανωτική και λειτουργική στήριξη στους μικρούς Ο.Τ.Α., αντλώντας την εξουσία αυτή είτε απευθείας από το νόμο, είτε κατά παραχώρηση από τους

ενδιαφερόμενους ενώ τέλος υποστηρίζεται ευθέως από το νόμο η άμεση απόκτηση ξεχωριστής ταμειακής υπηρεσίας σε κάθε συμβούλιο περιοχής και η δημιουργία ενός αποτελεσματικού Οργανισμού Εσωτερικής Περιοχής και η δημιουργία ενός αποτελεσματικού Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας ικανού να πράξει το ρόλο που ανατίθεται στο νέο αυτό φορέα (Νόμος 2218/1994).

Επίσης, ο Νόμος 2218/1994 θεωρείται το αποκορύφωμα όλων των νομοθετικών προσπαθειών του κράτους ως τώρα και για τον β' βαθμό Τ.Α. Πιο συγκεκριμένα και με αφετηρία το Σύνταγμα του 1975, παράγραφος 1 άρθρο 102, ενώ ορίστηκε ότι οι δήμοι και οι κοινότητες αποτελούν την πρώτη βαθμίδα Τ.Α., οι άλλες θα ορίζονταν με νόμο. Έντεκα χρόνια αργότερα θα δημιουργηθεί νόμος που θα περιλαμβάνει διατάξεις για το β' βαθμό Τ.Α. (Κομνηνός 1994).

Ο Νόμος 2218 λοιπόν, εισήγαγε νέες ρυθμίσεις, που τέθηκαν στο ελληνικό διοικητικό δίκαιο (και σύστημα) για πρώτη φορά. Πιο συγκεκριμένα, τη β' βαθμίδα Ο.Τ.Α. αποτελεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (Ν.Α.) που έχει σκοπό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειας και δεν ασκεί εποπτεία στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού όπως επίσης και δεν θίγει τις αρμοδιότητες τους. Είναι Νομαρχιακή Περιφερειακή Δημόσια Διοίκηση και έχει αρμοδιότητες στους τομείς: Δημοκρατικού Προγραμματισμού, Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Δασών, Αλιείας Εργασίας, Υγείας και Πρόνοιας, Παιδείας, Αθλητισμού, Πολιτισμού, Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας, Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας, Τεχνολογίας, Εμπορίου, Μεταφορών, Επικοινωνιών, Τουρισμού.

1.2.14 Πρόγραμμα Ι. Καποδίστρια – Νόμος 2539/1997

Μέχρι και το 1997 η πραγματικότητα απέδειξε ότι οι πολιτικές σκοπιμότητες, το ανώμαλο διοικητικό καθεστώς του τόπου και η οικονομική εξάρτηση διαμόρφωσαν έναν τύπο Πρωτοβάθμιας Τ.Α. με μειωμένες δυνατότητες να διαχειριστεί τις τοπικές υποθέσεις σε όλη τους την έκταση (Δράγας 1997).

Το 1997 η ελληνική κυβέρνηση προτείνει ένα σχέδιο συντονισμένης δράσης, το οποίο μάλιστα συνοδεύεται από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Π.Τ.Α.) και στο οποίο εντάσσονται πέντε δράσεις υποστήριξης και μεταρρύθμισης (υποπρογράμματα):

α) Το υποπρόγραμμα 1 για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων ελάχιστων δαπανών του δήμου και κοινοτήτων.

β) Το υποπρόγραμμα 2 για τη χρηματοδότηση της εκπόνησης των αναγκαίων μελετών της αντίστοιχης συμβουλευτικής υποστήριξης για την εφαρμογή τους, τις προσπάθειες εγκατάστασης μηχανογραφικού εξοπλισμού και των απαραίτητων προγραμμάτων ενημέρωσης και κατάρτισης, για την οργάνωση και μηχανοργάνωση των δήμων και κοινοτήτων αυτών και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους.

γ) Το υποπρόγραμμα 3 για τη χρηματοδότηση της μελέτης και κατασκευής έργων τεχνικής υποδομής για τους δήμους και κοινότητες αυτές, καθώς και λοιπών δημοσίων επενδύσεων τοπικής ανάπτυξης.

δ) Το υποπρόγραμμα 4 για τη χρηματοδότηση της διοικητικής, κοινωνικής, αθλητικής και πολιτιστικής υποδομής και σχετικών προγραμμάτων των δήμων και κοινοτήτων αυτών, καθώς και μηχανολογικού εξοπλισμού κι οχημάτων τους.

ε) Το υποπρόγραμμα 5 για τη χρηματοδότηση έργων ανάλογων με τα αναφερόμενα στα ανωτέρω υποπρογράμματα 2, 3 και 4, που αφορούν αποκλειστικά τους Ο.Τ.Α. του άρθρου 1 παράγραφος 5 (Εδάφιο ΙΓ, 2, 3 και 4 και παράγραφος 19 εδάφιο Γ) (άρθρο 13 από το σχέδιο νόμου στο 'Τοπική Αυτοδιοίκηση και Αποκέντρωση', Σεπτ.-Οκτ. 1997).

Το σύνολο, λοιπόν, όλων αυτών των συντονισμένων δράσεων αποτελεί το Επιχειρησιακό Σχέδιο «Ιωάννης Καποδίστριας» για την ανασυγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τ.Α. και προσδιορίζεται μάλιστα από καταξιωμένες αρχές κι απευθύνεται σε συγκεκριμένους στόχους.

Η εφαρμογή των ειδικών επενδυτικών προγραμμάτων για τις βασικές υποδομές, την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών και τη στελέχωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και η τεχνική και επιστημονική υποστήριξη του προγράμματος δεν πρέπει να αναφέρονται ως κίνητρο που προσφέρεται ως υπόσχεση αλλά σαν μέτρο που θα τεθεί σε ισχύ από την έναρξη της εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου των συνενώσεων αλλά και θα αρχίσει από την προπαρασκευαστική φάση γεγονός, που θα επιβεβαιώσει την αξιοπιστία του προγράμματος και των δεσμεύσεων της πολιτείας.

1.3 Πρώτη βαθμίδα της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ.) 410/1995 του άρθρου 1, 3 και 4 την πρώτη βαθμίδα των Ο.Τ.Α. αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες.

1.3.1 Δήμοι είναι:

α) Όσοι έχουν συσταθεί με το άρθρο 1 του Νόμου 2539/1997

β) Όσοι προέρχονται από συνένωση κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων, εφόσον ο πληθυσμός τους υπερβαίνει τους επτά χιλιάδες (7.000) κατοίκους.

Δήμοι που έχουν περισσότερους από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 120 (Άρθρο 2 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 15 παρ. 1 Νόμος 2539/1997 – Άρθρο 26 παρ. 2 Νόμος 3013/2002).

1.3.2 Κοινότητες είναι:

1. Συνοικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής και έχει πληθυσμό τουλάχιστον 1.500 κατοίκους και οικονομική δυνατότητα, μπορεί να αποτελέσει ιδιαίτερη κοινότητα, αν το ζητήσουν τα τρία τέταρτα τουλάχιστον των εκλογέων κατοίκων του και με την προϋπόθεση ότι ο δήμος ή η κοινότητα από τον οποίο αποσπάται παραμένει τουλάχιστον με 2.500 ή 1.500 κατοίκους αντίστοιχα και εξακολουθεί να έχει οικονομική δυνατότητα.

2. Οικονομική δυνατότητα σημαίνει ικανότητα του συνοικισμού να δημιουργεί έσοδα, που επαρκούν για την αντιμετώπιση των κάθε είδους εξόδων διοικήσεως και όλων των υποχρεωτικών δαπανών, καθώς και να εκτελεί τα απαραίτητα έργα Κοινής Ωφέλειας (Άρθρο 3 Π.Δ. 410/1995).

1.3.3 Συγκρότηση δημοτικού συμβουλίου - Δημαρχιακής επιτροπής και Δημάρχου - Τοπικών συμβουλίων

Σύμφωνα με τον Νόμο 2539/1997 - Άρθρο 4 η συγκρότηση τοπικών συμβουλίων γίνεται ως εξής:

1. Σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα συνιστάται τοπικό συμβούλιο, το οποίο φέρει την ονομασία «Τοπικό Συμβούλιο» και στη συνέχεια το όνομα του δήμου ή της κοινότητας που καταργήθηκε με τη συνένωση. Τοπικό συμβούλιο συνιστάται και στον αυτοτελή συνοικισμό που αποσπάστηκε από δήμο ή κοινότητα και προσαρτήθηκε σε νέο δήμο του άρθρου 1. Στα δημοτικά διαμερίσματα που είναι έδρες των νέων δήμων και έχουν πληθυσμό άνω των χιλίων (1.000) κατοίκων δεν συνιστώνται τοπικά συμβούλια.

2. Το τοπικό συμβούλιο λειτουργεί στα πλαίσια του νέου δήμου ως όργανο δημοτικής αποκέντρωσης μέσα στα όρια του αντίστοιχου δημοτικού διαμερίσματος.

3. Σε δημοτικά διαμερίσματα με πληθυσμό χιλίων πεντακοσίων (1.500) κατοίκων και άνω το τοπικό συμβούλιο είναι επταμελές, τριακοσίων (300) έως χιλίων πεντακοσίων (1.500) κατοίκων πενταμελές και μέχρι τριακοσίων (300) κατοίκων τριμελές.

4. Οι πρόεδροι των τοπικών συμβουλίων πλην των τριμελών, είναι και μέλη του δημοτικού συμβουλίου. Οι πρόεδροι των τριμελών τοπικών συμβουλίων είναι και δημαρχιακοί πρόεδροι.

5. Ο πρόεδρος και τα μέλη του τοπικού συμβουλίου εκλέγονται για τέσσερα (4) χρόνια από το σύνολο των εκλογέων του δημοτικού διαμερίσματος. Η εκλογή γίνεται την ίδια μέρα που εκλέγονται τα δημοτικά συμβούλια στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και εφόρους δικαστικών αντιπροσώπων.

Η εγκατάσταση του τοπικού συμβουλίου, γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Σε κάθε περίπτωση η θητεία τους αρχίζει και λήγει μαζί με τη θητεία του δημοτικού συμβουλίου.

6. Τον πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου αναπληρώνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του ίδιου συνδυασμού στο δημοτικό διαμέρισμα.

7. Το αξίωμα του προέδρου και του μέλους του τοπικού συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο.

8. Στους προέδρους των τοπικών συμβουλίων καταβάλλονται από το δήμο έξοδα κίνησης, τα οποία καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

9. Αν ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρώνει ο αναπληρωτής αυτού σε όλα τα καθήκοντά του.

1.3.4 Αρμοδιότητες δήμων και κοινοτήτων

Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων, κύρια μέρη των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων της.

Στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων ανήκουν ιδίως:

➤ Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία:

1. Συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών, γεφυρών και έργων ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων.

2. Χώρων πρασίνου, βοσκοτόπων, υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων, κοιμητηρίων και δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής.

3. Δημοτικών, κοινοτικών και λαϊκών αγορών.

➤ Η καθαριότητα και η διαχείριση των απορριμμάτων, η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

➤ Η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η., και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων.

➤ Η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

➤ Η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θέρετρων.

➤ Η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης.

➤ Η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας.

➤ Η ίδρυση και η φροντίδα για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, η επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς η συντήρηση και λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.

➤ Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.

➤ Η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων.

➤ Η προστασία, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών και των ήπιων μορφών ενέργειας.

➤ Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου, καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους, όπως αυτά προκύπτουν από το συνολικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση του Εθνικού Κτηματολογίου.

➤ Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζόδρομων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων, η ονομασία των οδών και των πλατειών και η τοποθέτηση πινακίδων, η αρίθμηση των κτισμάτων καθώς και η διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας.

➤ Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος.

➤ Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την λειτουργία των πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων.

➤ Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων και ο έλεγχος των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων και της θάλασσας.

➤ Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.

➤ Η χορήγηση αδειών μικροπωλητών και λειτουργίας κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους.

➤ Η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων.

➤ Η χορήγηση των αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις.

➤ Η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών μονάδων, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και δεν υπάγονται στις διατάξεις.

➤ Η διαχείριση της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας και η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.

➤ Η μελέτη, εκτέλεση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και του χωροταξικού σχεδιασμού.

➤ Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους.

➤ Η αποθήκευση και η εμπορία υγρών και αερίων καυσίμων.

➤ Η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων.

➤ Η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων σύμφωνα με το άρθρο 38.

➤ Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων.

1.3.5 Αρμοδιότητες δημάρχου

Σύμφωνα με το Π.Δ. 410/1995, άρθρο 114 ο δήμαρχος:

- Εκπροσωπεί το δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στο δήμο.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου και της δημορχιακής επιτροπής.
- Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου και τις διευθύνει.
- Είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου, αποφασίζει, για το διορισμό αυτού και εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.
- Διατάζει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει (υπογράφει) τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό.
- Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος.
- Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των δημοτών.
- Ασκει τις αρμοδιότητες που του αναθέτουν ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

1.3.6 Αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου

Σύμφωνα με το Π.Δ. 410/1995, άρθρο 106 το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες του δήμου, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή της δημορχιακής επιτροπής. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει ιδίως:

- Για τον κανονισμό των εργασιών του, τον κανονισμό των εργασιών της δημορχιακής επιτροπής και για τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας του δήμου.
- Για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του δήμου, των δημοτικών ιδρυμάτων και των λοιπών νομικών προσώπων του.
- Για την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων.
- Για την εκποίηση και ανταλλαγή δημοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν.
- Για την εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων.
- Για την αγορά και μίσθωση ακινήτων.
- Για τη σύναψη δανείων και τους όρους τους.
- Για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων.

- Για την τουριστική αξιοποίηση περιοχών που τους ανήκουν ή τους παραχωρούνται από το κράτος.
- Για την κατασκευή και τη συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θέρετρων.
- Για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών και υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.
- Για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.
- Για την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων του δήμου ή τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων του δήμου σε αυτές.
- Για τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν.
- Για την ανάθεση της ασκήσεως μιας δραστηριότητας του δήμου με νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 36.
- Για την οργάνωση ειδικής υπηρεσίας, που θα είναι αρμόδια να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την αποχέτευση και τη μόλυνση του περιβάλλοντος, και να ασκεί μηνύσεις κατά των παραβατών των διατάξεων αυτών.

1.3.7 Αρμοδιότητες δημορχιακής επιτροπής

Σύμφωνα με το Π.Δ. 410/1995, άρθρο 111 (άρθρο 15 παράγραφος 7 Νόμος 2539/1997) η δημορχιακή επιτροπή αποτελείται από το δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο που έχει ορίσει ο δήμαρχος ως πρόεδρο και από δύο μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και τριάντα ένα μέλη, καθώς και στους δήμους που είναι πρωτεύουσες νομών και έχουν πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες κατοίκους, και έξι μέλη, αν το συμβούλιο έχει πάνω από τριάντα ένα μέλη. Η δημορχιακή επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου, προελέγχει τον απολογισμό.
- Αποφασίζει για τη διάθεση (ψήφιση) των πιστώσεων που είναι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό ή έχουν εγγραφεί σε αυτόν ύστερα από αναμόρφωση.
- Καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες.

➤ Μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και κάνει σχετική εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο.

➤ Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές.

➤ Αποφασίζει για το συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης.

➤ Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.

➤ Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του.

➤ Επίσης, αποφασίζει για την παροχή εντολής μόνο κατά υπόθεση δικαστική ή εξώδικη και για την παροχή γνωμοδοτήσεων και μόνο στους δήμους που δεν δικαιούνται να προσλάβουν δικηγόρους.

➤ Η δημορχιακή επιτροπή μπορεί να παραπέμπει οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του θέματος.

1.3.8 Αρμοδιότητες τοπικού συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, 4, 5 Νόμος 2539/1997 και το άρθρο 16, παράγραφος 51, β Νόμος 2946/2001 το τοπικό συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

➤ Εκφέρει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο για όλα τα ζητήματα που ενδιαφέρουν το δημοτικό διαμέρισμα.

➤ Διατυπώνει προτάσεις στα πλαίσια της κατάρτισης του τεχνικού προγράμματος του δήμου για τα εκτελεστέα έργα και προγράμματα που αφορούν την περιφέρειά του.

➤ Παρακολουθεί την υλοποίηση των έργων και προγραμμάτων που εκτελούνται στο δημοτικό διαμέρισμα, έχοντας δικαίωμα να λαμβάνει γνώση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων που αφορούν τη μελέτη και εκτέλεση των έργων και προγραμμάτων αυτών και υποβάλλει σχετικές προτάσεις προς τα αρμόδια όργανα του δήμου.

➤ Παρακολουθεί τη λειτουργία των κέντρων και εγκαταστάσεων παροχής διοικητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αθλητικών εξυπηρετήσεων του δήμου που λειτουργούν στο δημοτικό διαμέρισμα και προτείνει στα αρμόδια όργανα του δήμου τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας τους.

➤ Προτείνει κατά τις ισχύουσες διατάξεις στο δημοτικό συμβούλιο τον ορισμό μελών των διοικητικών συμβουλίων, ιδρυμάτων, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεων του δήμου που λειτουργούν στο δημοτικό διαμέρισμα.

➤ Ασκει τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται.

Το δημοτικό συμβούλιο με απόφασή του που λαμβάνεται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να αναθέτει στα τοπικά συμβούλια ή στον πρόεδρό τους αρμοδιότητες του στους εξής τομείς:

➤ Τη συντήρηση και λειτουργία των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης, των αντλιοστασίων και των υδρομαστεύσεων.

➤ Τη συντήρηση και λειτουργία του δικτύου άρδευσης.

➤ Τη συντήρηση και λειτουργία εγκαταστάσεων στους βοσκότοπους.

➤ Τη συντήρηση του συστήματος αποχέτευσης.

➤ Τη συντήρηση και λειτουργία παιδικών χαρών και άλλων παιδιών.

➤ Τη συντήρηση και λειτουργία σχολικών κτιρίων και του εξοπλισμού τους.

➤ Τη συντήρηση και λειτουργία των νεκροταφείων.

➤ Τη συντήρηση των δημοτικών οδών και γεφυρών, πλατειών και των άλλων κοινόχρηστων χώρων, καθώς και των αγροτικών οδών.

➤ Την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων και τη συντήρηση και λειτουργία των αντίστοιχων εγκαταστάσεων.

➤ Την παροχή υπηρεσιών και προστασίας στους ηλικιωμένους κατοίκους της περιοχής του, στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του δήμου.

➤ Την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή του δημοτικού διαμερίσματος.

Το τοπικό συμβούλιο έχει τις ακόλουθες ειδικές αρμοδιότητες:

➤ Ο πρόεδρος του ή και μέλη του συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος στην οποία, προβλέπεται η συμμετοχή του δημάρχου του καταργούμενου δήμου ή προέδρου της καταργούμενης κοινότητας.

➤ Διατυπώνει σύμφωνη γνώμη στο δημοτικό συμβούλιο για τον τρόπο διάθεσης των βοσκήσιμων εκτάσεων που βρίσκονται στην περιφέρεια του δημοτικού διαμερίσματος.

➤ Διατυπώνει σύμφωνη γνώμη για την εκμίσθωση χωρίς δημοπρασία δασικών εκτάσεων, που βρίσκονται στην περιφέρεια του δημοτικού διαμερίσματος.

➤ Εκφέρει γνώμη για την αξιοποίηση, ανταλλαγή, δωρεά, εκποίηση περιουσιακών στοιχείων που ανήκαν στον καταργηθέντα Ο.Τ.Α. ή στον προσαρτηθέντα συνοικισμό.

➤ Αποφάσεις των οργάνων του δήμου, που αναφέρονται σε δραστηριότητες και ενέργειες οι οποίες αφορούν στη διατήρηση του χαρακτήρα παραδοσιακού οικισμού, λαμβάνονται μετά από γνώμη του οικείου τοπικού συμβουλίου.

Ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου:

- Συγκαλεί και εκπροσωπεί το τοπικό συμβούλιο.
- Υπογράφει βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και άλλα έγγραφα για τα οποία τον έχει εξουσιοδοτήσει ο δήμαρχος με απόφασή του.
- Ενημερώνει το δήμαρχο και τα άλλα αρμόδια όργανα του δήμου για τα προβλήματα του δημοτικού διαμερίσματος και συνεργάζεται με αυτά και τις αρμόδιες υπηρεσίες για την επίλυσή τους.
- Ασκεί όσες αρμοδιότητες του μεταβιβάζει ο δήμαρχος ή το δημοτικό συμβούλιο με απόφασή. Αν ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής του απουσιάζουν ή κωλύονται αυτές τις αρμοδιότητες τις ασκεί ο δήμαρχος.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του τοπικού συμβουλίου.
- Ενεργεί πληρωμές με σύσταση πάγιας προκαταβολής.
- Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση, διευθύνει τη συζήτηση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο για την τάξη στη συνεδρίαση και μπορεί να διατάξει να αποβληθεί από το ακροατήριο κάθε πρόσωπο που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
- Το συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που να ορίζει διαφορετικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων είναι ο ακέραιος αριθμός που είναι αμέσως μεγαλύτερος από το ένα δεύτερο του αριθμού των μελών του.
- Τα καθήκοντα του γραμματέα του συμβουλίου ασκεί υπάλληλος του δήμου που ορίζεται από το δήμαρχο ή σύμβουλος που ορίζεται από τον πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου.
- Στη συνεδρίαση του συμβουλίου τηρούνται πρακτικά σε ειδικό βιβλίο αριθμημένο και μονογραφημένο από τον πρόεδρο ή σε φύλλα χάρτου αριθμημένα και μονογραφημένα από τον ίδιο. Στο τέλος του έτους τα πρακτικά αυτά βιβλιοδετούνται με ευθύνη του προέδρου και του γραμματέα.
- Τα δημοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα έστω και με ελλιπή σύνθεση και στις περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχουν πρόεδροι τοπικών συμβουλίων.
- Όπου από τις διατάξεις του παρόντος νόμου προβλέπεται η διατύπωση πρότασης ή γνώμης από τα τοπικά συμβούλια, αυτή υποβάλλεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από την υποβολή του ερωτήματος, μετά την πάροδο της οποίας τα αρμόδια όργανα αποφασίζουν και χωρίς αυτήν.

Επικρατούσα κατάσταση στους Ο.Τ.Α.

2.1 Διαπιστώσεις για τη κατάσταση που επικρατεί σήμερα στους Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με μια διερευνητική μελέτη που πραγματοποιήθηκε 1995 σε διάφορες διαδικασίες στους δήμους της Ελλάδας προέκυψαν αδυναμίες του συστήματος που υπήρχε. Η ανάγκη για υιοθέτηση και ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, ικανού να ανταποκριθεί στις δυναμικές απαιτήσεις των δήμων ήταν επιτακτική για να μπορέσουν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονταν από την επέκταση των δραστηριοτήτων τους για την καλύτερη εκτέλεση των εργασιών τους.

Οι διαπιστώσεις της μελέτης αναφερόντουσαν στα πιο κάτω σημεία:

1. Οι περισσότεροι δήμοι αντιμετώπιζαν πρόβλημα ροής και επεξεργασίας των στοιχείων τους, που σε σημαντικό βαθμό οφειλόταν στην έλλειψη σωστής οργανωτικής υποδομής της ροής των πληροφοριών.

2. Το λειτουργικό κόστος, των μεγάλων δήμων κυρίως, είναι υψηλό γιατί χρησιμοποιείται έντονα το ανθρώπινο δυναμικό για τη διεκπεραίωση του συνόλου σχεδόν των εργασιών.

3. Στο διαδικασιακό τομέα υπάρχουν αδυναμίες οι οποίες γίνονται πιο έντονα φανερές στις δραστηριότητες: Ληξιαρχείο - Δημοτολόγιο - Μητρώο - Έλεγχος δαπανών - Προμήθειες.

4. Στο διαχειριστικό τομέα υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην "Ενημέρωση" διάφορων λογαριασμών και στην "Εκκαθάριση" άλλων.

5. Τόσο οι δραστηριότητες όσο και οι διαδικασίες των περισσότερων δήμων και ιδιαίτερα των μεγαλύτερων, δικαιολογούσαν με το μέγεθος τους και με την ταχύτητα πληροφορικής ανταπόκρισης που απαιτούσαν, την εισαγωγή προωθημένων συστημάτων αυτόματης επεξεργασίας στοιχείων που να υποστηρίζονται από Η/Υ, όπως Management Information Systems, Data Base Systems κ.λ.π.

6. Η αυτόματη επεξεργασία των πρωτογενών στοιχείων και η δυνατότητα πολλαπλών και πολυδιάστατων χρήσεων αυτών των στοιχείων σε ανώτερα πληροφοριακά επίπεδα θα πρόσφερε στους δήμους τα παρακάτω πλεονεκτήματα:

- Χαμηλότερο λειτουργικό κόστος.
- Δυνατότητα καλύτερης “εξυπηρέτησης”.
- Πιο έγκαιρα “ενημερωμένη” διαχείριση και διοίκηση.
- Καλύτερο προγραμματισμό της χρησιμοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Πιο “σωστή” και άρα αποτελεσματική πληροφόρηση για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης, τόσο της τοπικής όσο και της κεντρικής.

2.2 Πλεονεκτήματα - Προτάσεις εφαρμογής μηχανογραφημένου πληροφοριακού συστήματος

Γενικά, όταν μιλάμε για μηχανογραφική υποστήριξη εννοούμε τη δυνατότητα που έχει ένας οργανισμός:

- Να διατηρεί τα “αρχεία” του, το σύνολο δηλαδή των λειτουργικών του πληροφοριών σε μια μορφή άμεσα και με σίγουρο τρόπο προσπελάσιμη, τόσο ομαδικά όσο και μεμονωμένα.
- Να επεξεργάζεται τα πρωτογενή στοιχεία της δραστηριότητας του στο συντομότερο χρόνο από τη “γένεση” τους.
- Να παίρνει τα αποτελέσματα αυτής της επεξεργασίας στην κατάλληλη μορφή και στο συντομότερο χρόνο από την εισαγωγή τους.
- Να έχει τη δυνατότητα οποιασδήποτε ταξινόμησης, ομαδοποίησης, συσχέτισης τόσο των λειτουργικών πληροφοριών (αρχεία) που διαθέτει, όσο και των πρωτογενών στοιχείων που χαρακτηρίζουν τις δραστηριότητες του.

2.2.1 Πλεονεκτήματα

Με βάση τα πιο πάνω κριτήρια, για τη μηχανογραφική υποστήριξη και αναφορικά με τις δραστηριότητες των δήμων τα πλεονεκτήματα που θα προέκυπταν από μια τέτοια υποστήριξη, είναι τα εξής:

α) Στο διαδικασιακό τομέα:

Η χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ένα αυτόματο σύστημα επεξεργασίας στοιχείων, θα βοηθήσει αποτελεσματικά τους δήμους στο διαδικασιακό τομέα, μειώνοντας σημαντικά τους χρόνους ελέγχου, συναλλαγής, λήψης απόφασης, συνέχιση παλαιών έργων και διενέργειας νέων. Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τις διαδικασίες που αναφέρονται στις πιο κάτω δραστηριότητες:

➤ Στις τεχνικές υπηρεσίες θα βοηθήσει ουσιαστικά στη μείωση του χρόνου κατάρτισης του γενικού τεχνικού προγράμματος και στη μείωση των λαθών. Στο χρονοπρογραμματισμό της εκτέλεσης των έργων και στην οικονομική παρακολούθηση των έργων σε συνδυασμό με τη διαδικασία της Γενικής Λογιστικής.

➤ Στο Ληξιαρχείο - Δημοτολόγιο - Μητρώο θα δώσει τη δυνατότητα καλύτερης ενημέρωσης και ταξινόμησης των μεριδίων παρακολούθησης των μεταβολών και εξυπηρετητής των πολιτών. Στην αναζήτηση μεριδίων η χρησιμοποίηση των σχετικών αρχείων, μειώνει στο ελάχιστο το χρόνο εντοπισμού των χαρακτηριστικών αναζήτησης για την παροχή πληροφοριών η πιστοποιητικών, ληξιαρχικών πράξεων κ.ά.

➤ Στην ύδρευση θα βελτιώσει σημαντικά τη διαδικασία παρακολούθησης των υδρομέτρων και των πληρωμών.

➤ Στη Γενική Λογιστική θα υπάρξει ταχύτερη και ακριβής ενημέρωση και παρακολούθηση των λογαριασμών.

➤ Στα έσοδα - έξοδα θα διευκολύνει στη βεβαίωση των φόρων και τελών, στον έλεγχο και την παρακολούθηση τους.

➤ Στις προμήθειες και στην αποθήκη θα βοηθήσει στην ευχέρεια παρακολούθησης προμηθευτών, τιμών, ειδών και τον καλύτερο εντοπισμό των αναγκών.

➤ Στη μισθοδοσία θα επιτευχθεί μείωση των επικαλύψεων μεταξύ των υπηρεσιών, γιατί θα είναι εύκολη η συσχέτιση των στοιχείων με τις άλλες δραστηριότητες και κυρίως με τεχνικές υπηρεσίες.

β) Στο διαχειριστικό τομέα:

Περισσότερο και από το διαδικασιακό τομέα, η ανάγκη συμβολής ενός συστήματος, με χρήση Η/Υ, γίνεται αισθητή στο διαχειριστικό τομέα. Στον τομέα, δηλαδή, που ασχολείται με την τακτοποίηση διαφόρων “λογαριασμών” η “μεριδών” κάθε φορά που μια “εγγραφή” εισάγεται στο σύστημα, σαν αποτέλεσμα μιας οποιασδήποτε λογιστικής η διαχειριστικής πράξης.

Χαρακτηριστικό της λειτουργίας των δήμων στον τομέα αυτό είναι ο σημαντικός αριθμός λογαριασμών, που επηρεάζονται από κάθε τέτοια λογιστική και διαχειριστική πράξη. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού είναι η πολυδάπανη, από άποψη χρόνου και κόστους, στους μεγάλους κυρίως δήμους, προσπάθεια για την ενημέρωση και τακτοποίηση όλων αυτών των λογαριασμών.

Αποτελεσματική λύση σε αυτά τα προβλήματα προσφέρουν τα συστήματα αυτόματης επεξεργασίας στοιχείων με τη χρησιμοποίηση του πλεονεκτήματος που έχουν, της πολλαπλής και πολυδιάστατης εκμετάλλευσης μιας αρχικής πληροφορίας (εγγραφής) με τρόπο εντελώς αυτόματο (χωρίς την ανάγκη επέμβασης του ανθρώπου).

Η ιδιότητα αυτή είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στο τέλος μιας διαχειριστικής περιόδου (μήνας, έτος η άλλη) που τα στοιχεία ολόκληρης της διαχειριστικής περιόδου πρέπει να ταξινομηθούν και να συγκεντρωθούν σε διαφορά επίπεδα.

Έτσι θα είναι εύκολο για τους δήμους στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου να συντάσσουν ισοζύγια, αναλυτικές και συγκεντρωτικές καταστάσεις, ισολογισμό, προϋπολογισμό κ.α.

γ) Στον πληροφοριακό τομέα:

Όπως διαπιστώθηκε και από τη διερευνητική μελέτη, οι δήμοι έχουν μεγάλες ελλείψεις στον πληροφοριακό τομέα, σε όλα τα επίπεδα της λειτουργίας του. Ελλείψεις με την έννοια ότι οι πληροφορίες που χρειάζονται τόσο στην καθημερινή λειτουργία τους, όσο και στα διάφορα επίπεδα που παίρνονται οι αποφάσεις δεν είναι, όσο θα έπρεπε, επίκαιρες, έγκαιρες, συσχετισμένες, σαφείς και ακριβείς. Δεν έχουν, δηλαδή, τα χαρακτηριστικά εκείνα που πρέπει να έχει μια σωστή πληροφορία, με αποτέλεσμα και ολόκληρο το πληροφοριακό σύστημα των δήμων να παρουσιάζει τις ίδιες αδυναμίες. Τα φαινόμενα αυτά είναι βέβαια εντονότερα στους μεγαλύτερου μεγέθους δήμους και κοινότητες.

Ένα τέτοιο, πληροφοριακό σύστημα δε μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων τη στιγμή που μια τέτοια απόφαση πρέπει να παρθεί. Πέρα όμως από αυτό, ένα πληροφοριακό σύστημα που παρουσιάζει αδυναμίες αυτής της μορφής δεν επιτρέπει την εκτίμηση της πραγματικής κατάστασης λειτουργίας της οργάνωσης. Λειτουργία που αν παρουσιάζει μια οποιαδήποτε απόκλιση από τον αρχικό στόχο, θα πρέπει να επηρεαστεί (μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα) έτσι που να εξουδετερωθούν οι παράγοντες που την έκαναν να αποκλίνει.

Μια τέτοια ταχύτητα αντίδρασης όμως, μπορεί να την εξασφαλίσει μόνο ένα αποτελεσματικό πληροφοριακό σύστημα, που δε μπορεί να υπάρχει σε ένα χώρο, σαν τους δήμους, και κυρίως τους μεγάλους, χωρίς τη χρήση ενός συστήματος Η/Υ ικανού να αντιμετωπίσει τις ανάγκες τους. Ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να διατηρεί τις βασικές πληροφορίες και είναι σε θέση μέσα σε πολύ μικρούς χρόνους:

- Να αποδώσει αυτές τις πληροφορίες στο περιβάλλον του, όπως είναι και όσες φορές ζητηθούν.
- Να τις συσχετίσει μεταξύ τους και να τις αποδώσει στο περιβάλλον σε μια μορφή που να εξυπηρετεί μια συγκεκριμένη ανάγκη.
- Να τις συγκεντρώσει, ομαδοποιήσει και ταξινομήσει με βάση οποιοδήποτε κριτήριο εξυπηρετεί καλύτερα.
- Να τις χρησιμοποιήσει σε στατιστική βάση για την εκτίμηση κάθε νέου πληροφοριακού στοιχείου που εισάγεται στο σύστημα προλαβαίνοντας έτσι τυχόν λάθη.

Η εισαγωγή και αξιοποίηση συστημάτων Η/Υ θα έχει λοιπόν θετικές επιπτώσεις και στον πληροφοριακό τομέα δραστηριότητας των Ο. Τ.Α.

2.3 Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας – Στρατηγικές & δράσεις

Ζούμε σε μια εποχή που όλα αλλάζουν με ραγδαίους ρυθμούς. Οι τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών μεταβάλλουν ριζικά τον τρόπο εργασίας, ψυχαγωγίας, επικοινωνίας, και συναλλαγών που τροποποιούν τις βάσεις του οικονομικού ανταγωνισμού. Δημιουργούν διεθνώς μια νέα Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ), με νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για την ανάπτυξη, την ευημερία και την ποιότητα της ζωής. Η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας σε αυτήν την ΚτΠ αποτελεί κύρια κυβερνητική επιλογή.

Στο κατώφλι του 21ου αιώνα, η ΚτΠ δημιουργεί νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη, ευημερία και ποιότητα ζωής. Η ανάπτυξή της βασίζεται στη ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας. Οι τεχνολογίες αυτές αποτελούν ουσιαστικό εργαλείο για ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση καθώς και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Δημιουργούν νέες μεθόδους εργασίας, νέες δεξιότητες και την ανάγκη για συνεχή μάθηση και προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος. Συμβάλλουν στη καλύτερευση της ποιότητας ζωής με την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υγείας, μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος.

Στις δημόσιες υπηρεσίες, ήδη λειτουργούν ή βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης αρκετά συστήματα πληροφορικής. Τα συστήματα αυτά υποστηρίζουν, πρωτίστως, σημαντικές διαχειριστικές λειτουργίες της διοίκησης και δευτερευόντως, βάσεις δεδομένων για τις θεμελιώδεις για τη λειτουργία του κράτους πληροφορίες.

Δημιουργήθηκε δυνατότητα *έκδοσης πιστοποιητικών με υποβολή αιτήσεως τηλεφωνικώς*. Με ένα απλό τηλεφώνημα στο 1502 ο πολίτης λαμβάνει συστημένα, όπου θέλει, τα παρακάτω έγγραφα:

- 1) Πιστοποιητικό γεννήσεως
- 2) Ληξιαρχικές Πράξεις Γέννησης, Γάμου, Θανάτου
- 3) Πιστοποιητικό Στρατολογικής Κατάστασης (τύπου Α και Β)
- 4) Απόσπασμα Ποινικού Μητρώου
- 5) Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας
- 6) Ασφαλιστική ενημερότητα καθώς και άλλων 6 βεβαιώσεων του ΤΣΜΕΔΕ
- 7) Πιστοποιητικά σπουδών των ΑΕΙ και ΤΕΙ
- 8) Πιστοποιητικά του τομέα Υγείας - Πρόνοιας από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- 9) Πιστοποιητικά του τομέα Γεωργίας από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- 10) Βεβαιώσεις νοσηλείας από τα νοσηλευτικά ιδρύματα
- 11) Πιστοποιητικά Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- 12) Πιστοποιητικά σπουδών από τις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού

Η διαδικασία της υποβολής και λοιπές λεπτομέρειες ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, το μέτρο της τηλεφωνικής υποβολής αιτήσεων μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες περιπτώσεις. Ο Ο.Τ.Ε. μεταβιβάζει τις τηλεφωνικές αιτήσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο και ιδιαίτερα την τηλεομοιοτυπία, τηλετυπία τον ηλεκτρονικό υπολογιστή ή την τηλεφωνία και στην συνέχεια από τα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία, καθορίζεται ο τρόπος παραλαβής ή αποστολής από τις υπηρεσίες των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, ο τύπος αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2.3.1 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) συστάθηκαν με το Νόμο 3013/2002 (ΦΕΚ Α 102) στις περιφέρειες, στις Ν.Α., στους δήμους και τις κοινότητες της χώρας. Η φιλοσοφία της λειτουργίας των Κ.Ε.Π. επικεντρώνεται στο σύνθημα «διακινούνται τα έγγραφα και όχι οι πολίτες». Η πρωτοβουλία της δημιουργίας τους, αποτελεί μια πρωτοποριακή παρέμβαση για τα ελληνικά δεδομένα, στον τομέα της ποιοτικής βελτίωσης των συνθηκών εξυπηρέτησης των πολιτών από τις δημόσιες υπηρεσίες. Η καινοτομία του έργου εστιάζεται στο γεγονός ότι ο πολίτης με την επίσκεψη του στα Κ.Ε.Π., μπορεί να πληροφορείται έγκυρα και υπεύθυνα για διάφορα θέματα, που αφορούν στις συναλλαγές τους με την Δ.Δ., να υποβάλει αιτήματα για διεκπεραίωση υποθέσεων του από διάφορες δημόσιες υπηρεσίες και να παραλαμβάνει διοικητικά έγγραφα.

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Νόμου 3019/2002, αποστολή του Κ.Ε.Π. είναι:

1. Η παροχή διοικητικών πληροφοριών, καθώς το Κ.Ε.Π., ενημερώνει τους πολίτες για το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την Δ.Δ., χρησιμοποιώντας την κεντρική βάση πληροφοριακών δεδομένων του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.
2. Η διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες.
3. Η άμεση διεκπεραίωση απλών υποθέσεων των πολιτών και η επιτόπου παράδοση σε αυτούς βασικών πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και άλλων διοικητικών εγγραφών.

Στο Κ.Ε.Π. ο πολίτης μπορεί: α) Να ενημερωθεί για τις ενέργειες που απαιτούνται για την διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων. Ο πολίτης λαμβάνει την πληροφόρηση που αναζητά είτε στην πρώτη επαφή όταν πρόκειται για απλά ζητήματα είτε σε μεταγενέστερη τηλεφωνική επικοινωνία όταν το ερώτημα χρήζει περαιτέρω διερεύνησης από το Κ.Ε.Π. β) Να προμηθευτεί τα κατάλληλα έντυπα αιτήσεων, ανάλογα με την διοικητική διαδικασία για την οποία ενδιαφέρεται. γ) Να καταθέσει αίτηση για την διεκπεραίωση υπόθεσης του, τα στοιχεία της οποίας καταχωρούνται σε ειδικό πρωτόκολλο, προκειμένου να είναι δυνατή η παρακολούθηση της πορείας διεκπεραιώσεως. δ) Να παραλάβει διοικητικό έγγραφο αυτοπροσώπως ή να ζητήσει να του αποσταλούν ταχυδρομικά στην ταχυδρομική διεύθυνση που θα δηλώσει με συστημένη επιστολή και με αντικαταβολή του κόστους αποστολής. ε) Να υποβάλει παράπονα για τις περιπτώσεις κακοδιοίκησης, αλλά και προτάσεις για βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών.

Το Κ.Ε.Π.: α) Συμπληρώνει τις αιτήσεις των πολιτών σε συνεργασία με αυτούς. β) Ελέγχει την πληρότητα των αιτήσεων των πολιτών και σε περίπτωση που για την

διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, το Κ.Ε.Π. τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών. γ) Διαβιβάζει πλήρως τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών, στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους Υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο. δ) Παρακολουθεί την διαδικασία διεκπεραίωσης των υποθέσεων των πολιτών και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών από τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες. ε) Παραλαμβάνει από την αρμόδια υπηρεσία διεκπεραίωσης της υπόθεσης και παραδίδει στον ενδιαφερόμενο πολίτη το τελικό διοικητικό έγγραφο ή το αποτέλεσμα στην διεύθυνση που έχει αυτός δηλώσει με συστημένη επιστολή και με αντικαταβολή. στ) Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Επιπλέον στο Κ.Ε.Π. οι πολίτες μπορούν επιτόπου και άμεσα να: α) Επικυρώσουν διοικητικά έγγραφα. β) Θεωρήσουν το γνήσιο της υπογραφής τους. γ) Προμηθευτούν παράβολα, υπεύθυνες δηλώσεις κ.τ.λ. δ) Παραλάβουν το αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας.

Μετά την δημιουργία των **Κ.Ε.Π.** ολοκληρώθηκε η αναδιοργάνωση του Κέντρου Πληροφόρησης Πολιτών (Κ.Π.Π.) το οποίο λειτουργεί στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., το γνωστό «1564»:

- Συνεχίζεται η διαδικασία ίδρυσης ανάλογων Κ.Π.Π. σε όλες τις Ν.Α. της χώρας.
- Έγινε αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού του τηλεφωνικού κέντρου του «1564» και εμπλουτισμός των παρεχόμενων προς τους πολίτες πληροφοριών, με την έκδοση νέου Οδηγού του Πολίτη.

Δημιουργήθηκαν **Ενιαία έντυπα** και απλουστεύθηκαν τα έντυπα που χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες του δημοσίου και των Ο.Τ.Α. Ο αριθμός των εντύπων που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των πολιτών πλησιάζει τα 1.000. Σε αυτή τη φάση:

➤ Ολοκληρώθηκε η δημιουργία ενιαίας μορφής σε 250 ευρείας χρήσεως έντυπα. Τα έντυπα αυτά εστάλησαν σε όλες τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της χώρας. Καλύπτεται έτσι το 67% των συναλλαγών.

➤ Σε δεύτερη φάση ανατίθεται η δημιουργία και άλλων εντύπων, όπως Πυροσβεστικής, Αστυνομίας, Στρατολογικών Γραφείων κ.ά.

2.3.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κλεισθένης

Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που υλοποιείται από υπουργεία και φορείς του δημοσίου με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.) είναι ο “Κλεισθένης” που εντάσσεται στο Β΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) 1994 - 1999 με κύριο στόχο την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και συστημάτων πληροφορικής στην Δ.Δ.

Στα πλαίσια του Β' Κ.Π.Σ. το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. είχε την ευθύνη για το φιλόδοξο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκσυγχρονισμού της Δ.Δ. “Κλεισθένης”. Φιλόδοξο αλλά και πολυσύνθετο, γιατί εκτός από έργα του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. περιελάμβανε επίσης πολύ σημαντικά έργα στον τομέα ευθύνης και άλλων υπουργείων.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Κλεισθένης”, στόχευε κατά την κατάρτισή του σε δύο κεντρικούς στόχους:

- Στο διοικητικό εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων στη Δ.Δ.
- Στην κατάρτιση και εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.

Οι κεντρικοί αυτοί στόχοι εξειδικεύτηκαν στους παρακάτω τέσσερις επιμέρους στόχους:

- Την αντιμετώπιση των διοικητικών, οργανωτικών και λειτουργικών προβλημάτων του δημοσίου τομέα.
- Τη δημιουργία προϋποθέσεων διαρκούς εκσυγχρονισμού της Δ.Δ.
- Την ολοκλήρωση των πληροφοριακών συστημάτων στην κεντρική διοίκηση στους τομείς της οικονομίας και της κοινωνικής ασφάλισης καθώς επίσης και η υποστήριξη της περιφερειακής οργάνωσης και διοίκησης του κράτους και της αυτοδιοίκησης.
- Τη διασφάλιση διαρκούς εκπαίδευσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Δ.Δ.

Μετά από την καθοριστική περίοδο ποιοτικής προετοιμασίας των έργων οι δείκτες νομικών δεσμεύσεων και απορρόφησης άρχισαν να απεικονίζουν την πραγματική εικόνα του προγράμματος.

Οι ρυθμοί απορρόφησης διπλασιάζονται κάθε χρονιά μετά το 1997, με αποτέλεσμα, στο τέλος του 1999 να έχει απορροφηθεί το 70% των πόρων, ενώ το ύψος των υπογεγραμμένων συμβάσεων να υπερβαίνει το σύνολο των διαθέσιμων πόρων (110%).

Παρεμβάσεις πολύ γνωστές σε όλους μας έχουν χρηματοδοτηθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Κλεισθένης”, όπως οι ακόλουθες:

- Ολοκληρωμένο σύστημα φορολογίας Taxis.
- Σύστημα χρηματιστηριακών συναλλαγών.
- Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του χρηματιστηρίου παραγωγών.
- Μηχανοργάνωση περιφερειών και νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
- Μηχανοργάνωση των Καποδιστριακών δήμων.
- Εθνικό δίκτυο Δ.Δ. για τη διασύνδεση των δημοσίων υπηρεσιών – “Σύζευξης”.
- Υπηρεσία του “Ραπτάρχη” για την παροχή νομικών πληροφοριών.
- Μηχανοργάνωση του Συνηγούρου του Πολίτη, του Σώματος Ελεγκτών Δ.Δ., του ΑΣΕΠ και των Κ.Π.Π. σε νομαρχιακό και κεντρικό επίπεδο.
- Εκσυγχρονισμός του Εθνικού Τυπογραφείου.
- Πληροφοριακό σύστημα τελωνείων.
- Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Η συνέχιση της προσπάθειας αυτής περιγράφεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Διοικητικής Μεταρρύθμισης του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την περίοδο 2000-2006, του οποίου οι κύριοι στόχοι είναι:

- Ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης των δομών και του ανασχεδιασμού λειτουργιών της Δ.Δ.
- Επέκταση των έργων πληροφορικής στο δημόσιο τομέα και ισότιμη συμμετοχή της χώρας στη παγκόσμια ΚτΠ.
- Συνεχής επιμόρφωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δ.Δ.
- Δημιουργία της κατάλληλης υποδομής των δημοσίων υπηρεσιών.

2.3.3 Προγράμματα ανάπτυξης

Μετά την επιτυχημένη ανάπτυξη του Προγράμματος “Αστερίας” στα νησιά του Αιγαίου προωθείται η σταδιακή επέκτασή του σε όλη την επικράτεια με το όνομα “Αριάδνη”.

Με το πρόγραμμα “Αστερίας” είναι ήδη εφικτή η διεκπεραίωση 141 διαδικασιών (κυρίως έκδοση πιστοποιητικών) χωρίς να απαιτείται η μετακίνηση του πολίτη από το νησί που διαμένει.

Το σύστημα προβλέπει τη δημιουργία θέσης «πολυδύναμου υπαλλήλου» σε κάθε δήμο, εφοδιασμένη με τον κατάλληλο εξοπλισμό (ηλεκτρονικός υπολογιστής συνδεδεμένος στο Internet, Fax, έπιπλα) καθώς και την ύπαρξη προσωπικού εξοικειωμένου με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Οι οδηγοί υπηρεσιών και τα ενιαία έντυπα θα αποτελέσουν την κύρια πηγή που θα τροφοδοτήσει το πρόγραμμα “Αριάδνη” με νέες διοικητικές διαδικασίες και τα αντίστοιχα με αυτές έντυπα. Η υλοποίηση του προγράμματος έχει ξεκινήσει με διεξαγωγή ημερίδων στις περιφέρειες για ενημέρωση στελεχών των δήμων και νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Επίσης έχουν εγγραφεί τα αναγκαία κονδύλια στο Ε.Π.Τ.Α. το οποίο χρηματοδοτεί την εφαρμογή του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας».

Η δυνατότητα *Αποδεικτική ισχύς εγγράφων διακινουμένων με fax και E-mail* αποτελεί ακόμα μια σημαντική εξέλιξη των υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν οι Ο.Τ.Α. Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Νομού 2672/98 έχει θεσμοθετηθεί η εγκυρότητα επικοινωνίας με fax και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) σε συναλλαγές μεταξύ ιδιωτών και δημοσίων υπηρεσιών, αλλά και μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών. Επίσης έχει ολοκληρωθεί η έκδοση Π.Δ. από το Υπουργείο Μεταφορών για την εγκυρότητα της ψηφιακής υπογραφής.

Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α από τη πλευρά του συνεχίζει τη παρακολούθηση των ρυθμών επικοινωνίας των πολιτών με τη Δ.Δ., μέσω της χρήσης της νέας τεχνολογίας. Οι αριθμοί παραμένουν σταθεροί και φθάνουν μέχρι και το 50% για το fax. Το αντίστοιχο ποσοστό για το e-mail είναι χαμηλό, αλλά έχει αυξηθεί σημαντικά μετά τη δημοσίευση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος για την ηλεκτρονική υπογραφή.

Έχουν διανεμηθεί υποδείγματα *Χαρτών Δικαιωμάτων των Πολιτών* σε δήμους, Ν.Α. και περιφέρειες. Εκδόθηκε «Ο Οδηγός του Πολίτη της Περιφέρειας» καθώς επίσης και το φυλλάδιο «Ο Πολίτης και ο Δημόσιος Υπάλληλος» με τα βασικά δικαιώματα των πολιτών και τις υποχρεώσεις των υπαλλήλων.

Η δημιουργία ενός σύγχρονου *Εθνικού Τυπογραφείου* και ο σύγχρονος τυπογραφικός εξοπλισμός που αποκτήθηκε, υποστηρίζεται από ένα αξιόπιστο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, οι εφαρμογές του οποίου συμβάλουν σημαντικά στην εγκυρότερη

και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Μερικές από τις νέες υπηρεσίες που σταδιακά άρχισαν να προσφέρονται είναι:

- Η ηλεκτρονική διάθεση των ΦΕΚ μέσω Internet.
- Η διάθεση της Εφημερίδας της Κυβέρνησης σε CDs.
- Η αυτόματη τηλεφωνική πληροφόρηση και εξυπηρέτηση.

2.4 Έργα σε Εξέλιξη

Στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ. υλοποιήθηκαν σε δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς έργα πληροφορικής συνολικού προϋπολογισμού της τάξης των 200 δισεκατομμυρίων δραχμών. Τα έργα αυτά:

➤ Βελτίωσαν την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα σημαντικών τομέων της Δ.Δ., όπως η διαμόρφωση και εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού, η βεβαίωση και είσπραξη των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, η χορήγηση και καταβολή συντάξεων, η συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, η παροχή υπηρεσιών υγείας, ο υπολογισμός και καταβολή επιδομάτων και επιδοτήσεων κ.λ.π.

➤ Επέτρεψαν την άσκηση ορθολογικής διαχείρισης των διαθέσιμων πόρων και συνέβαλλαν στη μείωση του κόστους και στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών.

➤ Δημιούργησαν το κατάλληλο τεχνικό περιβάλλον για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας με συστήματα αυτοματισμού γραφείου και εργαλεία λήψης αποφάσεων.

➤ Συνέβαλλαν στη δημιουργία βάσεων δεδομένων με στοιχεία για τις επιχειρήσεις, τους επαγγελματίες, την απασχόληση, τη βιομηχανία, το εμπόριο, την εν γένει οικονομική δραστηριότητα, τις χρήσεις γης, το περιβάλλον, τις μεταφορές, την υγεία.

➤ Έθεσαν τις βάσεις για τη δημιουργία ενδοϋπηρεσιακής και διϋπηρεσιακής δικτυακής υποδομής, η οποία εξασφαλίζει τη διασυνδεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των συστημάτων.

2.4.1 Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος εξυπηρέτησης πολιτών

Η περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων πληροφορικής της Δ.Δ., η οποία θα χρηματοδοτηθεί κατά κύριο λόγο με πόρους του Γ' Κ.Π.Σ. κατά την περίοδο 2000 - 2006, στοχεύει στην υλοποίηση έργων σε τομείς κρίσιμους για τη λειτουργία του κράτους και σε τομείς στους οποίους έχει διαπιστωθεί σχετικά μεγαλύτερη καθυστέρηση.

Τα νέα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνίας θα βελτιώσουν τη λειτουργία του κράτους και τις υπηρεσίες που προσφέρονται στους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα, προωθούνται έργα αναδιοργάνωσης και πληροφορικής σε τομείς όπως έσοδα και δαπάνες, πληρωμές κάθε είδους, κοινωνική ασφάλιση, υγεία, δημόσια τάξη, δικαιοσύνη, εκπαίδευση, απασχόληση, χωροταξία, περιβάλλον, μεταφορές, περιφερειακή διοίκηση, αυτοδιοίκηση, κ.λ.π. Προωθείται, επίσης, η ολοκλήρωση του περιβάλλοντος διαδικτύωσης των διαφόρων συστημάτων της Δ.Δ. και προγραμματίζεται σειρά έργων σε τομείς όπου δεν είναι δυνατή η υλοποίηση έργων μεγάλης κλίμακας.

Η σημερινή κατάσταση της Δ.Δ. όσον αφορά την εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και το βαθμό πληρότητας και αξιοποίησής χαρακτηρίζεται από:

- Χαμηλή ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.
- Αποσπασματική ανάπτυξη ψηφιακής υποδομής, κεντρικών κυρίως φορέων, με ελλιπή αποκέντρωση.
- Μικρό αριθμό εγκατεστημένων ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων και περιορισμένη αξιοποίησή τους, με αποτέλεσμα τη διατήρηση των παραδοσιακών και γραφειοκρατικών δομών, δυσχεραίνοντας την εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Έλλειψη συστημάτων διοικητικής πληροφόρησης (MIS) που να υποστηρίζουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες προς τον πολίτη.

Η ελληνική Δ.Δ. χαρακτηρίζεται από μικρό αριθμό εγκατεστημένων συστημάτων, κυρίως διαχειριστικών ενώ τα ποσοστά των διασυνδεδεμένων δημοσίων είναι αρκετά χαμηλά.

Η παρουσία των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού σήμερα στο Internet συντηρώντας Ιστοσελίδες είναι πολύ μικρή.

Παρουσία Ο.Τ.Α. στο Internet

Τύπος Ο.Τ.Α.	Έχουν	Ιστοσελίδα	Ιστοσελίδα & E-Mail	Μόνο E-Mail
Σύνολο Δήμων	900	328	132	200
Σύνολο Κοινοτήτων	133	9	5	21

Τα στοιχεία προέρχονται από τους πίνακες τις ιστοσελίδας www.ypes.gr

Όπως παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα μόνο το 36,4% του συνόλου των δήμων της χώρας έχουν ιστοσελίδα και από αυτούς μόνο το 40,2% έχουν e-mail ώστε να μπορούν να επικοινωνούν οι πολίτες μαζί τους. Όσο αφορά τις κοινότητες, το 6,7% έχουν ιστοσελίδες και από αυτές μόνο το 3,7% έχουν και e-mail. Είναι προφανές ότι η παρουσία των Ο.Τ.Α. στο διαδίκτυο είναι μικρή. Σαν αποτέλεσμα αυτού είναι οφέλη όπως την άμεση και εύκολη επικοινωνία, αλλά και την γρήγορη ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών, να μην αξιοποιούνται.

Οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες χρησιμοποιούν σήμερα το διαδίκτυο και συντηρούν ιστοσελίδες με βασικές πληροφορίες αλλά με περιορισμένη δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας. Επιπρόσθετα, η διάχυση πληροφοριών μέσα από on-line εφαρμογές είναι μικρότερη του επιθυμητού, γεγονός που συντελεί στην κοινωνική και διοικητική απομόνωση απομακρυσμένων περιοχών (αγροτικές, ορεινές και ακριτικές περιοχές, κ.λ.π.) ή ακόμα και στο εξωτερικό (απόδημοι, μετανάστες, κ.λ.π.) αλλά και ατόμων με ειδικές ανάγκες. Η αδυναμία δε, συνδυασμένης επέμβασης σε περιπτώσεις κρίσεων - αναγκών γίνεται αισθητή ακόμα και στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Στην προγραμματική περίοδο του Β' Κ.Π.Σ. υλοποιήθηκαν έργα εκσυγχρονισμού της Δ.Δ. τα οποία εστιάστηκαν στη βελτίωση της ψηφιακής υποδομής των φορέων του δημοσίου. Μηχανογραφήθηκαν κατά κύριο λόγο οι κεντρικές υπηρεσίες και ιδιαίτερα οι υπηρεσίες που στεγάζονται στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, σε αντίθεση με τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες οι οποίες έχουν σημαντικές ελλείψεις σε ψηφιακές υποδομές.

2.4.2 Καθορισμός και αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του έργου

Το κράτος για να μπορέσει να βελτιώσει και να αλλάξει την κατάσταση που επικρατεί στην Δ.Δ. και με την βοήθεια του κοινοτικού πλαισίου στήριξης συνεχίζει την εφαρμόζει το επιχειρησιακό πρόγραμμα ΚτΠ, Μέτρο 2.2.

Ταυτότητα Μέτρου

ΚΠΣ	2000 - 2006
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:	«Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής»
ΜΕΤΡΟ	2.2: «Ηλεκτρονική κυβέρνηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη»
ΦΟΡΕΑΣ/ΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ/ΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η Επικράτεια
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Πολίτες
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000 - 2006
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	323 Υπηρεσίες και εφαρμογές για τον πολίτη

Στόχος του έργου είναι η δημιουργία ενός διαδικτυακού τόπου μέσα από τον οποίο θα επιτυγχάνεται η άμεση ενημέρωση και εξυπηρέτηση του πολίτη. Το Μέτρο 2.2 αποσκοπεί στην αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών από τη Δ.Δ. σε πολίτες και επιχειρήσεις σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα μέσα από τον διαδικτυακό αυτό τόπο θα παρέχονται οι ακόλουθες υπηρεσίες:

1. Δημοσίευση κειμένων και πακέτων πληροφοριών της Δ.Δ.
2. Επικοινωνία και αμφίδρομη επικοινωνία με τον πολίτη. Οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα μέσα από τον διαδικτυακό αυτό τόπο να αποκτούν πληροφορίες με χρήση των εργαλείων της πληροφορικής, όπως e-mail, fax, κόμβοι ενημέρωσης κ.λ.π.
3. Ηλεκτρονικές συναλλαγές. Οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα να παραλαμβάνουν ηλεκτρονικά πιστοποιητικά και να καταθέτουν αιτήσεις.

Επιπλέον επιδιώκεται η αυτοματοποίηση των διαδικασιών επικοινωνίας και εξυπηρέτησης του πολίτη με τους δημόσιους φορείς με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός one stop shop το οποίο θα μπορεί να δίδει πληροφορίες, να κατευθύνει τον πολίτη και να εκδίδει πιστοποιητικά.

Τα κύρια σημεία της παραπάνω πρωτοβουλίας (σε ότι αφορά στη Δ.Δ.), μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δυο άξονες:

- Ψηφιακές κυβερνητικές υπηρεσίες που θα πλησιάζουν τον πολίτη (τόσο σε επίπεδο εξυπηρέτησης όσο και σε επίπεδο κάλυψης των αναγκών) και θα δημιουργούν προϋποθέσεις

ευκολότερης πρόσβασης μέσα από το διαδίκτυο. Αφορούν υπηρεσίες στον δημοσιονομικό και χρηματοοικονομικό τομέα, στον τομέα της δικαιοσύνης.

➤ Περιορισμό των δαπανών μέσα από την απλοποίηση γραφειοκρατικών μηχανισμών και υποστήριξη των διαδικασιών εξυπηρέτησης του πολίτη με Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας.

➤ Προτείνεται η υιοθέτηση ενός μοντέλου ανάπτυξης ηλεκτρονικών υπηρεσιών 4 επιπέδων:

- 1^ο Επίπεδο: Δημοσίευση κειμένων και πακέτων πληροφοριών της Δ.Δ.
- 2^ο Επίπεδο: Αλληλεπίδραση, παροχή πληροφοριών στους πολίτες.
- 3^ο Επίπεδο: Συναλλαγή, δίνοντας τουλάχιστον την δυνατότητα ηλεκτρονικής συναλλαγής.
- 4^ο Επίπεδο: Συνδυαζόμενες υπηρεσίες,

Το προτεινόμενο έργο αποσκοπεί πρωτίστως στην βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων στους πολίτες υπηρεσιών από τους δήμους. Επιπλέον μέσα από το έργο αυτό υποστηρίζεται η αναδιοργάνωση των δήμων και αναπτύσσονται οι δεξιότητες των στελεχών τους προκειμένου να χειρίζονται τις νέες τεχνολογίες, ενώ ταυτόχρονα οδηγούν σε βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας σημαντικών τομέων της Δ.Δ., ορθολογικότερη διαχείριση των πόρων και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, ανάπτυξη ολοκληρωμένων μηχανισμών παραγωγής, διαχείρισης και διάθεσης των δημοσίων πληροφοριών, δημιουργική αξιοποίηση και συνεχή βελτίωση των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Οι προτεραιότητες θα υλοποιηθούν μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων που θα περιλαμβάνουν εκπαίδευση και επανειδίκευση, προμήθεια υλικού και λογισμικού, καθώς και την αξιοποίηση εξωτερικών ειδικών συμβούλων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη σύσταση και συγκρότηση των ομάδων που θα είναι υπεύθυνες για την προετοιμασία και εφαρμογή των σχεδίων δράσης, καθώς και στην απαιτούμενη δέσμευση της ιεραρχίας, προκειμένου να εφαρμοστούν με επιτυχία οι διοικητικές και διαχειριστικές αλλαγές που συνοδεύουν την εισαγωγή σύγχρονων συστημάτων αυτοματισμού γραφείων και τηλεπικοινωνιών.

2.4.3 Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων και ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις

Στα πλαίσια του Μέτρου 2.2 εντάσσονται πράξεις που αφορούν την εισαγωγή και αξιοποίηση πληροφοριακών συστημάτων με σκοπό την υποστήριξη και διευκόλυνση της διεπαφής με τον πολίτη (εφαρμογές, βάσεις δεδομένων, υλικό, περιφερειακά συστήματα, κ.λ.π.). Επισημαίνεται ότι τα συστήματα παροχής και διάθεσης πληροφοριών στην ουσία θα αποτελέσουν την ψηφιακή ραχοκοκαλιά των δημόσιων φορέων, η οποία θα υποστηρίξει τους μηχανισμούς και τις δομές εξυπηρέτησης των πολιτών και δεν προσανατολίζονται σε ενδογενείς δραστηριότητες.

Τα πληροφοριακά συστήματα που θα αναπτυχθούν για την παραγωγική λειτουργία τους και με σκοπό την ολοκληρωμένη και αποτελεσματική πληροφόρηση των πολιτών, απαιτούν ψηφιοποιημένο υλικό (έντυπα, φόρμες, νομοθεσία, μητρώα, κ.λ.π.), με ενδεικτικό περιεχόμενο την κωδικοποίηση, συντήρηση και διάθεση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, την κωδικοποίηση, συντήρηση και διάθεση πληροφοριών των Υπουργείων. Προβλέπονται επίσης δομές συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων που αφορούν την ενημέρωση των πολιτών με σκοπό την αποτελεσματικότερη τεκμηρίωση του ψηφιακού περιεχομένου.

2.4.3.1 Δράσεις που αφορούν στην διοικητική εξυπηρέτηση του πολίτη

Οι πράξεις της κατηγορίας αυτής αφορούν στην αναβάθμιση της εξυπηρέτησης του πολίτη και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών μέσω της αυτοματοποίησης των διαδικασιών επικοινωνίας του πολίτη με τους δημόσιους φορείς με στόχο τη δυνατότητα δημιουργίας one stop shop (έκδοση πιστοποιητικών, αδειών, υποβολή αιτήσεων, κ.λ.π.), ανάπτυξης συστημάτων τηλεδιάσκεψης και συστημάτων ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης κοινού.

Ειδικότερα, σε αυτή την κατηγορία πράξεων εντάσσεται η υλοποίηση των έργων:

- Αναδιάρθρωσης και αναβάθμισης των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ προς τους πολίτες μέσω της δημιουργίας και υλοποίησης δομών προώθησης της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας.
- Δράσεις που εξειδικεύονται από Επιχειρησιακά Σχέδια Φορέων της Δ.Δ.

2.4.3.2 Τρόποι ωφέλειας

- Βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών προς τον πολίτη.
- Βελτίωση της ταχύτητας εξυπηρέτησης του πολίτη.
- Παροχή νέων υπηρεσιών προς τον πολίτη.
- Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών ενημέρωσης του πολίτη.
- Παροχή ηλεκτρονικών συναλλαγών με τον πολίτη.

Τα συστήματα του έργου θα χρησιμοποιούνται από όλους τους υπαλλήλους του δήμου που έχουν συναλλαγές με τους πολίτες καθώς και τους υπαλλήλους του Κ.Ε.Π. Όσον αφορά τις συνέργιες του έργου δεν εμφανίζεται κανένας κίνδυνος, καθώς όλες οι χρησιμοποιούμενες εφαρμογές χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες και καινοτόμα εργαλεία της πληροφορικής και έχει διασφαλιστεί η πλήρης επικοινωνία και συνεργασία των συστημάτων.

Πληροφοριακά συστήματα των Ο.Τ.Α.

3.1 Εισαγωγή

Στην ενότητα αυτή σκιαγραφείται η δομή του πληροφοριακού συστήματος ενός Ο.Τ.Α. α' βαθμού και οι προϋποθέσεις για την ασφαλή λειτουργία του.

Ως Πληροφοριακό Σύστημα του Ο.Τ.Α. ορίζεται το σύνολο των μηχανογραφικών εφαρμογών και το σύνολο των φυσικών αρχείων στο οποίο αποθηκεύονται και φυλάσσονται τα στοιχεία και τα λοιπά δεδομένα που απαιτούνται ώστε ο Ο.Τ.Α. να λειτουργεί ορθά και αποτελεσματικά. Οι πληροφορίες οι οποίες φυλάσσονται στο πληροφοριακό σύστημα είναι ποικίλες και καταχωρίζονται με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους.

Η εισαγωγή και εφαρμογή ολοκληρωμένων και σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων για την κάλυψη των βασικών λειτουργιών των Ο.Τ.Α. βοηθάει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του κάθε Ο.Τ.Α. Επιπλέον η δημιουργία ενιαίου Οργανωτικού αλλά και Πληροφοριακού Περιβάλλοντος στους Ο.Τ.Α. έχει σημαντικές συνέπειες στη λειτουργία του συνόλου της αυτοδιοίκησης και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ένταξη των Ο.Τ.Α. στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της χώρας.

Από την εμπειρία προηγούμενων προσπαθειών για την μηχανογράφηση των Ο.Τ.Α., και των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν, για την επιτυχή πορεία της μηχανογράφησης των Ο.Τ.Α. και τη δημιουργία του πληροφοριακού τους συστήματος, κρίνεται αναγκαίο και απαραίτητο να υπάρχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Να υπάρχουν κοινές προδιαγραφές για τις εφαρμογές λογισμικού και πάντοτε με την πρόβλεψη για λειτουργία σε δίκτυο ώστε να είναι εφικτή η μηχανογραφική κάλυψη των αποκεντρωμένων μονάδων του Ο.Τ.Α. (Δημοτικά διαμερίσματα, εργοτάξια κ.λ.π.).

- Να υπάρχει συμβατότητα των υπολογιστικών συστημάτων των Ο.Τ.Α., δυνατότητα δικτύωσης και πρόβλεψη για την επικοινωνία με το διαδίκτυο και τους λοιπούς Ο.Τ.Α.
- Να υπάρχει, σε τοπικό επίπεδο, διαρκής και καλής ποιότητας τεχνική υποστήριξη.
- Να υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των Ο.Τ.Α. και πρόβλεψη για την ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού.

3.2 Οι Χρήστες του πληροφοριακού συστήματος

Το πληροφοριακό σύστημα του Ο.Τ.Α. καλύπτει τις ανάγκες διαφορετικών, και με διαφορετικά αντικείμενα, ομάδων (εν δυνάμει χρήστες). Η κάθε ομάδα έχει διαφορετικές ανάγκες και απαιτήσεις από το πληροφοριακό σύστημα αλλά και διαφορετικές δυνατότητες πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Τ.Α.:

3.2.1 Το προσωπικό του Ο.Τ.Α.

Πρώτη ομάδα είναι ο υπηρεσιακός μηχανισμός του Ο.Τ.Α. Το προσωπικό των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. είναι οι βασικοί χρήστες και χειριστές του πληροφοριακού συστήματος. Μέσω του πληροφοριακού συστήματος έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται σωστά και να εκτελούν τις εργασίες τους με μεγαλύτερη ευκολία και ασφάλεια. Με τον τρόπο αυτό λειτουργούν αποδοτικότερα και πλέον εύρυθμα και κατά συνέπεια λειτουργεί σωστά, αποδοτικά και αποτελεσματικά ο Ο.Τ.Α.

Επειδή οι υπάλληλοι του Ο.Τ.Α. διαχειρίζονται την πληροφορία μέσα στον Ο.Τ.Α., η χρήση του πληροφοριακού συστήματος κάνει πιο εύκολη την καθημερινή χρήση και διαχείριση αυτών των πληροφοριών, οι οποίες απαιτούνται από τις υπόλοιπες ομάδες, καθώς μπορούν:

- α) Να είναι καλύτερα ενημερωμένες και έτσι να παρέχουν ικανοποιητικότερα τις υπηρεσίες προς τους δημότες.
- β) Να τροφοδοτούν με καλύτερα ενημερωμένα και πλέον έγκυρα στοιχεία την διοίκηση του Ο.Τ.Α.
- γ) Να επικοινωνούν ευκολότερα με τους συναλλασσόμενους, τους άλλους Ο.Τ.Α. και το κράτος.

Για όλους τους παραπάνω λόγους διαπιστώνουμε τη σπουδαιότητα και τη σημασία της κατάλληλης εκπαίδευσης και της διαρκούς επιμόρφωσης για τον αποτελεσματικό χειρισμό και την βέλτιστη αξιοποίηση του πληροφοριακού συστήματος.

3.2.2 Οι πολίτες (δημότες & κάτοικοι)

Δεύτερη ομάδα είναι οι πολίτες (δημότες και κάτοικοι). Αυτή είναι η ομάδα από την οποία αντλεί την ύπαρξή του ο Ο.Τ.Α. και της οποίας πρέπει κατά προτεραιότητα να καλύπτονται οι ανάγκες. Στη συγκεκριμένη ομάδα οι πολίτες νοούνται ως αποδοχείς των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. Για τις όποιες δραστηριότητες τους, που αποτελούν παροχή υπηρεσιών προς τον Ο.Τ.Α. οι πολίτες ως φυσικά πρόσωπα κατατάσσονται στην τελευταία κατηγορία.

Οι απαιτήσεις για τους πολίτες από το πληροφοριακό σύστημα αφορούν πιστοποιητικά για τους δημότες, δΟΣΟΛΗΨΙΕΣ για την πληρωμή τελών και φόρων, πολεοδομικά θέματα, πληροφορίες για άλλα θέματα που τους απασχολούν κ.λ.π. Τα στοιχεία αυτά λαμβάνονται με την μεσολάβηση των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α.

Στο εγγύς μέλλον, όταν θα έχει αναπτυχθεί αρκετά η παροχή πληροφοριών από τον Ο.Τ.Α. με ηλεκτρονικά μέσα, οι πολίτες θα έρχονται σε άμεση επαφή με υποσυστήματα του πληροφοριακού συστήματος του Ο.Τ.Α. (είτε με τη χρήση οθονών επαφής είτε με επικοινωνία μέσω Internet) για να αντλήσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται και να επικοινωνήσουν με τις υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. για τις οποιοσδήποτε συναλλαγές τους.

3.2.3 Οι αιρετοί

Τρίτη ομάδα είναι οι αιρετοί. Ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο του Ο.Τ.Α. έχουν ανάγκη από έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση για να αντεπεξέλθουν στο επιτελικό έργο τους με κύριο στόχο την ανάπτυξη του Ο.Τ.Α. και την εξυπηρέτηση των δημοτών.

Το πληροφοριακό σύστημα εκτός από την κάλυψη των τρεχουσών, διοικητικής φύσεως, αναγκών (αλληλογραφία, αποφάσεις, πρακτικά, κ.λ.π.) καλύπτει και τις ανάγκες για πληροφορίες (χρηματοοικονομικά δεδομένα κ.λ.π.) απαραίτητες για την χάραξη της πολιτικής ανάπτυξης του Ο.Τ.Α.

Το πληροφοριακό σύστημα δίνει τη δυνατότητα στους αιρετούς να αντλούν με ευκολία, και χωρίς την ανάγκη ιδιαίτερα επίτονης εκπαίδευσης, τα απαραίτητα στοιχεία και να δημιουργούν σενάρια για την ανάπτυξη του Ο.Τ.Α. μέσα στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

3.2.4 Το κράτος και η αυτοδιοίκηση

Άλλη ομάδα αποτελούν οι Ο.Τ.Α., οι Ν.Α., οι Περιφέρειες, το Κράτος και οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την ομάδα αυτή ο Ο.Τ.Α., εκτός από δεδομένα διοικητικής υφής ανταλλάσσει και πληροφορίες απαραίτητες για τον Δημοκρατικό Προγραμματισμό και το συντονισμό των ενεργειών για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του Ο.Τ.Α.

Το κράτος και η αυτοδιοίκηση τροφοδοτούν το πληροφοριακό σύστημα του Ο.Τ.Α. με διοικητική κυρίως πληροφορία (εγκύκλιοι, διάφορα έγγραφα κ.λ.π.) και ζητούν αντίστοιχες πληροφορίες. Σήμερα η επικοινωνία γίνεται με τους κλασσικούς τρόπους μεταφοράς πληροφορίας (fax, έγγραφα, δισκέτες κ.λ.π.).

3.2.5 Οι παροχές υπηρεσιών προς τον Ο.Τ.Α.

Τέλος, ιδιαίτερη ομάδα αποτελούν όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες προς τον Ο.Τ.Α. και με τα οποία έχει οικονομικές συναλλαγές.

Προϊόντος του χρόνου, καθώς όλο και περισσότερο ωριμάζει η πρακτική και η τεχνολογία για την ασφαλή ανταλλαγή στοιχείων με ηλεκτρονικό τρόπο (EDI) και την αυξημένη οικονομική δραστηριοποίηση μέσω των ηλεκτρονικών δικτύων (δημοπρασίες, προκηρύξεις, προσφορές κ.λ.π.) τόσο θα αυξάνεται και η χρήση των δικτύων για οικονομικές περιεχομένου πράξεις αλλά και για απλή αλληλογραφία μεταξύ του Ο.Τ.Α. και των συναλλασσομένων με αυτόν.

3.3 Οι λειτουργίες του πληροφοριακού συστήματος

Οι λειτουργίες του πληροφοριακού συστήματος, στην ολοκληρωμένη του μορφή εξυπηρετούν:

- Τις εσωτερικές διοικητικές λειτουργίες των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α.
- Τις λειτουργίες εξυπηρέτησης των πολιτών (δημοτών και των κατοίκων).
- Τους συναλλασσόμενους με τις υπηρεσίες.
- Τις ανάγκες επικοινωνίας με εξωτερικές πηγές πληροφοριών.

Κορμό των λειτουργιών του πληροφοριακού συστήματος αποτελούν οι λειτουργίες που καλύπτουν τις ανάγκες των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. Με την κάλυψη των λειτουργιών αυτών εξυπηρετούνται άμεσα και οι πολίτες και οι αιρετοί. Με τη δυνατότητα διασύνδεσης

με το διαδίκτυο αξιοποιούνται και άλλες πηγές πληροφοριών και μελλοντικά τα πληροφοριακά συστήματα που θα δημιουργηθούν.

Από το πληροφοριακό σύστημα εξυπηρετείται όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α. και υποστηρίζονται με εφαρμογές πληροφορικής οι διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές, περιβαλλοντικές, πολεοδομικές, αναπτυξιακές και κοινωνικές λειτουργίες του Ο.Τ.Α. στις αντίστοιχες υπηρεσίες, ενώ παράλληλα ο Ο.Τ.Α. ενισχύει τις λειτουργίες προγραμματισμού και οργάνωσης ώστε να τεθούν τα θεμέλια της οικονομικής ευρωστίας του.

Ακολουθεί η αντιστοίχιση των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. με τις μηχανογραφημένες λειτουργίες του πληροφοριακού συστήματος. Δεν είναι υποχρεωτικό σε κάθε Ο.Τ.Α. να υπάρχουν όλες αυτές, ή μόνο αυτές οι λειτουργίες, όπως επίσης δεν είναι υποχρεωτικό όλες αυτές οι λειτουργίες να είναι μηχανογραφημένες.

3.3.1 Λειτουργίες των Ο.Τ.Α. και μηχανογραφική τους κάλυψη

Διοικητικές Λειτουργίες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
Δημοτολογίου	Δημοτολογίου
Μητρώα αρρένων - Στρατολογία κ.λ.π.	Μητρώα αρρένων - Στρατολογία κ.λ.π.
Εκλογικά	Εκλογικά
Ληξιαρχείο	Ληξιαρχείο
Αλληλογραφία	Αλληλογραφία
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
Θέματα προσωπικού	Προσωπικό
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	
Γραμματειακή υποστήριξη	Αυτοματισμός γραφείου
Πρωτόκολλο - Αρχείο - Διεκπεραίωση	Πρωτόκολλο
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	
Διοικητική υποστήριξη νομικών προσώπων του δήμου	Αυτοματισμός γραφείου
Άδειες καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος	Διαχείριση αδειών κατά/των
Διαχείριση αγροτικών θεμάτων	Αυτοματισμός γραφείου

Ειδικές Υπηρεσίες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	
Διοικητική υποστήριξη δημοτικής αστυνομίας	Διαχείριση κλήσεων παράνομης στάθμευσης
Διαχείριση εσόδων	Διαχείριση εσόδων στάθμευσης Διαχείριση υλικών

Οικονομικές Λειτουργίες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	
Θέματα λογιστηρίου	Λογιστικό πακέτο
Σύνταξη / παρακολούθηση προϋπολογισμού - Σύνταξη απολογισμού	Προϋπολογισμός - Απολογισμός
Έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής	Εντάλματα
Μισθοδοσία	Μισθοδοσία
Προμήθειες	Προμήθειες
Διαχείριση υλικών - Αποθήκη	Διαχείριση υλικών

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
Διαχείριση εσόδων	Εφαρμογές εσόδων και τελών
Ζητήματα δημοτικής περιουσίας	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
Λειτουργίες Ταμιά - Εισπράξεις - Έλεγχοι-Πληρωμές	Ταμείο

Περιβαλλοντικές Λειτουργίες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	
Διοίκηση λειτουργιών- Εποπτεία συνεργείων	
Αποκομιδή απορριμμάτων	Διαχείριση διαδρομών απορ/ρων Διαχείριση υλικών
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	
Διοίκηση λειτουργιών - Υγειονομική προστασία νερών	Αυτοματισμός γραφείου
Συνεργεία ύδρευσης (μετρητές, συντήρηση υδρομέτρων, αποκατάσταση βλαβών δικτύου κ.λπ.)	Εφαρμογές ύδρευσης
Επεξεργασία λυμάτων ΜΕΛ (βιολογικός καθαρισμός)	Άρδευσης, Αποχέτευσης
Εποπτεία λειτουργίας ΜΕΛ	Διαχείριση υλικών
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	
Διοίκηση λειτουργιών - Μελέτες ανάπλασης	Αυτοματισμός γραφείου
Συνεργείο συντήρησης κήπων, πάρκων, πλατειών, παιδικών χαρών	Διαχείριση υλικών
Φυτόριο	
Συντήρηση σιντριβανιών, αυτόματο πότισμα	
ΛΟΙΠΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	
Διαχείριση - Φύλαξη - Καθαριότητα κοιμητηρίου	Διαχείριση νεκροταφείου
Λειτουργίες λαϊκής αγοράς	Διαχείριση υλικών Άδειες & τέλη λαϊκών αγορών

Τεχνικές Λειτουργίες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
Γραμματειακή υποστήριξη των τεχνικών υπηρεσιών	Αυτοματισμός γραφείου
Παρακολούθηση / αρχείο τεχνικών έργων	Διαχείριση έργων
Σχεδιαστικές εργασίες των τεχνικών υπηρεσιών	Σχεδιαστικό πακέτο Διαχείριση υλικών
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
Μελέτες / επιβλέψεις κτιριακών έργων	Διαχείριση έργων Σχεδιαστικό πακέτο Διαχείριση υλικών
Μελέτες / επιβλέψεις έργων ανάπλασης κοινόχρηστων χώρων (πλατείες, πάρκα, παιδικές χαρές)	
Μελέτες / επιβλέψεις Η/Μ έργων	
Μελέτες / επιβλέψεις έργων οδοποιίας. - Κυκλοφορία / στάθμευση οχημάτων	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
Επισκευής - Συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων (πχ για δημοτικά, σχολικά κτίρια)	Διαχείριση έργων Σχεδιαστικό πακέτο Διαχείριση υλικών
Επισκευής - Συντήρησης έργων οδοποιίας	
Επισκευής - Συντήρησης έργων ανάπλασης κοινόχρηστων χώρων	
Εργασίες σήμανσης - διαγράμμισης οδών και πλατειών	
ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ Η/Μ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	
Φωτεινή σηματοδότηση	Σύστημα ελέγχου κυκλοφορίας Τηλεχειρισμός φωτεινής σηματοδότησης Έλεγχος βλαβών
Δημοτικός φωτισμός	Τηλεχειρισμός δημοτικού φωτισμού Έλεγχος βλαβών
Κίνηση και συντήρηση οχημάτων και μηχανημάτων - Επισκευή συντήρηση Η/Μ εξοπλισμού και εγκαταστάσεων	Διαχείριση έργων Σχεδιαστικό πακέτο

Πολεοδομικές Λειτουργίες

Πολεοδομικός σχεδιασμός	Γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών
Τοπογραφικές εφαρμογές (πράξεις αναλογισμού, οικοδομικές γραμμές, τροποποιήσεις)	
Κτηματολόγιο	
Έκδοση οικοδομικών αδειών	
Έλεγχος αυθαιρέτων	

Λειτουργίες Κοινωνικών & Πολιτιστικών Υπηρεσιών

Θέματα κοινωνικής πολιτικής	Αυτοματισμός γραφείου
Θέματα πολιτιστικά	
Θέματα παιδείας /σχολικών επιτροπών	
Θέματα νεολαίας - Αθλητισμού	

Λειτουργίες Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	
Γραμματειακή υποστήριξη δημάρχου Γραμματεία Δ.Σ. - Δ.Ε. Γραμματ. υποστήριξη Αντιδημάρχων, Επιτροπών Δημ. Συμβουλίου,	Αυτοματισμός γραφείου (Διευθυνσιογράφος)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
Δημοσιότητα - Δημόσιες σχέσεις -Εθιμοτυπία και διοργάνωση εκδηλώσεων	Αυτοματισμός γραφείου Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
Επικοινωνία - Εξυπηρέτηση πολιτών Διεθνείς σχέσεις	Σύνδεση με διαδίκτυο

Λειτουργίες Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής

Αναπτυξιακός προγραμματισμός Θέματα οικονομικής ανάπτυξης (Τουρισμός, Υποστήριξη Μ.Μ.Ε.) Θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης / Προγραμμάτων Ε.Ε. Θέματα τεχν. υποδομών & πολεοδομίας Θέματα προστασίας περιβάλλοντος Θέματα αγροτικής ανάπτυξης Θέματα οργάνωσης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού	Αυτοματισμός γραφείου Στατιστικά Οργανογράμματα
Πληροφορική - Υποστήριξη μηχανοργάνωσης υπηρεσιών του δήμου	Εργαλεία ανάπτυξης εφαρμογών και τεκμηρίωσης

Πηγή: Πληροφοριακό Σύστημα Αποθήκης Ο.Τ.Α. α', Χρήστος Γιακουμάκης

3.4 Γενικές αρχές λογισμικού

Οι εφαρμογές λογισμικού είναι από τους βασικούς παράγοντες της αποτελεσματικής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. που έχουν μηχανογραφηθεί.

Για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. πρέπει να εξασφαλίζεται ομοιόμορφο, φιλικό και λειτουργικό περιβάλλον εργασίας για τους χρήστες κατά την εκτέλεση της εργασίας τους από το λειτουργικό σύστημα των σταθμών εργασίας.

Οι εφαρμογές πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία που εξυπηρετούν, να λειτουργούν με συνέπεια και ορθότητα, να εξασφαλίζουν την ακεραιότητα των δεδομένων και την ιστορικότητά τους σε όποιο σημείο αυτό απαιτείται και βεβαίως να είναι λειτουργικές και φιλικές προς το χρήστη. Εκτός από τα παραπάνω, για

την ασφαλή λειτουργία απαιτείται η φυσική ασφάλεια και προστασία των υπολογιστικών συστημάτων και των δικτύων όπου θα λειτουργούν οι εφαρμογές λογισμικού.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι βασικές τεχνολογικές απαιτήσεις για το Υλικό (Hardware), το Δίκτυο (Network), το Λογισμικό Συστήματος (System Software) και το Λογισμικό Εφαρμογών (Application Software).

3.4.1 Ανοικτά συστήματα (Open Systems)

Η γενική φιλοσοφία των συστημάτων πρέπει να ακολουθεί τις σύγχρονες τάσεις για «Ανοικτή Αρχιτεκτονική» (Open Architecture) και «Ανοικτά Συστήματα» (Open Systems). Ο όρος «ανοικτό» υποδηλώνει κατά βάση την ανεξαρτησία από συγκεκριμένο προμηθευτή και την υποχρεωτική χρήση προτύπων (standards) που διασφαλίζουν:

- Την αρμονική συνεργασία και λειτουργία μεταξύ συστημάτων και λειτουργικών εφαρμογών διαφορετικών προμηθευτών.
- Την μέσω δικτύων συνεργασία και εφαρμογών που βρίσκονται σε διαφορετικά υπολογιστικά συστήματα.
- Την μεταφερσιμότητα των εφαρμογών.
- Την δυνατότητα αύξησης του μεγέθους των μηχανογραφικών συστημάτων χωρίς αλλαγές στη δομή και τη φιλοσοφία.

Βασικότερα λειτουργικά συστήματα που μπορούν να χαρακτηριστούν με τον όρο «ανοικτά» είναι το Unix/Linux και τα Windows NT.

Το Unix και το Linux χρησιμοποιείται σε workstations, servers καθώς και σε μεσαία και μεγάλα συστήματα για την εξυπηρέτηση πολλών χρηστών (multi-user), πολλών ταυτόχρονων εφαρμογών (multi-tasking) και εφαρμογών πραγματικού χρόνου (real time). Υπάρχουν πολλές εκδόσεις του Unix για συστήματα διαφόρων κατασκευαστών και έχει μεγάλη εγκατεστημένη βάση εφαρμογών, ιδιαιτέρως δε στο χώρο των servers.

Τα Windows NT, ο κυριότερος ανταγωνιστής του Unix τα τελευταία χρόνια, χαρακτηρίζεται εκτός από τα βασικά χαρακτηριστικά (multi-user, multi-tasking, κ.λ.π.) και από την μεγάλη υποστήριξη σε επίπεδο εφαρμογών, με βασικό πλεονέκτημα κυρίως την ύπαρξη εφαρμογών που διαθέτουν ένα σταθερό, χρηστικό και απλό γραφικό περιβάλλον όμοιο με αυτό του περιβάλλοντος των προσωπικών υπολογιστών (Windows 95/98).

3.4.2 Αρχιτεκτονική Client - Server

Βασικό χαρακτηριστικό της αρχιτεκτονικής Client - Server είναι η αξιοποίηση των δικτύων για την κατανεμημένη επεξεργασία προβλημάτων. Μια εφαρμογή πελάτης (client), που συνήθως επικοινωνεί με τον χρήστη, ζητά από τον εξυπηρετητή (server), που συνήθως βρίσκεται σε διαφορετικό υπολογιστικό σύστημα, να επεξεργαστεί ένα σύνθετο αίτημα για το οποίο έχει το πλεονέκτημα να έχει ή τα στοιχεία ή την υπολογιστική ισχύ να το διεκπεραιώσει γρήγορα.

Τα πλεονεκτήματα της αρχιτεκτονικής client - server είναι η ευελιξία για την κατανομή κόστους μεταξύ κεντρικών συστημάτων και σταθμών εργασίας, η ευκολία ολοκλήρωσης και εξυπηρέτησης απομακρυσμένων σταθμών εργασίας, η αποδοτική εκμετάλλευση του δικτύου και η μεγάλη ευκολία στην επεκτασιμότητα.

3.4.3 Σχισιακές Βάσεις Δεδομένων (RDBMS)

Οι σχισιακές Βάσεις Δεδομένων (Data Base Server) με τη χρήση Συστημάτων Διαχείρισης Σχισιακών Βάσεων Δεδομένων (Relational Data Base Management Systems - RDBMS) έχουν καθιερωθεί σαν η πλέον ομοιόμορφη προσέγγιση στην διαχείριση στοιχείων, με ταυτόχρονη αποδέσμευση από τα ιδιωτικά συστήματα αποθήκευσης των δεδομένων.

Με τη χρήση αρχιτεκτονικών client - server η πρόσβαση στα δεδομένα πολλών Βάσεων Δεδομένων (Β.Δ.) μπορεί να γίνει με διαφανή τρόπο και ανεξάρτητα από το μέγεθος των Β.Δ. ή το μέγεθος και την ταχύτητα των εμπλεκόμενων υπολογιστικών συστημάτων. Με τον τρόπο αυτό γίνεται καλύτερη αξιοποίηση της υπάρχουσας υποδομής και ανεξαρτητοποιούνται οι εφαρμογές από τα δεδομένα που χρησιμοποιούν.

Τα πλεονεκτήματα της χρήσης Σχισιακών Βάσεων Δεδομένων μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- Μεταφερσιμότητα των εφαρμογών.
- Διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων.
- Αποδοτική διαχείριση της Β.Δ.
- Δυνατότητα δημιουργίας εφαρμογών φιλικών στο χρήστη σε παραθυρικό περιβάλλον.
- Αυξημένη διαθεσιμότητα του συστήματος με ικανοποιητικό χρόνο απόκρισης στην περίπτωση αποτυχίας κάποιου τμήματος του συνολικού συστήματος.
- Δυνατότητα ελέγχου των προσβάσεων στα δεδομένα.

3.4.4 Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας (GUI)

Το Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας Χρήστη με τον Υπολογιστή (GUI) αποτελεί ένα από τα βασικότερα σημεία για την αποδοτική χρήση των εφαρμογών και από άτομα που δεν έχουν ειδικές γνώσεις υπολογιστών.

Το Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας προσφέρει:

- Ευκολία εκμάθησης της εφαρμογής.
- Ευκολία στη χρήση και κατά συνέπεια αύξησης της παραγωγικότητας.
- Δυνατότητα διαχείρισης ήχου και εικόνας.

3.4.5 Το λογισμικό συστημάτων

Τα συστήματα που έχουν εγκατασταθεί σε κάθε Ο.Τ.Α. είναι ένας τουλάχιστον εξυπηρετητής (server) και κάποιος αριθμός σταθμών εργασίας. Στη συνέχεια περιγράφονται οι γενικές αρχές που ισχύουν για το λογισμικό συστήματος, το λογισμικό κοινής χρήσης και το λογισμικό διαχείρισης των υπολογιστικών συστημάτων

Ο server και οι σταθμοί εργασίας είναι συνδεδεμένοι σε ένα τοπικό δίκτυο (LAN) και επικοινωνούν μεταξύ τους τουλάχιστον με το πρωτόκολλο TCP/IP (Transmission Control Protocol over Internet Protocol). Στον server υπάρχει εγκατεστημένο, και σε λειτουργία, Σύστημα Διαχείρισης Σχεσιακών Βάσεων Δεδομένων. Η έκδοση του Συστήματος Διαχείρισης Σχεσιακών Βάσεων Δεδομένων είναι η τελευταία έκδοση που είναι συμβατή με το υπόλοιπο λογισμικό συστήματος.

Επίσης είναι εγκατεστημένο λογισμικό και υλικό για τη λήψη των αντιγράφων ασφαλείας (Backup) και των δεδομένων του server και των αρχείων που βρίσκονται στους σταθμούς εργασίας.

Ο server και οι σταθμοί εργασίας διαθέτουν λειτουργικό σύστημα με εξολοκλήρου γραφικό περιβάλλον εργασίας (GUI) για την επικοινωνία με τον χρήστη.

3.4.6 Το λογισμικό εφαρμογών

Κοινές απαιτήσεις για όλες τις εφαρμογές είναι:

- Η πληρότητα των στοιχείων που αποθηκεύονται.
- Η ακεραιότητα των δεδομένων της εφαρμογής.
- Η φιλικότητα προς τον χρήστη και η παροχή όλων εκείνων των διευκολύνσεων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία της πληροφορικής.

- Η ύπαρξη τεχνικών εγχειριδίων της εφαρμογής.
- Η ανεξαρτησία των στοιχείων από την εφαρμογή συγκεκριμένου παραγωγού.
- Η ύπαρξη βοηθητικών προγραμμάτων για την εξαγωγή όλων των στοιχείων της εφαρμογής από την Β.Δ. και την εισαγωγή εξωτερικών στοιχείων συγκεκριμένης δομής.

Είναι προφανές ότι απαιτείται η επαρκής εκπαίδευση των χρηστών για την αποτελεσματική χρήση της κάθε εφαρμογής.

3.4.6.1 Λειτουργία σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο

Κάθε εφαρμογή είναι απαραίτητο να λειτουργεί σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη μηχανογραφημένη λειτουργία.

Από το θεσμικό πλαίσιο καθορίζονται τα υποχρεωτικά στοιχεία και οι υποχρεωτικές λειτουργίες που πρέπει να διενεργούνται από την εφαρμογή. Η εφαρμογή είναι απαραίτητο να αποθηκεύει σε Β.Δ. όλα αυτά τα στοιχεία. Παράλληλα από την καθημερινή λειτουργία και τις ανάγκες των χρηστών της εφαρμογής μπορεί να προκύπτει η ανάγκη επέκτασης με επιπλέον δεδομένα και λειτουργίες, αν βέβαια αυτό επιτρέπεται από το θεσμικό πλαίσιο.

Είναι απαραίτητη η επικαιροποίηση της εφαρμογής όποτε αλλάζει το θεσμικό ή κανονιστικό πλαίσιο.

3.4.6.2 Παράλληλη λειτουργία πολλών χρηστών

Σε περιβάλλοντα, όπως αυτά των Ο.Τ.Α. είναι απαραίτητη η πρόσβαση πολλών ατόμων σε κοινά δεδομένα. Στις περιπτώσεις αυτές η εφαρμογή:

- Εξυπηρετεί πολλούς ταυτόχρονους χρήστες (multi-user).
- Λειτουργεί σε περιβάλλον δικτύου και στο μοντέλο πελάτη - εξυπηρετητή (client-server).
- Αποθηκεύει τα δεδομένα σε ένα εξυπηρετητή (server) που θα είναι προσβάσιμος από όλους τους χρήστες.
- Αποθηκεύει τα δεδομένα σε ένα Σύστημα Διαχείρισης Σχεσιακών Βάσεων Δεδομένων ώστε να διασφαλίζεται η εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και η ακεραιότητα των δεδομένων.

3.4.6.3 Φιλικότητα προς τον χρήστη

Η τεχνολογική εξέλιξη έχει πλέον καθορίσει ότι η λειτουργία σε γραφικό περιβάλλον είναι η ελάχιστη απαίτηση που μπορεί κάποιος να έχει από μια σύγχρονη εφαρμογή.

Παράλληλα έχει γενικευτεί η χρήση του ποντικιού (mouse), των διαφόρων τύπων μενού (drop-down, pop-up menus) και των εργαλειοθηκών (toolbars). Η ευκολία και η ομοιομορφία, στο χειρισμό των εφαρμογών, δίνουν τη δυνατότητα στον χρήστη, εύκολα να προσαρμοστεί στο περιβάλλον της εφαρμογής και να επικεντρώσει την προσπάθεια του στην για εκμάθηση της ουσίας της εφαρμογής.

Επιπλέον σε όποιο σημείο της εφαρμογής και αν βρίσκεται ο χρήστης και σχεδόν για κάθε μία από τις λειτουργίες η βοήθεια βρίσκεται “ένα κλικ μακριά”.

3.4.6.4 Η εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης στα δεδομένα

Τα στοιχεία που διαχειρίζεται η κάθε εφαρμογή είναι της απόλυτης κυριότητας του Ο.Τ.Α. και για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να υπάρχουν εγκατεστημένα βοηθητικά προγράμματα για την εξαγωγή όλων των στοιχείων της εφαρμογής από την Β.Δ. και την εισαγωγή εξωτερικών στοιχείων από και προς αρχεία συγκεκριμένης δομής.

Οι εφαρμογές που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους Ο.Τ.Α. (Δημοτολόγιο κ.λ.π.) δεν θα πρέπει να είναι «κλειδωμένες». Στην περίπτωση που αυτό είναι απαραίτητο, τότε για λόγους ασφαλείας αρμόδια εξουσιοδοτημένος μόνιμος υπάλληλος του Ο.Τ.Α. θα πρέπει να μπορεί να ξεκλειδώσει την εφαρμογή χωρίς την παρέμβαση οποιουδήποτε τρίτου.

3.4.6.5 Η ασφάλεια και η ακεραιότητα των δεδομένων

Είναι απαραίτητο:

- Να υπάρχει διάκριση των χρηστών και των αρμοδιοτήτων και ενεργειών που τους επιτρέπεται να ενεργούν.
- Να διασφαλίζεται, με τη χρήση συγκεκριμένων τεχνικών, η ακεραιότητα των δεδομένων της εφαρμογής.

3.4.6.6 Τεχνικά εγχειρίδια της εφαρμογής

Κάθε εφαρμογή πρέπει οπωσδήποτε να συνοδεύεται από τεχνικά εγχειρίδια στα οποία, ενδεικτικά, θα αναφέρονται αναλυτικά:

- Τα στοιχεία που αποθηκεύει η εφαρμογή στη Β.Δ.

- Τα επιπλέον στοιχεία τα οποία φυλάσσονται ώστε να διασφαλίζεται η ακεραιότητα των δεδομένων και να είναι εφικτή η διακρίβωση αλλοιώσεων των στοιχείων.
- Εσωτερικές λειτουργίες (συνδεσμολογίες, ενδιάμεσες εγγραφές, μεταφορές στοιχείων κ.λ.π.) οι οποίες δεν είναι ορατές στον χρήστη και εκτελούνται στη διάρκεια δικών του ενεργειών.
- Άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφαρμογής.
- Εγχειρίδιο χρήσης και λειτουργίας της εφαρμογής.
- Γενικές οδηγίες για τις εφαρμογές και την ασφάλεια όπου θα δίνονται κατευθύνσεις και οδηγίες τουλάχιστον για τα ακόλουθα θέματα τα οποία θα είναι και θέματα της εκπαίδευσης των υπάλληλων:
  1. Που θα πρέπει να αποθηκεύονται τα προγράμματα και τα αντίστοιχα εγχειρίδια.
  2. Ποιοι θα πρέπει να ασχολούνται με τη δημιουργία των αντιγράφων. Ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθούνται. Πως αξιολογούνται και πως βελτιώνονται οι διαδικασίες αυτές.
  3. Ποιοι τύποι πρόσβασης σε προγράμματα και δεδομένα αρχείων θα πρέπει να προσφέρονται. Πως θα ελέγχεται η πρόσβαση.
  4. Ποια πολιτική πρέπει να ακολουθείται αναφορικά με τη χρήση και αλλαγή κωδικών, συνθηματικών ή άλλων μυστικών πληροφοριών απαραίτητων για την επαλήθευση της ταυτότητας κατά τον έλεγχο της πρόσβασης.
  5. Ποια πολιτική πρέπει να ακολουθείται αναφορικά με την καταγραφή και αξιοποίηση παραβιάσεων δικαιωμάτων πρόσβασης σε προγράμματα και αρχεία δεδομένων. Τι λογισμικό ή και υλικό πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο πρόσβασης.
  6. Ποιες διαδικασίες επανεκκίνησης και επανόρθωσης πρέπει να ενσωματωθούν και αξιοποιηθούν.
  7. Ποιες διαδικασίες ελέγχου και τεκμηρίωσης πρέπει να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης.
  8. Ποιες διαδικασίες ελέγχου των μέτρων προστασίας πρέπει να ακολουθούνται για την αξιολόγηση της επάρκειας αυτών. Πως μπορούν αυτές να βελτιώνονται διαρκώς.
  9. Πως μπορούν τα δεδομένα ή πληροφορίες σε ηλεκτρονική μορφή απόρρητου χαρακτήρα να προστατεύονται κατά την αποθήκευσή και μετάδοσή τους από

υποκλοπή. Ποια πρέπει να χαρακτηρισθούν σαν απόρρητα. Σύμφωνα με ποιους κανόνες και διαδικασίες.

10. Πως μπορούν να ελέγχονται οι διάφορες ρουτίνες και διαγνώσεις για την επαλήθευση των αποτελεσμάτων μέσω ειδοποίησης ή ενημέρωσης κρίσιμης σημασίας.

3.5 Χαρακτηριστικά των εφαρμογών

1. Στατιστικά στοιχεία

Δυνατότητα παράθεσης γραφημάτων (ιστογράμματα και πίτες), για κάθε αιτούμενο στατιστικό στοιχείο ή και δυνατότητα εξαγωγής στοιχείων για την επεξεργασία με στατιστικά πακέτα ή εφαρμογές δημιουργίας γραφημάτων.

2. Ασφάλεια και ακεραιότητα των δεδομένων

- Ορισμός χρηστών και έλεγχος προσβάσεων στη λειτουργία του προγράμματος, με διαφορετικά προνόμια ανά διαδικασία ή και οθόνη.
- Διαδικασίες λήψης και αποκατάστασης αντιγράφων ασφαλείας (backup).
- Ιστορικότητα μεταβολών. Δυνατότητα τήρησης του ιστορικού των μεταβολών επιλεγμένων στοιχείων. Ενδεικτικά θα πρέπει να τηρούνται:
  - α) Περιγραφή του στοιχείου που τροποποιήθηκε (π.χ. όνομα πεδίου).
  - β) Παλιά και νέα τιμή αυτού του στοιχείου και ημερομηνία τροποποίησης.
  - γ) Η ταυτότητα του χειριστή που έκανε την τροποποίηση.

3. Διαδικασίες εισαγωγής - εξαγωγής όλων των δεδομένων από και σε ASCII αρχεία (ELOT-928)

Διασφάλιση φυσικής και λογικής ανεξαρτησίας των δεδομένων από την εφαρμογή και δυνατότητα προσπέλασης των δεδομένων με οποιοδήποτε εργαλείο που στέλνει SQL requests στη Β.Δ.

4. Εγχειρίδια της εφαρμογής

α) Τεχνικά εγχειρίδια

Παρουσίαση της σχεδίασης της Β.Δ., της συνδεσμολογίας των πινάκων, των μεθόδων που προκρίθηκαν για την ασφάλεια και ακεραιότητα των δεδομένων κ.λ.π.

β) Εγχειρίδια χρήσης

Αναλυτική ανάπτυξη των λειτουργιών της εφαρμογής, με τις οδηγίες χρήσης διατυπωμένες σε απλή και κατανοητή γλώσσα.

5. Λειτουργικά στοιχεία της εφαρμογής

α) Υποστήριξη ταυτόχρονης πρόσβασης πολλών χρηστών (multi user).

β) Δυνατότητα ταυτόχρονης λειτουργίας της εφαρμογής από περισσότερους του ενός χρήστες, σε διαφορετικούς σταθμούς εργασίας.

γ) Τήρηση των δεδομένων της εφαρμογής σε server Β.Δ.

δ) Υλοποίηση της εφαρμογής με αρχιτεκτονική client-server.

6. Επικοινωνία με τον χρήστη - Γραφικό περιβάλλον (GUI)

α) Ενδεικτικά αναφέρουμε την ύπαρξη παραθύρων (όχι Dos, Console/VGA κ.λ.π.), διαφόρων τύπων μενού (drop-down, popup menus), εργαλειοθηκών (toolbars), εικονιδίων, τη χρήση του ποντικιού (mouse) κ.λ.π.

β) Άμεση υποστήριξη βοήθειας (On-line help)

γ) Ενσωμάτωση στην εφαρμογή on-line υποστήριξης και οδηγίες προς τους χρήστες, ανά διαδικασία ή και οθόνη σε μορφή PDF, Windows Help ή HTML.

δ) Μηνύματα λαθών (error messages) στην ελληνική γλώσσα.

ε) Ειδοποίηση του χρήστη με όρους οικείους προς αυτόν.

3.6 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Περιφερειών (Ο.Π.Σ.Π.)

Ο Νόμος 2503/97, όπως ισχύει και οι σχετικές κανονιστικές αποφάσεις επιχειρούν το θεσμικό εκσυγχρονισμό της περιφέρειας. Με στόχο την δημιουργία των κατάλληλων τεχνικών προϋποθέσεων για την ανάδειξη της περιφέρειας ως αποτελεσματικής και αξιόπιστης αποκεντρωμένης διοικητικής μονάδας της κρατικής διοίκησης, το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ενδιαφέρεται για την ανάπτυξη του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που θα βοηθήσει στον οργανωτικό και διοικητικό εκσυγχρονισμό της περιφέρειας και την υποστήριξη του αναπτυξιακού ρόλου της, στην αναβάθμιση του ρόλου των εργαζόμενων σε αυτή και στην δημιουργία ενός μηχανισμού ικανού να παρέχει αξιόπιστες και ποιοτικές υπηρεσίες στους πολίτες.

Το Ο.Π.Σ.Π. εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια αναβάθμισης της Δ.Δ. με την αξιοποίηση της Πληροφορικής Τεχνολογίας στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΚτΠ που προωθεί το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. και στοχεύει στην αποδοτικότερη λειτουργία των υπηρεσιών της περιφέρειας με τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Το Ο.Π.Σ.Π. θα υλοποιεί ένα μέρος του συνόλου των διαδικασιών έχοντας ως βάση την αρχιτεκτονική Client-Server πολλαπλών επιπέδων.

Σκοπός του Ο.Π.Σ.Π. είναι η κάλυψη των αναγκών των περιφερειών και η ανταλλαγή πληροφοριών με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Στα πλαίσια του συγκεκριμένου έργου πρόκειται να εγκατασταθούν ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα στις 13 περιφέρειες, τα οποία θα διασυνδέονται με το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Τα υποσυστήματα των έτοιμων πακέτων που απαιτούνται καθώς και των πληροφοριακών συστημάτων άλλων υπουργείων (ή φορέων) με τα οποία κρίνεται σκόπιμο να υπάρξει διασύνδεση, έχουν κατηγοριοποιηθεί σε τρεις κατηγορίες.

1. Υποσυστήματα για τα οποία τα λογισμικά θα αναπτυχθούν στα πλαίσια του έργου ειδικά για τις ανάγκες των περιφερειών.
2. Υποσυστήματα για τα οποία τα λογισμικά αποτελούν έτοιμα εμπορικά προϊόντα τα οποία θα εγκατασταθούν στα συστήματα των περιφερειών.
3. Τέλος δυνατότητα πρόσβασης / ολοκλήρωσης με υποσυστήματα που έχουν αναπτυχθεί από άλλες ανεξάρτητες δράσεις (και η οποία εξασφαλίζεται με τις δυνατότητες που προσφέρει η ανοιχτή αρχιτεκτονική τόσο του δικτύου αλλά και των υποσυστημάτων).

Στην πρώτη περίπτωση καθώς η ανάπτυξη γίνεται ειδικά για τις ανάγκες των περιφερειών υπάρχει η δυνατότητα συντήρησης και επέκτασης των εφαρμογών για να ικανοποιηθούν και μελλοντικές ανάγκες.

Σε κάποια υποσυστήματα για τα οποία είναι πιθανό να υπάρχουν έτοιμα ήδη πακέτα λογισμικού (καθώς πιθανά αποτελούν συνηθισμένη ανάγκη και άλλων χρηστών, π.χ. εφαρμογή πρωτοκόλλου) τα οποία είναι σχεδιασμένα για αντίστοιχες ανάγκες και για τα οποία τεκμηριώνεται ότι α) καλύπτουν τις ζητούμενες προδιαγραφές και β) εξασφαλίζουν τη δυνατότητα συντήρησης και συνεχούς εκσυγχρονισμού, οπότε σαν αποτέλεσμα τεκμηριώνεται και η κάλυψη των συνολικών αναγκών των περιφερειών όταν είναι δυνατή η προσφορά των έτοιμων αυτών πακέτων αντί για την ανάπτυξη νέας εφαρμογής.

Στο νέο αυτό πρόγραμμα που έχει σαν στόχο την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των περιφερειών, ένα από τα υποσυστήματα που θα αναπτυχθούν αφορά τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, το οποίο παρουσιάζεται παρακάτω.

3.6.1 Υποσύστημα αυτοδιοίκησης

Σκοπός του παρόντος υποσυστήματος είναι διατήρηση στοιχείων που αφορούν τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και τα έργα και τις μελέτες που υλοποιούνται για λογαριασμό τους. Τα στοιχεία αυτά θα βοηθήσουν στην καλύτερη εποπτεία και στην αποτελεσματικότερη υποστήριξη της λειτουργίας των Ο.Τ.Α.

3.6.1.1 Λειτουργίες

1. *Βάση Δεδομένων με στοιχεία που αφορά τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού* (όπου θα περιέχονται και στοιχεία που αφορούν τα δημοτικά διαμερίσματα και τις συνοικίες κάθε πρωτοβάθμιου Ο.Τ.Α.). Για τη δημιουργία της ανωτέρω Β.Δ. θα αξιοποιηθεί η σχετική Β.Δ. του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της εφαρμογής προγράμματος "Ι. Καποδίστριας".
  - Καταγραφή των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Το αρχείο θα περιέχει πλήρη κατάλογο με τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού που εποπτεύονται από την περιφέρεια. Ενδεικτικά θα περιέχει στοιχεία όπως:
    - Ονομασία Ο.Τ.Α.
    - Γεωγραφική θέση
    - Έκταση
    - Πληθυσμός
    - Νομός στον οποίο ανήκει
    - Κατηγορία / Χαρακτηρισμός Ο.Τ.Α. (δήμος, κοινότητα κ.α.)
    - Τηλέφωνο
    - Fax
    - Ηλεκτρονική διεύθυνση (email - αν υπάρχει)
  - Κτιριακές εγκαταστάσεις Ο.Τ.Α. (όπως προτείνονται στο Ε.Π.Τ.Α. του προγράμματος "Ι. Καποδίστριας").
  - Καταγραφή περιουσιακών στοιχείων (κινητή και ακίνητη περιουσία). Το αρχείο ενδεικτικά θα περιέχει στοιχεία όπως:
    - Είδος ακινήτου ή κινητού περιουσιακού στοιχείου
    - Τρόπος απόκτησης (αγορά, ανταλλαγή, απαλλοτρίωση, δωρεά κ.α.)
    - Ημερομηνία απόκτησης
    - Κόστος

- Καταγραφή απασχολούμενου προσωπικού στους Ο.Τ.Α. (στοιχεία για το προσωπικό των Ο.Τ.Α. που υπάρχουν στις Ν.Α. αλλά και πρόκειται να καταγραφούν στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος “Ι. Καποδίστριας”) όπου θα περιέχονται στοιχεία όπως:
  - Ονοματεπώνυμο
  - Ηλικία, φύλλο
  - Ταχυδρομική διεύθυνση εργασίας και μόνιμης κατοικίας
  - Εκπαίδευση (Π.Ε., Δ.Ε., Τ.Ε. κ.α.)
  - Φορέας στον οποίο απασχολείται
  - Ειδικότητα
  - Υπηρεσιακή κατάσταση (ημερομηνία πρόσληψης, ειδικότητα, βαθμός)
  - Θεσμικό πλαίσιο απασχόλησης:
    - Μόνιμη απασχόληση
    - Απασχόληση με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου
    - Ειδικό επιστημονικό προσωπικό
    - Εξωτερικοί συνεργάτες (συμβάσεις έργου)
    - Έκτακτο / εποχιακό προσωπικό

- Οικονομικά στοιχεία που αφορούν τους Ο.Τ.Α. Ενδεικτικά θα περιέχονται στοιχεία όπως:
  - Συνολικός προϋπολογισμός - απολογισμός
  - Ετήσιος προϋπολογισμός - απολογισμός
  - Δάνεια

- Τήρηση αρχείου αποφάσεων που αφορούν τον καθορισμό των ορίων των Ο.Τ.Α. (τροποποιήσεις ορίων):
  - Πρωτόκολλο απόφασης
  - Ημερομηνία έκδοσης απόφασης
  - Ο.Τ.Α. που αφορά
  - Προηγούμενα όρια
  - Όρια που ισχύουν με βάση την πρόσφατη απόφαση

- Στοιχεία αιρετών οργάνων Ο.Τ.Α. Ενδεικτικά θα καταχωρούνται στοιχεία όπως:
  - Αποτελέσματα εκλογικών αναμετρήσεων
  - Σύνθεση δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων:
    - Σύνθεση προηγούμενων δημοτικών συμβουλίων
    - Σύνθεση δημοτικών συμβουλίων που υπηρετούν τη θητεία τους το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
  - Στοιχεία επικοινωνίας (ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, τηλέφωνα, Fax κ.α.)
  - Ημερομηνία λήξης θητείας
  - Δήμος, Κοινότητα ή Ν.Α. στην οποία υπηρετούν

- Αριθμός και θέμα εγκυκλίων που αποστέλλονται στους Ο.Τ.Α.

2. Βάση δεδομένων με στοιχεία έργων και μελετών που αφορούν τους Ο.Τ.Α.

- Αρχείο μελετών που εκπονούνται από τους Ο.Τ.Α.:

- Τίτλος / περιγραφή μελέτης
- Στοιχεία μελετητή
- Φάσεις υλοποίησης
- Κατηγορία μελέτης
- Τρέχουσα κατάσταση μελέτης (εγκεκριμένη, υπό εξέλιξη, ολοκληρωμένη κ.α.)
- Ημερομηνία θεώρησης
- Παραλαβή μελέτης
- Έγκριση ή μη εκτέλεσης έργου που αφορά η μελέτη

- Αρχείο έργων των Ο.Τ.Α. όπου θα καταχωρούνται στοιχεία όπως:

- Είδος / Περιγραφή έργου
- Απόφαση δημοτικού / κοινοτικού συμβουλίου για την εκτέλεση του έργου
- Ο.Τ.Α. τον οποίο αφορά το έργο
- Επιβλέπουσα υπηρεσία
- Στοιχεία δημοπράτησης (τόπος, χρόνος, δημοπρατούσα αρχή κ.λ.π.)
- Στοιχεία αναδόχου
- Ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης
- Χρονοδιάγραμμα έργου (ημερομηνίες έναρξης - περάτωσης, ημερομηνίες υλοποίησης επιμέρους φάσεων)
- Προϋπολογισμός έργου
- Εμπλεκόμενοι φορείς
- Φάσεις έργου (είδη έργου και εργασιών και χρονικός ορίζοντας υλοποίησης κάθε φάσης)
- Στάδιο / φάση εξέλιξης στο οποίο βρίσκεται το έργο στην τρέχουσα χρονική στιγμή
- Αριθμός συγκρότησης επιτροπής παραλαβής
- Παραλαβή έργου
- Φορέας λειτουργίας
- Καθυστερήσεις, παρατάσεις, παρατηρήσεις
- Παρατηρήσεις - σχόλια για την ποιότητα κατασκευής, την πληρότητα και την περαιτέρω αξιοποίηση του έργου

- Παρακολούθηση οικονομικών στοιχείων έργων. Το αρχείο κρίνεται απαραίτητο να περιέχει ενδεικτικά στοιχεία όπως:

- Ο.Τ.Α. που αφορά το έργο
- Τίτλος έργου
- Απόφαση ψήφισης πιστώσεων
- Αναλυτικός προϋπολογισμός έργου (ανάλυση δαπανών ανά κατηγορία, προέλευση πιστώσεων, επιμέρους και συνολικά ποσά κ.α.)

- Ποσοστό και ποσό προϋπολογισμού που αντιστοιχεί τις πληρωμές
  - Ταμειακός προϋπολογισμός
  - Απορροφήσεις
  - Πληρωμή αναδόχου
  - Αιτιολογία πληρωμής εντάλματος
-
- Στατιστικά στοιχεία για την εξέλιξη των έργων.
  - Τεχνικά δελτία προγράμματος.
  - Τεχνικά δελτία υποπρογράμματος.
  - Τεχνικά δελτία μέτρων.
  - Τεχνικά δελτία υπομέτρου.
  - Τεχνικά δελτία έργου.
  - Τεχνικά δελτία υποέργου:
    - Είδος / περιγραφή έργου
    - Κατηγορία στην οποία υπάγεται το έργο
    - Φορέας τον οποίο αφορά το έργο
    - Φορείς που εμπλέκονται με το έργο όπως: Φορείς υλοποίησης, Διαχείρισης, κ.λ.π.
    - Χρονοδιάγραμμα έργου
    - Στοιχεία αναδόχου (επωνυμία, ειδικότητα, στοιχεία επικοινωνίας κ.α.)
    - Προϋπολογισμός έργου
    - Εμπλεκόμενοι φορείς
    - Στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκεται το έργο στην τρέχουσα χρονική στιγμή
    - Στοιχεία παραλαβής έργου
    - Παρακολούθηση προγραμμάτων, υποπρογραμμάτων μέτρων, υπομέτρων / ενεργειών, και έργων / υποέργων
    - Παρακολούθηση των μη επιλέξιμων δαπανών των έργων / υποέργων
    - Ξεχωριστή παρακολούθηση των έργων των κυρίως προγραμμάτων από την παρακολούθηση των έργων που χρηματοδοτούνται από τόκους
    - Παρακολούθηση τροποποιήσεων του έργου
    - Προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης - πέρατος και πραγματοποιηθείσα ημερομηνία έναρξης - πέρατος ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης
    - Μηνιαίο δελτίο δαπανών έργου
    - Χρηματοδοτικοί πίνακες, προϋπολογιστικοί και απολογιστικοί
    - Κατά πρόγραμμα
    - Κατά υποπρόγραμμα
    - Κατά μέτρο
    - Κατά υπομέτρο
    - Κατά έργο
    - Κατά υποέργο, επίσης
    - Συγκεντρωτικός πίνακας προγράμματος κατά υποπρόγραμμα και πηγή χρηματοδότησης
    - Συγκεντρωτικός πίνακας κατά μέτρο, έτος και πηγή χρηματοδότησης
    - Συγκεντρωτικός πίνακας κατά υποπρόγραμμα, έτος και πηγή χρηματοδότησης

- Συγκεντρωτικός πίνακας προγράμματος κατά υποπρόγραμμα, έτος και πηγή χρηματοδότησης
- Συγκεντρωτικός πίνακας υποπρογράμματος κατά μέτρο και έτος
- Συγκεντρωτικός πίνακας προγράμματος κατά υποπρόγραμμα και έτος, επίσης
- Για κάθε πιστοποίηση - πληρωμή θα πρέπει να παράγονται τα κάτωθι έγγραφα: 1. Κατάσταση νομίμων Δικαιολογητικών.

3. *Βεβαίωση Ελέγχου Προόδου Εργασιών (Β.Ε.Π.Ε.)* που θα περιέχει στοιχεία προμέτρησης και επιμέτρησης.
4. *Εκκαθαριστικό σημείωμα*, το οποίο θα περιλαμβάνει οικονομικά στοιχεία της πορείας του έργου μέχρι και την στιγμή της εκτύπωσης. Θα πρέπει να χωρίζεται σε τρεις ενότητες: Α. μέτρο - υπομέτρο στο οποίο υπάγεται το έργο, προϋπολογισμός έργου, ποσοστό ενίσχυσης. Β. Στοιχεία τελικού δικαιούχου έργου νόμιμου εκπροσώπου. Γ. Ανάλυση δαπανών (Εγκεκριμένες δαπάνες μέχρι και την προηγούμενη Β.Ε.Π.Ε., εγκεκριμένη, αναλογούσα, καταβληθείσα, ενίσχυση μέχρι και την προηγούμενη Β.Ε.Π.Ε., αναλογούσα ενίσχυση της παρούσας Β.Ε.Π.Ε., ποσό που πληρώνεται για την παρούσα Β.Ε.Π.Ε., συνολικό ποσό που πληρώνεται με το εκκαθαριστικό σημείωμα).
5. *Βεβαίωση πληρωμών*, η οποία θα περιλαμβάνει: ημερομηνία, επιταγή ή ένταλμα, νούμερο επιταγής, ποσό και τράπεζα.
6. *Βάση δεδομένων με τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των φορέων.* (Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ., ή άλλων φορέων). Η νομοθεσία θα ήταν χρήσιμο να περιέχει όλους τους Νόμους, Π.Δ. και εγκυκλίους που αφορούν τους φορείς και να είναι αρχειοθετημένη ανά:
  - Φ.Ε.Κ.
  - Είδος φορέα (π.χ. ανά φορέα υγείας, αθλητισμού κ.α.) κ.λ.π.

Σε περίπτωση που τα στοιχεία δεν υπάρχουν σε ηλεκτρονική μορφή τότε κρίνεται απαραίτητη η αντιστοίχιση με την φυσική αρχειοθέτηση των στοιχείων.

7. *Σύστημα παρακολούθησης πορείας διεκπεραίωσης αιτημάτων, αναφορών, προσφυγών και ελέγχου νομιμότητας πράξεων.* Το σύστημα θα περιέχει:
  - Τήρηση αρχείου προσφυγών και στοιχείων ελέγχου νομιμότητας πράξεων που αφορούν Ο.Τ.Α.:
  - Θέματα πράξεων οι οποίες πιθανόν να αφορούν:
    - Θέματα περιουσίας
    - Θέματα φορολογίας
    - Θέματα προσωπικού Ο.Τ.Α.
    - Θέματα επιχειρήσεων
    - Θέματα που αφορούν έργα και προμήθειες
    - Θέματα που αφορούν ελέγχους αιρετών οργάνων Ο.Τ.Α.

- Θέματα που αφορούν ελέγχους υπηρεσιακής κατάστασης υπαλλήλων Ο.Τ.Α., ελεγκτών εσόδων - εξόδων και εισπρακτόρων των δήμων και κοινοτήτων
  - Ο.Τ.Α. που αφορά η πράξη
  - Ημερομηνία υποβολής αιτήματος / προσφυγής / καταγγελίας / πράξης προς έλεγχο
  - Πρωτόκολλο απόφασης συλλογικών οργάνων που:
    - Είτε καταχωρείται σε αρχείο οπότε και θεωρείται σιωπηρά ότι η απόφαση έγινε αποδεκτή
    - Είτε παραπέμπονται στην Επιτροπή του άρθρου 18 προς εκδίκαση
  - Πρωτόκολλα αποφάσεων για τις οποίες ασκούνται προσφυγές από ιδιώτες
  - Πρωτόκολλα προσφυγών και καταγγελιών που ασκούνται κατά αποφάσεων των Νομαρχών
- Αρχείο αναφορών - καταγγελιών και αιτημάτων πολιτών που αφορούν Ο.Τ.Α.
- Αριθμός πρωτοκόλλου
  - Θέμα που αφορά η καταγγελία ή το αίτημα
- Παρακολούθηση της πορείας των αιτημάτων, προσφυγών και ελέγχου πράξεων όπου ενδεικτικά θα περιλαμβάνονται στοιχεία όπως:
- Ένδειξη πορείας αυτών:
    - π.χ. αν πρόκειται για προσφυγές και καταγγελίες που ασκούνται κατά αποφάσεων των νομαρχών θα καταχωρούνται στοιχεία όπως ημερομηνία αιτήματος αναστολής, ημερομηνία που έγινε δεκτό το αίτημα αναστολής κ.α.
    - Γενικότερα να κρατούνται στοιχεία όπως πότε αναμένεται να εκδοθεί η απάντηση, γιατί καθυστερεί, σε ποια υπηρεσία βρίσκεται τη δεδομένη χρονική στιγμή κ.α.
  - Κατάσταση στην οποία βρίσκεται η υπόθεση (μόλις υποβλήθηκε, υπό διεκπεραίωση, ολοκληρωμένη κ.α.)
  - Υπηρεσία/ υπάλληλος που ανέλαβε τη διεκπεραίωση της υπόθεσης
  - Ημερομηνία έκδοσης αποτελέσματος ελέγχου, απάντησης αιτήματος και πορίσματος που αφορά την προσφυγή ή καταγγελία
  - Πρωτόκολλο αποφάσεων που επικυρώνουν ή απορρίπτουν τις προσφυγές
  - Αποτέλεσμα ελέγχου (επικύρωση, απόρριψη) / απάντηση στα αιτήματα των πολιτών
  - Προγραμματισμένες περαιτέρω ενέργειες
8. Δυνατότητα αναζητήσεων με τη βοήθεια λέξεων - κλειδιών κωδικών με σκοπό τον εντοπισμό συγκεκριμένων στοιχείων. Ενδεικτικά, κάποιες από τις αναζητήσεις που θεωρούνται απαραίτητες είναι:
- Αναζήτηση όλων των Ο.Τ.Α. της περιφέρειας.
  - Αναζήτηση του πλήθους του απασχολούμενου προσωπικού ανά Ο.Τ.Α. και ανά ειδικότητα.
  - Αναζήτηση του προσωπικού των Ο.Τ.Α. σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα.

- Αναζήτηση αιρετών οργάνων ανά Ο.Τ.Α. (Ν.Α., δήμο, κοινότητα).
- Αναζήτηση κτιριακών εγκαταστάσεων ανά Ο.Τ.Α.
- Αναζήτηση στοιχείων κατά κατηγορία έργων ανά Ο.Τ.Α., ανάδοχο, επιβλέπουσα υπηρεσία.
- Αναζήτηση έργων που είναι εκπρόθεσμα.
- Αναζήτηση έργων ανάλογα με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται (εγκεκριμένα προς υλοποίηση, υπό εξέλιξη, ολοκληρωμένα, έχουν παραληφθεί κ.α.).
- Αναζήτηση πράξεων και προσφυγών ανά Ο.Τ.Α. Η αναζήτηση είναι πιθανόν να γίνεται με βάση:
  - Τον αριθμό πρωτοκόλλου
  - Το χρονικό διάστημα που υποβλήθηκε η απόφαση για έλεγχο
  - Το θέμα, το είδος της απόφασης (έργα, συγκρότηση συλλογικών οργάνων, επικύρωση αποφάσεων, αρχαιρεσίες κ.α.) ή με χρήση κάποιας λέξης κλειδιού
  - Αναζήτηση πράξεων ανά χρονική στιγμή ανάλογα με τη κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι πράξεις (μη ολοκληρωμένες, ολοκληρωμένες), την υπηρεσία που τις χειρίστηκε κ.λ.π.
  - Το αποτέλεσμα των προσφυγών (πράξεις που εγκρίθηκαν ή απορρίφθηκαν)

9. *Δυνατότητα παραγωγής εκθέσεων και αναφορών.* Ενδεικτικά, κάποιες από τις αναζητήσεις που θεωρούνται απαραίτητες είναι:

- Έκθεση με το απασχολούμενο προσωπικό ανά Ο.Τ.Α., ανά ειδικότητα.
- Αναφορά με τα αιρετά όργανα ανά Ο.Τ.Α. (Ν.Α., δήμο, κοινότητα).
- Αναφορά με τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα περιουσιακά στοιχεία ανά Ο.Τ.Α. ή ανά περιοχή.
- Έκθεση με τα έργα και την πορεία εξέλιξής τους ανά Ο.Τ.Α., ανά ανάδοχο, ανά επιβλέποντα.
- Συνολική (ετήσια ή εξαμηνιαία έκθεση) με τα τεχνικά στοιχεία των εκτελεσθέντων έργων. Ενδεικτικά η αναφορά αυτή θα περιέχει στοιχεία όπως:
  - Κατηγορία έργου (π.χ. οδοποιία, υδρεύσεις, αποχετεύσεις, κτίρια κ.α.)
  - Συνολικός αριθμός έργων
  - Συνολικός προϋπολογισμός των έργων
  - Είδη εργασιών για κάθε κατηγορία έργου
  - Δαπανηθέν ποσό για την εκτέλεση των εργασιών (εξαιρούνται πληρωμές, κρατήσεις κ.α.)
  - Ποσοστιαία αναλογία επί του συνόλου του προϋπολογισμού
- Έκθεση με τις μελέτες ανά Ο.Τ.Α., ανά μελετητή, ανά κατηγορία μελετών.

- Αναφορά με τις αποφάσεις ανά Ο.Τ.Α. ανάλογα με το χρονικό διάστημα που υποβλήθηκε η απόφαση για έλεγχο, το θέμα, το είδος της απόφασης (συγκρότηση συλλογικών οργάνων, επικύρωση αποφάσεων, αρχαιρεσίες κ.α.), το αποτέλεσμα των προσφυγών (πράξεις που εγκρίθηκαν ή απορρίφθηκαν).
- Έκθεση με τις ολοκληρωμένες ή τις μη ολοκληρωμένες πράξεις ανάλογα με το αντικείμενο που αφορούν και ανά υπηρεσία που τις χειρίστηκε.
- Αναφορά με τις καταγγελίες δήμων και κοινοτήτων.
- Αναφορά με τα νομοθετήματα και τους εγκυκλίους ανάλογα με το θέμα ή με το χρονικό διάστημα που εκδόθηκαν.

Τέλος, το υποσύστημα πρέπει να υποστηρίζει γραφικό περιβάλλον χρήσης (παράθυρα, εικονίδια, μενού κ.λ.π.) και η διεπαφή χρήστη - μηχανής να χρησιμοποιεί όρους οικείους στους χρήστες, να χαρακτηρίζεται από συνέπεια για συγκρίσιμες λειτουργίες, να επιτρέπει την ανάκαμψη στις περιπτώσεις λαθών και να ενσωματώνει on-line υποστήριξη και οδηγίες προς τους χρήστες.

3.6.1.2 Δεδομένα παρελθόντων ετών

Το υποσύστημα πρέπει να επιτρέπει την εισαγωγή των στοιχείων που αφορούν έργα των Ο.Τ.Α. που έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή έργα που θα είναι υπό υλοποίηση τη δεδομένη χρονική στιγμή που θα λειτουργήσει το υποσύστημα στις περιφέρειες καθώς και η εισαγωγή των στοιχείων που αφορούν αιτήματα, πράξεις, προσφυγές κ.α. που έχουν ήδη εξεταστεί και απαντηθεί.

3.6.1.3 Τμήματα - Χρήστες

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.
2. Διεύθυνση Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης:
  - Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού
  - Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού
  - Τμήμα Αποκέντρωσης
  - Τεχνική υπηρεσία δήμων και κοινοτήτων
3. Διευθύνσεις Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο νομού:
  - Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ν.Π.Δ.Δ.

3.6.1.4 Διασύνδεση με άλλα υποσυστήματα του Ο.Π.Σ.Π.

Το υποσύστημα θα πρέπει να διασυνδέεται με τα εξής:

1. Υποσύστημα Παρακολούθησης Εποπτευομένων Φορέων. Το υποσύστημα αυτοδιοίκησης πρέπει να διαθέτει στοιχεία που σχετίζονται με Ο.Τ.Α. Για αυτό το λόγο κρίνεται σκόπιμο τα δύο υποσυστήματα (Αυτοδιοίκησης και Εποπτευόμενων Φορέων) να κάνουν κοινή χρήση κάποιων αρχείων, και συγκεκριμένα τα αρχεία εκείνα που αφορούν τους Ο.Τ.Α. (και τα δυο υποσυστήματα θα έχουν πλήρη δικαιώματα για δημιουργία, ανάγνωση, διαγραφή, τροποποίηση, ενημέρωση στα στοιχεία των δύο αυτών Β.Δ.).

2. Το υποσύστημα Παρακολούθησης Εποπτευομένων Φορέων θα “μοιράζεται” με το παρόν υποσύστημα τη Β.Δ. με στοιχεία που αφορά τους Ο.Τ.Α. και τη Β.Δ. με τα στοιχεία της νομοθεσίας που διέπουν τη λειτουργία των Ο.Τ.Α.

3.6.1.5 Αρχιτεκτονική

Το παρόν υποσύστημα θα είναι εγκατεστημένο στον κεντρικό server της κάθε περιφέρειας και θα τρέχει με χρήση του Διαχειριστή Βάσεων Δεδομένων και ενός web server που είναι σε θέση να διακινεί δεδομένα της Β.Δ. σε μορφή HTML/XML. Όλοι οι clients θα είναι συνδεδεμένοι είτε μόνιμα είτε περιστασιακά (με dialup) μέσω TCP/IP δικτύου και θα διαθέτουν έναν Java ή / και DHTML - Enabled Web browser. Το Υποσύστημα θα εκτελεί το business logic στον application ή/και database server κάνοντας χρήση stored procedures, JSP's ή external functions, Servlets ή COM components και θα διαμορφώνει το αποτέλεσμα σε μορφή HTML σελίδων, που θα υλοποιούν το presentation logic και θα αποστέλλονται στον client.

3.6.1.6 Επιδόσεις – Χρόνοι απόκρισης στο τοπικό δίκτυο – Ταυτόχρονοι χρήστες

1. Ο χρόνος απόκρισης των αναζητήσεων (queries) θα είναι μικρότερος ή ίσος με 5 sec.
2. Ο χρόνος απόκρισης λειτουργιών θα είναι μέχρι 5 sec ανά λειτουργία.
3. Το υποσύστημα θα υποστηρίζει ταυτόχρονη πρόσβαση τουλάχιστον 10 χρηστών ανά πάσα χρονική στιγμή.

3.6.2 Λογισμικά τα οποία θα εγκατασταθούν στα συστήματα των περιφερειών

➤ Πακέτα Μελέτης Στατικών

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη σύνταξη στατικών μελετών.

➤ *Πακέτα Μελέτης Αρχιτεκτονικών Έργων*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη σύνταξη αρχιτεκτονικών μελετών.

➤ *Πακέτα Έργων Οδοποιίας*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη σύνταξη μελετών έργων οδοποιίας.

➤ *Πακέτα Μελέτης Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη σύνταξη ηλεκτρομηχανολογικών μελετών.

➤ *Πακέτα Στατιστικής Επεξεργασίας*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη διεξαγωγή στατιστικών μελετών.

➤ *Πακέτα Αυτοματισμού Γραφείου*

Σκοπός τους είναι η γραμματειακή υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών.

➤ *Λογιστικά Πακέτα*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη διαχείριση του λογιστηρίου.

➤ *Πακέτα Διαχείρισης Έργων*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη των αρμόδιων τμημάτων των περιφερειών στη διαχείριση έργων (Project Management).

➤ *Πακέτα Μισθοδοσίας Προσωπικού*

Σκοπός τους είναι η υποστήριξη της περιφέρειας σε θέματα διαχείρισης προσωπικού και διαχείρισης μισθοδοσίας. Τα πακέτα αυτά θα χρησιμοποιηθούν μέχρι να ενταχθούν οι περιφέρειες στο σύστημα (Σύστημα Προσωπικού - Μισθοδοσίας - Συντάξεων).

3.7 Προγράμματα δήμων

Στην συνέχεια παρουσιάζονται τρία προγράμματα τα οποία δεν είναι ευρέως διαδεδομένα και εφαρμόζονται σε ελάχιστους δήμους. Τα προγράμματα αυτά είναι ιδιαίτερα εξειδικευμένα και σίγουρα η εφαρμογή τους, σε ένα δήμο προϋποθέτει να υπάρχει ιδιαίτερα αναπτυγμένο υπόβαθρο σε πληροφοριακά συστήματα.

3.7.1 Πρόγραμμα OMNI

Το πρόγραμμα OMNI (Open Model for Network-Wide Heterogeneous Intersection-based Transport Management) στοχεύει στην ανάπτυξη ενός μοντέλου οδικού δικτύου προσανατολισμένου στους κόμβους. Το μοντέλο αυτό θα ενεργεί ως ένα ενδιάμεσο επίπεδο που θα απομονώνει την υποδομή του δικτύου από τις εφαρμογές που τη χρησιμοποιούν. Το OMNI θα μοντελοποιεί υπάρχοντα στοιχεία του δικτύου (αισθητήρες, λωρίδες, τοπικοί ελεγκτές) λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα φυσικά τους χαρακτηριστικά όσο και τη λειτουργικότητά τους. Το μοντέλο θα παρέχει τυποποιημένες συνδέσεις με τα αντικείμενα του δικτύου, επιτρέποντας την προσθήκη προηγμένων εφαρμογών, τηλεματικής ή νέων συσκευών στην υπάρχουσα υποδομή. Το μοντέλο θα εφαρμοστεί με τη μορφή δύο πρωτοτύπων (αρχικό και τελικό πρωτότυπο) που θα περιλαμβάνουν ένα σύνολο τεχνικών προδιαγραφών και αντίστοιχο λογισμικό για περαιτέρω αξιοποίηση και εκμετάλλευση.

Το OMNI θα περιλαμβάνει επίσης και μια σειρά ερευνητικών δραστηριοτήτων σε τομείς προηγμένης Τηλεματικής μεταφορών (προηγμένα συστήματα κυκλοφοριακού ελέγχου, αυτόματη ανίχνευση επεισοδίων και πληροφόρηση χρηστών μέσω του www) και χρήσης αισθητήρων βασισμένων σε τεχνητή όραση για επιτήρηση και διαχείριση της κυκλοφορίας. Αυτό θα επιτρέψει από τη μια την περαιτέρω μελέτη και ανάπτυξη των συγκεκριμένων τομέων εφαρμογής και από την άλλη την αξιολόγηση της απόδοσης του μοντέλου OMNI χρησιμοποιώντας τις συγκεκριμένες εφαρμογές και συσκευές ως παραδειγματικές μελέτες.

Το τελικό πρωτότυπο θα αξιολογηθεί σε τέσσερις πιλοτικές θέσεις: Αλικάντε (Ισπανία), Μιλάνο (Ιταλία), Χανιά (Ελλάδα) και σε μια τεχνητή θέση που θα αναπαριστά το Παρίσι (Γαλλία). Οι διαφορετικές υποδομές και απαιτήσεις των χρηστών θα χρησιμεύσουν στην επαλήθευση της ανοιχτότητας του μοντέλου και η χρήση διαφορετικών αρχιτεκτονικών

κυκλοφοριακής διαχείρισης (κεντρική, κατακεντρωμένη) θα χρησιμεύσει στην επαλήθευση της ευελιξίας του.

3.7.2 Πρόγραμμα MILLION

Οι Ο.Τ.Α. ενδιαφέρονται για την παροχή εργαλείων ηλεκτρονικής δημοκρατίας που θα βελτιώνουν την επικοινωνία των δημοτών με την τοπική αυτοδιοίκηση και θα εξαπλώσουν τη χρήση πληροφοριακής τεχνολογίας και προηγμένων συστημάτων επικοινωνίας μεταξύ των δημοτών. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το πρόγραμμα MILLION (Multimedia Interactive Leading Life-giving Initiative OnNet) στοχεύει στην παροχή ενός συστήματος ικανού να δημιουργήσει νέα κανάλια επικοινωνίας. Αυτό συνεπάγεται τη δημιουργία ολοκληρωμένων και εμπλουτισμένων εξυπηρετητών στο Internet (εξυπηρετητών Web), που θα αφορούν αποκλειστικά τις πόλεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, και θα παρέχουν πληροφορίες για τα πιο σημαντικά γεγονότα που αφορούν κάθε πόλη ενίσχυση της χρήσης υιοθετημένων τεχνολογιών επικοινωνίας. Το πρόγραμμα στοχεύει στην αντικατάσταση παλιότερων ήδη σε χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας από νέες προηγμένες τεχνολογίες που στηρίζονται σε κατακεντρωμένη αρχιτεκτονική πελάτη - εξυπηρετητή και δικτύωση ενίσχυση του τουρισμού. Το πρόγραμμα καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια στην απόκτηση και ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ προσφερόμενων προϊόντων, υπηρεσιών που παρέχουν διευκολύνσεις στη βιομηχανία τουρισμού, εταιριών υπολογιστών και βιομηχανιών τηλεπικοινωνιών στοχεύοντας με τον τρόπο αυτό στην αύξηση της ζήτησης και της απασχόλησης.

3.7.3 Πρόγραμμα CRETE TOURNET

Βασικός στόχος του προγράμματος Crete Tournet είναι η ανάπτυξη και η ολοκλήρωση ενός πληροφορικού συστήματος βασισμένου στο Internet (Crete Tournet Internet Server), το οποίο χρησιμοποιείται για την ολοκληρωμένη υποστήριξη των αναγκών όλων των τουριστικών επιχειρήσεων μιας τουριστικής περιφέρειας. Το σύστημα Crete Tournet χρησιμοποιεί προηγμένη τεχνολογία πολυμέσων προκειμένου να προωθήσει το τουριστικό προϊόν της περιφέρειας και να υποστηρίξει πλήρως τις ανάγκες για προώθηση, διαφήμιση, πληροφόρηση και παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών συναλλαγών.

3.8 Πρόγραμμα Δημοτολογίου Δήμου Χανίων

Παρακάτω αναλύεται η εφαρμογή του Δημοτολογίου ενός Ο.Τ.Α. η οποία σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε από την Alfaware, με σκοπό να καλύψει πλήρως τις ανάγκες του συγκεκριμένου τμήματος. Παρόμοια, έχουν αναπτύξει και εφαρμογές για το τμήμα Τελών Ύδρευσης, Μισθοδοσίας, Οικονομικής Υπηρεσίας.

3.8.1 Εισαγωγή

Τα προγράμματα αυτά αποτελούν τμήμα του Ολοκληρωμένου Πακέτου Εφαρμογών «Ο.Τ.Α. 2000», τα οποία καλύπτουν τόσο τις Διοικητικές όσο και τις Οικονομικές Υπηρεσίες ενός Ο.Τ.Α. ενώ παράλληλα υπερκαλύπτουν τις προδιαγραφές του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίες αφορούν τη μηχανογράφηση των νέων δήμων και κοινοτήτων που προέκυψαν με το πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας»

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά των εφαρμογών, όπως αναλύθηκαν παραπάνω, είναι τα ακόλουθα:

Λειτουργικό Σύστημα	: Windows (NT/98/95)
Περιβάλλον Εργασίας	: Πλήρως γραφικό (GUI), συμβατό με τα standards της Microsoft
Αρχιτεκτονική	: Client - Server
Σχεσιακή Β.Δ.	: Oracle, Microsoft SQL - Server κ.λ.π.

3.8.2 Οδηγίες χρήσεως για δημοτολόγιο

- Παρακολουθεί μηχανογραφικά όλες τις πληροφορίες που προβλέπονται από τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του δημοτολογίου ενός Ο.Τ.Α. Έχουμε δηλαδή πλήρη διαχείριση του αρχείου δημοτών (προσθήκη, μεταβολή, διαγραφή).
- Υπάρχει πλήρης χειρισμός των Ημερομηνιών, δηλαδή τηρούνται επίσης ελλιπείς ημερομηνίες, όπως για παράδειγμα μόνο έτος, ενώ υπάρχει διαφοροποίηση από την 1/1/ του έτους. Ακόμα υπάρχει η δυνατότητα χρονολογικής ταξινόμησης των ημερομηνιών με ελλιπή στοιχεία σε σχέση με τις υπόλοιπες.
- Προσφέρει τη δυνατότητα στο χρήστη καταχώρησης δύο ή και περισσότερων ονομάτων για τον Εγγεγραμμένο στο Δημοτολόγιο.

- Παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς στοιχείων σε νέα οικογενειακή μερίδα, ενώ παράλληλα μπορεί να γίνει και αυτόματη μεταφορά των στοιχείων της παλιάς μερίδας στη νέα.
- Υπάρχει επίσης η δυνατότητα αυτόματης διαγραφής της παλιάς μερίδας καθώς και ενημέρωσή της με τα στοιχεία της νέας.
- Ο χρήστης είναι ακόμη σε θέση να εκδώσει και να τηρήσει τις Πράξεις του Δημάρχου ιδίως σε ενέργειες διαχείρισης Μεριδών Δημοτών, οι οποίες θα μπορούν να είναι διαθέσιμες ανά πάσα στιγμή στο χρήστη για οποτεδήποτε του ζητηθούν.
- Παρέχει τη δυνατότητα για Αναζήτηση ενός ατόμου με πλήθος από Διάφορα Κριτήρια και με συνδυασμό που θα επιλέξει ο χρήστης π.χ. αναζήτηση βάσει Επωνύμου ή Ονόματος (απλή), ή αναζήτηση βάσει Αριθμού Μεριδας ή Φύλου ή Οικογενειακής Κατάστασης κ.λ.π. (σύνθετη αναζήτηση) καθώς και τη δυνατότητα καθορισμού ταξινόμησης των εγγράφων που προήλθαν από κάποια αναζήτηση.
- Προβλέπει την αυτόματη έκδοση και εκτύπωση όλων των Πιστοποιητικών και των Διαφόρων Τύπων Αποφάσεων που χρειάζεται το συγκεκριμένο Γραφείο, με χρήση της διαδικασίας αναζήτησης, βάσει των στοιχείων του Δημότη και του Τύπου Πιστοποιητικού. Η μορφή των εγγράφων αυτών είναι παραμετρική και μπορεί πολύ εύκολα να τροποποιηθεί από το Χρήστη με τη βοήθεια του MS-WORD for Windows, με βάση τα στοιχεία της οικογενειακής μερίδας και του μέλους ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε χρήστη. Πρέπει να αναφερθεί ότι ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να διεξάγει και Μαζική Εκτύπωση Πιστοποιητικών, βάσει Κριτηρίων εάν αυτό είναι απαραίτητο.
- Εκτυπώνει όλες τις Επίσημες (Βιβλίο Δημοτολογίου, Ευρετήρια με αλφαβητική ταξινόμηση ή με ταξινόμηση κατά αριθμό μερίδας) ή Ανεπίσημες Καταστάσεις (Θρησκευματα, Τρόποι Κτήσης Δημοτικότητας κ.λ.π.).
- Παρέχει πλήθος Στατιστικών Στοιχείων, τα οποία μπορούν να απεικονισθούν είτε με συμβατικό τρόπο (Αριθμητικά Μεγέθη), είτε με Γραφικό (Ιστογράμματα, Ραβδογράμματα κ.λ.π.) για κάθε ζητούμενο Στοιχείο καθώς και δυνατότητα εξαγωγής του αποτελέσματος σε εφαρμογές του Microsoft Office for Windows.
- Η εφαρμογή είναι κατασκευασμένη για χρήση Multi - User, δηλαδή υπάρχει δυνατότητα παράλληλης λειτουργίας από πολλούς χρήστες σε διαφορετικούς σταθμούς εργασίας (ηλεκτρονικοί υπολογιστές).

- Υπάρχει πλήρης έλεγχος των δικαιωμάτων ενός Χρήστη. Ο υπεύθυνος (Supervisor) της εφαρμογής μπορεί να δημιουργήσει όσους χρήστες θελήσει και να ορίσει με μεγάλη λεπτομέρεια ποιες ενέργειες είναι επιτρεπτές για τον καθένα από αυτούς και ποιες όχι.
- Η εφαρμογή καταγράφει σε εσωτερικό πίνακα το Ιστορικό όλων των Κινήσεων που γίνονται από τους διάφορους χρήστες. Ο Supervisor της εφαρμογής είναι ο μόνος, ο οποίος μπορεί να δει στην οθόνη ή και να εκτυπώσει τα στοιχεία αυτά.
- Παρέχεται η δυνατότητα λήψης και επαναφοράς αντιγράφων των στοιχείων για λόγους ασφαλείας των δεδομένων του προγράμματος (Backup / Restore).
- Οι διαδικασίες εισαγωγής-εξαγωγής όλων των δεδομένων (όπως επίσης και του ιστορικού μεταβολών) γίνονται σε ASCII αρχεία βάσει της τυποποίησης του ELOT-928.
- Ο χρήστης έχει επίσης τη δυνατότητα να αναζητήσει βοήθεια (On-Line Help) κατά τη λειτουργία της εφαρμογής, η οποία είναι απολύτως συμβατή με τα standards της Microsoft.
- Τα μηνύματα λάθους (error messages) είναι γραμμένα στα ελληνικά και σε σαφή γλώσσα πλήρως κατανοητή από το χρήστη.
- Ο καθορισμός της Β.Δ. και οι εργασίες που κάνει η εφαρμογή μέσω SQL στη βάση δεδομένων γίνεται βάσει του προτύπου ANSI SQL-89.
- Συνεργάζεται με την εφαρμογή «Μητρώο Αρρένων» όσον αφορά τις Σταθερές Πληροφορίες που σχετίζονται με το Άτομο που εξετάζουμε. Επίσης συνεργάζεται με την εφαρμογή «Πρωτόκολλο - Αρχαιοθέτηση Εγγράφων», ώστε να είναι εφικτή η Αυτόματη Πρωτοκόλληση των Πιστοποιητικών που εκτυπώνονται.
- Τα πλήκτρα που χρησιμοποιεί ο Χρήστης και γενικά ο τρόπος λειτουργίας της εφαρμογής είναι απόλυτα συμβατός με τις υπόλοιπες εφαρμογές της Alfaware που αφορούν τα υπόλοιπα τμήματα ενός Ο.Τ.Α. Με τον τρόπο αυτό είναι πολύ εύκολο για έναν υπάλληλο του Ο.Τ.Α., ο οποίος έχει ήδη εμπειρία στη χρήση της εφαρμογής, να χρησιμοποιήσει μια άλλη εφαρμογή του πακέτου «Ο.Τ.Α. 2000», χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια.

3.8.3 Γενικές αρχές χρήσης της εφαρμογής

Σε οποιοδήποτε σημείο της εφαρμογής και εάν βρίσκεστε, στο πάνω μέρος της οθόνης εμφανίζεται η σειρά με τα παρακάτω εικονίδια:

Το καθένα από τα εικονίδια αυτά ενεργοποιείται με το πάτημα του αριστερού πλήκτρου του ποντικιού (Mouse), εφόσον βέβαια μετακινήσουμε πρώτα τον δείκτη στα όρια που καθορίζει το επιθυμητό εικονίδιο. Εάν για κάποιο λόγο η εφαρμογή κρίνει ότι ένα συγκεκριμένο εικονίδιο δεν έχει λόγο να είναι ενεργό σε κάποια συγκεκριμένη λειτουργία της εφαρμογής, τότε αυτό εμφανίζεται πιο «αχνό» και η επιλογή του με το Mouse δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα. Παρατηρούμε ότι εάν ο δείκτης του ποντικιού βρεθεί ακίνητος για λίγο χρονικό διάστημα στην επιφάνεια που οριοθετεί ένα εικονίδιο, τότε εμφανίζεται ένα σύντομο επεξηγηματικό κείμενο για τη χρήση του συγκεκριμένου εικονιδίου.

Η αναλυτική επεξήγηση όλων των διαθέσιμων εικονιδίων παρουσιάζεται παρακάτω:

Οριστικοποίηση Καταχώρησης. Χρησιμοποιείται για να καταχωρηθούν τα περιεχόμενα μιας εγγραφής στο σύστημα, είτε μετά από μία νέα εγγραφή, είτε μετά από κάποια μεταβολή των στοιχείων μιας εγγραφής.

Χρησιμοποιείται για να τυπωθούν οι διάφορες καταστάσεις που είναι διαθέσιμες από το πρόγραμμα, αφού πρώτα έχουν προβληθεί στην οθόνη του υπολογιστή σας.

Αρχή Αρχείου. Χρησιμοποιείται για να μετακινηθεί ο δείκτης εγγραφών στην πρώτη εγγραφή που είναι διαθέσιμη.

Προηγούμενη Εγγραφή. Χρησιμοποιείται για να μετακινηθεί ο δείκτης εγγραφών στην προηγούμενη εγγραφή που είναι διαθέσιμη (όταν βρίσκεστε στην πρώτη εγγραφή είναι ανενεργό).

Επόμενη Εγγραφή. Χρησιμοποιείται για να μετακινηθεί ο δείκτης εγγραφών στην επόμενη εγγραφή που είναι διαθέσιμη.

Τέλος Αρχείου. Χρησιμοποιείται για να μετακινηθεί ο δείκτης εγγραφών στην τελευταία εγγραφή που είναι διαθέσιμη.

Νέα Εγγραφή. Χρησιμοποιείται για να ξεκινήσει η διαδικασία καταχώρησης μίας νέας εγγραφής στο σύστημα.

Διαγραφή. Χρησιμοποιείται για να διαγραφούν τα περιεχόμενα μιας εγγραφής από το σύστημα. Η επιλογή χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, και για το ρόλο αυτό υπάρχει πάντα μια προειδοποιητική ερώτηση από την εφαρμογή.

 Χρησιμοποιείται για να παρουσιασθούν τα περιεχόμενα των εγγραφών του συστήματος σε μορφή φόρμας.

 Χρησιμοποιείται για να παρουσιασθούν τα περιεχόμενα των εγγραφών του συστήματος σε μορφή πίνακα.

 Χρησιμοποιείται για να καθοριστούν φίλτρα (περιορισμοί) και για την αναζήτηση των εγγραφών που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα και πληρούν τις προϋποθέσεις αναζήτησης.

 Χρησιμοποιείται για να παρουσιασθούν μία προς μία διαδοχικά οι εγγραφές που πληρούν τα κριτήρια μιας αναζήτησης, που έχει προηγηθεί.

 Χρησιμοποιείται για να καθορίσει σαν φίλτρο (περιορισμό) το περιεχόμενο ενός πεδίου ή τμήμα του περιεχομένου κάποιου πεδίου από αυτά που παρουσιάζονται στην οθόνη του υπολογιστή σας κάθε φορά.

 Χρησιμοποιείται για να ακυρώσει την λειτουργία κάθε συμβόλου που ενεργεί σαν φίλτρο (όπως το προηγούμενο σύμβολο) ή που έχει καθορίσει την σειρά (ταξινόμηση) με την οποία εμφανίζονται οι εγγραφές που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα (όπως τα δύο σύμβολα που ακολουθούν).

 Χρησιμοποιείται για να παρουσιάσει τις εγγραφές που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα με αύξουσα σειρά, ως προς το περιεχόμενο του πεδίου, στο οποίο βρίσκεται η γραφίδα πριν ενεργοποιηθεί το σύμβολο αυτό.

 Χρησιμοποιείται για να παρουσιάσει τις εγγραφές που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα με φθίνουσα σειρά, ως προς το περιεχόμενο του πεδίου, στο οποίο βρίσκεται η γραφίδα πριν ενεργοποιηθεί το σύμβολο αυτό.

 Χρησιμοποιείται όταν θέλουμε να μεταφέρουμε ή το αποτέλεσμα μιας εκτύπωσης, ή τα αποτελέσματα ενός αρχείου υπό μορφή πίνακα στο Word ή το Excel για περαιτέρω επεξεργασία.

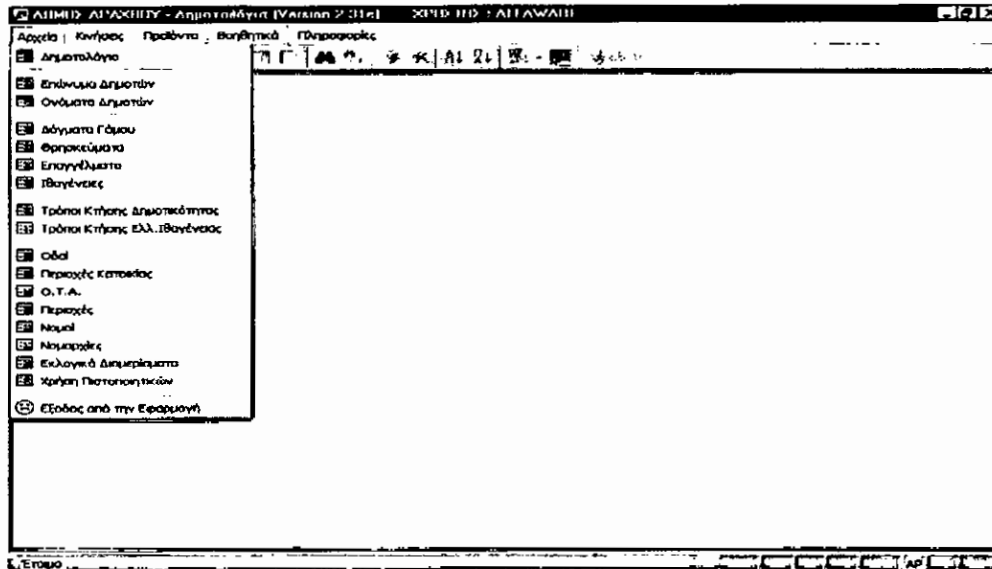
 Εξόδος Χρησιμοποιείται για την ακύρωση - εγκατάλειψη της λειτουργίας που εκτελείται και την επαναφορά στην προηγούμενη εργασία.

3.8.4 Περιγραφή επιλογών

Παρακάτω αναλύονται κάποιες από τις επιλογές που υπάρχουν στη κεντρική οθόνη όπως:

1. *Επιλογή - Αρχεία*
2. *Επιλογή - Προϊόντα*
3. *Επιλογή - Βοηθητικά*

1. Αρχείο

(σχήμα 1)

Με την επιλογή αυτή μπορούμε να διαχειριστούμε μερικά από τα εξής:

α) Δημοτολόγιο

Στην οθόνη αυτή γίνεται η διαχείριση των στοιχείων που αφορούν μία εγγραφή του Δημοτολογίου. Τα σταθερά στοιχεία της οθόνης του Δημοτολογίου φαίνονται στο παρακάτω παράθυρο.

(σχήμα 2)

Εδώ μπορεί να καταχωρηθεί το Δημοτικό Διαμέρισμα, το Όνομα και το Επώνυμο του εγγεγραμμένου, τα στοιχεία των γονέων του (Όνομα, Επώνυμο, Γένος μητέρας, Επάγγελμα πατέρα) το φύλο, τη σχέση με τον Αρχηγό, όπως και να επιλεγεί από πίνακα για το αν πρόκειται είτε για Κανονική, είτε για Ελλιπή κ.λ.π., Εγγραφή στο Δημοτολόγιο.

Μετά την καταχώρηση των σταθερών στοιχείων του εγγεγραμμένου στο πρόγραμμα υπάρχει η δυνατότητα για καταχώρηση επιπλέον στοιχείων σε κατηγορίες, κατά «σελίδες», οι οποίες είναι οι ακόλουθες: Εγγραφή / Γέννηση, Μητρώο Αρρένων, Στοιχεία Γάμου, Στοιχεία Διαγραφής, Λοιπά Στοιχεία, Σχόλια.

Το αριστερό μέρος είναι σταθερό σε κάθε σελίδα, αποτελεί μέρος των σταθερών στοιχείων του Δημότη και αφορά στοιχεία που έχουν σχέση με την συγκεκριμένη Εγγραφή στο Δημοτολόγιο.

➤ Εγγραφή / Γέννηση

Από το σημείο αυτό της οθόνης μπορεί να καταχωρηθούν γενικά στοιχεία που αφορούν την εγγραφή του Εγγεγραμμένου. Συγκεκριμένα μπορεί να καταχωρηθεί το

επάγγελμά του, το Θρήσκευμα στο οποίο πιστεύει, την Ιθαγένειά του, το πώς την απέκτησε και πότε, καθώς και το πώς απέκτησε τη Δημοτικότητά του.

Από το σημείο αυτό της οθόνης καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν τη Γέννηση του Εγγεγραμμένου στο Δημοτολόγιο. Συγκεκριμένα μπορεί να καταχωρηθεί η Ημερομηνία Γέννησης του Εγγεγραμμένου, το έτος και ο Τόπος Γέννησης, η Ημερομηνία Γέννησης που έχει δηλώσει στο Ληξιαρχείο, η Πράξη του Ληξιαρχείου Γέννησης, ο Τόμος, στον οποίο καταχωρήθηκε, και τέλος το Έτος και τον Ο.Τ.Α. του Ληξιαρχείου Γέννησης.

➤ Μητρώο Αρρένων

The screenshot shows the 'Δημοτολόγιο' (Census) software interface. The main window is titled 'Δημοτολόγιο' and contains several data entry fields and buttons. The 'Μητρώο Αρρένων' (Males Register) section is highlighted in the navigation bar. The fields include:

- ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΡΙΔΑΣ: 1
- ΦΥΛΟ: Άρσεν
- ΕΙΔΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ: Διαγραφμένη
- ΟΙΚ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: Έγγαμος
- ΠΑΛΙΑ ΜΕΡΙΔΑ: Δ/Δ Νεοχωρίου
- ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΡΧΗΓΟ: Αρχηγός Οικογενείας
- ΕΠΩΝΥΜΟ ΔΗΜΟΤΗ: Αθανασίου-Χρήστου
- ΟΝΟΜΑ ΔΗΜΟΤΗ: Δημήτρης
- ΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΕΡΑ: Αθανασίου-Χρήστου
- ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ: Χρήστος
- ΕΠΩΝΥΜΟ ΜΗΤΕΡΑΣ: [Blank]
- ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ: Αναστασία
- ΓΕΙΟΣ ΜΗΤΕΡΑΣ: [Blank]
- ΓΕΙΟΣ ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ: [Blank]
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: Γεωργός
- ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ: Κ.Ο.
- ΚΤΗΣΗ ΔΗΜΟΤΗΤΑΣ: Από γεννήσεως
- ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ: Ελληνική
- ΚΤΗΣΗ ΙΘΑΓ: Από γεννήσεως
- ΗΜΕ. ΚΤΗΣΗΣ ΙΘΑΓ: [Blank]

Buttons for 'ΜΕΤΑΒΟΛΗ' and 'ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ' are visible. The status bar at the bottom shows 'Εγγραφή / Γέννηση' and 'Μητρώο Αρρένων'.

(σχήμα 3)

Από εδώ μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία του δημότη στην εφαρμογή του μητρώου αρρένων της Alfaware, εφόσον πρόκειται για Άντρα, έτσι ώστε να γεφυρωθεί η επικοινωνία μεταξύ των δύο εφαρμογών για τον συγκεκριμένο δημότη. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία που είναι απαραίτητα να καταχωρηθούν από το χρήστη είναι ο αριθμός του μητρώου αρρένων του δημότη, το έτος καθώς και τον Ο.Τ.Α. του μητρώου αρρένων του εγγεγραμμένου.

➤ *Στοιχεία Γάμου*

Από το σημείο αυτό της οθόνης μπορούν να καταχωρηθούν στοιχεία που αφορούν το Γάμο ή τους Γάμους που έχει ο κάθε Εγγεγραμμένος στο Ιστορικό του. Συγκεκριμένα μπορεί να καταχωρηθεί ο Βαθμός Γάμου του Άνδρα και της Γυναίκας (δηλαδή το πόσες φορές έχει παντρευτεί ο καθένας τους), η Ημερομηνία Δήλωσης του Γάμου, ο Ο.Τ.Α. και το Δημοτικό Διαμέρισμα του Ληξιαρχείου Γάμου, η Πράξη, ο Τόμος και το Έτος Ληξιαρχείου Γάμου, η ημερομηνία και ο Τόπος ενδεχόμενου πολιτικού Γάμου, η ημερομηνία και ο Τόπος θρησκευτικού Γάμου, καθώς και το Δόγμα του Θρησκευτικού Γάμου.

➤ *Στοιχεία Διαγραφής*

Από το σημείο αυτό μπορούν να καταχωρηθούν στοιχεία που αφορούν μια ενδεχόμενη Διαγραφή του Εγγεγραμμένου από το Δημοτολόγιο. Συγκεκριμένα μπορεί να καταχωρηθεί η Αιτία για την οποία διαγράφεται ο συγκεκριμένος Δημότης (π.χ. Θάνατος), η Ημερομηνία της Διαγραφής, η ημερομηνία που έλαβε χώρα το συμβάν, ο Ο.Τ.Α. και το Δημοτικό Διαμέρισμα του Ληξιαρχείου Διαγραφής, η Πράξη, ο Τόμος και το Έτος Ληξιαρχείου Διαγραφής, όπως και η ημερομηνία δήλωσης της Διαγραφής. Στη συνέχεια αναγκαίο είναι να καταχωρηθούν οι αντίστοιχες αποφάσεις από το Δήμαρχο και το Νομάρχη για τη Διαγραφή του δημότη κάποιες πιθανές παρατηρήσεις, όπως και την αιτία του Θανάτου του (εάν πρόκειται για Θάνατο ως Αιτία Διαγραφής).

➤ *Λοιπά Στοιχεία*

Από το σημείο αυτό μπορούν να καταχωρηθούν στοιχεία που αφορούν άλλα Στοιχεία για τον Εγγεγραμμένο. Συγκεκριμένα μπορεί να καταχωρηθεί η Μερίδα και ο Ο.Τ.Α. Προέλευσης του Δημότη, ο Ο.Τ.Α., ο Δημοτικό Διαμέρισμα, η Μερίδα και το Μέλος Μεταδημότευσης, ο αριθμός Δελτίου Ταυτότητάς του, ο Ο.Τ.Α. που ψηφίζει, η Ενορία στην οποία ανήκει Δημότης καθώς και τον αριθμό του εκλογικού του βιβλιαρίου.

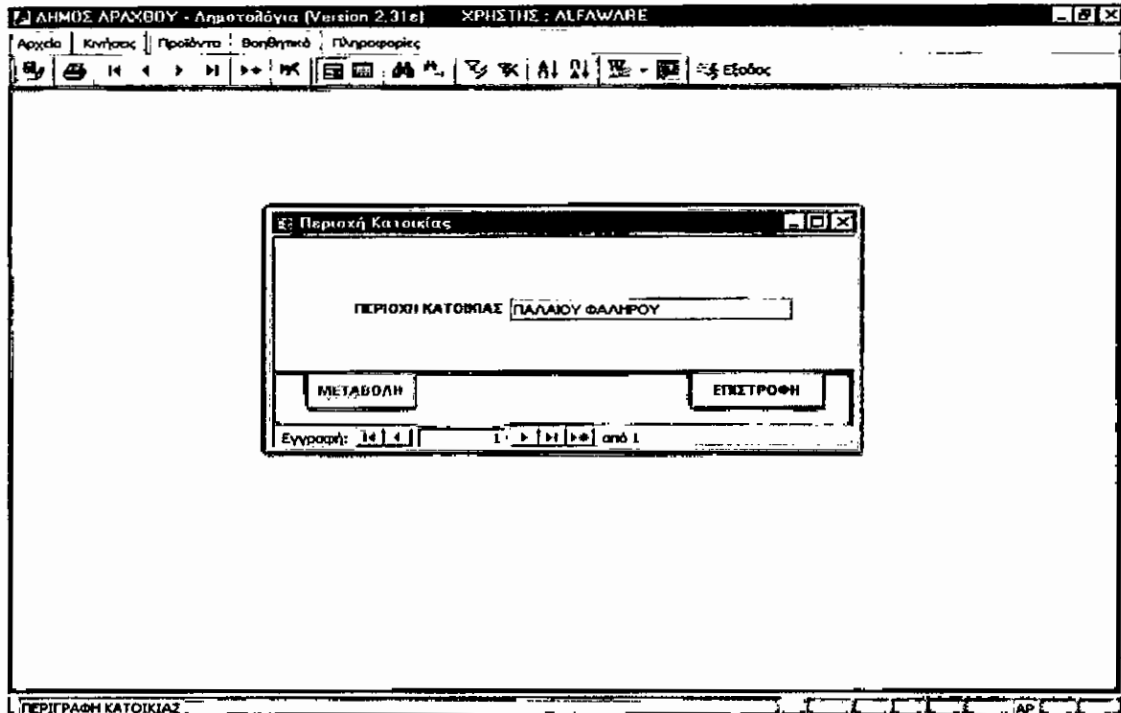
➤ *Σχόλια*

Από το σημείο αυτό καταχωρούνται σχόλια σχετικά για τη μερίδα του Δημότη καθώς και για τον ίδιο ως Μέλος.

γ) Περιοχή κατοικίας

Αναφέρεται στο πεδίο **Περιοχών** του εγγεγραμμένου στο Δημοτολόγιο.

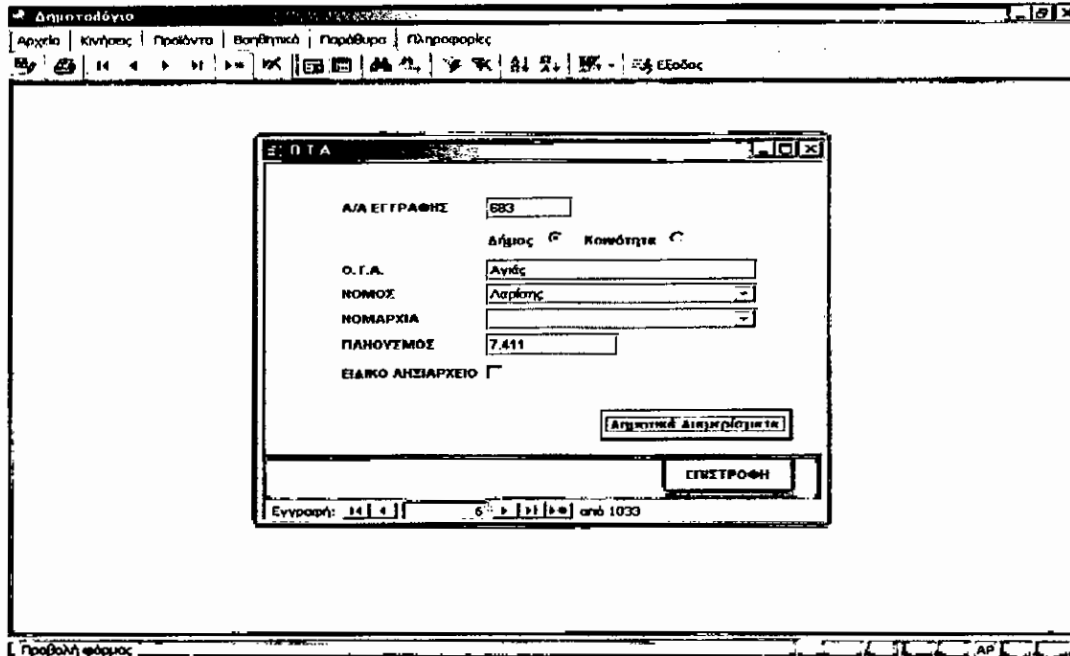

(σχήμα 6)

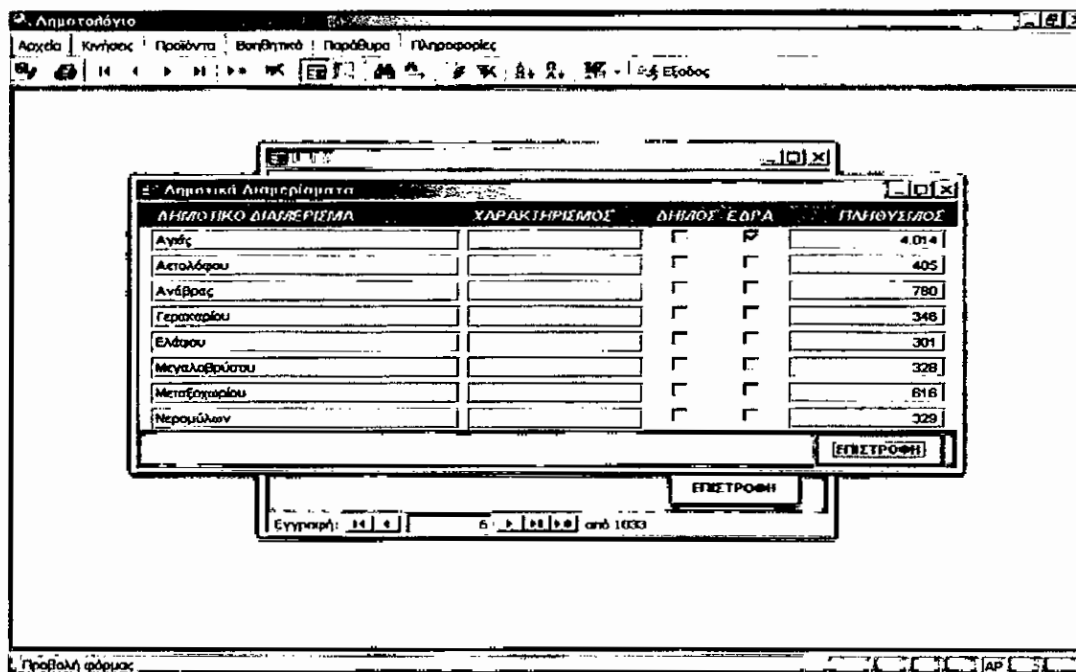
δ) Ο.Τ.Α.

Αναφέρεται στα πεδία **Ο.Τ.Α.** που αφορούν τα στοιχεία του εγγεγραμμένου στο Δημοτολόγιο καθώς και στα πεδία **Ο.Τ.Α.** των προτεινόμενων τιμών της εφαρμογής.

Το Αρχείο των Ο.Τ.Α. παραδίδεται έτοιμο από την Εταιρεία με όλους τους Ο.Τ.Α. που προέκυψαν βάσει του σχεδίου "Ι. Καποδίστριας", αλλά παρέχεται παράλληλα η δυνατότητα στο χρήστη να καταχωρήσει π.χ. Δημοτικά Διαμερίσματα ανά Ο.Τ.Α.

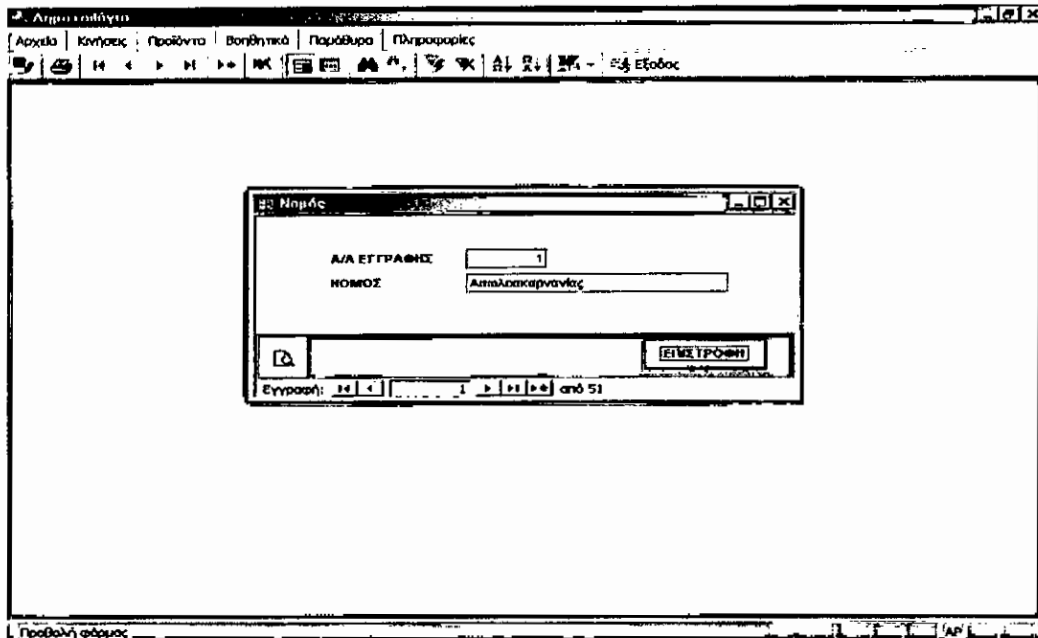
(σχήμα 7)

(σχήμα 8)

ε) Νομοί

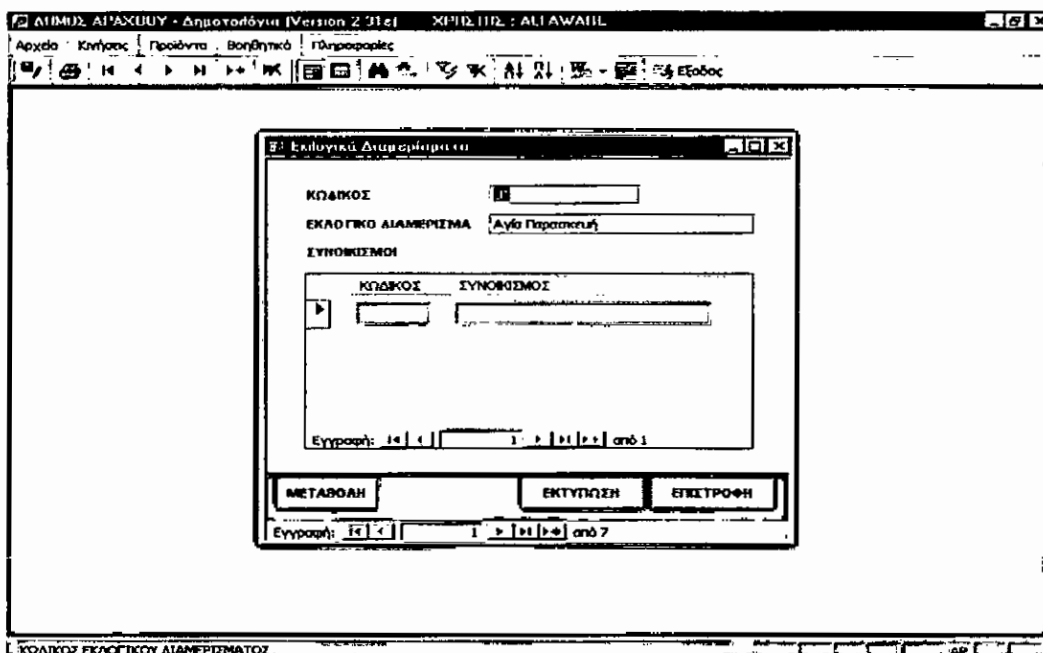
Αναφέρεται στο πεδίο Νομός, στον οποίο ανήκει ένας Ο.Τ.Α. Το Αρχείο των Νομών παραδίδεται έτοιμο από την Alfaware και ο χρήστης δεν έχει κανένα δικαίωμα πρόσβασης για λόγους ασφαλείας. Αντίστοιχος πίνακας υπάρχει και για το πεδίο Νομαρχία.

(σχήμα 9)

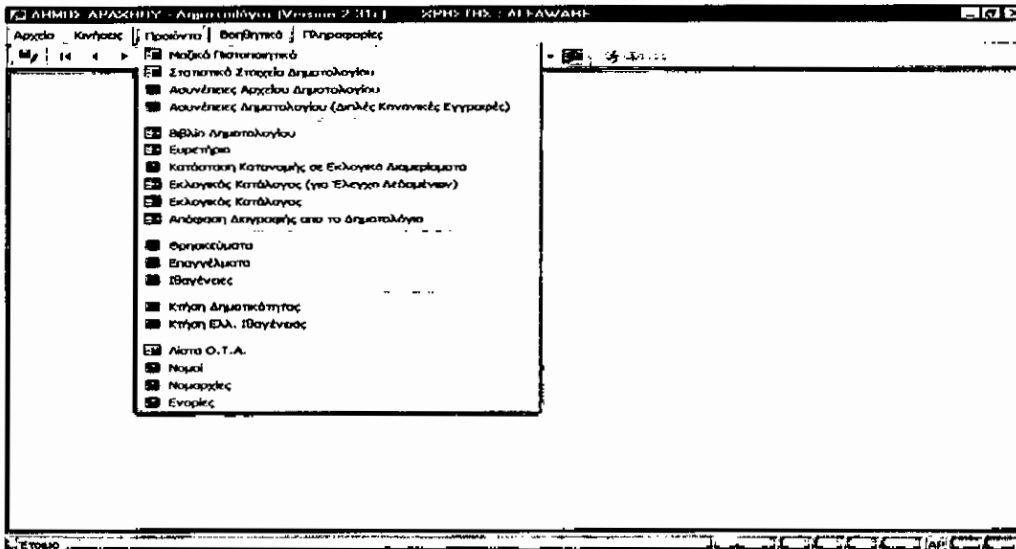
στ) Εκλογικά διαμερίσματα

Το Αρχείο των εκλογικών δεν παραδίδεται έτοιμο από την Alfaware και ο χρήστης θα πρέπει να τα καταχωρήσει μόνος του.

(σχήμα 10)

2. Προϊόντα

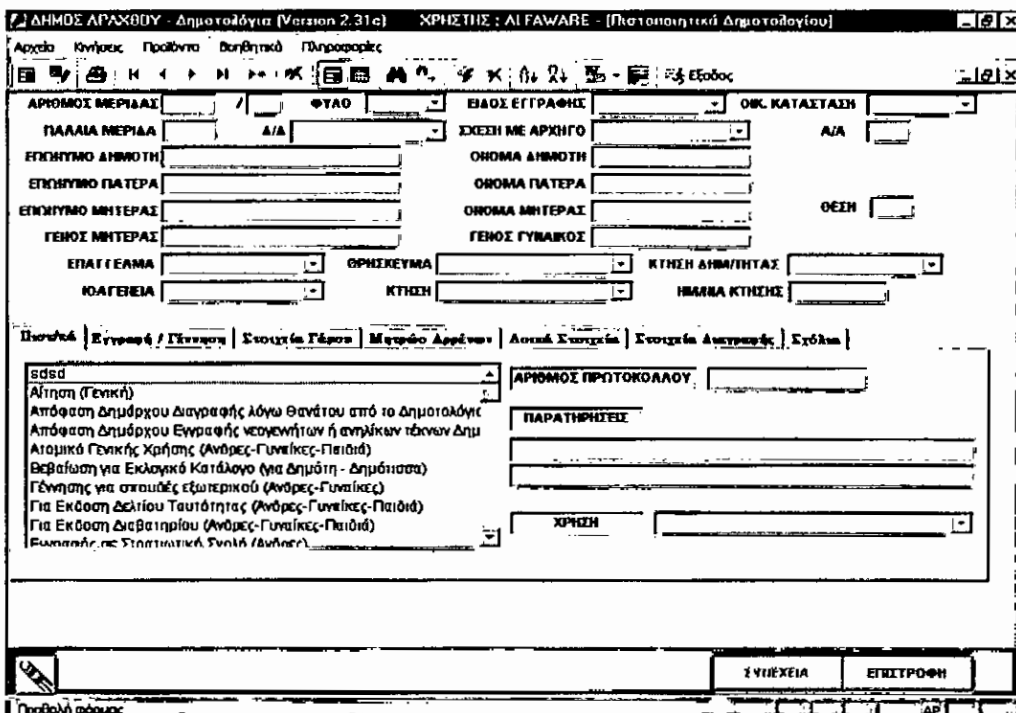

(σχήμα 11)

Με την επιλογή αυτή έχουμε την δυνατότητα να διαχειριστούμε μερικές από τις εξής επιλογές:

α) Έκδοση πιστοποιητικών

Η Έκδοση των Πιστοποιητικών γίνεται από την Επιλογή Προϊόντα, όπου ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να κάνει μαζική ή και επιλεκτική Εκτύπωση Πιστοποιητικών. Η οθόνη που αφορά την Έκδοσή τους είναι η ακόλουθη:

(σχήμα 12)

Συγκεκριμένα ο χρήστης έχει να επιλέξει ανάμεσα στα Πιστοποιητικά που προβλέπονται από το υπουργείο, μέσα από μια λίστα με όλα τα Πιστοποιητικά, δίνοντας παράλληλα διάφορα κριτήρια. Όπως και στην κύρια οθόνη του Δημοτολογίου, έτσι και εδώ υπάρχει τμήμα της οθόνης που περιλαμβάνει σταθερά στοιχεία.

β) Στατιστικά στοιχεία Δημοτολογίου

Με την εκτύπωση των Στατιστικών ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να διεξάγει Στατιστικές Εκτυπώσεις. Η οθόνη που αφορά την Εκτύπωσή τους είναι η ακόλουθη:

(σχήμα 13)

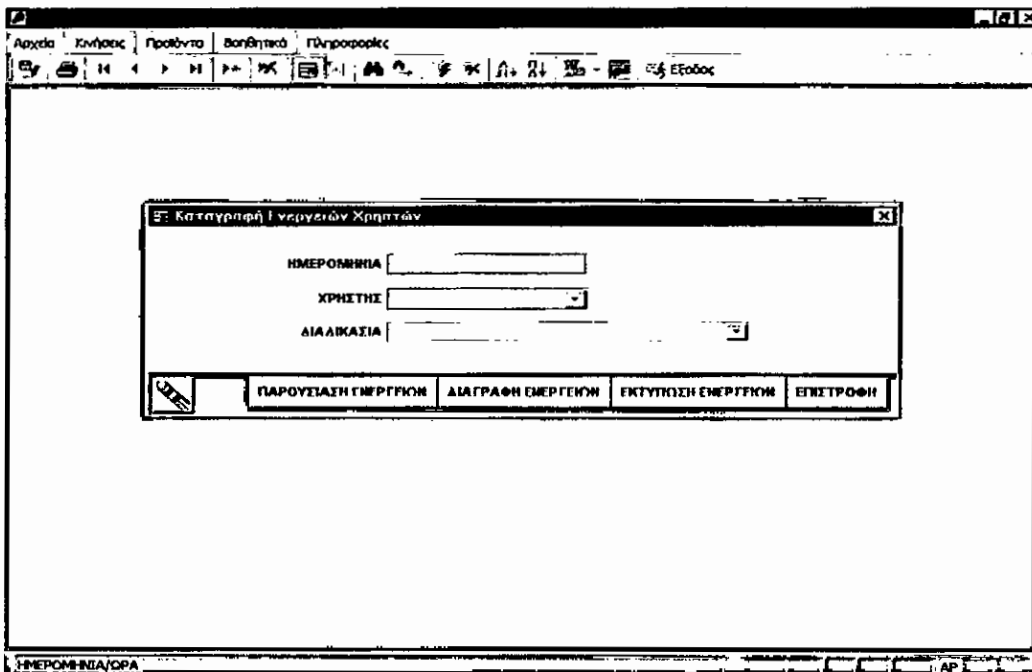
Όπως και στην κύρια οθόνη του Δημοτολογίου, έτσι και εδώ υπάρχει τμήμα της οθόνης που περιλαμβάνει σταθερά στοιχεία καθώς και Στατιστική από όπου γίνονται Εκτυπώσεις διαγραμμάτων βάσει του στοιχείου που θα επιλέξει ο χρήστης, ενώ επίσης υπάρχει και ανάλογη κατηγοριοποίηση των Κριτηρίων που είναι η εξής: Πιστοποιητικά, Εγγραφή / Γέννηση, Στοιχεία Γάμου, Μητρώο Αρρένων, Λοιπά Στοιχεία, Στοιχεία Διαγραφής, Σχόλια.

3. Βοηθητικά

Από την κύρια αυτή επιλογή αυτή παρέχεται η δυνατότητα καταχώρησης γενικών και εξειδικευμένων για το πρόγραμμα τιμών, ενώ δίνονται δυνατότητες στο Supervisor και σε κάθε εξουσιοδοτημένο χρήστη για εργασίες που αφορούν το Δίκτυο και την Πρόσβαση κάθε Χρήστη σε αυτό. Μερικές από τις λειτουργίες απεικονίζονται στις παρακάτω επιλογές:

α) Καταγραφή ενεργειών χρηστών

Από την επιλογή αυτή δίνοντας τα κατάλληλα κριτήρια όπως Ημερομηνία Κινήσεων ή Όρια Ημερομηνιών (π.χ. 01/01/99 - 30/03/99), Όνομα Χρήστη ή και συγκεκριμένη Διαδικασία μπορεί να εμφανιστούν με το πλήκτρο Παρουσίαση Ενεργειών, οι συγκεκριμένες ενέργειες των χρηστών, βάσει των κριτηρίων που ορίσαμε.

(σχήμα 14)

Συγκεκριμένα εμφανίζεται οθόνη που μας πληροφορεί για την ημερομηνία και την ώρα που ο συγκεκριμένος χρήστης ασχολήθηκε με συγκεκριμένη διαδικασία, σε ποια εγγραφή επενέβη (βάσει του κωδικού εγγραφής, που απεικονίζει μοναδικά την εγγραφή) και τι ακριβώς έκανε. Αν πρόκειται για διόρθωση τότε στην αναλυτική οθόνη επίσης παρουσιάζεται και το όνομα του πεδίου με την παλιά και τη νέα τιμή.

Επίσης, με το πλήκτρο **ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ** δίνεται η δυνατότητα να εκτυπωθούν οι ενέργειες των χρηστών, είτε όλες είτε βάσει των κριτηρίων που ενδεχομένως έχουν δοθεί.

ΗΜΕΡΙΑ - ΟΡΑ	ΧΡΗΣΤΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΣΡΑΦΗΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΟΝΟΜΑ ΠΕ-ΛΙΟΥ	ΠΑΛΙΑ ΤΙΜΗ ΝΕΑ ΤΙΜΗ
18/5/2000 11:44:21	STAYROS	*	Εισαγωγή στην Επεξεργασία	*
18/5/2000 11:44:21	STAYROS	*	Αρχείο Δημοτολογίου	*
18/5/2000 12:11:38	ALFAWARE	*	Διαγραφή Ενεργών Χρηστών	*
18/5/2000 12:11:58	ALFAWARE	*	Καταγραφή Ενεργών Χρηστών	*
18/5/2000 12:12:47	ALFAWARE	*	Αρχείο Δημοτολογίου	*
18/5/2000 12:13:14	ALFAWARE	1/1	Διόρθωση Δημοτολογίου ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ	66 11
18/5/2000 12:13:14	ALFAWARE	1/1	Διόρθωση Δημοτολογίου ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ ΠΑΤΕΡΑ	Ρωμανός Παπαδόπουλος
18/5/2000 12:13:14	ALFAWARE	1/1	Διόρθωση Δημοτολογίου ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	Σπυλιανός Σταύρος

(σχήμα 15)

Με το πλήκτρο Διαγραφή στην αρχική οθόνη μπορούν να διαγραφούν όλες οι ενέργειες βάσει των κριτηρίων που έχουν οριστεί, ενώ με το πλήκτρο “καθαρίζονται” τα πεδία για μία ενδεχόμενη νέα Αναζήτηση.

β) Ανακατασκευή

Με αυτήν την επιλογή μπορούμε να ενημερώσουμε το πρόγραμμα μαζικά. Επίσης από εδώ μπορούμε να κάνουμε ελέγχους όπως και ανακατασκευές για το πρόγραμμα.

Ανακατασκευή

ΕΓΓΕΤΡΟΦΗ

Ανακατασκευή Αλαστίδων

Ενημέρωση Α/Α θέσης της Στέγης και Α/Α Μητέρας στα Παιδιά

Ενημέρωση Γένους της Στέγης στον Σάβγο

Ενημέρωση στοιχ. Γάμου Αρχηγού από Τελευταία Σόζυα

Έλεγχος Αρχείου Επωνύμων και Ονομάτων

Ενημέρωση Επωνύμου Ονόματος Πατέρα-Μητέρας

Μαζική Εισαγωγή Οδών σε Αρχείο

(σχήμα 16)

Έρευνα στους δήμους

4.1 Σκοπός της έρευνας

Ο σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να δούμε ποια είναι η κατάσταση των Καποδιστριακών δήμων που δημιουργήθηκαν με τον Νόμο 2539/97 και να αποκτήσουμε μια εικόνα αυτών των δήμων σε ότι έχει να κάνει με την ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων μέσα σε αυτούς. Δηλαδή κατά πόσο έχουν αναπτυχθεί, πόσο χρησιμοποιούνται και κατά πόσο έχουν βελτιώσει τα πληροφοριακά συστήματα και οι νέες τεχνολογίες τον τρόπο λειτουργίας τους και την εξυπηρέτηση των πολιτών στις μέρες μας.

4.2 Μεθοδολογία έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε συνολικά σε 44 δήμους δυο Νομών, Αχαΐας και Χανίων. Από τους 44 δήμους οι 21 είναι δήμοι του Νομού Αχαΐας και 23 δήμοι του Νομού Χανίων. Στην έρευνα επιλέχθηκαν οι δυο συγκεκριμένοι νομοί για υπάρχει ένα πιο ευρύ δείγμα δήμων.

Η μέθοδος συλλογής των πληροφοριών έγινε με τηλεφωνικές συνεντεύξεις στους δήμους των Νομών Αχαΐας και Χανίων με την χρήση ερωτηματολογίων κλειστού τύπου (το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο παράρτημα). Επιλέχθηκαν ερωτήσεις κλειστού τύπου έτσι ώστε τα αποτελέσματα να είναι πιο σαφή, για να γίνει πιο σωστή η ανάλυση τους. Επίσης, λόγω του ότι η ερευνά έγινε τηλεφωνικά δεν ήταν εφικτό να υπάρξουν ανοιχτού τύπου ερωτήσεις οι οποίες απαιτούν αρκετό χρόνο και μια πιο προσωπική επαφή. Αν και εμφανίστηκαν αρκετά προβλήματα κατά την διάρκεια της ερευνάς, όπως: έλλειψη χρόνου για να μας μιλήσουν, αδιαφορία στο να απαντήσουν τα τηλεφωνα, η μη ύπαρξη υπεύθυνου για να απαντήσει στις ερωτήσεις ή η εναλλαγή προσώπων από το δήμο για το ποιος είναι ο ποιο κατάλληλος για αυτό, τελικά με την δική μας επιμονή και υπομονή καταφέραμε να έχουμε

απαντήσεις από όλους τους δήμους των νομών. Η έρευνα έγινε στο διάστημα 29 Απριλίου - 15 Μαΐου 2004.

Η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν παρουσιάζονται παρακάτω. Η ανάλυση γίνεται αρχικά ξεχωριστά για το Νομό Αχαΐας και τον Νομό Χανίων, για να δούμε τι κατάσταση που επικρατεί στον κάθε νόμο και στην συνέχεια γίνεται μια συγκεντρωτική ανάλυση και των δυο νομών μαζί, ώστε να έχουμε μια συνολική εικόνα.

4.3 Συνεντεύξεις δημάρχων

Κατά την διάρκεια της έρευνας αυτής κρίναμε σκόπιμο να έρθουμε σε επαφή με δημάρχους Καποδιστριακών δήμων και να πραγματοποιήσουμε συνεντεύξεις μαζί τους. Ο σκοπός αυτών των συνεντεύξεων ήταν να έχουμε μια ποιο άμεση επαφή με τους Ο.Τ.Α., να ακούσουμε κάποιες απόψεις των ατόμων που τους διοικούν και να αποκτήσουμε μια καλύτερη εικόνα της Τ.Α.

Στις συνεντεύξεις υπήρχε συγκεκριμένο πλάνο ερωτήσεων ανοιχτού τύπου, οι οποίες παρέχουν ένα πλαίσιο αναφοράς για τις απαντήσεις των ερωτώμενων, όμως επιδιώξαμε να αφήσουμε τον διάλογο ελεύθερο ώστε να μην διακόπτουμε την ροή των λόγων των δημάρχων. Το πλάνο των ερωτήσεων ήταν:

- Μετά την εφαρμογή του Καποδίστρια πιστεύετε ότι η εξέλιξη της Τ.Α. είναι ικανοποιητική;
- Συγκρίνετε τη κατάσταση που υπάρχει σήμερα σε ότι αφορά την οργάνωση του δήμου και το πληροφοριακό σύστημα το οποίο διαθέτει σε σχέση με παλαιότερα.
- Ποιές είναι οι προτεραιότητες του δήμου για να επιτυγχάνεται μια καλή συνεργασία με τους πολίτες;
- Κατά πόσο ο δήμος δίνει έμφαση στον εξοπλισμό του με νέες τεχνολογίες που βοηθάνε στη καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών;
- Υπάρχει ενημέρωση για την οργάνωση και την διοίκηση των Ο.Τ.Α. στους υπαλλήλους; (ειδικά σεμινάρια)

Στην συνέχεια παρουσιάζουμε τις συνεντεύξεις των δημάρχων των Δήμων Βραχναϊκών του Νομού Αχαΐας κύριο Γριτσώνη Παύλο και Πελεκάνου του Νομού Χανίων, κύριο Δερμιτζάκη Γεώργιο.

4.3.1 Δήμαρχος Βραχναϊκών

Η συνέντευξη με τον Δήμαρχο Βραχναϊκών, κύριο Γριτσώνη Παύλο πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2004. Ο κύριος Γριτσώνης είναι δήμαρχος για πρώτη τετραετία στο συγκεκριμένο δήμο ενώ πριν την δημιουργία του δήμου είχε διατελέσει πρόεδρος στην Κοινότητα Βραχναϊκών για δυο τετραετίες. Με βάση αυτά τα στοιχεία μπορούμε να καταλάβουμε ότι είναι ένας άνθρωπος που γνωρίζει καλά την Τ.Α. και τον τρόπο που λειτουργεί. Το γεγονός που μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν ότι στο γραφείο του δεν υπήρχε ηλεκτρονικός υπολογιστής και όπως μας ανέφερε και ο ίδιος, αν και βρίσκει ενδιαφέρουσα την ενασχόληση με την εξέλιξη της τεχνολογίας και αναγνωρίζει την χρησιμότητα της, προτιμάει να μην ασχολείται με αυτήν αλλά να αφήνει τους συνεργάτες του να την χειρίζονται.

Αρχικά αναφέρθηκε για την εξέλιξη της Τ.Α. για να γίνει κατανοητή η έννοια της. Έτσι ο δήμαρχος μας είπε τα εξής. Το 1912, ήταν οριακό σημείο της Τ.Α. Η χώρα ήταν διαιρεμένη σε περισσότερους δήμους. Επειδή όμως οι δήμοι τότε δεν μπορούσαν να διοικηθούν καλά επειδή οι δήμαρχοι ήταν αγράμματοι και δεν είχαν πνευματική ικανότητα έβαζαν δήμαρχους τοποτηρητές οι οποίοι έμπαιναν στη θέση αυτή με όχι και τόσο δημοκρατικά μέσα.

Εκείνη την περίοδο ο Βενιζέλος παρατήρησε ότι η χώρα δεν μπορεί έτσι να διοικηθεί. Κατάργησε τους δήμους και άφησε δήμους τις μεγάλες πόλεις, τους νόμους, τις πρωτεύουσες των νομών και μερικούς άλλους δήμους που είχαν ιστορική αξία και σημασία. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι ο Δήμος Καλαβρύτων που ήταν ιστορικός αλλά όχι πληθυσμιακά αρκετός.

Έτσι, το 1912 πραγματοποιήθηκε αυτή η αλλαγή όπου οι δήμοι έγιναν κοινότητες. Κοινότητες έγιναν οποία τοπικά διαμερίσματα είχαν πάνω από 500 κατοίκους. Το 1923 έγινε μια άλλη καινούργια αλλαγή όπου το πλαφόν των 500 καταργείται και ορίζεται πλαφόν 300 κατοίκων. Κατά αυτόν τον τρόπο διαμορφώθηκε το πλαίσιο της Τ.Α. από το 1912 μέχρι το 1997.

Μέχρι τη περίοδο εκείνη υπήρχαν περίπου 6.500 κοινότητες και 300 δήμοι. Το 1997 το ΠΑΣΟΚ με υπουργό εσωτερικών τον Αλέκο Παπαδόπουλο γίνονται οι υποχρεωτικές συνενώσεις. Δηλαδή καταργούνται οι κοινότητες και φτιάχνονται γεωγραφικά κομμάτια. Τότε συστήθηκαν επιτροπές σε κάθε νόμο και οι 6.500 κοινότητες έγιναν περίπου 1.000 δήμοι. Αυτοί οι δήμοι που έγιναν το 1997 με τον Νόμο 2539 ήταν οι Καποδιστριακοί δήμοι. Ένας τέτοιος δήμος Καποδιστριακός είναι και ο Δήμος Βραχναϊκών όπου παλαιότερα ήταν

κοινότητα Βραχναϊκών, Μονοδεντρίου, Θεριανού, Τσουκαλείκων και Καμινίων. Ο Δήμος Βραχναϊκών έχει περίπου 5.000 κατοίκους και λειτούργησε το 1999.

Ο δήμος έχει το διοικητικό συμβούλιο και εκπροσώπους από όλα τα διαμερίσματα και κάθε διαμέρισμα έχει το τοπικό του συμβούλιο. Οι πρώην κοινότητες λέγονται τοπικά διαμερίσματα. Τα τοπικά συμβούλια εκφράζονται και εκπροσωπούνται στο δημοτικό συμβούλιο. Το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Βραχναϊκών έχει δεκαεννιά δημοτικούς συμβούλους. Ο δήμαρχος με τα δώδεκα μέλη αποτελούν την πλειοψηφία και τα επτά μέλη αποτελούν την μειοψηφία τα οποία είναι από την αντιπολίτευση. Ο δήμαρχος δεν είναι μέλος του δημοτικού συμβουλίου και δεν ψηφίζει. Εισηγείται τα θέματα και πρέπει να είναι παρών χωρίς να συμμετέχει στην ψηφοφορία. Αν ο δήμαρχος δεν είναι παρών θεωρείται άκυρο το δημοτικό συμβούλιο. Ο δήμαρχος εκπροσωπεί τον δήμο και είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Βέβαια υπάρχει ακόμα η δημορχιακή επιτροπή η οποία είναι ένα κατώτερο όργανο με 5 μέλη ή με 3 ανάλογα με τον πληθυσμό του δήμου και ασχολείται με μικρότερα θέματα από ότι το δημοτικό συμβούλιο, ενώ μπορεί να συνέρχεται περισσότερο από μια φορά μέσα σε ένα μήνα για να πάρει κάποιες αποφάσεις.

Βασικός σκοπός και στόχος της Τ.Α. είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη. Δηλαδή ο δήμαρχος να είναι κοντά στα προβλήματα του πολίτη. Εδώ δηλαδή εφαρμόζεται η άμεση δημοκρατία, δηλαδή είσαι κοντά στο πολίτη και εφαρμόζεις τα πάντα. Ξέρεις το πρόβλημα του, την ανάγκη του, τη καθημερινότητα του. Οι δήμοι προσπαθούν να λύσουν τα καθημερινά προβλήματα και να φτιάξουν υποδομές στο δήμο όπως να δημιουργηθεί πνευματικό κέντρο, να κατασκευαστούν δρόμοι για επικοινωνία, να μεριμνήσει για παιδεία, δηλαδή γενικότερα έργα ανάπτυξης.

Στο σημείο αυτό έγινε μια αναφορά για το ποιες είναι οι προτεραιότητες του δήμου έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Ο δήμος θα πρέπει να οργανώσει τις υπηρεσίες του. Παλαιότερα ο πολίτης έπρεπε να πάει στη Πάτρα για να πληρώσει κάποιους λογαριασμούς του, όπως το νερό. Από το 2004 όμως ο δήμος έχει ταμειακή υπηρεσία και διπλογραφικό σύστημα με τα οποία η εξυπηρέτηση των πολιτών γίνεται πλέον από τον Δήμο Βραχναϊκών. Αυτή είναι μια άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη. Όλα τα άλλα, όπως πιστοποιητικά γεννήσεως, οικογενειακή κατάσταση, τέλος ακίνητης περιουσίας είναι μηχανογραφημένα. Ο πολίτης δηλαδή εξυπηρετείται από τη δομή του δήμου η οποία τώρα είναι πάρα πολύ βελτιωμένη και με τη πάροδο του χρόνου θα βελτιωθεί ακόμα περισσότερο.

Ο πολίτης λοιπόν με το σύστημα των Καποδιστριακών δήμων εξυπηρετείται παρά πολύ σε σχέση με τις κοινότητες που υπολειτουργούσαν και είχαν σημαντικές ελλείψεις με αποτέλεσμα να χρειάζονταν ολόκληρη διαδικασία για να πάρουν ένα οποιοδήποτε πιστοποιητικό. Τώρα ο πολίτης έχει μια οργανωμένη υπηρεσία δίπλα του για να μπορεί να εξυπηρετείται άμεσα. Οι Καποδιστριακοί δήμοι όμως δεν λειτουργούν ακόμα πολύ καλά εφόσον έχουν προβλήματα στέγασης και προσωπικού ενώ πληρώνουν εξωτερικούς συνεργάτες για κάποιες μελέτες.

Στην συνέχεια ο δήμαρχος αναφέρθηκε για το κατά πόσο ο δήμος διαθέτει χρήματα για τον εξοπλισμό του με νέες τεχνολογίες. Καταρχήν όταν δημιουργήθηκαν οι δήμοι το Υπουργείο Εσωτερικών διέθεσε ένα πρόγραμμα και εξόπλισε τους δήμους με υπολογιστές και τεχνολογικά μέσα. Αυτή ήταν μια βοήθεια προς τους καινούργιους δήμους. Η εξέλιξη όμως δεν σταμάτησε εκεί. Ο δήμος ανανεώνει τον εξοπλισμό του αγοράζοντας καινούργιες τεχνολογίες. Όποτε παρατηρηθεί ότι πρέπει να ανανεωθεί ή υπάρχει ανάγκη λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας κάποιο μηχάνημα να αντικατασταθεί ο δήμος διαθέτει χρήματα για τον εξοπλισμό του όπου είναι και το πιο σημαντικό. Εξάλλου αν δεν εξοπλιστεί δεν μπορείς να κανείς τη δουλειά σου. Ένας δήμος για να ανταποκριθεί στον κόσμο και να είναι ανταγωνιστικός πρέπει να διαθέσει χρήματα για μελέτες. Οι μελέτες αυτές είναι πολύ σημαντικές να γίνονται και να πραγματοποιούνται επειδή απορροφούνται χρήματα από διάφορα προγράμματα. Εάν αυτές οι μελέτες δεν γίνουν τότε τα χρήματα γυρίζουν πίσω στο φορέα που στα διαθέτει.

Τέλος θελήσαμε να μάθουμε για το αν υπάρχει ενημέρωση των υπάλληλων για την οργάνωση και τη διοίκηση των Ο.Τ.Α. όπως κάποια ειδικά σεμινάρια. Έτσι ο δήμαρχος μας είπε ότι στο δήμο υπάρχουν σεμινάρια. Επειδή θεωρεί ότι η εκπαίδευση και η ενημέρωση είναι σημαντικά στοιχεία ο ίδιος τα επικροτεί. Για το λόγο αυτό όταν υπάρξει κάποιο σεμινάριο και εμφανιστεί ενδιαφέρον από τους υπάλληλους στον τομέα με τον οποίο ασχολούνται όπως οικονομικά, μηχανογράφηση, πρωτόκολλο, δημοτολόγιο, κ.λ.π., η παρακολούθηση του είναι εφικτή. Η εκπαίδευση και η ενημέρωση του προσωπικού είναι απαραίτητη να γίνεται γιατί ανεβαίνει η ποιότητα της υπηρεσίας. Τα σεμινάρια αυτά γίνονται από τα υπουργεία, τη Ν.Α. και άλλους φορείς.

Αυτό που ο ίδιος ήθελε να σημειώσει και να τονίσει είναι ότι το οικονομικό είναι ένα βασικό πρόβλημα του δήμου. Αυτό δημιουργείται από την ελλιπή νομοθεσία η οποία ορίζει τα έσοδα από τους φόρους να τα εισπράττει ο δήμος έμμεσα. Αν και υπάρχουν άμεσα έσοδα

όπως το 2%, αυτά δεν επαρκούν όμως για να μπορέσει ο δήμος να κάνει έναν καλύτερο προγραμματισμό και να λειτουργήσει ακόμα καλύτερα.

4.3.2 Δήμαρχος Πελεκάνου

Η συνάντηση με τον Δήμαρχο Πελεκάνου κύριο Δερμιτζακη Γεώργιο έλαβε μέρος στις 7 Μαΐου 2004. Ο κύριος Δερμιτζάκης έχει εκλεγεί δήμαρχος τις δυο τελευταίες τετραετίες στον συγκεκριμένο δήμο. Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω, το πλάνο της συνέντευξης ήταν το ίδιο με αυτό του δημάρχου των Βραχνηικών. Η συζήτηση μας ξεκίνησε αναφερόμενος αρχικά στην πορεία της Τ.Α. μετά την εφαρμογή του σχεδίου Καποδίστρια. Μετά την 1^η Ιανουαρίου 1999 και την εφαρμογή του σχεδίου Καποδίστρια στην περιοχή του Δήμου Πελεκάνου ενώθηκαν 5 κοινότητες: η Κοινότητα Παλαιοχώρας, Σαρακίνας, Βουτά, Σκλαβοπούλας και Βοθιανών. Η ένωση αυτή είχε σαν αποτέλεσμα ο Δήμος Πελεκάνου να αποκτήσει μια έκταση περίπου 160.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων και ο δε πληθυσμός του να αγγίζει σήμερα περίπου τους 4.300 κατοίκους.

Πριν από το σχέδιο Καποδίστρια έπρεπε να υπάρχει μια συνεργασία των πέντε αυτών κοινοτήτων για να αντιμετωπιστεί οποιοδήποτε πρόβλημα και οποιαδήποτε ανάγκη παρουσιαζόταν, πράγμα πολύ δύσκολο. Τώρα πλέον η αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής μπορεί να γίνει πιο σωστά πιο προγραμματισμένα. Οι Καποδιστριακοί δήμοι, είναι δήμοι που γεωγραφικά είναι κοντά, έχουν κοινά προβλήματα χώρου, αλλά και πολιτισμικά και έτσι μπορούν να αντιμετωπιστούν συλλογικότερα και αποτελεσματικότερα όλα τα παραπάνω.

Όπως είπαμε έγινε η συνένωση των δήμων και των κοινοτήτων και δημιουργήθηκε ο Καποδιστριακός δήμος. Όταν ο κύριος Δερμιτζάκης ανέλαβε δήμαρχος, υπήρχε στην Κοινότητα Παλαιοχώρας μόνο ένας υπολογιστής τον οποίο χρησιμοποιούσαν μόνο για δακτυλογράφηση. Από εκεί και έπειτα ο δήμος κατάφερε να μπει στο πρόγραμμα μηχανογράφησης στο πρόγραμμα Καποδίστρια, να καλυφθούν όλες οι ανάγκες σήμερα που αφορούν δημοτολόγιο, διπλογραφικό, εκλογικούς κατάλογους, οικονομική και τεχνική υπηρεσία και έτσι αυτή τη στιγμή η περιοχή να έχει μια καλή μηχανογράφηση. Επίσης η δημιουργία των Κ.Ε.Π. αυτή τη στιγμή με τις τεχνολογίες τις οποίες διαθέτουν μπορούν να αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε πρόβλημα υπάρχει στο δήμο. Στο σημείο που παρουσιάζεται υστέρηση είναι στη δικτύωση του δήμου. Ένα πλεονέκτημα του Καποδιστριακού σχεδίου που ο κύριος Δερμιτζάκης θεωρεί αρκετά σημαντικό είναι ότι μετά την εφαρμογή του υπήρξε και στελέχωση του δήμου με επιστήμονες για ικανοποιηθούν συγκεκριμένες ανάγκες. Στον

Δήμο Πελεκάνου διορίστηκαν μια οικονομολόγος, ένας υπομηχανικός τεχνολόγος μηχανικός και ένας γεωπόνος οι οποίοι κάλυψαν τα ανάλογα τμήματα. Οι διορισμοί αυτοί είχαν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία οικονομικής υπηρεσίας, τεχνικής υπηρεσίας και την κάλυψη των αναγκών της γεωργίας στην περιοχή. Ο δήμος δεν διαθέτει ιστοσελίδα στο Internet. Η εφαρμογή της όμως είναι σε εξέλιξη καθώς αξιολογούνται οι πρόσφορες από τις εταιρείες.

Ο Δήμος Πελεκάνου είναι ένας δήμος με ανάγκες που αφορούν τον πρωτογενή τομέα, τη γεωργία και τον τριτογενή τομέα, τον τουρισμό. Αυτές οι ανάγκες προσπαθούν να καλυφθούν δίνοντας προτεραιότητα στην οδοποιία, την ύδρευση, άρδευση, καθαριότητα, προστασία του περιβάλλοντος, βιολογικό καθαρισμό όπου δεν υπάρχει στη περιοχή, καθώς και στην ολοκλήρωση της μαρίνας του δήμου. Για όλες αυτές τις ανάγκες έχουν πραγματοποιηθεί και ολοκληρωθεί μελέτες.

Με τα συστήματα που διαθέτει ο δήμος η κάλυψη είναι επαρκής για όλες τις υπηρεσίες του και οι πολίτες εξυπηρετούνται χωρίς να αντιμετωπίζεται κανένα πρόβλημα. Ο εξοπλισμός του δήμου και η μηχανοργάνωση κάθε χρόνο με χρηματοδότηση από ιδίους πόρους αναβαθμίζονται και εκσυγχρονίζονται ενώ υπάρχει και ενημέρωση για τις νέες τεχνολογίες από εταιρεία πληροφορικής με την οποία συνεργάζεται ο δήμος.

Όσον αφορά τα σεμινάρια για την επιμόρφωση του προσωπικού του δήμου αυτά οργανώνονται από την τοπική ένωση δήμων και κοινοτήτων Χανίων, από την περιφέρεια Κρήτης και από τα αρμόδια υπουργεία. Σε αυτά συμμετέχουν πάντα όλοι οι υπάλληλοι εφόσον διευκολύνεται από την τοπική αρχή η μετάβαση τους στον τόπο που πραγματοποιούνται τα σεμινάρια καθώς επίσης επιδοτείται και η διαμονή τους σε οποίες εκδηλώσεις επιθυμούν να παραστούν.

Τέλος, ένα πρόβλημα που επισήμανε ο κύριος Δερμιτζάκης είναι η απόσταση των 80 χιλιομέτρων της περιοχής από την πόλη των Χανίων με αποτέλεσμα υπάλληλοι που δεν έχουν άλλα συμφέροντα ή ενδιαφέροντα στην περιοχή του Δήμου Πελεκάνου να επιθυμούν να αποχωρίσουν. Αυτό βέβαια δεν είναι εφικτό για το λόγο ότι σε στελέχη τα οποία είναι απαραίτητα και δυσεύρετα για την περιφέρεια και για τον δήμο είναι δύσκολο να δοθεί μετάθεση.

4.4 Ειδικά συμπεράσματα του Νομού Αχαΐας

Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα δίνουν ουσιαστικά μια αναλυτική εικόνα της δομής που παρουσιάζει η σημερινή δομή της Τ.Α. στο Νομό Αχαΐας μετά την εφαρμογή του προγράμματος Ι. Καποδίστριας:

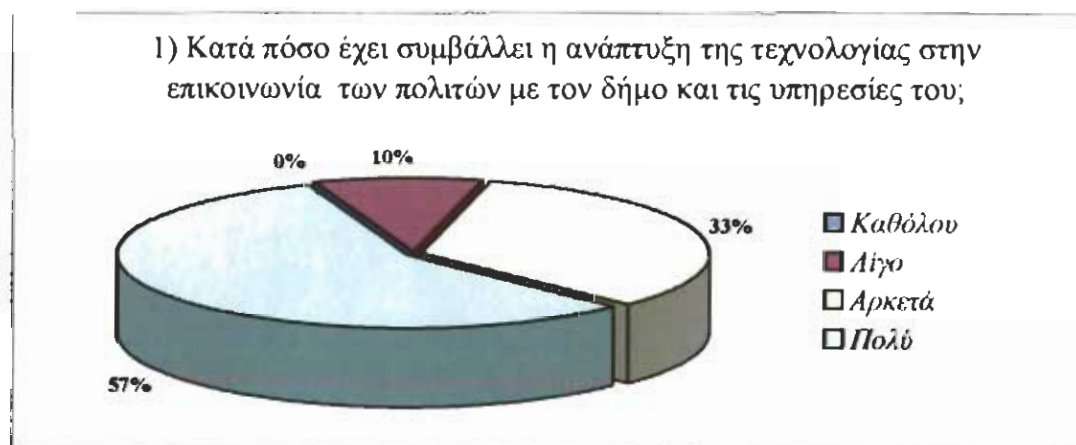
Δήμοι	Δ. Διαμερίσματα	Πληθυσμός
Δ. Αιγίου	14	27.812
Δ. Αιγείρας	11	4.512
Δ. Ακράτας	14	7.056
Δ. Αροανίας	12	2.551
Δ. Βραχναϊκών	5	5.094
Δ. Διακοπτού	12	7.005
Δ. Δύμης	8	10.664
Δ. Ερинеού	6	3.768
Δ. Καλαβρύτων	31	8.580
Δ. Λαρισσού	11	8.683
Δ. Λευκασίου	16	3.892
Δ. Μεσσήτιδος	7	11.873
Δ. Μόβρης	6	5.106
Δ. Παραλίας	3	9.074
Δ. Πατρέων	4	163.446
Δ. Παίων	7	2.579
Δ. Ρίου	12	13.270
Δ. Συμπολιτείας	16	7.840
Δ. Τριταίας	14	5.462
Δ. Φαρρών	16	6.300
Δ. Ωλένιας	16	6.822
Σύνολο: 21	241	321.389

Προέλευση: www.ypes.gr, Απογραφή πληθυσμού 2001

Στο Νομό Αχαΐας το δείγμα μας αποτελείται από 21 Καποδιστριακούς δήμους που δημιουργήθηκαν από 241 πρώην κοινότητες και δήμους. Ο συνολικός πληθυσμός του νόμου είναι 321.389 κατοίκους. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, λοιπόν, παρατηρούμε ότι από τους 21 δήμους που μελετήθηκαν στο Νομό Αχαΐας, μόνο πέντε έχουν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, ενώ ο πληθυσμός των υπολοίπων κυμαίνεται από 2.551 έως 9.074 κατοίκους.

Όσο αφορά τον αριθμό των δημοτικών διαμερισμάτων που συνθέτουν τους δήμους, αυτός κυμαίνεται από 3 έως και 16 δημοτικά διαμερίσματα, ενώ υπάρχει και ένα δήμος ο οποίος αριθμεί 31.

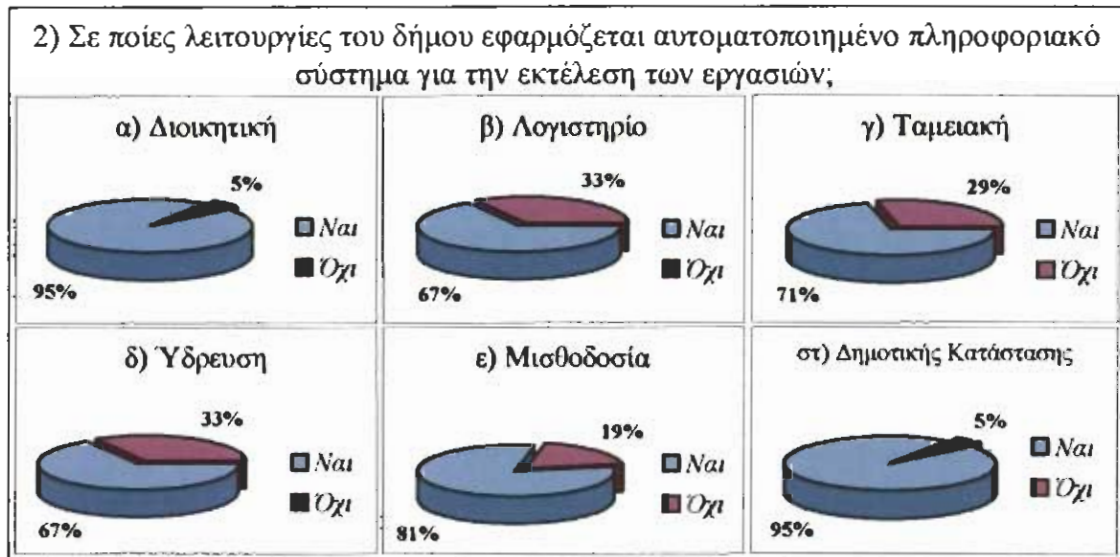
Ερώτηση 1^η

(σχήμα 17)

Από τις απαντήσεις που πήραμε στην ερώτηση αυτή συμπεραίνουμε ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας στις λειτουργίες του δήμου έχουν βελτιώσει την επικοινωνία του δήμου με τους πολίτες. Το 57% των ερωτηθέντων απάντησε "Πολύ" και το 33% "Αρκετά". Μόνο το 10% των απαντήσεων είναι "Λίγο", πράγμα που όπως υποστηρίζουν οφείλεται στην μικρή ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων στους δήμους.

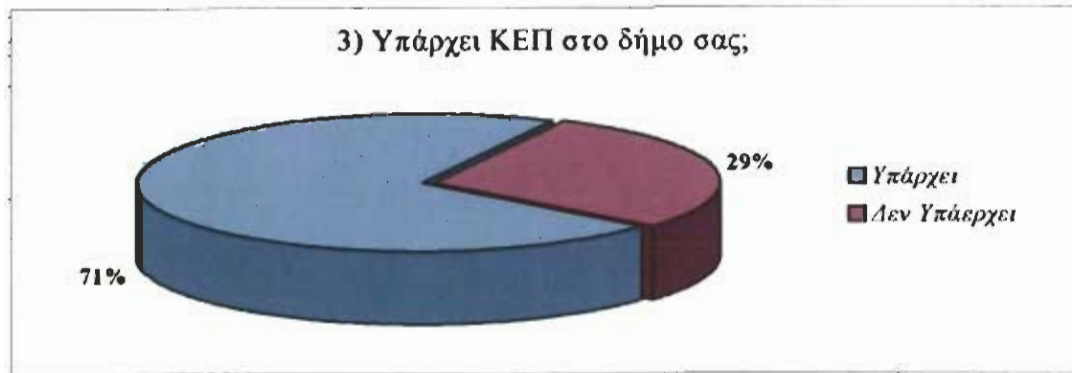
Ερώτηση 2^η

(σχήμα 18)

Στα τμήματα της ‘Διοίκησης’ και της ‘Δημοτικής Καταστάσεις’ (Δημοτολόγιο, Μητρώο, Ληξιαρχείο κ.λ.π.) σχεδόν στο σύνολο των δήμων υπάρχουν και λειτουργούν πληροφοριακά συστήματα σε αυτά τα τμήματα ενώ μόνο το 5% (1 δήμος) δεν διαθέτει. Στα τμήματα ‘Λογιστηρίου’ και ‘Ύδρευσης’ το 67% των δήμων διαθέτουν αυτοματοποιημένα πληροφοριακά συστήματα. Στο τμήμα της ‘Ταμειακής’ υπηρεσίας το ποσοστό της έλλειψης πληροφοριακών συστημάτων είναι 29% και στην ‘Μισθοδοσία’ μειώνεται στο 19%. Εδώ διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν ακόμα ελλείψεις στους δήμους από συστήματα που αυτοματοποιούν τις λειτουργίες τους και κάνουν πιο εύκολη την ζωή των υπαλλήλων αλλά και των πολιτών, εφόσον μειώνεται ο χρόνος εξυπηρέτησης των πολιτών αλλά και ο χρόνος που χρειάζεται για να πραγματοποιηθεί μια εργασία στον δήμο.

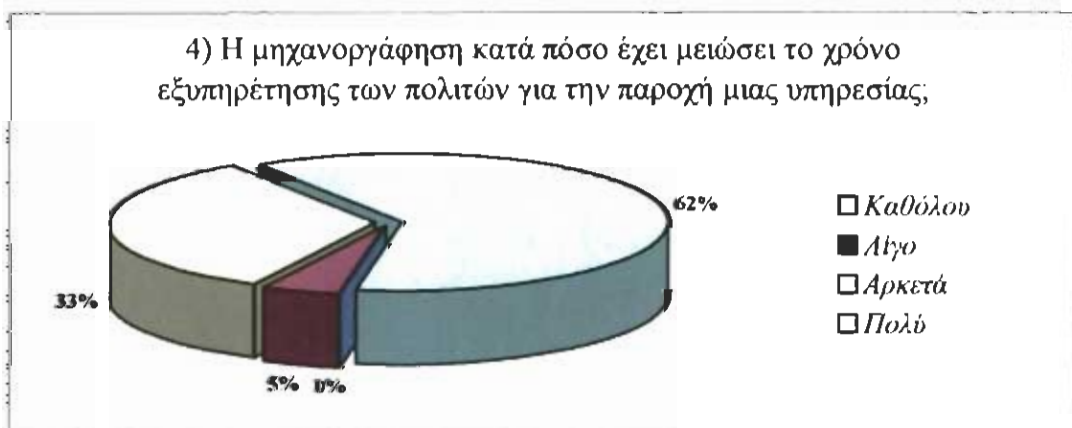
Ερώτηση 3^η

(σχήμα 19)

Κάτι που μας έκανε έκπληξη ήταν η διαπίστωση ότι στο 29% των δήμων δεν υπάρχει Κ.Ε.Π. μετά από δυο χρόνια λειτουργίας αυτού του θεσμού. Μια υπηρεσία που έχει βελτιώσει σημαντικά τις συναλλαγές των πολιτών με τις δημόσιες υπηρεσίες βοηθώντας τόσο στην μείωση του χρόνου αλλά και των διαδικασιών που χρειάζονταν για να αποκτηθεί κάποιο έγγραφο όσο και στη παροχή ενημέρωσης για διάφορα θέματα, λείπει σε κάποιους δήμους. Βέβαια τα άτομα που μας απάντησαν μας ενημέρωσαν ότι βρίσκεται στην διαδικασία η ίδρυση Κ.Ε.Π. στον δήμο τους, γεγονός πολύ θετικό για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Στους δήμους που υπήρχαν Κ.Ε.Π. (71%) τα άτομα που απασχολούνται, στην πλειοψηφία κυμαίνονται μεταξύ δυο και τεσσάρων ατόμων. Μόνο στο Δήμο της Πάτρας και του Αιγίου που αποτελούν τους μεγάλους δήμους της Αχαΐας, τα άτομα που απασχολούνται είναι δεκατέσσερα.

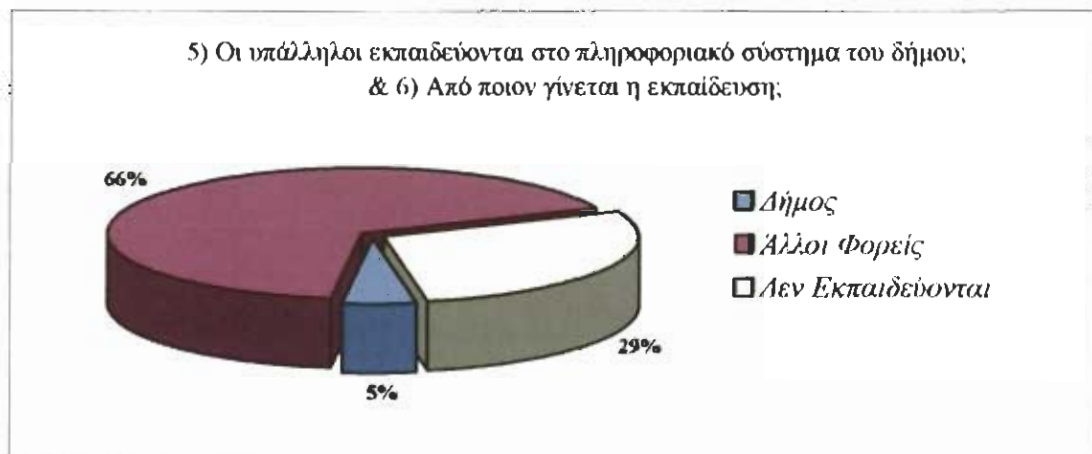
Ερώτηση 4^η

(σχήμα 20)

Οι απαντήσεις που λάβαμε στην ερώτηση κατά πόσο έχει μειωθεί ο χρόνος εξυπηρέτησης των πολιτών από την εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων ήταν αναμενόμενες και επαληθεύεται η θεωρία ότι τα αυτοματοποιημένα συστήματα μειώνουν το χρόνο εξυπηρέτησης. Το 62% μας απάντησαν "Πολύ" και το 33% "Αρκετά". Το σύνολο αυτών των δυο απαντήσεων όπου στην ουσία η σημασία τους είναι σχεδόν η ίδια αποτελούν το 95% των απαντήσεων. Μόνο ένα 5% απαντάει με "Λίγο" και αυτό όπως έχουμε αναφέρει οφείλεται στο βαθμό που έχουν αναπτυχθεί τα πληροφοριακά συστήματα μέσα στο δήμο.

Ερώτηση 5^η & 6^η

(σχήμα 21)

Η ερώτηση 5 και 6 επειδή είναι άμεσα συνδεδεμένες μεταξύ τους παρουσιάζονται μαζί στο παραπάνω γράφημα. Το 71% των δήμων εκπαιδεύουν το προσωπικό τους στα πληροφορικά συστήματα του δήμου ενώ το 29% δεν εκπαιδεύονται. Από το 71% το 66% εκπαιδεύεται από άλλους εξωτερικούς φορείς που μπορεί να είναι εκπαιδευτικά σεμινάρια, από κρατικούς φορείς ή από τις εταιρίες που προμηθεύουν τα προγράμματα στους δήμους.

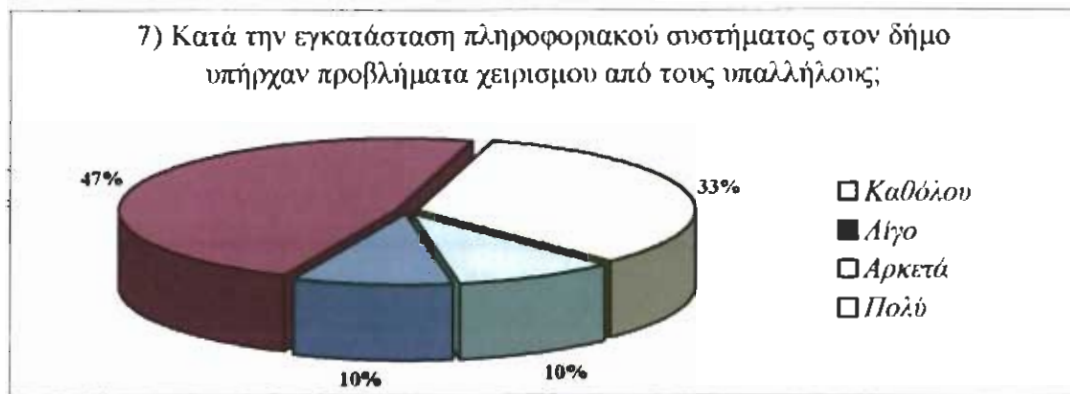
Ένα 5% μας απάντησε ότι οι υπάλληλοι εκπαιδεύονται από τον δήμο. Ο πιο παλιός υπάλληλος που έχει γνώση των πληροφοριακών συστημάτων εκπαιδεύει των νεότερο ή το αντίθετο, όταν κάποιος νέος που γνωρίζει περισσότερα σχετικά με τους υπολογιστές το μεταδίδει στους υπόλοιπους. Τα παραπάνω βέβαια σημαίνουν ότι η εκπαίδευση με αυτόν το τρόπο δεν έχει καμία επίσημη βάση.

Ακόμα μια από τις απαντήσεις που πήραμε ήταν ότι εκπαιδεύονται μόνο οι νεότεροι υπάλληλοι γιατί οι μεγαλύτερης ηλικίας δεν μπορούν να κατανοήσουν τα καινούρια συστήματα και προγράμματα. Ίσως εδώ θα έπρεπε να γίνει η ερώτηση, ποιος είναι ο ρόλος

αυτών των ανθρώπων στον δήμο και γιατί εξακολουθούν να είναι υπάλληλοι στο δήμο εφόσον δεν έχουν την ικανότητα να εξελιχθούν στα νέα δεδομένα και να προσφέρουν σημαντικά ώστε να εξελιχθούν οι υπηρεσίες του δήμο προς όφελος των πολιτών.

Από την άλλη, η έλλειψη εκπαίδευσης των υπαλλήλων στο 29% των ερωτηθέντων ίσως θα έπρεπε να μας προβληματίσει, για ποια εξέλιξη του δημοσίου μιλάμε.

Ερώτηση 7^η

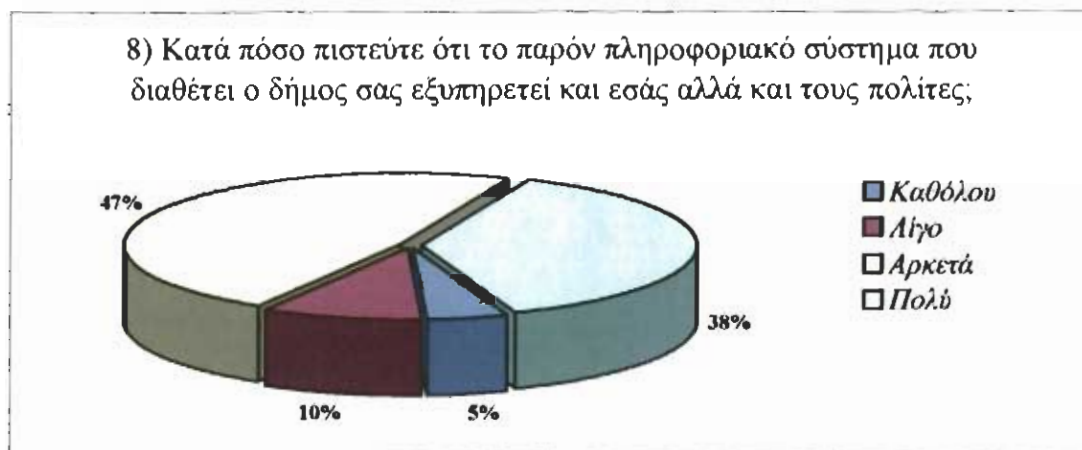

(σχήμα 22)

Όπως είναι φανερό υπάρχουν προβλήματα χειρισμού από τους υπαλλήλους στα καινούρια πληροφοριακά σύστημα που εγκαθίστανται στους δήμους. Το 47% μας απάντησαν "Λίγο" πράγμα που είναι λογικό. Κάθε φορά που αλλάζει κάτι και είναι καινούριο σίγουρα θα υπάρξουν προβλήματα, ειδικά στην αρχή. Αυτό που κρίνεται ανησυχητικό είναι το 33% που μας απάντησε με "Αρκετά" και ένα 10% που απάντησε "Πολύ". Ίσως αυτά τα ποσοστά να οφείλονται στην έλλειψη εκπαίδευσης και με βάση αυτό γίνεται φανερό πόσο σημαντική είναι η εκπαίδευση του προσωπικού στα νέα συστήματα του δήμου. Τέλος ένα 10% μας απάντησε "Καθόλου" πράγμα που μπορεί να προκαλεί έκπληξη από την μια αλλά ίσως να είναι και πραγματικότητα λόγω της καλής στελέχωσης με άτομα που πραγματικά έχουν πείρα και γνώσεις.

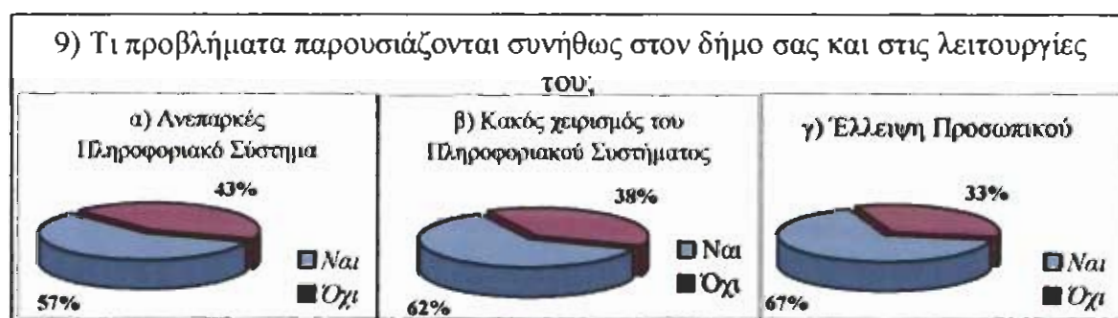
Ερώτηση 8^η

(σχήμα 23)

Οι απαντήσεις που πήραμε στο κατά πόσο εξυπηρετούν τα πληροφοριακά συστήματα που υπάρχουν στο δήμο, το 38% μας απάντησε με "Πολύ" και το 47% "Αρκετά" πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει ικανοποίηση από τα συστήματα. Μόνο το 10% απάντησε με "Λίγο" και ένα 5% με "Καθόλου". Αυτές οι απαντήσεις συμπεραίνουμε ότι δίνονται εξαιτίας της μικρής ανάπτυξης ή της έλλειψης από κατάλληλα πληροφοριακά συστήματα.

Ερώτηση 9^η

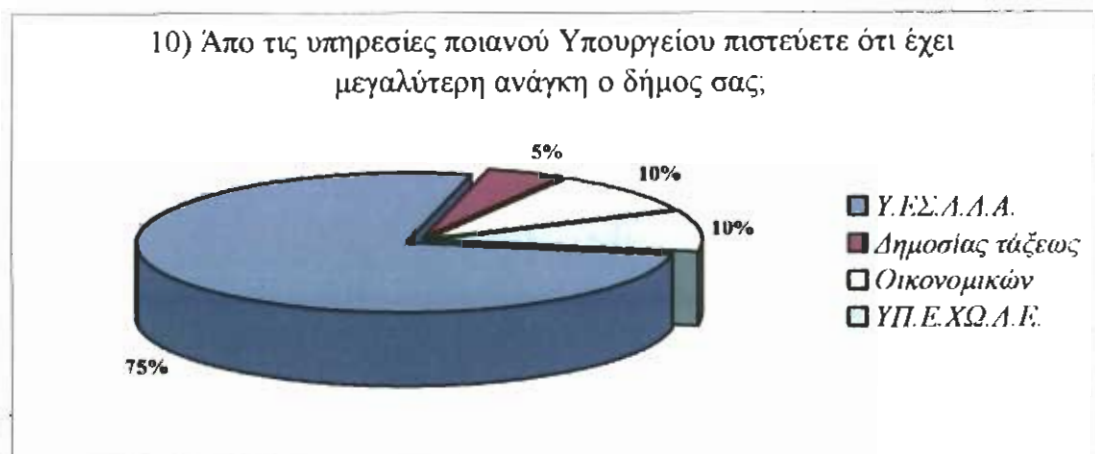

(σχήμα 24)

Κάτι πολύ σημαντικό είναι να δούμε μερικά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμοι. Ένα πρόβλημα είναι το ανεπαρκές πληροφοριακό σύστημα, που πήραμε θετικές απαντήσεις από 57% των ερωτηθέντων δήμων. Επίσης, ακόμα ένα σημαντικό πρόβλημα είναι ο κακός χειρισμός των πληροφοριακών συστημάτων από τους υπαλλήλους των δήμων, όπου διαπιστώνεται για ακόμα μια φορά πόσο σημαντικό είναι και πόσο μεγάλη ανάγκη έχουν οι δήμοι από την εκπαίδευση του προσωπικού τους στις νέες τεχνολογίες. Τέλος, ένα πρόβλημα

που ίσως δεν ήταν αναμενόμενο τουλάχιστον σε ένα τόσο μεγάλο ποσοστό, είναι έλλειψη προσωπικού που εμφανίζεται στο 67% των δήμων της Αχαΐας. Αυτό το πρόβλημα σε συνδυασμό με το μεγάλο ποσοστό ανεργίας που αντιμετωπίζει η χώρα μας, μάλλον δεν θα έπρεπε να υπάρχει και συνεπώς το κράτος θα πρέπει να κάνει κάτι για την αντιμετώπιση του.

Ερώτηση 10^η

(σχήμα 25)

Η ερώτηση για το ποιες υπηρεσίες ποιανού Υπουργείου έχει μεγαλύτερη ανάγκη ο δήμος τους αποσκοπεί στο να διαπιστώσουμε ποιοι φορείς θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν και να ενεργήσουν δραστικά ώστε να βελτιωθούν η υπηρεσίες που προσφέρουν οι δήμοι με τελικό σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Το μεγαλύτερο μέρος των απαντήσεων που αποτελεί το 75% μας ανέφερε το ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α. που είναι το υπουργείο που έχει στη δικαιοδοσία του τους δήμους. Ένα 10% μας ανέφερε το ΥΠ.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει ανάγκη από δημόσια έργα που θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Ακόμα ένα 10% μας ανέφερε το Υπουργείο Οικονομικών λόγω της ανάγκης τους από χρηματοδότη για να γίνουν κάποια σημαντικά έργα. Τέλος, έγινε και η αναφορά του Υπουργείου Δημόσιας Τάξεως με ποσοστό 5% κάτι που δείχνει την ανάγκη για την ασφάλεια των πολιτών του δήμου.

4.4.1 Γενικό συμπέρασμα Νομού Αχαΐας

Σε αυτό το σημείο θα παραθέσουμε ένα γενικό συμπέρασμα από την ανάλυση των απαντήσεων που πήραμε από τους δήμους του Νομού Αχαΐας. Η ανάπτυξη των

πληροφοριακών συστημάτων στους δήμους δημιούργησε πολλά οφέλη στην λειτουργία τους αλλά και στην εξυπηρέτηση των πολιτών.

Καταρχήν, βελτιώθηκε η επικοινωνία μεταξύ των δήμων και των πολιτών. Μειώθηκε ο χρόνος εξυπηρέτησης των πολιτών από τους δήμους, πράγμα που βελτίωσε την εικόνα που είχαν οι πολίτες για τις δημόσιες υπηρεσίες. Βέβαια διαπιστώνεται η έλλειψη κατάλληλων αυτοματοποιημένων συστημάτων σε κάποιες λειτουργίες, σε αρκετούς από τους δήμους του νομού, πράγμα που δημιουργεί προβλήματα στην λειτουργία τους. Ακόμα διαπιστώνουμε ότι σε κάποιο ποσοστό των δήμων δεν λειτουργούν Κ.Ε.Π. τα οποία είναι φανερό ότι έχουν βελτιώσει σημαντικά την εξυπηρέτηση των πολιτών και την εικόνα του δημοσίου.

Σε ένα συμπέρασμα στο οποίο μπορούμε επίσης να καταλήξουμε είναι ότι η εκπαίδευση των υπαλλήλων στα πληροφοριακά συστήματα σε μερικούς δήμους είναι ανύπαρκτη, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται προβλήματα χειρισμού ή να μην αξιοποιούνται στον μέγιστο βαθμό τα συστήματα τους. Αυτό βέβαια έχει σαν συνέπεια την κακή ποιότητα των υπηρεσιών, την σπάταλη χρόνο και χρημάτων και την ταλαιπωρία του πολίτη.

Παρά το γεγονός ότι στο σύνολο των δήμων υπάρχουν πληροφοριακά συστήματα εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα σε ποσοστό πάνω από το 50%. Μεγάλο ποσοστό συγκεντρώνει και ο κακός χειρισμός των συστημάτων που μπορεί να οφείλεται στην έλλειψη εκπαίδευσης όπως προαναφέρθηκε. Ένα σημαντικό πρόβλημα που δεν σχετίζεται με τα πληροφοριακά συστήματα αλλά αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την σωστή λειτουργία του δήμου είναι η έλλειψη προσωπικού.

Γενικότερα σε μεγάλους δήμους του νομού όσο αφορά τα πληροφοριακά συστήματα υπάρχει σημαντική εξέλιξη και καλύτερη οργάνωση πάνω σε αυτά, με αποτέλεσμα να βελτιώνεται πραγματικά η εικόνα τους προς τους πολίτες. Αντίθετα, η τεχνολογία σε δήμους μικρότερης έκτασης και πιο απομακρυσμένους από τα μεγάλα αστικά κέντρα του νομού, θα λέγαμε ότι δεν έχει αναπτυχθεί όσο θα έπρεπε. Αυτό συνήθως συμβαίνει λόγω του μειωμένου ενδιαφέροντος του κράτους αλλά και λόγω της αδιαφορίας των ίδιων των ατόμων που αποτελούν την δημοτική αρχή τόσο για την εξέλιξη του δήμου όσο και για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

4.5 Ειδικά συμπεράσματα του Νομού Χανίων

Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα δίνουν ουσιαστικά μια αναλυτική εικόνα της δομής που παρουσιάζει η σημερινή δομή της Τ.Α. στο Νομό Χανίων μετά την εφαρμογή του προγράμματος Ι. Καποδίστριας:

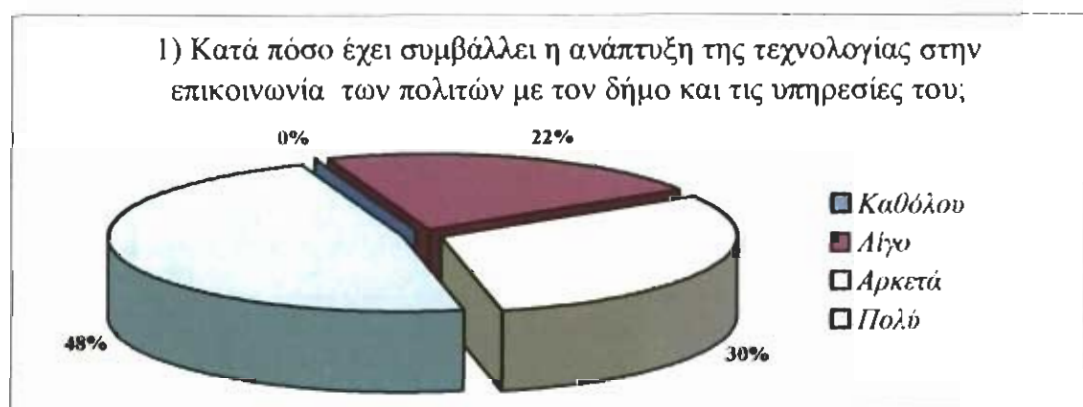
Δήμοι	Δ. Διαμερίσματα	Πληθυσμός
Δ. Ακρωτηρίου	5	10.321
Δ. Ανατολικού Σελίνου	6	1.468
Δ. Αρμένων	6	3.250
Δ. Βάμου	9	2.932
Δ. Βουκολιών	9	3.296
Δ. Γεωργιουπόλεως	5	2.483
Δ. Ελευθερίου Βενιζέλου	2	10.586
Δ. Θερίσου	5	6.313
Δ. Ινναχωρίου	8	1.443
Δ. Καντάνου	3	1.607
Δ. Κεραμιών	6	1.630
Δ. Κισσάμου	9	7.463
Δ. Κολυμβαρίου	17	5.346
Δ. Κρυονερίδας	6	2.330
Δ. Μουσούρων	12	4.755
Δ. Μυθήμνης	12	2.914
Δ. Νέας Κυδωνίας	4	7.301
Δ. Πελεκάνου	5	4.259
Δ. Πλατανιά	13	5.225
Δ. Σούδας	3	7.840
Δ. Σφακίων	9	2.446
Δ. Φρε	5	1.122
Δ. Χανίων	1	53.373
Σύνολο: 23	160	149.703

Προέλευση: www.yrcs.gr. Απογραφή πληθυσμού 2001

Στο Νομό Χανίων το δείγμα μας αποτελείται από 23 Καποδιστριακούς δήμους που δημιουργήθηκαν από 160 πρώην κοινότητες και δήμους. Ο συνολικός πληθυσμός του νόμου είναι 149.703 κάτοικοι. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, λοιπόν, παρατηρούμε ότι από τους 23 δήμους που μελετήθηκαν στο Νομό Χανίων, μόνο τρεις έχουν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, ενώ ο πληθυσμός των υπολοίπων κυμαίνεται από 1.122 έως 7.840 κατοίκους.

Όσο αφορά τον αριθμό των δημοτικών διαμερισμάτων που συνθέτουν τους δήμους, αυτός κυμαίνεται από 1 έως και 17 δημοτικά διαμερίσματα.

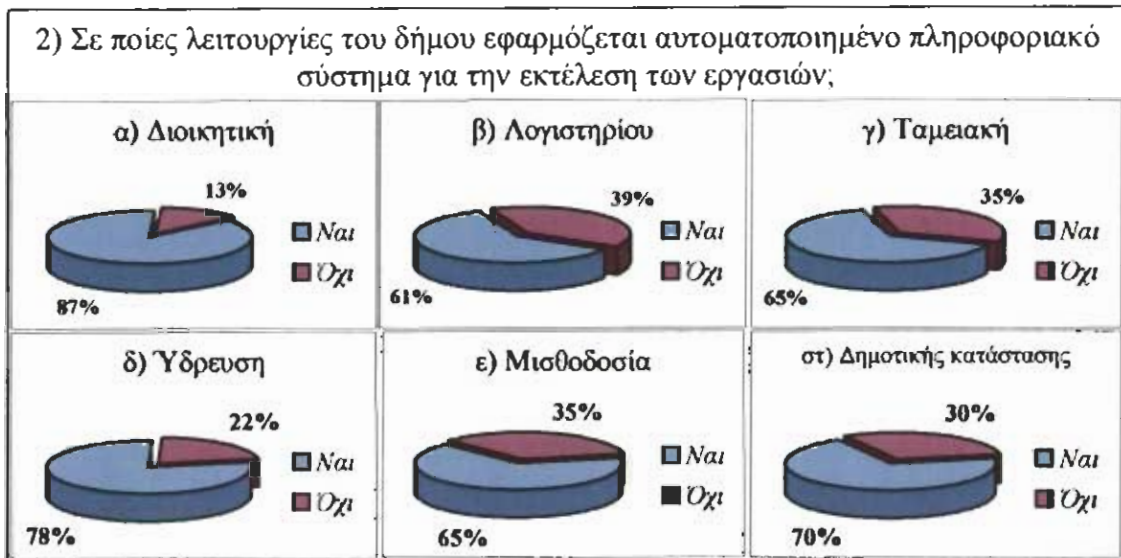
Ερώτηση 1^η

(σχήμα 26)

Στην ερώτηση κατά πόσο έχει συμβάλει η ανάπτυξη της τεχνολογίας στην επικοινωνία των πολιτών με το δήμο το 48% των ερωτηθέντων απάντησε "Πολύ". Το 30% απάντησε "Αρκετά" ενώ το 22% "Λίγο". Καμία απάντηση δεν λάβαμε για την εκδοχή "Καθόλου" με αποτέλεσμα να συγκεντρώσει 0%. Από τα ποσοστά αυτά μπορούμε να συμπεράνουμε ότι με το πέρασμα των χρόνων και την εξέλιξη της τεχνολογίας υπάρχει ενδιαφέρον για τη χρήση νέων εφαρμογών στους δήμους και στις υπηρεσίες τους για τη καλύτερη διευκόλυνση των πολιτών.

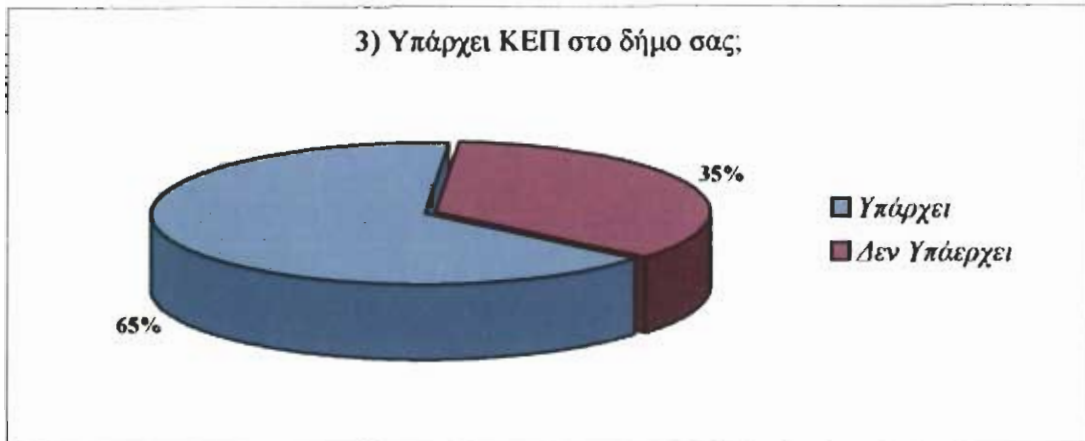
Ερώτηση 2^η

(σχήμα 27)

Καταρχήν αξίζει να αναφερθεί ότι στους περισσότερους δήμους υπάρχουν αυτοματοποιημένα πληροφοριακά συστήματα σε αρκετά μεγάλα ποσοστά. Τα μεγαλύτερα από αυτά συγκεντρώνονται στον τομέα της ‘Ύδρευσης’, της ‘Δημοτικής Κατάστασης’ και στη ‘Διοικητική λειτουργία’ (78%, 70%, 87%). Ακολουθεί η ‘Ταμειακή λειτουργία’ και το τμήμα της ‘Μισθοδοσίας’ με το ίδιο ποσοστό, 65% και η λειτουργία του ‘Λογιστηρίου’ με 61%. Αντίθετα, το ποσοστό των δήμων που δεν χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα πληροφοριακά συστήματα είναι 13% για τη ‘Διοικητική λειτουργία’, 22% για την ‘Ύδρευση’, 30% για τη ‘Δημοτική Κατάσταση’, 35% για τη ‘Μισθοδοσία’ και τη ‘Ταμειακή λειτουργία’ και τέλος 39% για το τμήμα του ‘Λογιστηρίου’.

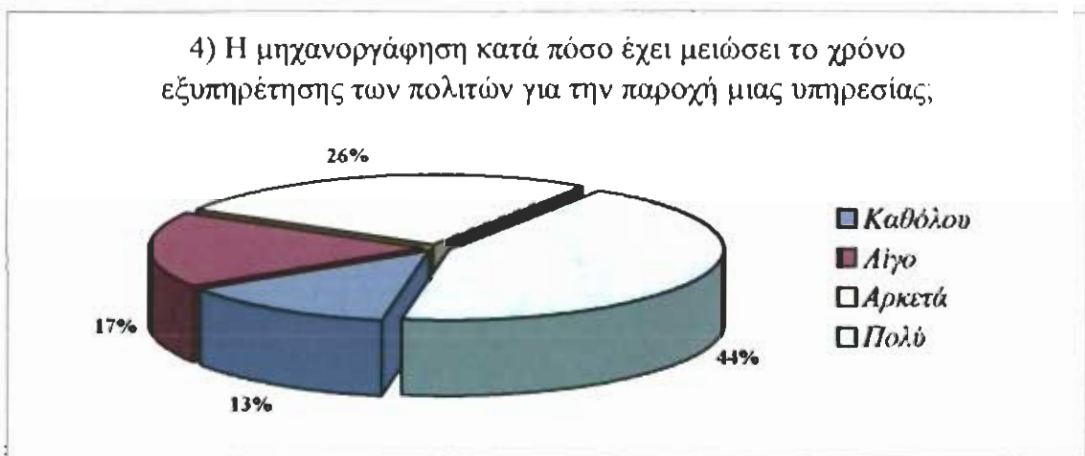
Ερώτηση 3^η

(σχήμα 28)

Στην ερώτηση αυτή παρατηρούμε ότι το ποσοστό των δήμων που δεν διαθέτουν ακόμα Κ.Ε.Π. είναι αρκετά υψηλό. Στο 35% των δήμων του Νόμου Χανίων δεν έχουν ιδρυθεί Κ.Ε.Π. ενώ στο 65% υπάρχουν Κ.Ε.Π. και έτσι οι πολίτες μπορούν να εξυπηρετηθούν από τη συγκεκριμένη υπηρεσία. Όπως και στο Νόμο Αχαΐας έτσι και στο Νομό Χανίων υπήρξαν δήμαρχοι όπου μας απάντησαν ότι η ίδρυση των Κ.Ε.Π. είναι σε εξέλιξη και ότι η λειτουργία τους θα ξεκινήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα ενώ τα άτομα τα οποία απασχολούνται κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα.

Ερώτηση 4^η

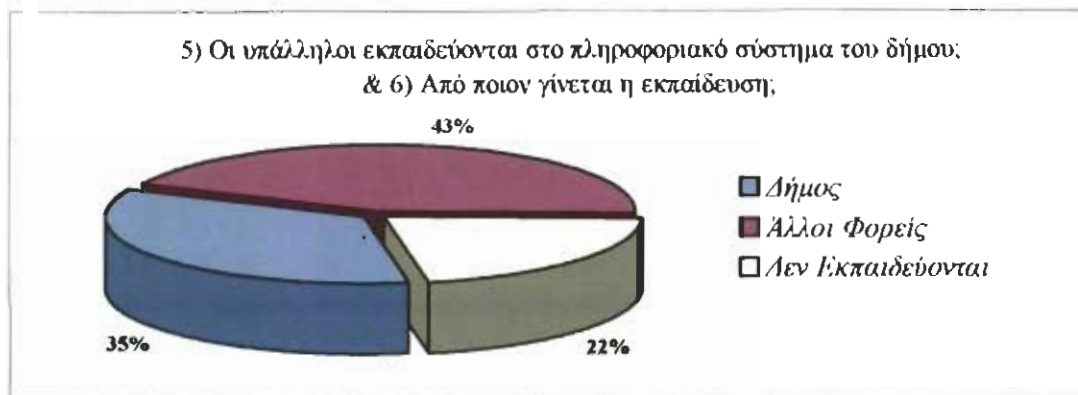

(σχήμα 29)

Με βάση τα ποσοστά που προέκυψαν από τις απαντήσεις της συγκεκριμένης ερώτησης μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η μηχανογράφηση δεν έχει βοηθήσει ουσιαστικά

στη ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα, το ποσοστό που θεωρεί ότι η μηχανογράφηση δεν έχει βοηθήσει καθόλου στην γρηγορότερη εξυπηρέτηση των πολιτών είναι υψηλό και ανέρχεται στο 13% ενώ το 17% απάντησε "Λίγο". Αντίθετα το 44% και 26% απάντησε θετικά με "Πολύ" και "Αρκετά" αντίστοιχα.

Ερώτηση 5 & 6

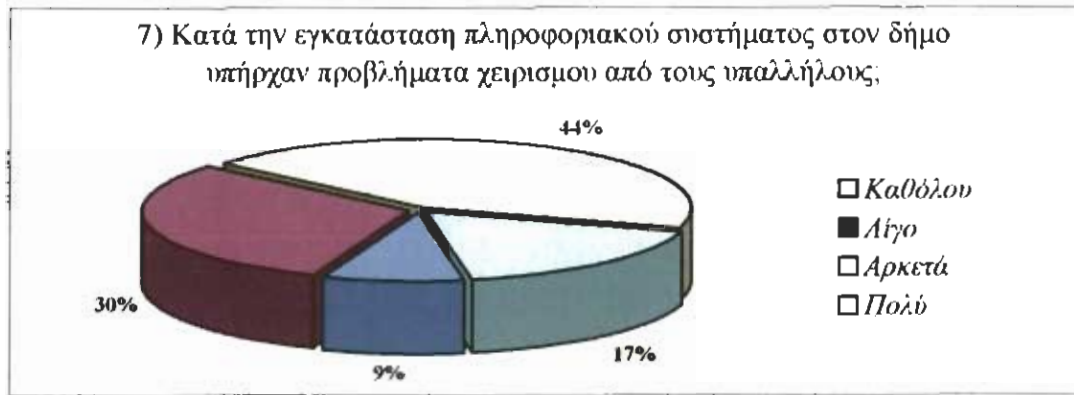
(σχήμα 30)

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ερώτησης αυτής παρατηρούμε ότι το 78% των δήμων του Νομού Χανίων εκπαιδεύουν τους υπαλλήλους τους ενώ το 22% δεν τους εκπαιδεύουν. Από το 78% το 43% εκπαιδεύεται από άλλους φορείς οι οποίοι συνήθως μπορεί να είναι: α) οι ίδιες οι εταιρείες οι οποίες παρέχουν το μηχανογραφικό και τεχνολογικό εξοπλισμό στους δήμους, β) ορισμένα σεμινάρια που οργανώνονται και γ) κάποια ινστιτούτα επιμόρφωσης. Το 35% των υπαλλήλων, ποσοστό αρκετά υψηλό, εκπαιδεύεται μέσα από το δήμο. Αυτό σημαίνει ότι οι υπάλληλοι που εργάζονται ήδη μέσα στο δήμο και γνωρίζουν το πληροφοριακό σύστημα που χρησιμοποιείται προσπαθούν να μεταδώσουν τις γνώσεις τους στους νεοπροσληφθέντες έτσι ώστε να αποκτηθεί και η σχετική εξοικείωση από αυτούς. Αυτό που είναι σημαντικό αλλά και ανησυχητικό παράλληλα είναι το ποσοστό της τάξεως του 22% των δήμων, οι οποίοι είτε δεν εκπαιδεύουν τους υπαλλήλους τους σε οποιοδήποτε νέο πληροφοριακό σύστημα τεθεί σε λειτουργία είτε δεν εκπαιδεύουν το νέο προσωπικό στα συστήματα τα οποία διαθέτει ο κάθε δήμος. Η μη γνώση του πληροφοριακού συστήματος έχει σαν σίγουρο αποτέλεσμα ο υπάλληλος να μην μπορεί να παρέχει τις κατάλληλες υπηρεσίες και να εξυπηρετήσει σωστά τον πολίτη και με αυτόν τον τρόπο να συμβάλει τόσο στην καθυστέρηση του αλλά και στην ταλαιπωρία του. Είναι ένα ποσοστό το οποίο κρίνεται αναγκαίο με την πάροδο του χρόνου να μειωθεί διότι οι υπάλληλοι είναι αυτοί οι οποίοι

παρέχουν τις υπηρεσίες και μόνο εάν είναι σωστά εκπαιδευμένοι, οι πολίτες θα μπορούν να εξυπηρετούνται άμεσα.

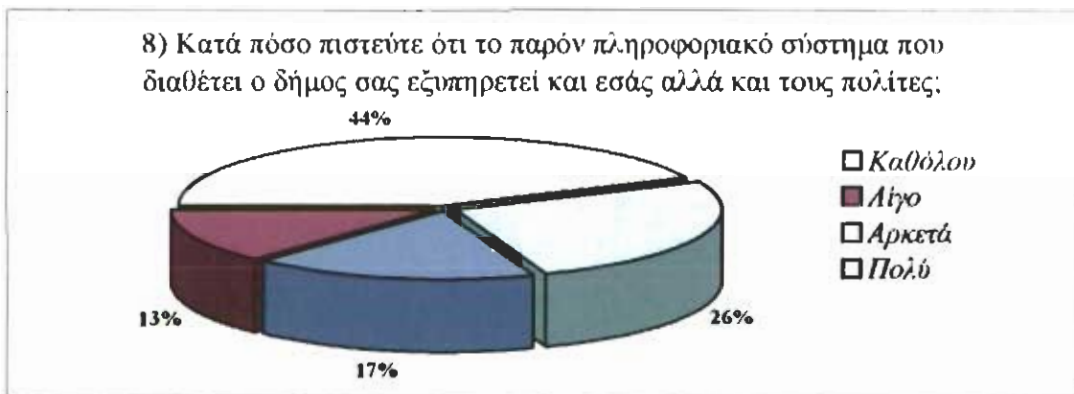
Ερώτηση 7^η

(σχήμα 31)

Κατά την εγκατάσταση νέων πληροφοριακών συστημάτων στους δήμους το 44% των υπαλλήλων παρουσίασε αρκετές δυσκολίες στον χειρισμό τους ενώ το 17% πολλές. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται στην ανεπαρκή εκπαίδευση των υπαλλήλων στα νέα συστήματα ή ακόμα και στις ελλειπείς γνώσεις τους στον τομέα των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μόλις το 9%, ποσοστό αρκετά χαμηλό, μας απάντησε ότι δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα χειρισμού ενώ στο 30% παρουσιάστηκαν λίγες δυσκολίες.

Ερώτηση 8^η

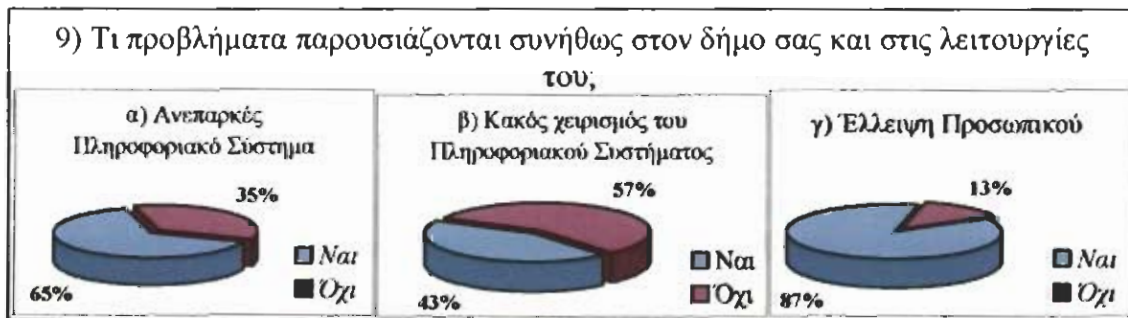

(σχήμα 32)

Παρά τα προβλήματα που συναντούν οι δήμοι στον τομέα της μηχανογράφησης καταβάλλονται πλέον σημαντικές προσπάθειες για τη σταδιακή βελτίωση του συγκεκριμένου

τμήματος με απώτερο σκοπό την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Αυτό συμπεραίνεται από τα παραπάνω ποσοστά εφόσον το 26% και το 44% υποστηρίζουν ότι το πληροφοριακό σύστημα εξυπηρετεί "Πολύ" και "Αρκετά" αντίστοιχα τόσο το δήμο όσο και τις ανάγκες των πολιτών. Τέλος το 17% θεωρεί την εξυπηρέτηση του πληροφοριακού συστήματος ανεπαρκή ενώ το 13% ανύπαρκτη.

Ερώτηση 9^η

(σχήμα 33)

Τρία είναι τα βασικά προβλήματα που παρουσιάζονται στους δήμους και είναι κοινά για όλους. Όσον αφορά τον χειρισμό του πληροφοριακού συστήματος, ναι μεν το μεγαλύτερο ποσοστό (57%) μας απάντησε ότι δεν υπάρχει κακός χειρισμός από τους υπαλλήλους, αλλά δεν παύει το ποσοστό που απάντησε ότι υπάρχει πρόβλημα στον χειρισμό να είναι αρκετά υψηλό (43%). Σχεδόν η πλειοψηφία, με ποσοστό 83% μας απάντησε ότι παρατηρείται έλλειψη προσωπικού στους δήμους ενώ μόνο στο 13% των δήμων το προσωπικό είναι επαρκές. Ως τελευταίο πρόβλημα θεωρείται το ανεπαρκές πληροφοριακό σύστημα που διαθέτουν οι δήμοι. Το 65% πιστεύει ότι στο παρόν πληροφοριακό σύστημα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και ότι το επίπεδο στο οποίο βρίσκεται δεν είναι ικανοποιητικό και το 35% μας απάντησε ότι οι ανάγκες καλύπτονται με το υπάρχον σύστημα των δήμων. Από τα παραπάνω μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η έλλειψη προσωπικού είναι ένα από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμοι και είναι εκείνο στο οποίο πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα. Νέες προσλήψεις, καταρτισμένου προσωπικού θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια τονωτική ένεση στο πρόβλημα αυτό και για την καλύτερη και πιο άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών αλλά και για διευκόλυνση του ίδιου του προσωπικού έτσι ώστε όλα να λειτουργούν πιο ομαλά.

Ερώτηση 10^η

(σχήμα 34)

Αυτό που παρατηρήθηκε στην ερώτηση αυτή είναι ότι ο κάθε δήμος φαίνεται να έχει την ανάγκη περισσότερου από ενός υπουργείου. Το υπουργείο από το οποίο φαίνεται να υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη για βοήθεια είναι το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. με ποσοστό 45%. Δεύτερο είναι το Υπουργείο Οικονομικών με ποσοστό 29%, τρίτο με ποσοστό 18% το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ενώ τέταρτο το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως με ποσοστό 12%. Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. θα μπορούσε να συμβάλλει στην οργάνωση των δήμων και να βοηθήσει στην καλύτερη λειτουργία τους ενώ το Υπουργείο Οικονομικών με τη σειρά του θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει έργα και να διαθέσει χρηματικά ποσά είτε για τον εξοπλισμό είτε για την εκτέλεση κάποιων εργασιών οι οποίες κρίνονται αναγκαίες από τους δήμους και τους πολίτες. Τέλος, σημαντικά είναι και τα ποσοστά που συγκεντρώνουν τα Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Δημοσίας Τάξεως καθώς φαίνεται ότι οι δήμοι έχουν ανάγκη τόσο από έργα πνοής όσο και για παροχή ασφάλειας και προστασίας για τους πολίτες.

4.5.1 Γενικό συμπέρασμα Νομού Χανίων

Με βάση τις παραπάνω απαντήσεις που λάβαμε από τους δήμους του Νομού Χανίων μπορούμε να βγάλουμε κάποια γενικά συμπεράσματα για την χρήση των πληροφοριακών συστημάτων στους και τα οφέλη ή τις δυσλειτουργίες που προκύπτουν από αυτά.

Πρώτα από όλα, διαπιστώνεται ότι η τεχνολογία στους δήμους έχει βοηθήσει τόσο στην ανάπτυξη καλύτερων σχέσεων με τους πολίτες στο θέμα της επικοινωνίας μεταξύ τους, όσο και στην ταχύτερη εξυπηρέτησή τους. Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται καλύπτουν κατά ένα μεγάλο ποσοστό τις ανάγκες των πολιτών αλλά και των ίδιων των δήμων παρέχοντας τους τις όσο το καλύτερο δυνατόν υπηρεσίες.

Όπως συμπεράναμε από την έρευνά που διεξήχθη γίνονται σημαντικές προσπάθειες για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών σε όλες τις λειτουργίες του δήμου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αναπτύσσεται μια σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες με κύριο σκοπό την μείωση της γραφειοκρατίας που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που πλήττουν τους δήμους. Βέβαια, υπάρχουν ακόμα περιθώρια βελτίωσης καθώς η μηχανογράφηση ορισμένων δήμων μέχρι στιγμής δεν έχει συντελέσει στη μείωση σε ικανοποιητικό βαθμό του χρόνου παροχής μιας υπηρεσίας.

Όσον αφορά την είσοδο νέων τεχνολογιών στις διάφορες υπηρεσίες, έτσι και στους δήμους παρουσιάζονται αρκετά προβλήματα στο χειρισμό από τους υπαλλήλους. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται στο σημαντικό ποσοστό του 22% που συγκεντρώνουν οι υπάλληλοι που δεν εκπαιδεύονται στα πληροφοριακά συστήματα. Όμως, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 78% των υπαλλήλων εκπαιδεύονται είτε από τον δήμο είτε από άλλον φορέα. Για την μεγαλύτερη ικανοποίηση των πολιτών και την καλύτερη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών το ποσοστό των υπαλλήλων που δεν εκπαιδεύονται κρίνεται αναγκαίο να εκμηδενιστεί.

Άλλο ένα πρόβλημα που παρουσιάζεται εκτός από τα παραπάνω είναι η έλλειψη προσωπικού στους δήμους. Έτσι, το υπάρχον προσωπικό δεν επαρκεί για να μπορέσει να εξυπηρετήσει και να καλύψει πλήρως τις ανάγκες που προκύπτουν καθημερινά από τους πολίτες. Κρίνεται σκόπιμη η πρόσληψη προσωπικού με τις απαραίτητες γνώσεις για τη σωστή λειτουργία των δήμων.

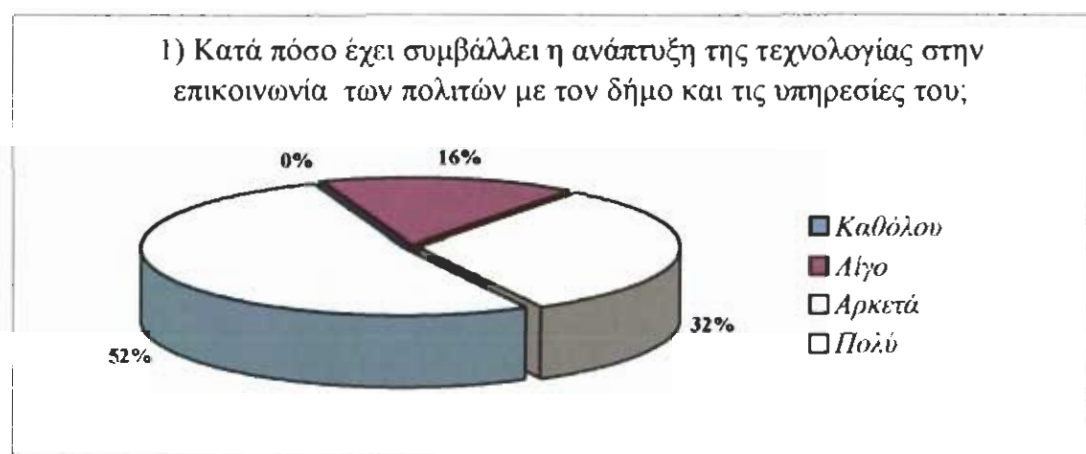
Αξίζει να σημειωθεί ότι στο 65% των δήμων του νόμου λειτουργούν Κ.Ε.Π. Το ποσοστό αυτό όμως αυξάνεται σταδιακά καθώς η ίδρυση νέων Κ.Ε.Π. αποτελεί πρωταρχικό σκοπό και στόχο των δήμων, γεγονός ενθαρρυντικό για την μελλοντική τους εξέλιξη και πορεία.

Τέλος, για την υλοποίηση όλων των παραπάνω, σκοπών και προγραμμάτων η βοήθεια των υπουργείων Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημοσίας Τάξεως, Οικονομικών, ΥΠ.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. θεωρείται και από τους ίδιους τους δήμους απαραίτητη.

4.6 Συγκεντρωτικά συμπεράσματα - Σύγκριση Νομού Αχαΐας & Νομού Χανίων

Μετά από την παραπάνω ερευνά που διεξήχθη για τον κάθε δήμο ξεχωριστά κρίνεται σκόπιμο να αναλυθούν τα αποτελέσματα αυτά, δηλαδή, σε 44 δήμους συνολικά. Από τον Νόμο Χανίων 23 και 21 από τον Νόμο Αχαΐας. Το τμήμα της μελέτης αυτής είναι αρκετά σημαντικό επειδή θα μπορέσει να γίνει κατανοητή η κατάσταση που επικρατεί συγκεντρωτικά στους δυο αυτούς νόμους.

Ερώτηση 1^η

(σχήμα 35)

Στην ερώτηση αυτή αρχικά, παρατηρούμε ότι το 0% των απαντήσεων ήταν ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας δεν έχει συμβάλει καθόλου στην επικοινωνία των πολιτών με τις υπηρεσίες του δήμου. Αυτό το ποσοστό αποδεικνύει ότι όλοι οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι η εξέλιξη των πληροφοριακών συστημάτων έχει συντελέσει θετικά στη λειτουργία των δήμων. Το 16% απάντησε "Λίγο" ενώ το 32% "Αρκετά". Το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου, 52%, συγκέντρωσε η απάντηση "Πολύ". Από αυτό μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η χρήση πληροφοριακών συστημάτων και νέων τεχνολογιών συμβάλει σημαντικά στην καλύτερη επικοινωνία των δήμων με τους πολίτες.

Συγκριτικά, τα ποσοστά που συγκέντρωσαν ξεχωριστά οι δυο αυτοί νομοί δεν έχουν μεγάλες διάφορες εφόσον κυμαίνονται στα ίδια περίπου επίπεδα. Έτσι, μπορούμε να καταλάβουμε ότι η χρήση της τεχνολογίας στους δήμους είναι αρκετά σημαντική και η βοήθεια η οποία προσφέρει συμβάλλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Ερώτηση 2^η

(σχήμα 36)

Στο σύνολο των λειτουργιών των δήμων διαπιστώνεται ότι γίνεται χρήση αυτοματοποιημένων πληροφοριακών συστημάτων σε ποσοστό πάνω από το 60%. Οι λειτουργίες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι η ‘Διοικητική’ με 91% και η ‘Δημοτική Κατάσταση’ με 82%. Αντίθετα, στις λειτουργίες που το ποσοστό έλλειψης πληροφοριακών συστημάτων που παρουσιάζεται είναι σχετικά υψηλό είναι στη λειτουργία του ‘Λογιστηρίου’ και στη ‘Ταμειακή Λειτουργία’, με 36% και 32% αντίστοιχα. Είναι γεγονός ότι υπάρχει δυνατότητα επιπλέον εξέλιξης στα συστήματα των δήμων αλλά η μέχρι στιγμής πορεία τους κρίνεται ικανοποιητική.

Όσον αφορά τους δυο νομούς διακρίνονται διάφορες στα ποσοστά που συγκεντρώνουν μεταξύ τους. Ο Νομός Χανίων παρουσιάζει τα μεγαλύτερα ποσοστά έλλειψης αυτοματοποιημένων πληροφοριακών συστημάτων. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το τμήμα ‘Ύδρευσης’ όπου συγκεντρώνει μικρότερο ποσοστό σε σχέση με τον Νόμο Αχαΐας. Από αυτό μπορεί να βγει το συμπέρασμα ότι σε δήμους όπου είναι πληθυσμιακά μικροί, όπως στο Νόμο Χανίων, δεν δίνεται η κατάλληλη προσοχή για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στις διάφορες λειτουργίες τους με τον τρόπο με τον οποίο θα δινόταν σε μεγαλύτερους δήμους όπως στο Νόμο Αχαΐας,

Ερώτηση 3"

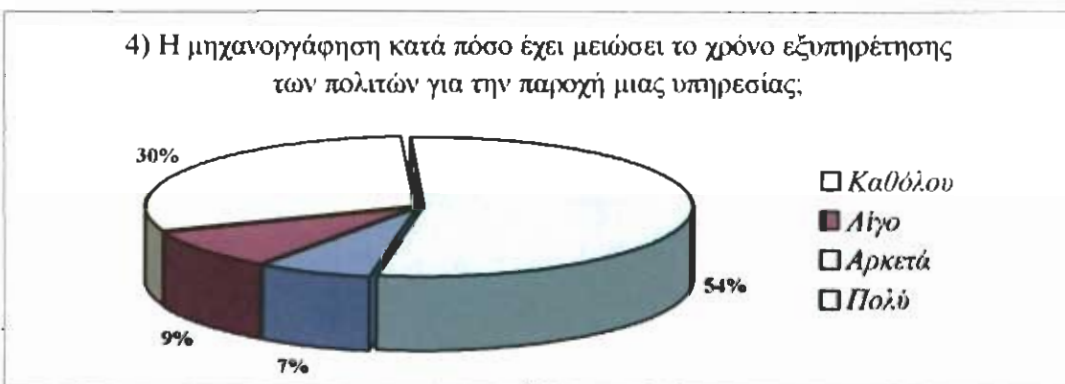

(σχήμα 37)

Από την ερώτηση αυτή διαπιστώνουμε ότι το 68% των δήμων διαθέτουν Κ.Ε.Π. ενώ το 32% δεν διαθέτουν ακόμα Κ.Ε.Π. Το 32% μπορεί να θεωρηθεί ένα αρκετά υψηλό ποσοστό για το λόγο ότι η εξυπηρέτηση των πολιτών κρίνεται κατά ένα μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη των Κ.Ε.Π. Το γεγονός μη ίδρυσης Κ.Ε.Π. σε ορισμένους δήμους δεν βοηθάει στη καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών με αποτέλεσμα την αύξηση της ταλαιπωρίας τους καθώς και της γραφειοκρατίας.

Συγκρίνοντας τα ποσοστά που συγκεντρώσαν οι δυο νόμοι δεν παρατηρούμε σημαντικές διαφορές μεταξύ τους. Τα άτομα που απασχολούνται στα Κ.Ε.Π. κυμαίνονται στη πλειοψηφία από 2-4 για τους μικρούς δήμους ενώ για τους μεγαλύτερους τα άτομα αυτά είναι από 7 - 14. Αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι στους δήμους και των δυο νομών, όπου ακόμα δεν λειτουργούν Κ.Ε.Π., η ίδρυση τους είναι σε εξέλιξη.

Ερώτηση 4"

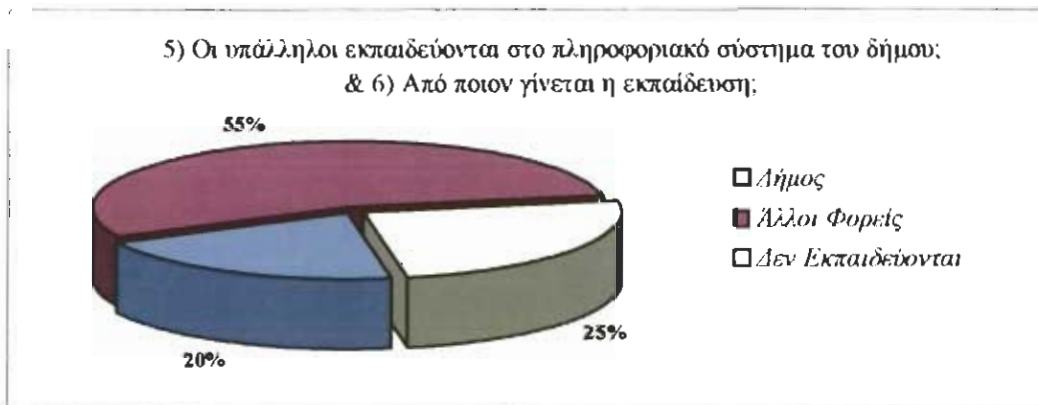

(σχήμα 38)

Στην ερώτηση για το πόσο έχει μειώσει η μηχανογράφηση το χρόνο εξυπηρέτησης των πολιτών το 54% απάντησε "Πολύ" και το 30% απάντησε "Αρκετά". Το σύνολο των δυο αυτών ποσοστών, δηλαδή το 84% αποτελεί ένδειξη ότι η ύπαρξη της μηχανογράφησης στους δήμους είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την ουσιαστικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών για την παροχή μιας υπηρεσίας. Το 16% που συγκεντρώνουν οι απαντήσεις "Καθόλου" και "Λίγο" μπορεί θεωρητικά να είναι ένα μικρό ποσοστό, δεν παύει όμως να αποδεικνύει ότι η μηχανογράφηση παρουσιάζει ακόμα προβλήματα.

Ανάμεσα στους δυο νόμους οι διαφορές οι οποίες διαπιστώνονται είναι αρκετά μεγάλες. Στον Νόμο Χανίων το ποσοστό που απάντησε "Καθόλου" ήταν 13% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στον Νόμο Αχαΐας ήταν 0%. Από την μεγάλη απόκλιση που υπάρχει σε αυτήν την απάντηση μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η εξέλιξη στον τομέα της μηχανογράφησης δεν είναι τόσο σημαντική σε έναν νόμο μικρότερο από αυτόν της Αχαΐας, όπως αυτός των Χανίων.

Ερώτηση 5^η & 6^η

(σχήμα 39)

Ένα μεγάλο πρόβλημα όπου φαίνεται να παρουσιάζουν οι δήμοι σε ποσοστό 25%, είναι η μη εκπαίδευση του προσωπικού τους. Είναι ένα σημαντικό ποσοστό το οποίο αποδεικνύει την έλλειψη γνώσεων των υπαλλήλων σχετικά με τη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων που εφαρμόζουν οι δήμοι. Αυτό έχει σαν άμεσο αποτέλεσμα να μην παρέχονται αρκετές φορές οι σωστές υπηρεσίες στο πολίτη που έχει σαν συνέπεια τη καθυστέρηση του.

Αντίθετα, το 75% των δήμων εκπαιδεύουν το προσωπικό τους στα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται. Από το 75% το 55% των δήμων εκπαιδεύουν τους υπαλλήλους τους με τη βοήθεια άλλων φορέων, συνήθως ιδιωτικών, ενώ το υπόλοιπο 20%

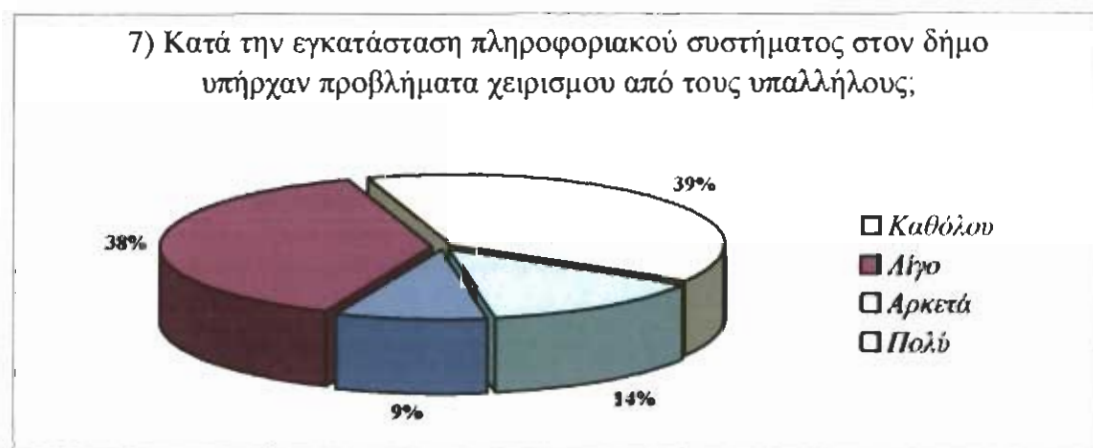

εκπαιδύεται μέσα στον δήμο. Αυτό σημαίνει ότι οι ίδιοι οι υπάλληλοι εκπαιδεύουν τους νεοπροσληφθέντες στις τεχνολογίες που εφαρμόζονται στους δήμους.

Η εκπαίδευση στους δήμους κρίνεται απαραίτητη και θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή. Εάν δεν υπάρχει εκπαίδευση δεν γίνεται σωστή χρήση του πληροφοριακού συστήματος από το προσωπικό. Αυτό έχει σαν συνέπεια την έλλειψη παροχής κατάλληλων υπηρεσιών και την κακή εξυπηρέτηση του πολίτη.

Συγκρίνοντας τους δυο νόμους οι διαφορές που παρατηρούνται είναι μικρές. Το ποσοστό των υπάλληλων που δεν εκπαιδεύονται για τον Νόμο Αχαΐας είναι 22% και για τον Νόμο Χανίων είναι 29%. Αυτό που πρέπει να γίνει σαφές είναι ο σημαντικός ρόλος που κατέχει η εκπαίδευση για τη σωστή λειτουργία των δήμων και ότι τα παραπάνω ποσοστά είναι αναγκαίο, παράλληλα με την εξέλιξη των πληροφοριακών συστημάτων, να μειώνονται σταδιακά.

Ερώτηση 7^η

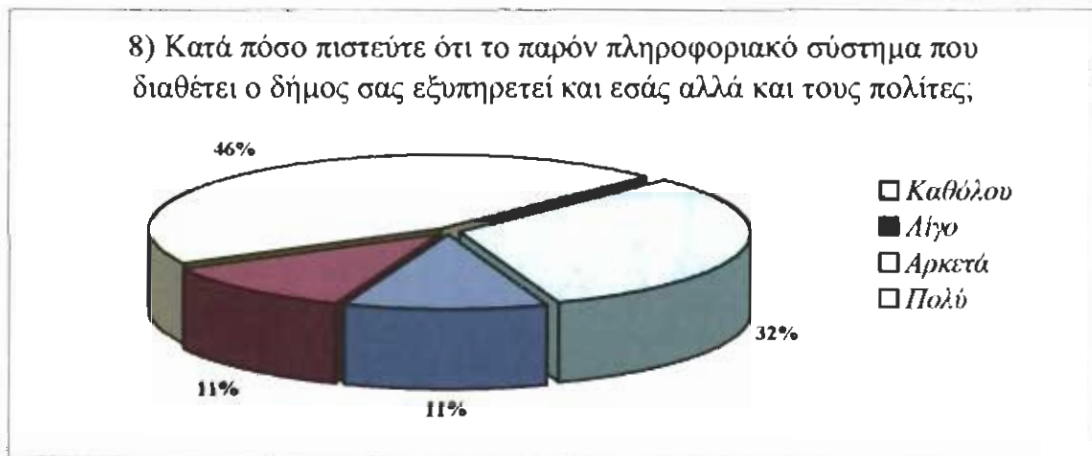
(σχήμα 40)

Όπως φανερώνουν τα παραπάνω ποσοστά κατά την εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων υπήρξαν αρκετά προβλήματα χειρισμού σε ποσοστό 39% ενώ πολλά προβλήματα υπήρξαν στο 14% των δήμων. Τα αποτελέσματα αυτά μπορεί να οφείλονται στα ποσοστά που συγκέντρωσε η προηγούμενη ερώτηση. Όπως προαναφέραμε η εκπαίδευση κατέχει σημαντικό ρόλο για την σωστή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι κύριος παράγοντας για τα προβλήματα χειρισμού που φαίνεται να αντιμετωπίζουν οι υπάλληλοι των δήμων, είναι η έλλειψη εκπαίδευσης τους όπως επίσης και η γενικότερη έλλειψη εξοικείωσης με τις νέες τεχνολογίες που επιδεινώνει την κατάσταση

αυτή. Αντίθετα, μόνο το 9% δεν αντιμετώπισε "Κανένα" πρόβλημα χειρισμού, ποσοστό πολύ μικρό και στο 38% παρουσιάστηκαν λίγα προβλήματα.

Από τα ποσοστά που συγκεντρώνουν οι δυο νόμοι διαπιστώνουμε ότι και σε αυτήν την ερώτηση δεν υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις. Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι οι δήμοι που εξετάστηκαν αντιμετωπίζουν, στον ίδιο σχετικά βαθμό, προβλήματα χειρισμού και ίσως είναι ένα πρόβλημα που παρουσιάζεται σε όλους τους δήμους της χώρας.

Ερώτηση 8^η

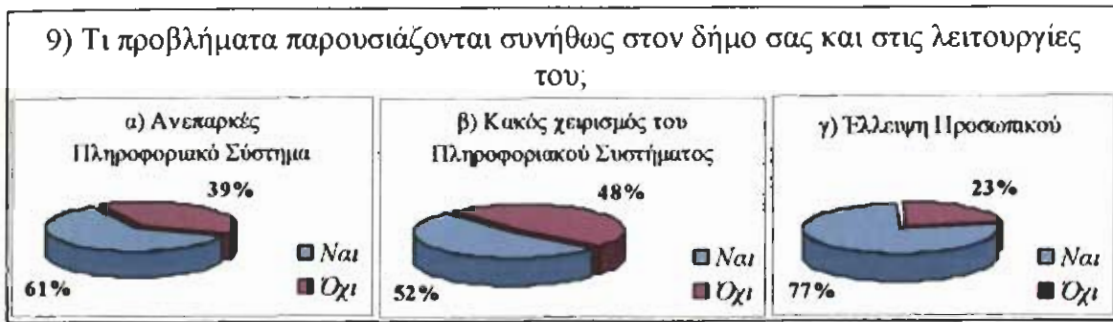

(σχήμα 41)

Στο σύνολο τους οι ερωτηθέντες δηλώνουν ικανοποιημένοι από πληροφοριακό σύστημα που διαθέτει ο δήμος σε ποσοστό 78%. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι ο κάθε δήμος φροντίζει να εφοδιάζεται με τον κατάλληλο εξοπλισμό και με νέες και σύγχρονες τεχνολογίες, που να εξυπηρετεί και τους πολίτες αλλά και τους υπαλλήλους. Το 22% δεν δηλώνουν ικανοποίηση από τα συστήματα που εφαρμόζονται γεγονός που μπορεί να οφείλεται είτε στην έλλειψη των κατάλληλων γνώσεων για την σωστή χρήση τους, είτε σε κάποιες δυσλειτουργίες που εμφανίζουν τα προγράμματα.

Είναι κοινή διαπίστωση ότι και για τον Νόμο Αχαΐας και για τον Νόμο Χανίων τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται εξυπηρετούν τους δήμους σε μεγάλο ποσοστό.

Ερώτηση 9^η

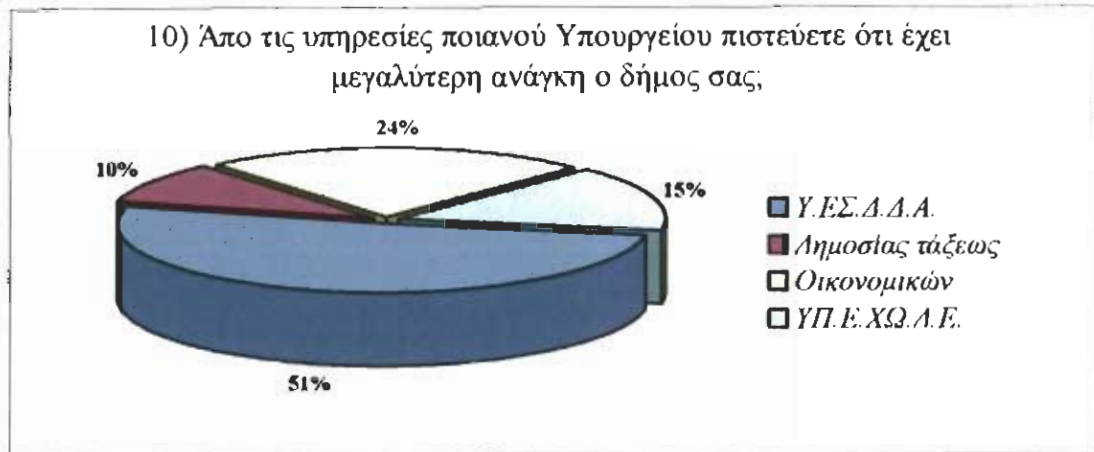

(σχήμα 42)

Ανάμεσα στα προβλήματα που οι ερωτηθέντες στους δήμους μας απάντησαν, εκείνο που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν η έλλειψη προσωπικού με 77%. Το ανεπαρκές πληροφοριακό σύστημα συγκεντρώνει το δεύτερο κατά σειρά μεγαλύτερο ποσοστό, 61%, και ο κακός χειρισμός του συστήματος από τους υπαλλήλους 52%. Η έλλειψη προσωπικού είναι ένα φαινόμενο που θα πρέπει να μας προβληματίσει. Παρά το γεγονός ότι η χώρα μας αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ανεργίας δεν γίνονται οι κατάλληλες ενέργειες ώστε να προσληφθούν νέα άτομα και να καλυφθούν κενές θέσεις εργασίες. Όσον αφορά το 61% που απάντησε ότι υπάρχει πρόβλημα και ότι το πληροφοριακό σύστημα είναι ανεπαρκές, σχετίζεται με την προηγούμενη ερώτηση. Μπορεί το μεγαλύτερο ποσοστό να απάντησε ότι είναι ικανοποιημένο με τις τεχνολογίες που διαθέτει ο δήμος δεν σημαίνει όμως ότι το πρόβλημα δεν παύει να υφίσταται.

Συγκρίνοντας τον Νόμο Αχαΐας και τον Νόμο Χανίων το πρόβλημα που συγκεντρώνει και στους δυο τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι η έλλειψη προσωπικού. Ο Νόμος Αχαΐας αντιμετωπίζει μεγαλύτερο πρόβλημα όσον αφορά τον κακό χειρισμό του πληροφοριακού συστήματος με απόκλιση 19% από τον Νόμο Χανίων ενώ το ανεπαρκές πληροφοριακό σύστημα φαίνεται να είναι ένα πρόβλημα που το αντιμετωπίζει σε μεγαλύτερο ποσοστό ο Νόμος Χανίων με διάφορα οκτώ ποσοστιαίων μονάδων από τον Νόμο Αχαΐας.

Ερώτηση 10^η

(σχήμα 43)

Τα τέσσερα υπουργεία που φαίνεται να έχουν μεγαλύτερη ανάγκη οι δήμοι είναι το ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α., Δημοσίας Τάξεως, Οικονομικών, Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. με ποσοστά 51%, 10%, 24% και 15% αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει το ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α. γεγονός που μπορεί να θεωρηθεί λογικό και αναμενόμενο καθώς το συγκεκριμένο υπουργείο έχει τους δήμους στην δικαιοδοσία του και αναλαμβάνει για την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

Το συμπέρασμα που μπορεί να βγει τόσο από τα παραπάνω ποσοστά όσο και από τα αποτελέσματα που πήραμε για τον κάθε νόμο ξεχωριστά στη συγκεκριμένη ερώτηση, είναι ότι οι δήμοι έχουν άμεση ανάγκη για βοήθεια και ενίσχυση από τα αναφερθέντα υπουργεία, για την ύπαρξη καλύτερης οργάνωσης και την βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών τους προς τους πολίτες.

Συμπεράσματα - Προτάσεις

5.1 Γενικό Συμπέρασμα

Στο σημείο αυτό κρίνουμε σκόπιμο να παρουσιάσουμε ένα γενικό συμπέρασμα της μελέτης αυτής που αφορά τη Τ.Α. και την εξέλιξη της. Ο θεσμός της Τ.Α. έχει ακολουθήσει μια μακρά πορεία η οποία ξεκινάει από την αρχαιότητα. Υπήρξαν πολλές οι μορφές και οι αλλαγές που ακολούθησε η Τ.Α. μέχρι να δημιουργηθεί ένα επίπεδο το οποίο θα ήταν λειτουργικό και ικανοποιητικό για τις απαιτήσεις της ελληνικής επικράτειας. Το 1980 είναι η περίοδος που η Τ.Α. αρχίζει να σχηματίζει μια πιο ικανοποιητική μορφή. Όμως τότε είναι και που αναγνωρίζονται τα προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται, όπως η μη ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού και η ανικανότητα για ανταπόκριση στις διάφορες απαιτήσεις που εμφανίζονται. Ο τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται είναι με το Επιχειρησιακό Σχέδιο «Ιωάννης Καποδίστριας» - Νόμος 2539/1997. Τα προγράμματα τα οποία εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο «Ιωάννης Καποδίστριας», το οποίο ισχύει μέχρι και σήμερα, κατά κύριο λόγο εξυπηρετούν ανάγκες για εγκατάσταση μηχανογραφικού εξοπλισμού και μηχανοργάνωσης των δήμων καθώς επίσης και στελέχωσης τους με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό. Οι αλλαγές αυτές έχουν σταθεί καθοριστικές για τη μέχρι στιγμής εξέλιξη των Ο.Τ.Α.

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας και του μηχανογραφικού εξοπλισμού στους δήμους βελτίωσε τον τρόπο λειτουργίας τους και τον τρόπο εξυπηρέτησης των πολιτών δημιουργώντας μερικά από τα παρακάτω οφέλη:

- Υποστήριξη σημαντικών διαχειριστικών λειτουργιών της διοίκησης και χρήση Β.Δ. για τις πληροφορίες.
- Διατήρηση των πληροφοριών σε μια μορφή άμεσα προσπελάσιμη.
- Δυνατότητα ταξινόμησης, ομαδοποίησης, συσχέτισης πληροφοριών.
- Μείωση του χρόνου και των λαθών.
- Δημιουργία συστημάτων αυτόματης επεξεργασίας στοιχείων χρησιμοποιώντας μια πληροφορία (εγγραφή) με τρόπο που δεν είναι αναγκαία η επέμβαση του ανθρώπου.

- Βελτίωση των συνθηκών εξυπηρέτησης των πολιτών.
- Άμεση διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών.
- Δημιουργία διαδικτυακών τόπων μέσα από τους οποίους θα πραγματοποιείται άμεσα και αποτελεσματικά τόσο η πληροφόρηση όσο και η εξυπηρέτηση των πολιτών.

Επίσης προγράμματα ανάπτυξης όπως τα Κ.Ε.Π., Κλεισθένης και Αριάδνη βοήθησαν στην παραγωγική λειτουργία των δήμων. Το κάθε ένα με τη σειρά του προσφέρει άμεση και έγκυρη πληροφόρηση και εξυπηρέτηση των πολιτών για διάφορα θέματα σε ότι αφορά τη Δ.Δ., την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και προγραμμάτων πληροφορικής καθώς και τη κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της διοίκησης και τέλος παρέχει τη δυνατότητα διεκπεραίωσης πολλών λειτουργιών (κυρίως έκδοση πιστοποιητικών) χωρίς να είναι απαραίτητη η μετακίνηση του πολίτη από το νησί που διαμένει.

Την εξέλιξη των πληροφοριακών συστημάτων στους Ο.Τ.Α. και τον τρόπο με τον οποίο έχουν βελτιώσει την πορεία τους μπορούμε να τη διαπιστώσουμε μέσω της έρευνας που διεξήχθη, η οποία πραγματοποιήθηκε σε δυο νόμους της χώρας, στον Νομό Αχαΐας και στον Νομό Χανίων.

Αυτό το οποίο μπορούμε να συμπεράνουμε από την έρευνα και τις απαντήσεις τις οποίες λάβαμε είναι ότι οι Ο.Τ.Α. έχουν αναγνωρίσει πλέον τη χρησιμότητα των νέων τεχνολογιών και εφαρμογών και η εισαγωγή τους σε πολλές από τις λειτουργίες τους είναι πραγματικότητα. Το γεγονός αυτό έχει συμβάλλει θετικά στην καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών για την παροχή υπηρεσιών από τον δήμο.

Παρόλα αυτά όμως διαπιστώνονται και κάποια μελανά σημεία τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής από τους αρμόδιους φορείς. Ο θεσμός των Κ.Ε.Π. αν και είναι υπαρκτός στη πλειοψηφία των δήμων, είναι φανερό η έλλειψη αυτών σε κάποιους δήμους δημιουργώντας οργανωτικά και λειτουργικά προβλήματα. Για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η ίδρυση Κ.Ε.Π. σε όλους τους δήμους. Βέβαια θετικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι σε αρκετούς από αυτούς δρομολογείται η ίδρυση τους.

Δυο επίσης σημαντικά προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται είναι η έλλειψη στελέχωσης των Ο.Τ.Α. καθώς και η ελλιπής και μερικές φορές ανύπαρκτη εκπαίδευση, του προσωπικού των Ο.Τ.Α. Η έλλειψη προσωπικού δεν βοηθάει στην ομαλή και ταχεία εξυπηρέτηση του πολίτη ενώ η απουσία εκπαίδευσης των υπαλλήλων στις λειτουργίες του δήμου και των συστημάτων που διαθέτει δημιουργεί προβλήματα χειρισμού και δεν γίνεται πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων των συστημάτων αυτών.

Τέλος, είναι φανερό ότι οι δήμοι που διαθέτουν ιστοσελίδα, τόσο για να προβάλλουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους όσο και για να συντελέσουν στην άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών παρέχοντας αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ τους, αποτελούν μόνο το 36,4%. Το συγκεκριμένο ποσοστό μπορεί να θεωρηθεί αρκετά χαμηλό εάν αναλογιστούμε την ανάπτυξη του διαδικτυου στις μέρες μας και τα οφέλη που μπορούν να αποκομισθούν από τη χρήση και τη λειτουργία του.

5.2 Προτάσεις

Όπως διαπιστώνεται από τα παραπάνω πέραν από την βελτίωση και την εξέλιξη των πληροφοριακών συστημάτων στους Ο.Τ.Α., η εκπαίδευση του προσωπικού αποτελεί ένα σημείο που θα πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία ώστε να προσφέρονται καλύτερες υπηρεσίες στους πολίτες.

Η διεκπεραίωση συνεχιζόμενης εκπαίδευσης του προσωπικού του δήμου δεν αποτελεί μέχρι σήμερα αντικείμενο αναλυτικής επεξεργασίας και συστηματικής μελέτης. Συνήθως, η περιστασιακή και ασυστηματοποίητη παρακολούθηση σεμιναρίων ή σχολείων βραχείας διάρκειας, η εφαρμογή “συστημάτων αυτοεπιμόρφωσης από απόσταση”, η προσκόλληση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε ξεπερασμένα μοντέλα μάθησης, τα απαρχαιωμένα διδακτικά εγχειρίδια και η έλλειψη εξειδικευμένου διδακτικού προσωπικού είναι αυτά που συνθέτουν την εικόνα της επιμόρφωσης του προσωπικού.

Με εξαίρεση τη συμμετοχή ολιγάριθμων στελεχών σε σχολές ή μεταπτυχιακά προγράμματα και σεμινάρια σε ελληνικά Πανεπιστήμια ή Πανεπιστήμια της αλλοδαπής, που αφορά την αναμφίβολη χρησιμότητά τους, η συστηματική μελέτη, δόμηση και λειτουργία ενός συστήματος μετεκπαίδευσης του προσωπικού δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Στην εποχή της καλπάζουσας γνώσης και της ταχύτατα εξελισσόμενης τεχνολογίας που όλα αλλάζουν με γρήγορους ρυθμούς, όλο και νέα γνωστικά αντικείμενα κάνουν την εμφάνισή τους. Η έλλειψη προγραμμάτων επικαιροποίησης της γνώσης σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια της επαγγελματικής εκπαίδευσης, εξηγεί εύκολα τα αίτια της πληροφοριακής ανικανότητας του μεγαλύτερου μέρους του στελεχειακού δυναμικού των Ο.Τ.Α.

Η ύπαρξη στρατηγικού εκπαιδευτικού σχεδιασμού και προγραμμάτων διαρκούς επιμόρφωσης θα βελτιώναν συνεχώς την “ποιότητα”, του προσωπικού, θα ενίσχυαν την αυτοπεποίθησή του για το εύρος και βάθος των γνώσεών του, θα ανεδείκνυαν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητές του και θα συνέβαλαν στη ριζική αλλαγή της νοοτροπίας.

Οι πραγματικές αλλαγές δεν μπορούν φυσικά να συντελεσθούν με την ευκαιριακή, και χωρίς προγραμματισμό παρακολούθηση σεμιναρίων που πραγματοποιούν άλλοι φορείς εκτός των δήμων, ούτε να επιβληθούν με κανονισμούς και εγκυκλίους, αλλά με ανάληψη δράσεων που θα στοχεύουν, μέσα από τη διαρκή εκπαίδευση, στη βελτίωση των γνώσεων και θα οδηγήσουν στην επιθυμητή μεταβολή των ικανοτήτων κάθε στελέχους προς τις επιθυμητές προδιαγραφές της θέσεως εργασίας που κατέχει ή της θέσεως εργασίας για την οποία προορίζεται.

Η επιμόρφωση του αιρετών είναι η καλύτερη επένδυση στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Η ενασχόληση της Τ.Α. με ολόένα και μεγαλύτερο φάσμα θεμάτων με σύνθετο και πολύπλοκο χαρακτήρα, απαιτούν τη συνεχή βελτίωση των γνώσεων και ικανοτήτων των αιρετών και των στελεχών. Ιδιαίτερα για τους αιρετούς καθώς αποτελούν το δυναμικότερο στοιχείο, πολιτικά ενεργό και κατεξοχήν υπεύθυνο για την αναπτυξιακή πορεία σε τοπικό επίπεδο η διαρκής ενημέρωση και πληροφόρηση τους αποτελεί σημαντική πτυχή για την επιτυχία του ρόλου τους.

5.2.1 Στρατηγική ανάπτυξης της επιμορφωτικής προσπάθειας

Για την επιτυχία της επιμορφωτικής προσπάθειας χρειάζεται ένα σταθερό πλαίσιο προσανατολισμού και ανάπτυξης, μια στρατηγική που θα επικεντρώσει ορθολογικά τις ενέργειες και θα διαχέει τα ευεργετικά αποτελέσματα. Οι εκπαιδευτικές επιμορφωτικές παρεμβάσεις θα κατευθύνονται στους ακόλουθους στόχους:

- Στην επικαιροποίηση της γνώσης και την αντιμετώπιση του προβλήματος του εκσυγχρονισμού με τη θεραπεία κατάλληλων γνωστικών αντικειμένων.
- Στην αναζήτηση του ομφάλιου λώρου της γνώσης με την εργασιακή πρακτική.
- Στην παροχή των απαραίτητων γνώσεων που επιτρέπουν στα στελέχη να συγκροτήσουν μια κριτική γνώμη.
- Στην εξοικείωση με τα νέα πλαίσια που διαμορφώνονται από τις νέες τεχνολογίες.
- Στη δημιουργία ενός πεδίου σύνθεσης διαφορετικών οπτικών και προσεγγίσεων.
- Στο λειτουργικό εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών.

Αναλυτικότερα για την επαρκή εκπαίδευση και ενδυνάμωση του προσωπικού έτσι ώστε κάθε ενέργεια του να αποσκοπεί στην καλύτερη εξυπηρέτηση του δημότη θα μπορούσαν να γίνουν τα εξής:

- Εκπαίδευση ανώτατου και ανώτερου προσωπικού - Διευθυντές και Τμηματάρχες - σε θέματα Διοίκησης και διαχείρισης στο πλαίσιο της νέας οργάνωσης και πολιτικής των Ο.Τ.Α., Αναπτυξιακού Σχεδίου και προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α., και στόχων ποιότητας, νομικών γνώσεων και δημοσίων σχέσεων.
- Εκπαίδευση οικονομολόγων σε θέματα οικονομικής και λογιστικής διαχείρισης και διοικητικών - νομικών σε θέματα κανονιστικού πλαισίου του ελληνικού ή του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος κ.λ.π.
- Δράσεις κατάρτισης που αφορούν σε τεχνικές επικοινωνίας, και δημοσίων σχέσεων και απευθύνονται στο προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τους δημότες.
- Δράσεις ευαισθητοποίησης του προσωπικού των Ο.Τ.Α. με σκοπό την κινητοποίηση του Οργανισμού στην κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του και την υλοποίηση του Αναπτυξιακού Προγράμματος.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ

Β.Δ.	Βάση Δεδομένων
Β.Ε.Π.Ε.	Βεβαίωση Ελέγχου Προόδου Εργασιών
Δ.Δ.	Δημόσια Διοίκηση
Ε.Π.Τ.Α.	Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Κ.Ε.Π.	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών
Κ.Π.Π.	Κέντρο Πληροφόρησης Πολιτών
Κ.Π.Σ.	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚτΠ	Κοινωνία της Πληροφορίας
Ν.Α.	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Ο.Π.Σ.Π.	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Περιφερειών
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Τ.Α.	Τοπική Αυτοδιοίκηση
ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.	Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.	Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων
G.U.I.	Graphical User Interface
MILLION	Multimedia Interactive Leading Life – giving Initiative OnNet
OMNI	Open Model for Network-Wide Heterogeneous Intersection
RDBMS	Relational Data Base Management System
TCP/IP	Transmission Control Protocol over Internet Protocol

Βιβλιογραφία

1. Βαρδακούλας Γ., 'Κοινωνική Πολιτική', Παπαζήση, Αθήνα, 1980.
2. Βασιλείου Κ., Παλακωνσταντινοπούλου Μ., 'Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πληροφοριακή Εφαρμογή στο Δήμο της Πάτρας', Πτυχιακή εργασία Τμήματος Διοίκησης και Οικονομίας, Πάτρα, 1994.
3. Γιακουμάκης Χρήστος, 'Όροι και τεχνικές προδιαγραφές για την προμήθεια μηχανογραφικού συστήματος ΟΤΑ, Παράρτημα Α', Γενική περιγραφή του έργου. Πολυτεχνείο Κρήτης, 2000.
4. Γιακουμάκης Χρήστος, Πληροφοριακά Συστήματα Αποθήκης ΟΤΑ α', Πολυτεχνείο Κρήτης, 2000.
5. Γιακουμάκης Χρήστος, Κορδάτος Νικόλαος, Τσακιρόπουλος Γιώργος, Ενδοεπιχειρησιακή Εκπαίδευση και Κατάρτιση Εργαζομένων και Αιρετών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση α' βαθμού, Πολυτεχνείο Κρήτης, Ιούνιος, 2000.
6. Γιακουμάκης Χρήστος, Διαχείριση Βεβαιώσεων Παραβάσεων Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, Μεταπτυχιακή Διατριβή, Πολυτεχνείο Κρήτης Χανιά, Νοέμβριος, 2002.
7. Δαουτόπουλος Α. Γεώργιος, 'Κοινοτική Ανάπτυξη', Αθηνά, 1995.
8. Δαουτόπουλος Α. Γεώργιος, 'Επτά Απλά Μαθηματα Ανάπτυξης', Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2002.
9. Δαράκη Π., 'Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση', Πατάκη, Αθηνά, 1995.
10. Δουατζής Γ., 'Τοπική Αυτοδιοίκηση', Εξάντας, Αθηνά, 1986.
11. Εισηγητική έκθεση για το σχέδιο νόμου, Συγκρότηση πρωτοβάθμιας τοπική αυτοδιοίκησης (Ι. Καποδίστριας), Βιβλιοθήκη της βουλής, Αθήνα, 1997.
12. Ευθυμίου Α., Καδόγλου Μ., Μπούσια Δ., 'Πρόγραμμα Ι. Καποδίστρια: Πορεία προς μια νέα μορφή τοπικής αυτοδιοίκησης και η αναγκαιότητα σύστασης κεντρικής κοινωνικής υπηρεσίας στους νεοσύστατους Καποδιστριακούς δήμους του Ν. Αχαΐας', Πτυχιακή εργασία Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, Πάτρα, 1998.
13. Θανόπουλος Π., Μπρης Γ., 'Ντουβίκα Ελένη, Συνένωση δήμων και κοινοτήτων σχέδιο Καποδίστρια, Διοικητικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα', Πτυχιακή εργασία Τμήματος Διοίκησης και Οικονομίας, Πάτρα, 1999.
14. Καραναστάσης Γ. Μάρκος, 'Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας', Καραναστάσης Γ. Μάρκος, Πέμπτη Έκδοση, Αθήνα, 2003

15. Καστανίδης Χ., Λεντακης κ.α., 'Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνία', Κοχλία, Αθήνα, 1986.
16. Κομνηνός Χλέπας Ν., 'Η πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση θεωρητικές αναζητήσεις και θεσμικές μεταμορφώσεις', Αυτ. Ν. Σάκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή, 1994.
17. Μαρκόπουλου Γ., Μάρσα Δ., 'Ερευνά, προβολή, κρίσεις, συμπεράσματα για το πρόσφατο θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης β' βαθμού', Πτυχιακή εργασία Τμήματος Διοίκησης και Οικονομίας, 1998.
18. Μπεσίλα-Βήγα Ευριδίκη, 'Τοπική Αυτοδιοίκηση - Ένας σύγχρονος διοικητικός θεσμός', Π.Ν. Σακούλας, Αθήνα, 2001
19. Μπράτος Σ., Χαραλαμπίκης Ι., 'Η αποκέντρωση των βασικών υπηρεσιών των ΟΤΑ σε συνδυασμό με την μηχανοργάνωση για την καλύτερευση και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών', Πτυχιακή εργασία Τμήματος Διοίκησης και Οικονομίας, Πάτρα, 1998.
20. Σινιόρης Σ., 'Η σωστή παροχή υπηρεσιών των Δήμων και κοινοτήτων προς τους πολίτες ως μέσον ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών', Πτυχιακή εργασία Τμήματος Διοίκησης και Οικονομίας, Πάτρα, 1996.
21. Σολδάτος Δημήτριος, 'Συστήματα Προσλήψεων στον Δημόσιο Τομέα', Θεσσαλονίκη, Δημοπούλου Μ., 2003.
22. Στασινοπούλου Ο., 'Η ανάπτυξη του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα και η Σημασία της κοινοτικής ανάπτυξης', Μια προσέγγιση, «Κοινωνική Εργασία», 1986, Τεύχος 30.
23. Τάτσος Ν., 'Οι κρατικές επιχορηγήσεις προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση', Επιστημονικές Μελέτες 2, Ε.Ε.Τ.Α.Α., Αθηνά, 1988.
24. Τσενές Η., 'Τοπική Αυτοδιοίκηση: θεωρία και πράξη', Φοίβος, Αθήνα, 1986.

Περιοδικά

1. Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Το Internet στις επιχειρήσεις, Αθήνα, 1998
2. Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, Πρόγραμμα Πολιτεία, Έκδοση Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, Δεκέμβριος, 2002.

3. Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος - ΥΠΕΣ, 'Αυτοδιοίκηση - Πολίτης - Κεντρική Εξουσία. Νέος ρόλος - Νέα Σχέση', Πρακτικά ημερίδας, Δεκέμβριος, 2002.
4. Πολιτεία Εν Δράσει, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσια Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Γενική Γραμματεια Δημόσια Διοίκησης, Περιοδική Έκδοση του Επιχειρησιακού Προγράμματος 'Πολιτεία', Φυλλάδιο 4, 22 Ιουλίου 2003.
5. Τοπική Αυτοδιοίκηση Αποκέντρωση - Δίμηνη Επιθεώρηση, Τεύχος 6, Νοέμβριος - Δεκέμβριος, 1997.
6. Χατζηπαντελής Θεόδωρος, 'Τοπική Αυτοδιοίκηση στον 21ο αιώνα, σύγχρονα προβλήματα και προοπτικές', Παρουσίαση έρευνας ΚΕΔΚΕ.
7. New Economy Deserver, Ιανουάριος 2004

Ιστοσελίδες

1. www.chania.gr
2. www.ekt.gr
3. www.ebusinessforum.gr
4. www.e-gov.gr
5. www.e-pixeireite.gr
6. www.gspa.gr
7. www.gsis.gov.gr
8. www.hellas.gov.gr
9. www.infosoc.gr
10. www.infosociety.gr
11. www.infocouncil.gr
12. www.kedke.gr
13. www.kep.gov.gr
14. www.polites.gr
15. www.syzefxis.gov.gr
16. www.ypai.gr
17. www.ypes.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παράρτημα Α΄

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΗΜΩΝ

Νομός:

Δήμος:

Όνοματεπώνυμο:

Ιδιότητα:

Ημερομηνία:

1) Κατά πόσο έχει συμβάλει η ανάπτυξη της τεχνολογίας στην επικοινωνία των πολιτών με τον δήμο και τις υπηρεσίες του;

α) Καθόλου   β) Λίγο   γ) Αρκετά   δ) Πολύ

2) Σε ποιές λειτουργίες του δήμου εφαρμόζεται αυτοματοποιημένο πληροφοριακό σύστημα για την εκτέλεση των εργασιών;

α) Διοικητική   Ναι Όχι

β) Λογιστηρίου   Ναι Όχι

γ) Ταμειακή   Ναι Όχι

δ) Ύδρευση   Ναι Όχι

ε) Μισθοδοσία   Ναι Όχι

στ) Δημοτικής κατάστασης   Ναι Όχι

3) Υπάρχει Κ.Ε.Π. στον δήμο σας; Πόσα άτομα απασχολούνται;

Υπάρχει   Δεν υπάρχει   Άτομα

4) Η μηχανογράφηση κατά πόσο έχει μειώσει το χρόνο εξυπηρέτησης των πολιτών για την παροχή μιας υπηρεσίας;

α) Καθόλου   β) Λίγο   γ) Αρκετά   δ) Πολύ

5) Οι υπάλληλοι εκπαιδεύονται στο πληροφοριακό σύστημα του δήμου;

Ναι Όχι

6) Από ποιον γίνεται η εκπαίδευση;

Δήμος Άλλοι Φορείς

7) Κατά την εγκατάσταση πληροφοριακού συστήματος στον δήμο υπήρχαν προβλήματα χειρισμού από τους υπαλλήλους;

α) Καθόλου β) Λίγο γ) Αρκετά δ) Πολύ

8) Κατά πόσο πιστεύετε ότι το παρόν πληροφοριακό σύστημα που διαθέτει ο δήμος σας εξυπηρετεί και εσάς αλλά και τους πολίτες;

α) Καθόλου β) Λίγο γ) Αρκετά δ) Πολύ

9) Τι προβλήματα παρουσιάζονται συνήθως στον δήμο σας και στις λειτουργίες του;

α) Ανεπαρκές Πληροφοριακό Σύστημα

β) Κακού χειρισμού του Πληροφοριακού Συστήματος

γ) Έλλειψη Προσωπικού

δ) Άλλο :.....

10) Από τις υπηρεσίες ποιανού υπουργείου πιστεύετε ότι έχει μεγαλύτερη ανάγκη ο δήμος σας;

Υπουργείο :.....

Παράρτημα Β΄

ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 1

(Άρθρο 1 Π.Δ. 410/1995)

Πρώτη βαθμίδα της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες αποτελούν την πρώτη βαθμίδα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ – ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 2

(Άρθρο 2 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 15 παρ. 1 Ν. 2539/1997 – Άρθρο 26 παρ. 2 Ν. 3013/2002)

Αναγνώριση και διαίρεση Δήμων

. Δήμοι είναι:

α) όσοι έχουν συσταθεί με το άρθρο 1 του Ν.2539/1997,

β) όσοι προέρχονται από συνένωση κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων, εφόσον ο πληθυσμός τους υπερβαίνει τους επτά χιλιάδες (7.000) κατοίκους.

2 Δήμοι που έχουν περισσότερους από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους διαίρονται σε διαμερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 120.

Άρθρο 3

(Άρθρο 3 Π.Δ. 410/1995)

Αναγνώριση Κοινοτήτων

1. Συνοικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής και έχει πληθυσμό τουλάχιστον 1.500 κατοίκους και οικονομική δυνατότητα, μπορεί να αποτελέσει ιδιαίτερη Κοινότητα, αν το ζητήσουν τα τρία τέταρτα τουλάχιστον των εκλογέων κατοίκων του και με την προϋπόθεση ότι ο Δήμος ή η Κοινότητα από τον οποίο αποσπάται παραμένει τουλάχιστον με 2.500 ή 1.500 κατοίκους αντίστοιχα και εξακολουθεί να έχει οικονομική δυνατότητα.

2. Οικονομική δυνατότητα σημαίνει ικανότητα του συνοικισμού να δημιουργεί έσοδα, που επαρκούν για την αντιμετώπιση των κάθε είδους εξόδων διοικήσεως και όλων των υποχρεωτικών δαπανών, καθώς και να εκτελεί τα απαραίτητα έργα Κοινής Ωφέλειας.

Άρθρο 4

(Άρθρο 4 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 15 παρ. 1 Ν. 2539/1997)

Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων

1. Δήμοι ή Κοινότητες που συνορεύουν μπορούν να ενωθούν σε έναν Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης μετά από απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού τους Συμβουλίου, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/5 του συνολικού αριθμού των μελών του κάθε συμβουλίου ή αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους του καθενός από αυτούς.

2. Μία Κοινότητα, που συνορεύει με Δήμο, μπορεί να ενωθεί με αυτόν, αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους της και συναινέσει το Δημοτικό Συμβούλιο με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.

Άρθρο 5

(Άρθρο 5 Π.Δ. 410/1995)

Προσάρτηση συνοικισμών

1. Δεν επιτρέπεται να προσαρτηθεί ένας συνοικισμός σε άλλο Δήμο ή σε άλλη Κοινότητα, πριν περάσει μία πενταετία από τότε που δημοσιεύθηκε το Διάταγμα με το οποίο αναγνωρίστηκε ο Δήμος ή η Κοινότητα, όπου υπαγόταν ο συνοικισμός ή το Διάταγμα με το οποίο προσαρτήθηκε ο συνοικισμός στο Δήμο ή την Κοινότητα.

2. Ένας συνοικισμός Δήμου ή Κοινότητας, ο οποίος έχει απογραφεί ως αυτοτελής, μπορεί να προσαρτηθεί σε άλλο Δήμο ή σε άλλη Κοινότητα, με τον οποίο συνορεύει, αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους του συνοικισμού και συναινέσει ο Δήμος ή η Κοινότητα στον οποίο ζητείται να γίνει η προσάρτηση, με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.

3. Συνοικισμός, που δεν συνορεύει με το Δήμο ή την Κοινότητα στον οποίο υπάγεται διοικητικά, προσαρτάται σε έναν από τους Δήμους ή Κοινότητες με τους οποίους συνορεύει. Για την προσάρτηση εκδίδεται διάταγμα, μετά από γνώμη του συμβουλίου του άρθρου 8.

Δεν απαιτείται καμία άλλη διαδικασία, εκτός από αυτήν που ορίζεται στην παράγραφο αυτή.

4. Αν ο παραπάνω συνοικισμός δεν ανήκει στον ίδιο νομό με το Δήμο ή την Κοινότητα με τον οποίο συνορεύει και στον οποίο θα προσαρτηθεί, το Διάταγμα εκδίδεται μετά γνώμη του κατά το άρθρο 8 συμβουλίου του νομού που βρίσκεται ο Δήμος ή η Κοινότητα, στον οποίο πρόκειται να προσαρτηθεί ο συνοικισμός.

Άρθρο 6

(Άρθρο 6 Π.Δ. 410/1995)

Εκλογείς κάτοικοι

Εκλογείς κάτοικοι κατά τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 5, είναι οι δημότες που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του Δήμου ή της Κοινότητας και κατοικούν στο Δήμο ή στην Κοινότητα.

Άρθρο 7
(Άρθρο 7 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - άρθρο 27 Ν. 2503/1997)
Αίτηση για την αναγνώριση και τις μεταβολές Δήμων και Κοινοτήτων

1. Τις υπογραφές, την ταυτότητα και την ιδιότητα του εκλογέα κατοίκου βεβαιώνει ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας, που μπορούν να υπογράψουν και για λογαριασμό των εκλογέων που δηλώνουν ότι είναι αγράμματοι. Σε περίπτωση άρνησής τους βεβαιώνει και υπογράφει τα παραπάνω ο αρμόδιος ειρηνοδίκης.
2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 3 παράγραφος 1, 4 παράγραφος 1 και 2 και 5 παράγραφος 2, οι αιτήσεις υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος, με προκήρυξη που τοιχοκολλείται στο Δημοτικό ή Κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέρη του Δήμου, της Κοινότητας και των συνοικισμών τους και καλεί κάθε εκλογέα του Δήμου ή της Κοινότητας ή του συνοικισμού, να υποβάλει ένσταση μέσα σε δεκαπέντε μέρες. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, οι αιτήσεις παραπέμπονται στο συμβούλιο που προβλέπει το άρθρο 8.
3. Δεν επιτρέπεται να υποβληθούν αιτήσεις με το ίδιο αντικείμενο, πριν περάσουν δύο χρόνια από τότε που απορρίφθηκε προηγούμενη αίτηση για λόγους ουσιαστικούς.

Άρθρο 8
(Άρθρο 8 Π.Δ.410/1995 - Άρθρο 15 παρ. 1 ν. 2539/1997 - Άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - άρθρο 27 Ν. 2503/1997 - Π.Δ. 48/1999)
Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την αναγνώριση και τις μεταβολές

1. Συνιστάται σε κάθε Νομό ή Νομαρχία, συμβούλιο, που αποτελείται από τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του νομού, ως Πρόεδρο και τέσσερις αμετούχους εκπροσώπους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τοπικής Ενότητας Δήμων και Κοινοτήτων. Τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί δημόσιος υπάλληλος που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Τον Πρόεδρο Πρωτοδικών και τα λοιπά μέλη του συμβουλίου αναπληρώνουν οι νόμιμοι αναπληρωτές τους.
- Το συμβούλιο συνεδριάζει αν είναι παρόντα τρία τουλάχιστο μέλη του οπότε η απόφαση στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι ομόφωνη
2. Το συμβούλιο διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη για το αν είναι βάσιμες κατά το νόμο και κατά την ουσία οι αιτήσεις για την αναγνώριση ή την ένωση κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4 ή την προσάρτηση και αποφασίζει για τις ενστάσεις που έχουν ασκηθεί κατ' αυτών, με πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του Προέδρου.
3. Το συμβούλιο κρίνει ύστερα από επιτόπια έρευνα, την οποία διεξάγει είτε το ίδιο είτε ένα ή περισσότερα μέλη του ή άλλο δημόσιο όργανο που ορίζει το συμβούλιο. Για την έρευνα αυτή συστάσσεται έκθεση.

Άρθρο 9
(Άρθρο 9 Π.Δ.410/1995)
Τύπος για την αναγνώριση και τις μεταβολές

Η αναγνώριση Κοινοτήτων καθώς και οι μεταβολές που προβλέπουν τα άρθρα 4, 5 και 56 γίνονται με διάταγμα, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου που προβλέπει το άρθρο 8.

Άρθρο 10
(Άρθρο 10 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 1 Π.Δ. 373/1995 - Άρθρο 2 παρ. 13 και άρθρο 15 παρ. 1 Ν. 2539/1997)
Όνομα, έδρα και σφραγίδα των Δήμων και Κοινοτήτων

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει τη μεταφορά της έδρας της Κοινότητας με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμών των μελών του. Αν κατά τον υπολογισμό των δύο τρίτων προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας, το κλάσμα αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Για τη μεταφορά της έδρας εκδίδεται διάταγμα.
2. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη να μεταφερθεί η έδρα της Κοινότητας, εξαιτίας σεισμών, κατολισθήσεων ή άλλων φυσικών γεγονότων, το Κοινοτικό Συμβούλιο, με απόφασή του, ορίζει υποχρεωτικά ως έδρα της κοινότητας ένα άλλο συνοικισμό, που υπάρχει ήδη, ή ένα νέο συνοικισμό που δημιουργήθηκε και βρίσκεται μέσα στη διοικητική περιφέρεια της Κοινότητας. Αν το Κοινοτικό Συμβούλιο αρνείται ή παραλείπει να αποφασίσει τη μεταφορά μέσα σε έξι μήνες, η μεταφορά της έδρας στην περίπτωση αυτή μπορεί να γίνει με διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
3. Η σφραγίδα των Ο.Τ.Α. αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους, από τους οποίους ο εξωτερικός έχει διάμετρο 0,04μ. Στον εσωτερικό κύκλο τίθεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 48/1975 (ΦΕΚ 108 Α'). Στο δεύτερο κύκλο αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα το όνομα του δήμου ή κοινότητας και στον εξωτερικό οι λέξεις "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ" και "ΝΟΜΟΣ ....." την οποία ακολουθεί το όνομα του νομού στον οποίο ανήκει ο δήμος ή η κοινότητα. Συμπλήρωση άρθρου.
4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και για τους Δήμους.

Άρθρο 11
(Άρθρο 11 Π.Δ.410/1995 - Άρθρο 1 Π.Δ. 373/1995 - Άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Άρθρο 27 Ν. 2503/1997)
Μετονομασία Δήμων, Κοινοτήτων, Συνοικισμών και θέσεων

1. Η μετονομασία Δήμων, Κοινοτήτων και συνοικισμών γίνεται με διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου και σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Τοπωνυμίων, που αποτελείται από:
  - α) Το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως Πρόεδρο, αναπληρούμενο σε περίπτωση απουσίας ή καλόμενος από Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
  - β) Το Γενικό Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με αναπληρωτή τον εκάστοτε προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
  - γ) Έναν καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από την οικεία Σχολή του Πανεπιστημίου.
  - δ) Το Διοικητή της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού ή το Διευθυντή της Υδρογραφικής Υπηρεσίας Ναυτικού, όταν συζητούνται ονομασίες νήσων ή θαλάσσιων τόπων.
  - ε) Έναν αρχαιολόγο, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το αρμόδιο τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.
  - στ) Έναν υπάλληλο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο Υπουργό.
  - ζ) Τρεις εκπροσώπους της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από την Εκτελεστική Επιτροπή της.

Τα θέματα προς συζήτηση εισηγείται στο συμβούλιο ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Χρήη γραμματέα του συμβουλίου, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με τον αναπληρωτή του, εκτελεί υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού.

2. Συνοικισμοί που υπάρχουν ήδη ή δημιουργούνται για πρώτη φορά και δεν έχουν απογραφεί ως αυτοτελείς, αν δεν έχουν όνομα, μπορούν ν' αποκτήσουν όνομα με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Τοπωνυμίων.

Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με φροντίδα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

3. Η μετονομασία θέσεων γίνεται με διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.

Η γνώμη αυτή υποβάλλεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μέσα σε προθεσμία τριών μηνών, αφότου το Δημοτικό ή το Κοινοτικό Συμβούλιο έλαβε το σχετικό ερώτημα. Αν η γνώμη δεν υποβληθεί μέσα σ' αυτήν την προθεσμία, το διάταγμα εκδίδεται και χωρίς αυτήν.

Άρθρο 12

(Άρθρο 12 Π.Δ. 410/1995 - Π.Δ. 48/1999 - άρθρο 15 παρ. 2 Ν.2539/1997)

Ονομασία και μετονομασία συνοικιών, οδών-πλατειών

Η ονομασία συνοικιών, οδών και πλατειών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται ύστερα από γνώμη του οικείου τοπικού συμβουλίου ή παρέδρου και σύμφωνη γνώμη επιτροπής στην οποία συμμετέχουν:

- ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης ή της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης του νομού ή της νομαρχίας, ως πρόεδρος,

- δύο εκπρόσωποι της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από το Διοικητικό Συμβούλιο της και

- δύο καθηγητές φιλόλογοι ή καθηγητές της ιστορίας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Η μετονομασία επιτρέπεται, για εξαιρετικούς λόγους και γίνεται με τον ίδιο τρόπο.

ΟΡΙΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 13

(Άρθρο 13 Π.Δ. 410/1995)

Περιφέρεια

1. Κάθε Δήμος και κάθε Κοινότητα έχει ενιαία εδαφική περιφέρεια. Κάθε τμήμα της Χώρας ανήκει σε μια Δημοτική ή Κοινοτική περιφέρεια.

2. Οι περιφέρειες καθορίζονται σύμφωνα με τα όρια των περιοχών των πόλεων και των χωριών, που ισχύουν ήδη αναμφισβήτητα, αφού ληφθούν υπόψη, όσο είναι δυνατόν, η Δημοτική και η Κοινοτική ιδιοκτησία, ή ιδιοκτησία των κατοίκων και οι απαραίτητες ανάγκες των κατοίκων των συνοικισμών.

3. Όταν η περιφέρεια του Δήμου ή της Κοινότητας συμπίπτει με τα φυσικά όρια του νησιού, δεν γίνεται καθορισμός ορίων.

Άρθρο 14

(Άρθρο 14 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 1 Π.Δ. 373/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)

Επιτροπή ορίων

1. Τα όρια της περιφέρειας κάθε Δήμου ή Κοινότητας καθορίζονται με πρωτοβουλία της διοικήσεως ή ύστερα από αίτηση κάποιου από τους ενδιαφερόμενους Δήμους ή Κοινότητες, από επιτροπή που συγκροτεί ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

Η επιτροπή αυτή αποτελείται από τον ειρηνοδίκη ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο, τους Δημάρχους ή Προέδρους των ενδιαφερομένων Δήμων ή Κοινοτήτων και ένα Δημοτικό ή Κοινοτικό Σύμβουλο του κάθε ενδιαφερομένου Δήμου ή Κοινότητας, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο. Αν το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο αρνείται να τους υποδείξει, οι σύμβουλοι ορίζονται από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας.

Αν οι ενδιαφερόμενοι Δήμοι ή Κοινότητες υπάγονται σε περισσότερα ειρηνοδικεία του ίδιου νομού, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας ορίζει έναν από τους ειρηνοδίκους ως πρόεδρο της επιτροπής. Αν υπάγονται σε περισσότερα Ειρηνοδικεία διαφόρων νομών, τον ειρηνοδίκη ορίζει και την επιτροπή συγκροτεί ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας που ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Σε περίπτωση που μέλη της επιτροπής απουσιάζουν ή αρνούνται να λάβουν μέρος στις εργασίες της, η επιτροπή συνέρχεται και αποφασίζει νομίμως, εφόσον είναι παρόντες τουλάχιστον ο πρόεδρος και δύο από τα μέλη της.

2. Οτιδήποτε αφορά τις συνεδριάσεις της επιτροπής, την επιτόπια μετάβαση των μελών της, καθώς και τη σύνταξη, την υποβολή και την κοινοποίηση της εκθέσεως, θα καθοριστεί με διάταγμα.

3. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά των εκθέσεων της επιτροπής ορίων στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο.

4. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής κατά της απόφασης της επιτροπής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης αυτής.

5. Η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.1832/1989 και της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Ν.2130/1993, προκειμένου για αιτήσεις Δήμων και Κοινοτήτων που έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα στους αρμόδιους Νομάρχες για νέο καθορισμό των ορίων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, ολοκληρώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, εκδίδεται ύστερα από γνώμη επιτροπής που αποτελείται από ένα διοικητικό υπάλληλο και ένα μηχανικό που ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα με τους αναπληρωτές τους και τους Δημάρχους ή Προέδρους Κοινοτήτων των ενδιαφερομένων Δήμων και Κοινοτήτων.

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας παραπέμπει την αίτηση στην πιο πάνω επιτροπή, η οποία ύστερα από επιτόπια έρευνα γνωμοδοτεί αιτιολογημένα για την αποδοχή ή μη της αίτησης.

Η επιτροπή συγκαλείται με πρόσκληση του διοικητικού υπαλλήλου και βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα τρία τουλάχιστον από τα μέλη της.

Αποφασίζει κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του διοικητικού υπαλλήλου, ο οποίος και προεδρεύει της επιτροπής.

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της γνώμης της επιτροπής αποφασίζει αιτιολογημένα για την αίτηση και, σε περίπτωση αποδοχής, παραπέμπει την υπόθεση στην επιτροπή ορίων για να αποφασίσει σχετικά και να προσδιορίσει τα νέα όρια.

Άρθρο 15

(Άρθρο 15 Π.Δ. 410/1995)

Διαφορές από την εφαρμογή της νομοθεσίας καθορισμού ορίων της εδαφικής περιφέρειας των Δήμων και Κοινοτήτων

Οι διοικητικές διαφορές ουσίας που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά τον καθορισμό των ορίων της εδαφικής περιφέρειας των Δήμων και Κοινοτήτων υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

Άρθρο 16

(Άρθρο 16 Π.Δ. 410/1995, - άρθρο 1 Π.Δ. 373/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - άρθρο 27 Ν. 2503/1997 - άρθρο 11 παρ. 17 ν.2503/97- άρθρο 25 παρ. 4 Ν. 2539/1997)

Νέος καθορισμός ορίων

1. Δεν γίνεται νέος καθορισμός των ορίων Δήμων και Κοινοτήτων, εφόσον τα όρια αυτά έχουν καθορισθεί με έκθεση που δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο ή με αμετάκλητη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου.
2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να γίνει νέος καθορισμός ορίων αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 14 του παρόντος ή αν χυθεί η έκθεση της επιτροπής που δεν έχει προσβληθεί στο διοικητικό δικαστήριο ορίων, ή στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, ή η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων, ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου καθώς και αν έχει χυθεί η έκθεση της επιτροπής που έχει επικυρωθεί με απόφαση των δικαστηρίων αυτών όταν η απόφαση αυτή δεν περιέχει την περιγραφή των ορίων. Στις περιπτώσεις αυτές η διαδικασία για τον καθορισμό των ορίων αρχίζει με την έκδοση νέας εκθέσεως της αρμόδιας επιτροπής ή συνεχίζεται με την έκδοση αποφάσεως του διοικητικού δικαστηρίου ορίων ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου.
3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, η απώλεια της εκθέσεως ή της δικαστικής αποφάσεως αποδεικνύεται ιδίως με γραπτές πιστοποιήσεις των Δημάρχων και των Προέδρων των ενδιαφερόμενων Δήμων και Κοινοτήτων, του Ειρηνοδίκη, του αρμόδιου τμήματος της Περιφέρειας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
4. Σε περίπτωση που με την έκθεση της επιτροπής ορίων ή την απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων ή του τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου έχουν υπαχθεί στα διοικητικά όρια του δήμου ή κοινότητας οικισμοί, απογεγραμμένοι ή μη αυτοτελώς, οι οποίοι δεν αναφέρονται στο διάταγμα επιτρεψής ή απόσυρσης του δήμου ή της κοινότητας στα διοικητικά όρια του οποίου έχουν υπαχθεί επιτρέπεται με πρόταση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, νέος καθορισμός ορίων από την επιτροπή ορίων Δήμων και Κοινοτήτων ή από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, κατά περίπτωση.
5. Επιτρέπεται με πρόταση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου Δήμου ή Κοινότητας νέος καθορισμός ορίων από την επιτροπή ορίων Δήμων και Κοινοτήτων ή από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο κατά περίπτωση, όταν με μέριμνα του Κράτους μεταφερθεί οικισμός ενός ΟΤΑ στη διοικητική περιφέρεια άλλου όμορου ΟΤΑ και εφόσον εγκαταστάθηκε σ' αυτόν το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του οικισμού. Ο νέος καθορισμός ορίων χωρεί, εφόσον αυτοί που εγκαταστάθηκαν στο νέο οικισμό εξακολουθούν να είναι Δημότες του Δήμου ή Κοινότητας από όπου μεταφέρθηκαν, η δε θέση του νέου οικισμού επιτρέπει τη διατήρηση της εδαφικής συνέχειας της διοικητικής περιφέρειας καθενός από τους όμορους οργανισμούς.
6. Επιτρέπεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας νέος καθορισμός των ορίων των δήμων και κοινοτήτων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζεται από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 1832/1989. Για την κίνηση της διαδικασίας νέου καθορισμού ορίων απαιτείται απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου του ενδιαφερομένου οργανισμού, που υποβάλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευσή του Ν. 2503/1997. Στην ανωτέρω απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι ανακαθορισμού των ορίων και τα ακριβή σημεία τους. Η επιτροπή της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν.1832/1989 συντίθεται από τους προϊσταμένους της διεύθυνσης ή τμήματος της τοπικής αυτοδιοίκησης και της Τ.Υ.Δ.Κ. του νομού ή της νομαρχίας και τους δημάρχους ή προέδρους κοινοτήτων των ενδιαφερομένων δήμων και κοινοτήτων.

ΔΗΜΟΤΕΣ

Άρθρο 17

(Άρθρο 17 Π.Δ. 410/1995 – Άρθρο 3 παρ. 20 Ν. 2647/98)

Δημοτικότητα

Κάθε Έλληνας υπήκοος είναι Δημότης ενός Δήμου ή μιας Κοινότητας.

Άρθρο 18

(Άρθρο 18 Π.Δ. 410/1995)

Κτήση Δημοτικότητας

1. Το τέκνο που γεννήθηκε σε γάμο των γονέων του είναι Δημότης του Δήμου ή της Κοινότητας όπου είναι γραμμένος ο πατέρας ή η μητέρα. Οι γονείς υποχρεούνται μέσα σε ενενήντα μέρες από τη γέννηση του πρώτου τέκνου τους να προσδιορίσουν με αμετάκλητη δήλωσή τους ενάπιον του ληξιαρχού του τόπου κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γέννησης τη Δημοτικότητα του. Η δήλωση αυτή προσδιορίζει τη Δημοτικότητα και των τέκνων που θα γεννηθούν μεταγενέστερα. Αν για οποιοδήποτε λόγο δε γίνει η παραπάνω δήλωση, το τέκνο αποκτά τη Δημοτικότητα του πατέρα.
2. Το τέκνο που γεννήθηκε σε γάμο από γονείς άγνωστης ιθαγένειας είναι Δημότης του Δήμου ή της Κοινότητας όπου γεννήθηκε.
3. Αν η γονική μέριμνα περιέλθει στον έναν από τους γονείς, το τέκνο μπορεί να αποκτήσει τη Δημοτικότητα του γονέα αυτού.
4. Το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του είναι Δημότης του Δήμου ή της Κοινότητας όπου είναι Δημότης η μητέρα του.
5. Το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του και αναγνωρίστηκε εκούσια ή δικαστικά ενώ ήταν ανήλικο, μπορεί να αποκτήσει με αμετάκλητη δήλωση των γονέων του στο ληξιαρχό του τόπου καταχώρησης της δήλωσης αναγνώρισης τη Δημοτικότητα του πατέρα ή της μητέρας από τότε που έγινε η αναγνώριση.
6. Ο Δημότης που υιοθετείται ενώ είναι ανήλικος αποκτά τη Δημοτικότητα του θετού γονέα, αφότου υιοθετήθηκε. Σε περίπτωση κοινής υιοθεσίας ή υιοθεσίας από τον ένα σύζυγο του τέκνου του άλλου εφαρμόζονται και για το θετό τέκνο ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1.
7. Το τέκνο αγνώστων γίνεται Δημότης του Δήμου ή της Κοινότητας όπου βρέθηκε.

8. Ο ενήλικος ή ο έγγαμος μπορεί με αίτησή του μετά από μία διατία να γίνει Δημότης σε κάποιο Δήμο ή Κοινότητα όταν αποκτά εκεί κατοικία. Αν ένας από τους γονείς μεταδημοτεύσει οι γονείς προσδιορίζουν με αμετάκλητη δήλωσή τους στο Δήμαρχο ή Πρόεδρο της Κοινότητας, από όπου μεταδημοτεύει, τη Δημοτικότητα των ανηλικών τέκνων τους.

Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν γίνει η παραπάνω δήλωση, τα ανήλικα τέκνα που έχουν τη Δημοτικότητα αυτού που μεταδημοτεύει ακολουθούν τη νέα Δημοτικότητά του αν όμως δεν την έχουν διατηρούν τη Δημοτικότητά τους. Η διατία της μόνιμης κατοικίας που απαιτείται για την μεταδημοτέυση, αποδεικνύεται με βεβαίωση της αστυνομικής αρχής στην περιφέρεια της οποίας υπάγεται ο Δήμος ή η Κοινότητα στον οποίο πρόκειται να γίνει η μεταδημοτέυση.

9. Δεν απαιτείται η προϋπόθεση της διετούς κατοικίας για τη μεταδημοτέυση:

α) Του ενός των συζύγων για να αποκτήσει τη Δημοτικότητα του άλλου.

β) Των πρώην συζύγων λόγω λύσεως του γάμου για να αποκτήσουν τη Δημοτικότητα που είχαν πριν από το γάμο.

γ) Του ενήλικου προκειμένου να αποκτήσει την αρχική Δημοτικότητα που είχε ο ίδιος ή οι γονείς του. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται για μια μόνο φορά.

10. Ο αλλοδαπός που έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια, με αίτησή του γίνεται Δημότης στο Δήμο ή στην Κοινότητα της κατοικίας του.

11. Ειδικές διατάξεις για την απόκτηση της Δημοτικότητας εξακολουθούν να ισχύουν.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 24

(Άρθρο 24 Π.Α. 410/1995 - Άρθρα 9 παρ. 9-13 και 11 παρ. 8 Ν.2503/1997- Άρθρο 26 παρ. 1α,β Ν.2819/2000 – Άρθρα 13 παρ. 1α, 2 και 18 παρ. 5 Ν.2946/2001)

Αρμοδιότητες

1. Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των Δήμων και των Κοινοτήτων, κύρια μέρη των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων της.

Στην αρμοδιότητα των Δήμων και των Κοινοτήτων ανήκουν ιδίως:

α) η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία:

ι) συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντλητήριων και εγχειοβελτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών, γεφυρών και έργων ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων.

ii) χώρων πρασίνου, βοσκοτόπων, υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων, κοιμητηρίων και δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής και

iii) δημοτικών, κοινοτικών και λαϊκών αγορών,

β) η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων,

γ) η καθαριότητα και η διαχείριση των απορριμμάτων, η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων,

δ) η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η. και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων.

ε) η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων,

στ) η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θεατρών,

ζ) η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης.

η) η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας,

θ) η ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, η επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, η συντήρηση και λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής,

ι) η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων,

ια) η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων,

ιβ) η προστασία, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών και των ήπιων μορφών ενέργειας.

ιγ) η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους, όπως αυτά προκύπτουν από το συνολικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση του Εθνικού Κτηματολογίου,

ιδ) η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων, η ονομασία των οδών και των πλατειών και η τοποθέτηση πινακίδων, η αρίθμηση των κτισμάτων καθώς και η διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας,

ιε) ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος,

ιστ) ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την λειτουργία των πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων,

ιη) η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων και ο έλεγχος των υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων και της θάλασσας,

ιθ) η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις,

κ) η χορήγηση αδειών μικροπωλητών και λειτουργίας κυλικίων σε κοινόχρηστους χώρους (άλση, κήπους κλπ.),

κα) η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων, που προβλέπονται από τους Α.Ν 445/1937 και 446/1937,

κβ) η χορήγηση των αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και χορηγούνται σύμφωνα με την ΑΣ/3010/85 υγειονομική διάταξη (Β' - 593),

κγ) η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών παιδιών, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και δεν υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 2000 / 1991,

κδ) η διαχείριση της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας και η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων,

κε) η μελέτη, εκτέλεση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτηρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και του χωροταξικού σχεδιασμού,
κστ) η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους,
κζ) η αποθήκευση και η εμπορία υγρών και αερίων καυσίμων,
κθ) η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων,
λ) η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων σύμφωνα με το άρθρο 38.
λα) Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση των αδειών αυτών.

2. Για την άσκηση της αρμοδιότητας της περίπτωσης ιε' και για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων των περιπτώσεων β', ιστ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ' και λ' της παρ. 1, ο Δήμος προβλέπει στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τη συγκρότηση ειδικής υπηρεσίας με την ονομασία "Δημοτική Αστυνομία". Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.

3. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, καθορίζονται α) οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των οργάνων της Δημοτικής Αστυνομίας, καθώς και ο τρόπος εκπαίδευσής τους, β) τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα όσων προσλαμβάνονται για τη στελέχωση της υπηρεσίας αυτής, τα αντικειμενικά κριτήρια με βάση τα οποία αξιολογούνται τα ουσιαστικά προσόντα, ο τρόπος και η διαδικασία και το όργανο πρόσληψης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Με όμοιο διάταγμα μπορεί να μεταφέρονται και να ασκούνται από τη Δημοτική Αστυνομία, αρμοδιότητες που ασκούνται από την Αγροφυλακή και να ρυθμίζονται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και μεταφοράς του προσωπικού που υπηρετεί στην Αγροφυλακή. Οι διατάξεις των ανωτέρω διαταγμάτων εφαρμόζονται αναλόγως και όταν οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας ασκούνται είτε με συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244Α'), είτε από αντίστοιχη υπηρεσία Συμπολιτείας Δήμων και Κοινοτήτων. Με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την άσκηση της δημοτικής αστυνόμευσης από ειδική υπηρεσία (Διαδημοτική Αστυνομία) των Συμπολιτειών αυτών. Η τροποποίηση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. για τη στελέχωση της Δημοτικής Αστυνομίας γίνεται κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 12 του Ν. 1188/1981 (ΦΕΚ 204Α') όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 2308/1995 (ΦΕΚ 113Α'). Με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου μπορεί να ορίζεται ότι σε περίπτωση συμμετοχής Δήμου ή Κοινότητας σε Συμπολιτεία, οι συσταθείσες στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα θέσεις για τη στελέχωση της Δημοτικής Αστυνομίας καταργούνται και το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές μετατάσσεται αυτοδικαίως στην αντίστοιχη υπηρεσία της Συμπολιτείας και να παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών να ρυθμίζουν με απόφασή τους κάθε θέμα σχετικό με τη στελέχωση της υπηρεσιακής κατάστασης και τις λειτουργικές επιφορτίσεις του παρόντος εδαφίου.

4. Το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας είναι ειδικό ανακριτικό υπάλληλο και το άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για αδικήματα που εμπιπνουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων της. Η προανάκριση ενεργείται πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

5. Τα μέτρα που αναφέρονται στην περ. ιδ' της παραγράφου 1 και αφορούν τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, τον καθορισμό πεζοδρομών, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, τον προσδιορισμό και τη λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων σε κοινόχρηστους χώρους λαμβάνονται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με βάση μελέτες που έχουν εκπονηθεί ή εγκριθεί από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή Κοινότητας ή από το Τμήμα Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων της Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης.

6. Εφόσον τα μέτρα της προηγούμενης παραγράφου αφορούν :

α) Το Εθνικό ή επαρχιακό δίκτυο της χώρας, τις παρακαμπτήριες οδούς αυτού και αυτές που το επηρεάζουν, καθώς και τα υπάρχοντα ή προγραμματιζόμενα συγκοινωνιακά έργα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων στο αστικό και υπεραστικό δίκτυο.

β) Το βασικό οδικό δίκτυο, όπως αυτό ορίζεται με τις διατάξεις του π.δ/τος 183/1986 (ΦΕΚ 70 Α') και τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή των οικείων νομαρχών, των δήμων και κοινοτήτων :

- Του Νομού Αττικής, εκτός των Δήμων και των Κοινοτήτων των Επαρχιών Αιγίνης, Κυθήρων, Τροιζηνίας, Υδρας και του υπολοίπου Επαρχίας Πειραιώς.

- Του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη, Καλαμαριά, Μενεμένη, Αμπελόκηποι, Εύοσμος, Σταυρούπολη, Πολίχνη, Νέαπολη, Άγιος Παύλος, Πανόραμα, Θέρμη, Ευκαρπία, Καλοχώρι)

- Του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου (Βόλος, Ν. Ιονία, Ν. Δημητριάδα, Αγία Παρασκευή, Αγ. Γεώργιος, Άνω Βόλος, Άλλη Μεριά)

- Του πολεοδομικού συγκροτήματος Ηρακλείου (Ηράκλειο, Αλικαρνασός, Γάζι) και

- Των Δήμων Πατρών και Λάρισας.

γ) Τις παρακαμπτήριες οδούς του βασικού δικτύου του προηγούμενου εδαφίου και τις οδούς που επηρεάζουν το ανωτέρω δίκτυο ή την κυκλοφορία στα όρια των δήμων ή κοινοτήτων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 52 παρ. 1 του Ν. 2696/1999.

7. Οι κανονιστικές αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων που αφορούν την κυκλοφορία κοινοποιούνται στις κατά τόπους Υπηρεσίες Τροχαίας ή στις Αστυνομικές Υπηρεσίες που ασκούν καθήκοντα Τροχαίας, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες κυκλοφορίας της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

8. Οι παραβάτες των κανονιστικών αποφάσεων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, που αφορούν θέματα κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων, τιμωρούνται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 2696/1999.

9. Οι διατάξεις του άρθρου 10 και των παραγράφων 2 έως και 6 του άρθρου 52 του Ν. 2696/1999, δεν θίγονται από τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 7 του παρόντος άρθρου.

Συμπληρώσεις άρθρου

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 39

(Άρθρο 39 Π.Δ. 410/1995)

Κοινοτικές αρχές

1. Η Κοινότητα διοικείται από το Κοινοτικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο.

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά μέλη, σε κοινότητες με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους, εννέα σε κοινότητες 2001 έως 5.000 κατοίκων και έντεκα στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

Άρθρο 40
(Άρθρο 40 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 3 παρ. 1 Ν.2539/1997)
Δημοτικές αρχές

1. Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημομαρχιακή Επιτροπή και το Δήμαρχο.
2. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελείται από έντεκα μέλη σε Δήμους με πληθυσμό έως 5.000 κατοίκων, δεκαπέντε μέλη σε Δήμους 5.001 έως 10.000 κατοίκων, δεκαεννέα σε Δήμους 10.001 έως 30.000 κατοίκων, είκοσι πέντε σε Δήμους 30.001 έως 60.000 κατοίκων, τριάντα ένα σε Δήμους 60.001 έως 100.000 κατοίκων, τριάντα πέντε σε Δήμους 100.001 έως 150.000 κατοίκων, τριάντα εννέα σε Δήμους 150.001 έως και 500.000 κατοίκων και σαράντα ένα σε Δήμους 500.001 κατοίκων και πάνω.
3. Ο αριθμός των μελών κάθε δημοτικού συμβουλίου όπως προσδιορίζεται στην παράγραφο 2 προσαυξάνεται κατά μία μονάδα για καθένα δημοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό τριακόσιους (300) κατοίκους και άνω, πλην του δημοτικού διαμερίσματος, του οποίου οικισμός ορίζεται έδρα του δήμου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2539/97, εφόσον αυτό έχει πληθυσμό άνω των χιλίων (1.000) κατοίκων.
4. Αν το άθροισμα των μελών δημοτικού συμβουλίου είναι άρτιος αριθμός, τότε στον αριθμό των μελών του δημοτικού συμβουλίου προστίθεται μια μονάδα και το τελικό αυτό άθροισμα (περιττός αριθμός) αποτελεί το συνολικό αριθμό των μελών του δημοτικού συμβουλίου.
5. Οι πρόεδροι των τοπικών συμβουλίων, που συνιστώνται στα δημοτικά διαμερίσματα τριακοσίων κατοίκων και άνω, είναι και μέλη των δημοτικών συμβουλίων και καταλαμβάνουν τις ανωτέρω επιπλέον έδρες. Αυτοί εκλέγονται από τους εκλογείς που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του δημοτικού διαμερίσματος μαζί με τα λοιπά μέλη του τοπικού συμβουλίου.
6. Αν ο συνολικός αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου, όπως αυτός προκύπτει από τα οριζόμενα στις παραγράφους 2,3,4, είναι κατώτερος του αριθμού 19 στους δήμους που είναι πρωτεύουσες νομών, τότε αυτός προσαυξάνεται κατά τόσες μονάδες, όσες υπολείπονται, ώστε ο συνολικός αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου να γίνει 19.

Άρθρο 41
(Άρθρο 41 Π.Δ. 410/1995, άρθρο 23 παρ. 3 Ν. 2641/1998)
Διάρκεια Δημοτικής και Κοινοτικής περιόδου

1. Ο Δήμαρχος, ο Πρόεδρος της Κοινότητας και οι Δημοτικοί και Κοινοτικοί Σύμβουλοι εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια.
2. Η εκλογή γίνεται κάθε τέταρτο έτος την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους αυτού.
3. Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους, και η θητεία τους λήγει την 31η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους.
4. Αν σ' ένα Δήμο ή σε μια Κοινότητα δεν επικυρώθηκε τελειδικά η εκλογή έως την ημέρα της εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών η εγκατάσταση των αρχών αυτών γίνεται μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την επικύρωση, την ημέρα που ορίζει ο Νομάρχης. Η θητεία των παλαιών αρχών παρατείνεται, ώσπου να εγκατασταθούν οι νέες.
5. Αν η τελειδίκη απόφαση βάσει της οποίας έγινε η εγκατάσταση των αρχών δήμου ή κοινότητας αναιρεθεί και κριθεί κατ' ουσίαν η διαφορά από το Συμβούλιο της Επικρατείας, εκείνοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες με την αναιρετική απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν από τις αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας.
Αν το Συμβούλιο της Επικρατείας αναιρέσει την τελειδίκη απόφαση, βάσει της οποίας έγινε η εγκατάσταση των Δημοτικών και Κοινοτικών αρχών, και αναπέμψει τη διαφορά για νέα κατ' ουσίαν κρίση στο δικαστήριο που εξέδωσε την αναιρεθείσα απόφαση, η εγκατάσταση των αρχών που έγινε βάσει της απόφασης αυτής δεν θίγεται μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης για την εκλογική αυτή διαφορά. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση του τρίτου

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 93
(Άρθρο 93 Π.Δ. 410/1995)
Αρμοδιότητες του Κοινοτικού Συμβουλίου

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες της Κοινότητας, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Προέδρου της, και ιδίως:
  - α) για τον Κανονισμό των Εργασιών του και τον Οργανισμό της Εσωτερικής Υπηρεσίας της Κοινότητας,
  - β) για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό της Κοινότητας, των Κοινοτικών Ιδρυμάτων και των λοιπών Νομικών Προσώπων της,
  - γ) για την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων,
  - δ) για την εκμίσθωση, την εκποίηση και την ανταλλαγή κοινοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν,
  - ε) για την αγορά και τη μίσθωση ακινήτων,
  - στ) για τη σύναψη δανείων και για τους όρους τους,
  - ζ) για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών,
  - η) για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων,
  - θ) για την εκτέλεση έργων ή προμηθειών,
  - ι) για την κατάρτιση των όρων δημοπρασίας, τη σύνταξη των διακηρύξεων και την κατακύρωση των δημοπρασιών,
    - ια) για την ίδρυση και τη λειτουργία παιδικών, βρεφικών, υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες,
    - ιβ) για την ίδρυση και τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων,
    - ιγ) για τη σύσταση και τη λειτουργία Κοινοτικών Ιδρυμάτων και άλλων Κοινοτικών Νομικών Προσώπων και την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν,
    - ιδ) για την ίδρυση και τη λειτουργία Επιχειρήσεων της Κοινότητας, ή για τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων της Κοινότητας σ' αυτές,
    - ιε) για το διορισμό του προσωπικού της Κοινότητας, τις λοιπές υπηρεσιακές μεταβολές του καθώς και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου του,
    - ιστ) για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων καθώς και για την επιβολή, αντεπιβολή ή δόση όρκου,
    - ιζ) για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,
    - ιη) για τη σύναψη συμβιβασμού ή την κατάργηση δίκης,
    - ιθ) για την ανάθεση της ασκήσεως κάποιας δραστηριότητας της κοινότητας σε νομικά πρόσωπα σύμφωνα με το άρθρο 36,

κ) για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση πληρεξουσιότητας. Επίσης αποφασίζει για παροχή εντολής μόνο κατά υπόθεση δικαστική ή εξώδικη και για την παροχή γνωμοδοτήσεων και μόνο στις κοινότητες που δεν δικαιούνται να προσλάβουν δικηγόρους με μηνιαία αντιμισθία κατά το άρθρο 245 του Ν. 1188/1981. Η αμοιβή των δικηγόρων στην τελευταία αυτή περίπτωση ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα των δικηγόρων, όπως ισχύουν κάθε φορά και με βάση πίνακα αμοιβών που ελέγχεται ως προς το κανονικό των αμοιβών και θεωρείται από τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο ανήκει ο δικηγόρος ή με τελεσίδικη απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου.

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί, όποτε αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη της Κοινότητας.

3. Το Κοινοτικό Συμβούλιο εκδίδει τις διατάξεις, που ορίζει το άρθρο 37.

Άρθρο 94

(Άρθρο 94 Π.Δ. 410/1995)

Σύγκληση και λειτουργία του Κοινοτικού Συμβουλίου

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μία φορά το μήνα καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της Κοινότητας.

2. Ο Πρόεδρος καλεί το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο Κοινοτικό Κατάστημα και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις τουλάχιστον ολόκληρες μέρες πριν από τη μέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.

Κοινοτικός σύμβουλος, που δεν κατοικεί στη διοικητική περιφέρεια της Κοινότητας, οφείλει αμέσως μετά την εγκατάσταση των αρχών της Κοινότητας να δηλώσει στον Πρόεδρο τη διεύθυνση κατοικίας του και να ορίσει με την ίδια δήλωση στην έδρα της Κοινότητας αντικλητο στον οποίο θα επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου. Αν δεν ορίζεται αντίκλητος αρκεί η δημοσίευση της πρόσκλησης στο Κοινοτικό Κατάστημα.

Οι παραπάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για τους Παρέδρους.

3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδριάσεως. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων.

4. Ο Πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του με γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν.

Αν ο Πρόεδρος δεν καλέσει το συμβούλιο σε έξι μέρες το αργότερο μετά την υποβολή της αιτήσεως το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση των μελών που υπέβαλαν την αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνονται στην αίτηση.

Αν ο Πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής, να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το προεδρικό αξίωμα.

Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας, το κλάσμα αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Ο Πρόεδρος υποχρεούται να καλεί το συμβούλιο και όποτε το ζητεί το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας.

Άρθρο 95

(Άρθρο 95 Π.Δ. 410/1995)

Τόπος συνεδριάσεως, απαρτία και λήψη αποφάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου

1. Οι συνεδριάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου είναι δημόσιες και γίνονται στο Κοινοτικό Κατάστημα με την προεδρία του Προέδρου της Κοινότητας. Το Κοινοτικό Συμβούλιο με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και με αιτιολογημένη απόφαση που απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το Κοινοτικό Συμβούλιο μπορεί με την πλειοψηφία των μελών του να αποφασίζει να συνεδριάζει μόνιμα ή κατά περίπτωση σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας αν το ίδιο κρίνει ότι το Κοινοτικό Κατάστημα είναι ακατάλληλο ή δεν επαρκεί για τη συγκεκριμένη περίπτωση αντίστοιχα. Αν οι κάτοικοι της Κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την Κοινότητα το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει και ο Πρόεδρος να εκτελεί τα καθήκοντά του στον τόπο αυτής της διαμονής.

2. Το συμβούλιο έχει απαρτία εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες.

3. Αν, μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το συμβούλιο δεν έχει απαρτία, συνεδριάζει ύστερα από τρίτη πρόσκληση και παίρνει αποφάσεις μόνο για τα θέματα που είναι γραμμένα στην αρχική ημερήσια διάταξη, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του. Στην τρίτη πρόσκληση πρέπει να υπενθυμίζεται αυτή η διάταξη.

4. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας διευθύνει τη συζήτηση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο για την τάξη της συνεδριάσεως και μπορεί να διατάξει ν' αποβληθεί από το ακροατήριο κάθε πρόσωπο που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

5. Το συμβούλιο παίρνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας, επικρατεί η ψήφος του Προέδρου. Απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων είναι ο ακεραίος αριθμός, που είναι αμέσως μεγαλύτερος από το ένα δεύτερο του αριθμού τους.

Άρθρο 96

(Άρθρο 96 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)

Πρακτικά συνεδριάσεως

1. Στη συνεδρίαση του Κοινοτικού Συμβουλίου τηρούνται πρακτικά που είτε γράφονται από το γραμματέα της Κοινότητας σε ειδικό βιβλίο, αριθμημένο και μονογραφημένο από δημόσιο υπάλληλο που ορίζει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, είτε καταρτίζονται με τη βοήθεια μαγνητοφωνικής συσκευής.

2. Στα πρακτικά που καταρτίζει ο γραμματέας της Κοινότητας καταχωρίζονται οι αποφάσεις του συμβουλίου και η γνώμη της μειοψηφίας.

Για ν' αποφεύγονται αμφισβητήσεις ως προς τη σωστή τήρηση των πρακτικών, τηρούνται πρόχειρα συνοπτικά πρακτικά, που μονογράφονται απ' όσους συμμετέχουν στη συνεδρίαση.

3. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται μαγνητοφωνική συσκευή, δεν τηρείται ειδικό βιβλίο πρακτικών, αλλά ο Πρόεδρος της Κοινότητας αριθμεί και μονογραφεί τα φύλλα χαρτιού που περιέχουν τα απομαγνητοφωνημένα κείμενα. Στο τέλος του έτους, τα πρακτικά αυτά βιβλιοδετούνται, με ευθύνη του Προέδρου και του γραμματέα της Κοινότητας. Αν σε κάποια συνεδρίαση δεν χρησιμοποιηθεί μαγνητοφωνική συσκευή, τηρούνται πρόχειρα πρακτικά, τα οποία αντιγράφονται σε φύλλα χαρτιού, που έχουν τη μονογραφή του Προέδρου της Κοινότητας. Τα φύλλα αυτά παίρνουν αριθμηση που αποτελεί συνέχεια της αριθμήσεως των απομαγνητοφωνημένων κειμένων και βιβλιοδετούνται μαζί με τα κείμενα αυτά.

4. Τα πρακτικά, για τα οποία ορίζουν οι παράγραφοι 2 και 3 τούτου του άρθρου, υπογράφονται από όλα τα μέλη που μετέχουν στη συνεδρίαση.

Όταν ένας σύμβουλος αρνείται να υπογράψει, η άρνηση και η αιτία της αναφέρονται στα πρακτικά.

5. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης παίρνουν ιδιαίτερο αύξοντα αριθμό. Κάθε χρόνο αρχίζει νέα αρίθμηση. Πρακτικό συντάσσεται και όταν η συνεδρίαση ματαιώνεται για οποιοδήποτε λόγο. Κάθε απόφαση του συμβουλίου παίρνει ιδιαίτερο αριθμό και στην αρχή κάθε χρόνου γίνεται νέα αρίθμηση και των αποφάσεων αυτών.

6. Τρεις ημέρες μετά τη συνεδρίαση του Κοινοτικού Συμβουλίου δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται τα θέματα που συζητήθηκαν, ο αριθμός των αποφάσεων και περίληψη του περιεχομένου τους. Ο πίνακας αυτός τοιχοκολλείται στο Κοινοτικό Κατάστημα, εκτός αν άλλες διατάξεις προβλέπουν ειδικό τρόπο για τη δημοσίευση των αποφάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου. Οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου δημοσιεύονται ολόκληρες στο Κοινοτικό Κατάστημα. Για τις δημοσιεύσεις συντάσσεται αποδεικτικό από κοινοτικό υπάλληλο ή άλλο δημόσιο όργανο.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας στέλνει στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας απόσπασμα των πρακτικών που περιλαμβάνει κάθε απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη συνεδρίαση.

7. Κάθε δημότης ή κάτοικος ή φορολογούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει κυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών και των αποφάσεων.

Άρθρο 97
(Άρθρο 97 Π.Δ. 410/1995)
Κατεπείγοντα θέματα

Το Κοινοτικό Συμβούλιο συζητεί θέματα που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη. Έχει δικαίωμα ν' αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα που δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον και να συζητηθεί και να πάρει απόφαση γι' αυτό το θέμα με την ίδια πλειοψηφία.

Άρθρο 98
(Άρθρο 98 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)
Υποχρεώσεις των Κοινοτικών Συμβούλων

1. Οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους που προβλέπει ο νόμος.

Έχουν επίσης υποχρέωση, μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. Ο Κοινοτικός Σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των Δημοτών.

3. Αν ένας σύμβουλος απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς συνεδριάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου, μπορεί να τεθεί σε αργία και, σε περίπτωση υποτροπής, μπορεί να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης.

4. Αν ένας σύμβουλος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα μέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

5. Αν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας τον κηρύσσει έκπτωτο.

Άρθρο 99
(Άρθρο 99 Π.Δ. 410/1995)
Κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση

1. Ένας Κοινοτικός Σύμβουλος δεν μπορεί να πάρει μέρος στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση μιας απόφασης του Κοινοτικού Συμβουλίου αν ο ίδιος ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έχει υλικό συμφέρον.

2. Απόφαση που έχει ληφθεί κατά παράβαση της διάταξης αυτής είναι άκυρη. Ο σύμβουλος που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης.

3. Αν δεν σχηματίζεται απαρτία εξαιτίας των συμβούλων που έχουν δηλώσει κώλυμα ο Πρόεδρος της Κοινότητας καλεί ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη σύμφωνα με τη σειρά της εκλογής τους. Τα πρόσωπα που καλούνται δίνουν τον όρκο που ορίζει το άρθρο 88.

Άρθρο 100
(Άρθρο 100 Π.Δ. 410/1995)
Αρμοδιότητες του Προέδρου της Κοινότητας

1. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας:

α) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και καλεί το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση.

β) Εισηγείται τα θέματα στο Κοινοτικό Συμβούλιο και διευθύνει τις εργασίες του.

γ) Εκτελεί τις αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου.

δ) Εκπροσωπεί την Κοινότητα στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στην Κοινότητα. Όταν δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημία των κοινοτικών συμφερόντων από την αναβολή μπορεί και χωρίς απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου να εγείρει και να αντικρούει αγωγές και να ασκεί ένδικα μέσα να διορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους και να ενεργεί κάθε δικαστική ή εξώδικη πράξη που είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων της Κοινότητας, οι πράξεις αυτές υποβάλλονται αμέσως στο συμβούλιο για έγκριση.

ε) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της Κοινότητας και τις διευθύνει.

στ) Είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού της Κοινότητας.

ζ) Διατάζει την εισπραξη των κοινοτικών εσόδων και εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν εγγραφεί σε αυτόν ύστερα από αναμόρφωση και έχουν διατεθεί (ψηφιστεί) με αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου, αφού προηγουμένως ελεγχθούν οι λογαριασμοί και τα δικαιολογητικά της δαπάνης από την υπηρεσία της Κοινότητας.

η) Προσλαμβάνει και απολύει το ημερομίσθιο προσωπικό μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού και των αποφάσεων του συμβουλίου.

θ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η Κοινότητα.

ι) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των Δημοτών.

ια) Ασκεί τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί με ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

2. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας μπορεί με απόφασή του που δημοσιεύεται στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων της Κοινότητας να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον Αντιπρόεδρο. Επίσης ο Πρόεδρος της Κοινότητας μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων εγγράφων και πιστοποιητικών σε Κοινοτικό Σύμβουλο.

3. Σε βάρος Προέδρου Κοινότητας, ως διατάκτη πληρωμών, επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

Άρθρο 101
(Άρθρο 101 Π.Δ. 410/1995)
Εκλογή Αντιπροέδρου της Κοινότητας

1. Κάθε διετία εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού που συνέρχονται στο κοινοτικό κατάστημα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, ένας από αυτούς ως Αντιπρόεδρος. Για την εκλογή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 του άρθρου 118
2. Η εκλογή Αντιπροέδρου γίνεται την πρώτη Κυριακή του πρώτου και του τρίτου έτους της κοινοτικής περιόδου. Η πρόσκληση για συνεδρίαση του συμβουλίου επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασης. Στις περιπτώσεις των άρθρων 79 παρ. 1 εδάφιο β' και 89 η εκλογή του Αντιπροέδρου γίνεται αμέσως μετά την εκλογή του Προέδρου.
3. Αν η θέση του Αντιπροέδρου μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο γίνεται με τον ίδιο τρόπο εκλογή νέου Αντιπροέδρου μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών αφότου έμεινε κενή η θέση. Η θητεία του νέου Αντιπροέδρου διαρκεί όσο διάστημα απομένει έως τη συμπλήρωση της διετίας. Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές η θέση του Αντιπροέδρου και θέσεις συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικών και αναπληρωματικών, ώστε να μην υπάρχει πλειοψηφία για την εκλογή του Αντιπροέδρου αυτός εκλέγεται από ολόκληρο το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Άρθρο 102
(Άρθρο 102 ΠΔ 410/1995 -άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)
Αναπήρωση του Προέδρου της Κοινότητας

1. Αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρώνει σε όλα τα καθήκοντά του ο Αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο Αντιπρόεδρος τον αναπληρώνει ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.
  2. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του Προέδρου συγκρούονται με τα συμφέροντα της Κοινότητας, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο Αντιπρόεδρος και αν κι αυτός βρίσκεται στην ίδια θέση, άλλος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο. Οποιοσ παραβαίνει αυτή τη διάταξη μπορεί να τιθεί σε αργία.
  3. Αν αυτός που έχει εκλεγεί Πρόεδρος της Κοινότητας παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή η θέση του μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο, ώπου να εκλεγεί νέος Πρόεδρος τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο Αντιπρόεδρος. Αν ο Αντιπρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται ή δεν υπάρχει, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο Σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι από τον επιτυχόντα συνδυασμό, τα καθήκοντα του Προέδρου εκτελεί ο σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού, που είχε εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.
- Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού, καλούνται να ασκήσουν τα καθήκοντα του Προέδρου σύμβουλοι από τους λοιπούς συνδυασμούς με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι ούτε των επιλαχόντων συνδυασμών ή έχει δηλωθεί μόνο ένας συνδυασμός, τα καθήκοντα του Προέδρου εκτελεί ένας υπάλληλος της κοινότητας ή ένας δημόσιος υπάλληλος που ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Ο υπάλληλος αυτός ασκεί τις αρμοδιότητες του Προέδρου μόνο για να διεκπεραιώνει τρέχουσες υπηρεσιακές υποθέσεις και να αντιμετωπίζει κατεπείγοντα θέματα. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας εκδίδει διαπιστωτική πράξη.
4. Αν ο Πρόεδρος αρνείται να εκτελέσει μία απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου, το συμβούλιο με απόφασή του, αναθέτει την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής στον Αντιπρόεδρο, και σε περίπτωση που και αυτός αρνείται, σ' ένα σύμβουλο.

Άρθρο 103
(Άρθρο 103 Π.Δ. 410/1995)
Εκλογή νέου Προέδρου της Κοινότητας

1. Αν η θέση του Προέδρου της Κοινότητας μείνει κενή επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή του, εξέπεσε, παραιτήθηκε ή πέθανε ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, η εκλογή του νέου Προέδρου γίνεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.
  2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 83 παρ. 1α και 89, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των Κοινοτικών Αρχών ή σε κάθε άλλη περίπτωση δεκαπέντε ημέρες το αργότερο μετά την κένωση της θέσεως, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο Κοινοτικό Κατάστημα, ύστερα από πρόσκληση του συμβουλίου του συνδυασμού αυτού που έλαβε τις περισσότερες ψήφους προτιμήσεως ή σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Ο σύμβουλος που κάλεσε το συμβούλιο προεδρεύει στη συνεδρίαση αυτή. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο και μέχρι την παραμονή της συνεδρίασης. Οι διατάξεις του άρθρου 95 ισχύουν και στην περίπτωση αυτή.
  3. Στις κοινότητες νέος Πρόεδρος εκλέγεται ένας Κοινοτικός Σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ψηφίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 118 παρ. 2 έως 6.
- Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές η θέση του Προέδρου της Κοινότητας και θέσεις συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικών και αναπληρωματικών, ώστε να μην υπάρχει πλειοψηφία του επιτυχόντος συνδυασμού και συμπληρωθούν από αναπληρωματικούς συμβούλους άλλων συνδυασμών ή ύστερα από αναπληρωματικές εκλογές για την εκλογή συμβούλων, ο Πρόεδρος της Κοινότητας εκλέγεται από ολόκληρο το Κοινοτικό Συμβούλιο, που συγκαλείται σε συνεδρίαση για το σκοπό αυτό από τον Αντιπρόεδρο της Κοινότητας ή αν δεν υπάρχει από τον Κοινοτικό Σύμβουλο, οποιοδήποτε συνδυασμού, που έλαβε τους περισσότερους ψήφους ή σε περίπτωση ισοψηφίας από τον Κοινοτικό Σύμβουλο που θα αναδειχθεί, μετά από κλήρωση που γίνεται μεταξύ των ισοψηφούντων.
4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 του άρθρου 118.
  5. Στις περιπτώσεις των άρθρων 83 παρ. 1α και 89 από την εγκατάσταση των Κοινοτικών Αρχών έως την εκλογή του νέου Προέδρου, τα καθήκοντα του Προέδρου εκτελεί ο Κοινοτικός Σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους προτιμήσεως και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.
  6. Αν αυτός που έχει εκλεγεί Πρόεδρος της Κοινότητας παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή αν η θέση του μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο, ώπου να εκλεγεί νέος Πρόεδρος, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο Αντιπρόεδρος. Αν ο Αντιπρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται ή δεν υπάρχει, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου ασκεί τα καθήκοντα Προέδρου.

Άρθρο 104
(Άρθρο 104 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)
Διαμονή και απουσία του Προέδρου της Κοινότητας

1. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας είναι υποχρεωμένος να κατοικεί και να διαμένει στην Κοινότητα. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να διαμένει έξω από την Κοινότητα και σε απόσταση έως εκατό χιλιόμετρα. Οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων νησιών που έχουν συνολικό πληθυσμό μέχρι πενήντα χιλιάδες κατοίκους δεν επιτρέπεται να διαμένουν έξω από το νησί. Αν οι περισσότεροι κάτοικοι της Κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την περιφέρεια της Κοινότητας, ο Πρόεδρος μπορεί να διαμένει και στον τόπο διαμονής των κατοίκων.
2. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας δεν επιτρέπεται να απουσιάζει περισσότερο από τριάντα ημέρες κάθε χρόνο χωρίς άδεια του Κοινοτικού Συμβουλίου. Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους, έως τρεις μήνες με άδεια του συμβουλίου.
3. Η παράβαση των διατάξεων αυτού του άρθρου συνεπάγεται αργία ή έκπτωση από το αξίωμα που την απαγγέλλει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας.

Άρθρο 105
(Άρθρο 105 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 1 Π.Δ. 373/1995 - Ν. 2503/1997 - άρθρο 11 παρ. 27 ν. 2503/97)
Κοινοτικό Κατάστημα και βιβλία

1. Οι Κοινότητες είναι υποχρεωμένες να έχουν στην έδρα τους ιδιαίτερο κατάστημα για τη στέγαση και τη λειτουργία των υπηρεσιών τους.
2. Κάθε Κοινότητα τηρεί τα βιβλία που είναι αναγκαία για τη διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας της. Τα βιβλία αυτά καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
3. Τα βιβλία που τηρούνται από τους δήμους και τις κοινότητες τα οποία προβλέπονται από τις διατάξεις του Β.Δ. 542/1961 "περί των τηρητέων υπό των δήμων και κοινοτήτων βιβλίων και του τύπου αυτών (ΦΕΚ 136 Α') πριν από τη χρήση τους αριθμούνται, μονογραφούνται και θεωρούνται από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας, αν δεν ορίζεται διαφορετικά με ειδική διάταξη νόμου. Κατ' εξαίρεση, το γενικό μητρώο δημοτών (δημοτολόγιο) αριθμείται, μονογραφείται και θεωρείται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΩΝ

Άρθρο 106
(Άρθρο 106 Π.Δ. 410/1995)
Αρμοδιότητες του Δημοτικού Συμβουλίου

1. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες του Δήμου, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Δημάρχου ή της δημορχιακής επιτροπής. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει ιδίως:
    - α) Για τον κανονισμό των εργασιών του, τον κανονισμό των εργασιών της δημορχιακής επιτροπής και για τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας του Δήμου.
    - β) Για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του Δήμου, των Δημοτικών Ιδρυμάτων και των λοιπών Νομικών Προσώπων του.
    - γ) Για την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων.
    - δ) Για την εκποίηση και ανταλλαγή δημοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν.
    - ε) Για την εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων.
    - στ) Για την αγορά και μίσθωση ακινήτων.
    - ζ) Για τη σύναψη δανείων και τους όρους τους.
    - η) Για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων.
    - θ) Για την τουριστική αξιοποίηση περιοχών που τους ανήκουν ή τους παραχωρούνται από το κράτος.
    - ι) Για την κατασκευή και τη συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θερέτρων.
    - ια) Για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών και υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.
    - ιβ) Για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.
    - ιγ) Για την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων του Δήμου ή τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων του Δήμου σ' αυτές.
    - ιδ) Για τη σύσταση και λειτουργία Δημοτικών Ιδρυμάτων και λοιπών Δημοτικών Νομικών Προσώπων καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν.
    - ιε) Για την ανάθεση της ασκήσεως μιας δραστηριότητας του Δήμου με Νομικά Πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 36.
    - ιστ) Για την οργάνωση ειδικής υπηρεσίας που θα είναι αρμόδια να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την αποχέτευση και τη μόλυνση του περιβάλλοντος, και ν' ασκει μηνύσεις κατά των παραβατών των διατάξεων αυτών.
  2. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, μπορεί να μεταβιβάζονται στην Δημορχιακή Επιτροπή οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων 1θ', κ', κα', κβ' και κγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24.
  3. Το Δημοτικό Συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη του.
  4. Το Δημοτικό Συμβούλιο εκδίδει τις διατάξεις που προβλέπει το άρθρο 37.
  5. Το Δημοτικό Συμβούλιο, στα πλαίσια των διαδικασιών του δημοκρατικού προγραμματισμού, έχει τις εξής αρμοδιότητες:
    - α) Διατυπώνει προτάσεις προς το Νομαρχιακό Συμβούλιο για έργα και μέτρα πολιτικής, Νομαρχιακής ή Περιφερειακής σημασίας, που αφορούν το δήμο και εντάσσονται στο μεσοχρόνιο Νομαρχιακό ή Περιφερειακό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα.
    - β) Καταρτίζει στα πλαίσια του μεσοχρόνιου Νομαρχιακού Αναπτυξιακού Προγράμματος, το αντίστοιχο Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα, ύστερα από σχετική πρόταση των τοπικών συμβουλίων ή των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων ή των συνοικιακών συμβουλίων.
    - γ) Καταρτίζει το ετήσιο Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του Ν.1622/1986.
    - δ) Χρηματοδοτεί έργα τοπικής σημασίας του ετήσιου Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος από ίδιους πόρους του Δήμου, καθώς και από τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που κατανέμει στο δήμο το Νομαρχιακό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 74 του Ν. 1622/1986.
    - ε) Χρηματοδοτεί από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα, έργα του ετήσιου τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, στα πλαίσια προγραμματικών συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 74 του Ν. 1622/1986.
    - στ) Διατυπώνει προτάσεις προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για έργα και μέτρα πολιτικής που αφορούν το Δήμο και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα των φορέων αυτών.
- Συμπλήρωση άρθρου
- Το δημοτικό συμβούλιο έχει γνωμοδοτικές ή αποφασιστικές αρμοδιότητες σε θέματα ρυθμιστικών σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας περιβάλλοντος, προγραμματισμού εφαρμογής ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γ.Π.Σ..

πολεοδομικών μελετών, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομουμένων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (Π.Ε.Ρ.Π.Ο.), έγκρισης πολεοδομικών μελετών και καθορισμού χρήσεων γης, χωροθέτησης κοιμητηρίων.

Άρθρο 107
(Άρθρο 107 Π.Δ 410/1995 - άρθρο 14 Ν.2399/1996 - Ν. 2503/1997)
Εκλογή Προεδρείου

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της Δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το Δημοτικό Συμβούλιο συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

Στη συνεδρίαση αυτή, στην οποία προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλισε το συμβούλιο, το Δημοτικό Συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και το Γραμματέα του. Εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Αν δεν επιτυγχάνεται αποτέλεσμα ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, εκλέγεται όποιος λάβει στην τρίτη ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι λάβουν ίσον αριθμό ψήφων, ο σύμβουλος που προεδρεύει ενεργεί ανάμεσά τους κλήρωση. Ο σύμβουλος που προεδρεύει αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σ' έναν από τους υπαλλήλους του Δήμου.

2. Αν, για οποιοδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν συγκληθεί όπως ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου στις 10 το πρωί. Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφισε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.

3. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος ή Γραμματέας, ανάλογα με την περίπτωση:

α) αν πρόκειται για την πρώτη διετία της δημοτικής περιόδου, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους ψήφους προτίμησής, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και

β) αν πρόκειται για την δεύτερη διετία, εκείνοι που είχαν τα αξιώματα αυτά την προηγούμενη διετία.

4. Τα πρακτικά της εκλογής στέλνονται μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή ενός Δημότη, κρίνει μέσα σε πέντε ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, αν είναι νόμιμη η εκλογή.

5. Αν αποφασιστεί κάποια απόφαση, αποφασίζονται ήντινών η Κυριακή, λίγες ημέρες μετά την παραλαβή της ακυρωτικής αποφάσεως.

6. Η παραίτηση από το αξίωμα του Προέδρου, Αντιπροέδρου και του Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου υποβάλλεται στο Δημοτικό Συμβούλιο και γίνεται οριστική αφότου το Δημοτικό Συμβούλιο την αποδεχθεί. Για τον σκοπό αυτόν το συμβούλιο προσκαλείται σε συνεδρίαση από το σύμβουλο του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, από εκείνον που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου και, αν αυτός κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο, από τον αμέσως επόμενο στην απόφαση ανακήρυξης του συμβουλίου.

Στη συνεδρίαση αυτήν προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλισε το συμβούλιο και, αν αυτός δεν παρίσταται, ο αμέσως επόμενος κατά την πιο πάνω σειρά.

Σε κάθε περίπτωση η παραίτηση θεωρείται ότι γίνεται αποδεκτή μετά την παρέλευση ενός μήνα από την ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής αίτησης στο γενικό πρωτόκολλο της υπηρεσίας. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία.

Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο, μετά την αποδοχή της παραίτησης, προβαίνει κατά περίπτωση στην εκλογή νέου Προέδρου, Αντιπροέδρου ή Γραμματέα.

Άρθρο 108
(Άρθρο 108 Π.Δ. 410/1995)
Σύγκληση του Δημοτικού Συμβουλίου

1. Το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου μία φορά το μήνα.

2. Ο Πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει ο Δήμαρχος ή η Δημορχιακή Επιτροπή ή όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου με γραπτή αίτηση στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν.

3. Αν ο Πρόεδρος δεν το συγκαλέσει το αργότερο έξι ημέρες μετά την υποβολή της αιτήσεως, το συμβούλιο συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλησή του.

4. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου καλείται ο Δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο Δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. Έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του πάντοτε και με προτεραιότητα απέναντι σε κάθε άλλον.

5. Ο Πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, στην οποία αναγράφει υποχρεωτικά όλα τα θέματα που προτείνει ο Δήμαρχος. Θέματα που είναι κατεπείγοντα, κατά το άρθρο 97, συζητούνται πριν από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, μόνο αν συναινέσει ο Δήμαρχος.

Συμπλήρωση άρθρου 108 (άρθρο 5, παρ. 21 Ν. 2539/1997) Ελλιπής σύνθεση του Δημοτικού Συμβουλίου

Τα δημοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα και με ελλιπή σύνθεση όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχει πρόεδρος ενός ή περισσότερων τοπικών συμβουλίων.

Άρθρο 109
(Άρθρο 109 Π.Δ. 410/1995)
Λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου

1. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, παίρνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από το ακροατήριο κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

2. Αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο Αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου.

3. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα να ζητεί από το Δήμαρχο και τη Δημορχιακή Επιτροπή πληροφορίες και στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του, και να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες, για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με δημοτικές υποθέσεις.

Άρθρο 109
(Άρθρο 109 Π.Δ. 410/1995)
Λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου

1. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, παίρνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από το ακροατήριο κάθε προσώπου που διαπαράσσει τη συνεδρίαση.
2. Αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο Αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου.
3. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα να ζητεί από το Δήμαρχο και τη Δημομαρχιακή Επιτροπή πληροφορίες και στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του, και να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες, για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με δημοτικές υποθέσεις.

Άρθρο 110
(Άρθρο 110 Π.Δ. 410/1995)
Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου

1. Ο κανονισμός των εργασιών του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να προβλέπει τη σύσταση επιτροπών, οι οποίες θα μελετούν και θα εισηγούνται θέματα που συζητεί το συμβούλιο.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, μπορεί να καταβάλλονται έξοδα κίνησης και ημερήσια αποζημίωση, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών, που συγκροτούνται από το συμβούλιο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, που γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο των επιτροπών. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης για τις μετακινήσεις στο εσωτερικό καθορίζονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 1505/1984. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης και τα έξοδα κίνησης στο εξωτερικό, καθορίζονται σύμφωνα με την ΔΙΔΑΔ/Φ12/14/13.573/18-7-1990 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 485/1990) όπως ισχύει κάθε φορά.

2. Θέματα που έχουν εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη, ύστερα από πρόταση του Δημάρχου, μπορούν να παρατεμφθούν σε επιτροπή μόνο με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται και προθεσμία για την υποβολή σχετικής μελέτης ή εισήγησης. Θέματα που εισάγει η Δημομαρχιακή Επιτροπή, δεν παρατέμνονται σε επιτροπή.

Λοιπά θέματα μπορεί να παραπέμψει ο Πρόεδρος σε επιτροπή, και πριν εγγραφούν στην ημερήσια διάταξη.

Άρθρο 111
(Άρθρο 111 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 15 παρ. 7 Ν. 2539/1997)
Δημομαρχιακή Επιτροπή - Αρμοδιότητες

1. Η δημομαρχιακή επιτροπή αποτελείται από το δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο που έχει ορίσει ο δήμαρχος ως πρόεδρο και από δύο μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και τριάντα ένα μέλη, καθώς και στους δήμους που είναι πρωτεύουσες νομών και έχουν πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες κατοίκους, και έξι μέλη, αν το συμβούλιο έχει πάνω από τριάντα ένα μέλη.

2. Η Δημομαρχιακή Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του Δήμου,
  - β) προελέγχει τον απολογισμό,
  - γ) αποφασίζει για τη διάθεση (ψήφιση) των πιστώσεων που είναι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό ή έχουν εγγραφεί σε αυτόν ύστερα από αναμόρφωση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 218,
  - δ) με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 244 καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες. Για την διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους,
  - ε) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και κάνει σχετική εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο,
  - στ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοθημάτων και των ενδίκων μέσων καθώς και για την επιβολή, την αντεπιβολή ή τη δόση όρκου,
  - ζ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,
  - η) αποφασίζει για το συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών,
  - θ) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών,
  - ι) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους Δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αμοιβή είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Επίσης, αποφασίζει για την παροχή εντολής μόνο κατά υπόθεση δικαστική ή εξώδικη και για την παροχή γνωμοδοτήσεων και μόνο στους Δήμους που δεν δικαιούνται να προσλάβουν δικηγόρους με μηνιαία αντιμισθία κατά το άρθρο 245 του Ν. 1188/1981. Η αμοιβή των δικηγόρων αυτών στην τελευταία αυτή περίπτωση ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα των δικηγόρων, όπως ισχύουν κάθε φορά με βάση πίνακα αμοιβών που ελέγχεται ως προς το κανονικό των αμοιβών και θεωρείται από τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο ανήκει ο δικηγόρος ή με τελεσίδικη απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου.
3. Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί σε περιπτώσεις μεγάλης, κατά την κρίση του, σημασίας να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο τις αρμοδιότητες της παραγράφου 2δ' ή μερικές από αυτές. Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου οφείλει να ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση στον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου την παραπομπή του θέματος στη Δημομαρχιακή Επιτροπή, και το Δημοτικό Συμβούλιο οφείλει να παίρνει απόφαση για το θέμα αυτό στην πρώτη συνεδρίαση μετά την ανακοίνωση του εγγράφου της υπηρεσίας.
4. Η Δημομαρχιακή Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς της στο Δημοτικό Συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του θέματος.

Άρθρο 112
(Άρθρο 112 Π.Δ. 410/1995)
Εκλογή της Δημομαρχιακής Επιτροπής

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το Δημοτικό Συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου, εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της Δημομαρχιακής Επιτροπής ανάμεσα στα μέλη του. Σε Δημομαρχιακές Επιτροπές με πέντε μέλη και άνω ένα από τα μέλη της εκλέγεται απαραίτητα στους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών.

Δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη της Δημομαρχιακής Επιτροπής ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας του συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της Δημομαρχιακής Επιτροπής. Εκλέγονται όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, οπότε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο Πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην

ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο εκλέγονται και τρία αναπληρωματικά μέλη, αν η επιτροπή αποτελείται από πέντε μέλη και άνω, και δύο σε κάθε άλλη περίπτωση, καθώς και ένα αναπληρωματικό μέλος ανάμεσα στους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών για την αναπλήρωση του τακτικού μέλους που εκπροσωπεί τη μειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία εκλέγονται νέα αναπληρωματικά μέλη σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί όλος ο αριθμός. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 107 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

Αν κανένας από τους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών δεν δεχθεί να εκλεγεί μέλος της δημοκρατικής επιτροπής, εκλέγεται στη θέση του ένας σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού.

2. Το πρώτο και το τρίτο έτος της δημοτικής περιόδου οι Δημοκρατικές Επιτροπές που έχουν περισσότερα από τρία μέλη στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή τους εκλέγουν μεταξύ των μελών τους, με μυστική ψηφοφορία τον αντιπρόεδρο. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατικής Επιτροπής. Οι διατάξεις του άρθρου 107 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη, με τη σειρά της εκλογής τους, παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών, που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας.

Άρθρο 113

(Άρθρο 113 Π.Δ. 410/1995)

Λειτουργία της Δημοκρατικής Επιτροπής

1. Η Δημοκρατική Επιτροπή έχει απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Στις τριμελείς επιτροπές απαιτείται η παρουσία όλων των μελών. Η επιτροπή αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του Προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιος να λάβει απόφαση για το θέμα είναι ο Δήμαρχος.

2. Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατικής Επιτροπής προεδρεύει ο Αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.

3. Αν ένα μέλος της Δημοκρατικής Επιτροπής απουσιάζει αδικαιολόγητα από δύο τουλάχιστον συνεχείς συνεδριάσεις, το Δημοτικό Συμβούλιο με πράξη του το αντικαθιστά.

Άρθρο 114

(Άρθρο 114 Π.Δ. 410/1995)

Αρμοδιότητες του Δημάρχου

1. Ο Δήμαρχος:

- α) εκπροσωπεί το Δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στο Δήμο,
- β) εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοκρατικής Επιτροπής,
- γ) είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του Δήμου και τις διευθύνει,
- δ) είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού του Δήμου, αποφασίζει, για το διορισμό αυτού και εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου,
- ε) διατάζει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει (υπογράφει) τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν εγγραφεί σε αυτόν ύστερα από αναμόρφωση και έχουν διατεθεί (ψηφιστεί) με αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου, αφού προηγουμένως έχουν ελεγχθεί τα σχετικά δικαιολογητικά από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου,
- στ) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος,
- ζ) εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των Δημοτών και
- η) ασκεί τις αρμοδιότητες που του αναθέτουν ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

2. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή, ο Δήμαρχος μπορεί να λάβει μέτρα για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της Δημοκρατικής Επιτροπής, οφείλει όμως να υποβάλει αμέσως τις ενέργειές του στην έγκρισή της.

3. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του Δημάρχου συγκρούονται με τα συμφέροντα του Δήμου, τα καθήκοντα του Δημάρχου ασκεί ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η παράβαση των διατάξεων αυτής της παραγράφου μπορεί να επιφέρει την ποινή της αργίας.

4. Σε βάρος Δημάρχου ως διατάκτη πληρωμών επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

Συμπλήρωση άρθρου

Συναφής διάταξη (άρθρο 4 παρ. 5 Ν. 2647/1998). Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας, όπου απαιτείται, χορηγείται από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στο δήμο ή την κοινότητα η οποία αποδεικνύεται με την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο κάθε πρόσφορου αποδεικτικού μέσου από το οποίο προκύπτει ότι έχει εγκατασταθεί μόνιμα στον οικείο ΟΤΑ.

Άρθρο 115

(Άρθρο 115 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 15 παρ. 8, 9 και 19 Ν. 2539/1997)

Αντιδήμαρχοι

1. Σε κάθε Δήμο που έχει πραγματικό πληθυσμό πάνω από δύο χιλιάδες κατοίκους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής και σε Δήμους που είναι πρωτεύουσες νομών το Δήμαρχο επικουρούν Αντιδήμαρχοι.

Σε Δήμους που έχουν πληθυσμό πάνω από δύο και έως δέκα χιλιάδες κατοίκους ορίζεται ένας Αντιδήμαρχος.

Σε Δήμους που έχουν πληθυσμό δέκα και έως είκοσι πέντε χιλιάδες κατοίκους και σε δήμους που είναι πρωτεύουσες Νομών και έχουν πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους ορίζονται δύο Αντιδήμαρχοι.

Σε Δήμους που έχουν πληθυσμό από είκοσι πέντε χιλιάδες και έως εβδομήντα χιλιάδες κατοίκους, ορίζονται τρεις Αντιδήμαρχοι.

Σε Δήμους που έχουν πληθυσμό από εβδομήντα χιλιάδες και έως εκατόν δέκα χιλιάδες κατοίκους ορίζονται τέσσερις Αντιδήμαρχοι.

Σε Δήμους με πληθυσμό από εκατόν δέκα χιλιάδες και έως εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοίκους ορίζονται πέντε Αντιδήμαρχοι.

Στους μεγαλύτερους Δήμους ο αριθμός των Αντιδημάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των διαμερισμάτων και μπορεί να αυξηθεί κατά δύο με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

2. Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι που ορίζει ο Δήμαρχος. Η θητεία τους είναι διετής, εκτός εάν το Δημοτικό Συμβούλιο, με απόφασή του, την περιορίσει σε ένα χρόνο. Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου λαμβάνεται πριν από τον ορισμό των Αντιδημάρχων. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοκρατικής Επιτροπής. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του, η οποία εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του δημάρχου, να ανακαλεί τον αντιδήμαρχο αν αυτός ασκεί πλημμελώς τα καθήκοντά του.

3. Ο Δήμαρχος, με απόφασή του που δημοσιεύει σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα, και αν δεν υπάρχει ημερήσια σε εβδομαδιαία, της πρωτεύουσας του νομού, μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε Αντιδήμαρχους. Αν ο Αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τις αρμοδιότητές του ασκεί ο Δήμαρχος.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 104 εφαρμόζονται και στους Αντιδήμαρχους.

5. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται βοηθός Δημάρχου αντικαθίσταται με το Αντιδήμαρχο.

6. Όπου από την ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπεται θέση Αντιδημάρχου, συνιστάται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μία θέση Αναδημάρχου.

Στην περίπτωση αυτή ο Αντιδήμαρχος δεν δικαιούται εξόδων παραστάσεως.

7. Στους δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του νόμου 2539/97, που προέρχονται από συνένωση δέκα και πλέον Ο.Τ.Α. και έχουν πληθυσμό πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους, μπορεί να ορίζεται ένας επιπλέον αντιδήμαρχος πέραν εκείνων που προβλέπονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 116

(Άρθρο 116 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 15 παρ. 10 Ν. 2539/1997)

Εξουσιοδότηση υπογραφών

Ο δήμαρχος μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων εγγράφων και πιστοποιητικών, σε δημοτικό σύμβουλο ή στον πρόεδρο του συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος ή στον πρόεδρο τοπικού συμβουλίου ή στον πάρεδρο ή σε προϊστάμενο δημοτικής υπηρεσίας ή σε άλλο μόνιμο υπάλληλο του δήμου.

Άρθρο 117

(Άρθρο 117 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)

Αναπλήρωση του Δημάρχου

1. Όταν ο Δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται τα καθήκοντά του ασκεί ο Αντιδήμαρχος που ορίζεται από αυτόν.

Όταν ο Αντιδήμαρχος αυτός απουσιάζει ή κωλύεται τα καθήκοντά του ασκεί άλλος Αντιδήμαρχος και αν δεν υπάρχει, σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το Δήμαρχο. Αν δεν ορισθεί και σύμβουλος, καθήκοντα Δημάρχου ασκεί ο σύμβουλος που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε ισοψηφία αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

Σε Δήμους που έχουν πραγματικό πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες κατοίκους, αν ο Δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ένας Δημοτικός Σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ορίζεται από το Δήμαρχο.

2. Αν ο Δήμαρχος έχει τεθεί σε αργία, το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει αναπληρωτή του έναν από τους Αντιδήμαρχους της πλειοψηφίας και αν δεν προβλέπεται Αντιδήμαρχος έναν από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν το Δημοτικό Συμβούλιο δεν ορίσει αναπληρωτή μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από του Δήμαρχος τέθηκε σε αργία, ή αν εκείνος που ορίστηκε αρνείται να ασκήσει τα καθήκοντα του Δημάρχου, τα καθήκοντα του Δημάρχου ασκεί ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν αυτός δεν τα ασκήσει, τα καθήκοντα του Δημάρχου ασκεί ο δεύτερος κατά τη σειρά επιτυχίας του ίδιου συνδυασμού, και αν και αυτός δεν τα ασκήσει, τα ασκεί ένας από τους επόμενους του ίδιου συνδυασμού κατά τη σειρά επιτυχίας, μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού.

Αν κανένας από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού δεν δέχεται να ασκήσει τα καθήκοντα του Δημάρχου, τότε ασκεί αυτά ο πρώτος κατά τη σειρά επιτυχίας σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού και αν και αυτός δεν τα ασκήσει, τα ασκεί ο δεύτερος, ο τρίτος κ.λ.π. μέχρι να εξαντληθούν οι σύμβουλοι του συνδυασμού αυτού. Αν κανένας από τους συμβούλους και αυτού του συνδυασμού δεν δεχθεί να ασκήσει τα καθήκοντα του Δημάρχου, τότε ασκεί αυτά ο πρώτος κατά τη σειρά επιτυχίας σύμβουλος του επόμενου επιλαχόντος συνδυασμού, και αν αυτός δεν δεχθεί να τα ασκήσει, τα ασκεί ο αμέσως επόμενος κατά σειρά επιτυχίας σύμβουλος, μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των συμβούλων του συνδυασμού. Το ίδιο επαναλαμβάνεται με τον τέταρτο, πέμπτο συνδυασμό μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των συμβούλων του και ούτω καθεξής.

Όπου κατά τα ανωτέρω υπάρχει περίπτωση ισοψηφίας τα καθήκοντα του Δημάρχου ασκεί εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

Ο σύμβουλος που αναλαμβάνει κατά τα ανωτέρω να ασκήσει τα καθήκοντα του Δημάρχου υπογράφει, μόλις αναλάβει τα καθήκοντα αυτά, δήλωση αναλήψεως των καθηκόντων Δημάρχου η οποία λαμβάνει αριθμό του γενικού πρωτοκόλλου της υπηρεσίας του Δήμου και κοινοποιείται αυθημερόν προς το Δημοτικό Συμβούλιο, το λογιστήριο του Δήμου και προς το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

3. Αν αυτός που έχει εκλεγεί Δήμαρχος παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή η θέση του μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί, όσπου να εκλεγεί, νέος Δήμαρχος, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικοί ή αναπληρωματικοί, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί ο σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού, καλούνται να ασκήσουν τα καθήκοντα του Δημάρχου σύμβουλοι από τους λοιπούς συνδυασμούς με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο.

Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι ούτε των επιλαχόντων συνδυασμών, ή έχει δηλωθεί μόνο ένας συνδυασμός, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί ένας υπάλληλος του Δήμου ή ένας δημόσιος υπάλληλος, που ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Ο υπάλληλος αυτός ασκεί τις αρμοδιότητες του Δημάρχου μόνο για να διεκπεραιώνει τρέχουσες υπηρεσιακές υποθέσεις και να αντιμετωπίζει κτεπεύοντα θέματα. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας εκδίδει διαπιστωτική πράξη.

Άρθρο 118

(Άρθρο 118 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997 - Άρθρο 11 παρ. 19 Ν. 2503/97 - Άρθρο 8 παρ. 1 Ν. 2839/2000)

Εκλογή νέου Δημάρχου

1. Αν η εκλογή του Δημάρχου ακυρωθεί, επειδή αυτός που έχει εκλεγεί Δήμαρχος δεν είχε τα νόμιμα προσόντα, ή η θέση του Δημάρχου μείνει κενή, επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή ή παραιτήθηκε ή εξέπεσε ή πέθανε, ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, Δήμαρχος εκλέγεται ένας από τους Δημοτικούς Συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 83 παρ. 1α και 89, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών και, σε κάθε άλλη περίπτωση μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από του κενώθηκε η θέση οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο Δημοτικό Κατάστημα ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους προτιμήσεως και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού έναν από αυτούς δήμαρχο.

Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή δημοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασεως. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 95 του Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και σ' αυτήν την περίπτωση.

3. Αν ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, κανείς δε συγκεντρώνει την πλειοψηφία που απαιτεί η παρ. 2, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία θεωρείται ότι εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία. Όλες οι ψηφοφορίες γίνονται στην ίδια συνεδρίαση. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι έλαβαν ίσο αριθμό ψήφων γίνεται κλήρωση ανάμεσά τους, και θεωρείται ότι εκλέγεται εκείνος που κληρώθηκε. Για την εκλογή αυτή γίνεται λεπτομερής μνεία στα πρακτικά.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν έγινε απαρτία, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3. Αν και στην δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν έγινε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγεται απευθείας ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος με τη σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

5. Η απόφαση για την εκλογή του δημάρχου υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή ενός δημότη ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητάς της και εκδίδει απόφαση δέκα (10) ημέρες το αργότερο αφορού την έλαβε. Αν δεν έχει επιτευχθεί η εκλογή ή έχει ματαιωθεί η συνεδρίαση, επειδή δεν έγινε απαρτία, τα σχετικά πρακτικά υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε προθεσμία δύο ημερών.

6. Αν ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ακυρώσει την εκλογή του Δημάρχου οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν Δήμαρχο την πρώτη Κυριακή, δύο ημέρες τουλάχιστο μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης, οπότε τηρείται από την αρχή η απαιτούμενη διαδικασία.

7. Αν ακυρωθεί η εκλογή του Δημάρχου επειδή εκείνος που είχε εκλεγεί δεν είχε τα νόμιμα προσόντα, ή αποποιήθηκε την εκλογή, στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην εγκατάσταση των δημοτικών αρχών και στην οριστική εκλογή του Δημάρχου, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί ο Δημοτικός Σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

8. Αν αυτός που έχει εκλεγεί Δήμαρχος παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή η θέση του μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί, ώσπου να εκλεγεί νέος Δήμαρχος, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικοί ή αναπληρωματικοί, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί ο σύμβουλος του επιλαχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι ούτε του επιλαχόντος συνδυασμού, ή έχει δηλωθεί μόνο ένας συνδυασμός, τα καθήκοντα του Δημάρχου εκτελεί υπάλληλος του Δήμου ή ένας δημόσιος υπάλληλος, που διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Αυτός ασκεί ως αρμοδιότητες του Δημάρχου μόνο για να διεκπεραιώνει τρεχουσες υπηρεσιακές υποθέσεις και ν' αντιμετωπίζει κατεπείγοντα θέματα. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας εκδίδει διαλιστωτική πράξη.

Στον υπάλληλο του δήμου ή το δημόσιο υπάλληλο που ασκεί τα καθήκοντα του Δημάρχου καταβάλλεται, πέραν των αποδοχών της θέσης από την οποία προέρχεται, το ήμισυ των εξόδων παραστάσεως που προβλέπονται για την οικεία θέση του Δημάρχου και για όσο χρόνο ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

Άρθρο 119

(Άρθρο 119 Π.Δ. 410/1995)

Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων

Οι διατάξεις των άρθρων 10 παρ. 4, 94 παρ. 2, 3 και 4 τα τέσσερα τελευταία εδάφια, 95, 96, 97, 98, 99, 104 και 105 εφαρμόζονται ανάλογα και στους Δήμους, αν δεν ορίζεται διαφορετικά. Οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 2 εφαρμόζονται και για τους συμβούλους δημοτικών διαμερισμάτων.

Άρθρο 120

(Άρθρο 120 Π.Δ. 410/1995)

Διαίρεση Δήμων σε διαμερίσματα

1. Οι Δήμοι που, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, έχουν περισσότερους από εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοίκους, διαιρούνται σε διαμερίσματα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο Δήμος Αθηναίων διαιρείται σε πέντε έως επτά διαμερίσματα και οι δήμοι της Θεσσαλονίκης και του Πειραιά σε τρία έως πέντε.

2. Ο αριθμός των διαμερισμάτων και τα όριά τους καθορίζονται με διάταγμα, ύστερα από γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού ληφθούν υπόψη η κατανομή του πληθυσμού και η καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Κάθε διαμέρισμα έχει ιδιαίτερο Δημοτικό Κατάστημα. Το Δημοτικό Συμβούλιο καθορίζει ποιες υπηρεσιακές μονάδες μπορούν να λειτουργήσουν ανεμπόδιστα στα διαμερίσματα.

Άρθρο 121

(Άρθρο 121 Π.Δ. 410/1995)

Λαϊκή συνέλευση

Σε Δήμους και Κοινότητες με πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες κατοίκους στους οποίους δεν υφίστανται συνοικιακά συμβούλια, ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας μπορούν να συγκαλούν τουλάχιστον μία φορά λαϊκή συνέλευση των κατοίκων στην οποία συζητούνται θέματα που αφορούν τον Δήμο ή την Κοινότητα. Το πρακτικό της συνέλευσης αυτής, το οποίο συντάσσεται και υπογράφεται από υπάλληλο του Δήμου ή της Κοινότητας και τέσσερις από τους παρευρισκόμενους εκλογείς, παραδίδεται στον Δήμαρχο ή στον Πρόεδρο της Κοινότητας για την ενημέρωση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου και τη λήψη σχετικών αποφάσεων.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΥΤΩΝ

Άρθρο 135 (Άρθρο 135 Π.Δ. 410/1995) Δημοτική αποκέντρωση

1. Σε κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα στα οποία διαφύονται οι δήμοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 120, παραχωρούνται αρμοδιότητες με σκοπό να προωθηθεί η δημοτική αποκέντρωση στην αντιμετώπιση των τοπικών υποθέσεων.
2. Τα δημοτικά διαμερίσματα εκπροσωπούνται από ίδια όργανα που εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία.

Άρθρο 136 (Άρθρο 136 Π.Δ. 410/1995) Όργανα Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Τα όργανα του Δημοτικού Διαμερίσματος είναι:
  - α) το Συμβούλιο του Διαμερίσματος,
  - β) ο Πρόεδρος του Συμβουλίου του Διαμερίσματος.
2. Το Συμβούλιο του Διαμερίσματος αποτελείται από δεκαπέντε μέλη.
3. Τα μέλη του Συμβουλίου του Διαμερίσματος εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια.
4. Η εκλογή γίνεται την ίδια ημέρα που εκλέγεται το Δημοτικό Συμβούλιο και ο Δήμαρχος, στα ίδια εκλογικά τμήματα με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους αντιπροσώπων.
5. Η εγκατάσταση των οργάνων κάθε Δημοτικού Διαμερίσματος γίνεται τον ίδιο χρόνο και με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η εγκατάσταση των Δημοτικών αρχών. Σε κάθε περίπτωση η θητεία του λήγει όταν λήγει η θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 140 (Άρθρο 140 Π.Δ. 410/1995) Υποχρεώσεις Συμβούλων Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Το ψηφοδέλτιο για την εκλογή των Συμβούλων των Δημοτικών Διαμερισμάτων είναι κοινό με το ψηφοδέλτιο του συνδυασμού του υποψήφιου Δημάρχου και Δημοτικών Συμβούλων για τις εκλογές των Δημοτικών αρχών.
2. Σε κάθε ψηφοδέλτιο, μετά την εγγραφή του εμβλήματος και του ονόματος του συνδυασμού, που έχουν τυχόν δηλωθεί καθώς και του επώνυμου και ονόματος του υποψήφιου Δημάρχου και των υποψηφίων Δημοτικών Συμβούλων, αναγράφονται τα επώνυμα και τα ονόματα των υποψηφίων μελών του Συμβουλίου του Δημοτικού Διαμερίσματος με τη σειρά που είναι γραμμένα στην απόφαση με την οποία έχει ανακηρυχθεί ο συνδυασμός ή με αλφαβητική σειρά. Πριν από τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων συμβούλων κάθε Δημοτικού Διαμερίσματος αναγράφεται η ονομασία του Διαμερίσματος.
3. Κάθε συνδυασμός θα φροντίζει να εκτυπώνει χωριστό ψηφοδέλτιο για κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα, που θα περιλαμβάνει, εκτός από όλα τα απαραίτητα στοιχεία του συνδυασμού για το έμβλημα, τον υποψήφιο Δήμαρχο και τους Δημοτικούς Συμβούλους και τους υποψηφίους Συμβούλους κάθε Δημοτικού Διαμερίσματος, σύμφωνα με τα παραπάνω.
4. Εκτός από τις περιπτώσεις ακυρότητας των ψηφοδελτίων που αναφέρονται στα άρθρα 64 και 65 αν εκλογέας χρησιμοποιήσει ψηφοδέλτιο άλλου Δημοτικού Διαμερίσματος αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη για την εκλογή Συμβούλων του Δημοτικού Διαμερίσματος, είναι όμως έγκυρο για τον συνδυασμό του υποψήφιου Δημάρχου και Δημοτικών Συμβούλων.

Άρθρο 143 (Άρθρο 143 Π.Δ. 410/1995) Αρμοδιότητες συμβουλίου Δημοτικού Διαμερίσματος

Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος με αποφάσεις του εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις για τα παρακάτω θέματα, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε με παραπομπή από τα αρμόδια όργανα του δήμου.

- α) Τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου που υπάρχουν οι δυνατότητες να λειτουργήσουν στο διαμέρισμα και η λειτουργία τους θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη του διαμερίσματος.
- β) Την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου που βρίσκονται στην περιοχή του διαμερίσματος.
- γ) Την ύδρευση, αποχέτευση και όλα τα κοινόχρηστα δίκτυα.
- δ) Την προστασία του φυσικού, χτιστού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και για την καθαριότητα της περιοχής του διαμερίσματος.
- ε) Τους δημοτικούς δρόμους, τις γέφυρες, τις πλατείες, τα δημοτικά άλσχη, κήπους, υπαίθριους χώρους αναψυχής και γενικά για όλους τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους της περιοχής του διαμερίσματος.
- στ) Την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής του διαμερίσματος.
- ζ) Τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων της περιοχής του διαμερίσματος.
- η) Την ανάπτυξη της περιφέρειας του διαμερίσματος, σε πολιτιστικά, πνευματικά, κοινωνικά θέματα, τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, και γενικά τη φροντίδα ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη του διαμερίσματος να έχει σαν κέντρο τον ίδιο το δημότη.
- θ) Την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής.
- ι) Τη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα κοινωφελών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην περιφέρεια του διαμερίσματος.
- ια) Την εκτέλεση νέων έργων, τη συντήρηση και λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεσθεί.
- ιβ) Την τροποποίηση των ορίων του δημοτικού διαμερίσματος.
- ιγ) Την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν την περιφέρεια του διαμερίσματος.
- ιδ) Την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής του διαμερίσματος.

Άρθρο 144 (Άρθρο 144 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997) Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στο συμβούλιο και στον Πρόεδρο του συμβουλίου του Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Το δημοτικό συμβούλιο με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του μεταβιβάζει ορισμένες αρμοδιότητές του στα συμβούλια των δημοτικών διαμερισμάτων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον εφημερίδα, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 115 παρ.3 και τοιχοκολλείται στο δημοτικό κατάστημα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 96 παρ. 6. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια του δημοτικού διαμερίσματος.

2. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων για τα πιο πάνω αντικείμενα δημοσιεύονται σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 146.
Για τη δημοσίευση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό από υπάλληλο του δήμου.
- Ο Πρόεδρος του συμβουλίου διαμερίσματος μέσα σε δέκα ημέρες από τη συνεδρίαση διαβιβάζει στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και στο Δήμαρχο απόσπασμα των πρακτικών του συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει κάθε απόφαση του συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης.
- Οι διατάξεις του άρθρου 99 για τα κωλύματα συμμετοχής στη συνεδρίαση εφαρμόζονται και στα συμβούλια των δημοτικών διαμερισμάτων.
3. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων για τα πιο πάνω αντικείμενα είναι εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους σύμφωνα με τη προηγούμενη παράγραφο.
4. Οι διατάξεις των άρθρων 178, 179 και 181 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις πράξεις των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.
5. Κάθε έτος το δημοτικό συμβούλιο με απόφασή του καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων του δημοτικού διαμερίσματος. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στο δημοτικό διαμέρισμα έως το τέλος Ιουλίου.
6. Το συμβούλιο του δήμου περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε δημοτικό διαμέρισμα.
7. Ο προϋπολογισμός δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Το σχέδιο συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση η οποία περιέχει αιτιολόγηση κάθε εγγραφής και αποστέλλεται έγκαιρα στη δημοτική επιτροπή έως το τέλος Σεπτεμβρίου.
7. Η δημοτική επιτροπή εξετάζει:
  - α) αν οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται στο σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων του διαμερίσματος υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθοριστεί από το δημοτικό συμβούλιο για κάθε διαμέρισμα,
  - β) αν οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το δημοτικό συμβούλιο στο διαμέρισμα και
  - γ) αν οι δαπάνες είναι νόμιμες.
 Η δημοτική επιτροπή διαγράφει κάθε δαπάνη που δεν συγκεντρώνει τις πιο πάνω υπό στοιχεία β' και γ' προϋποθέσεις και, σε περίπτωση υπέρβασης του πιο πάνω ανώτατου ποσού, περικόπτει τα επί μέρους κονδύλια.
8. Το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων των δημοτικών διαμερισμάτων, όπως τελικά διαμορφώνεται από τη δημοτική επιτροπή, εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου τον οποίο συντάσσει η δημοτική επιτροπή κατά το άρθρο 219 παράγραφος 1. Στον προϋπολογισμό του δήμου περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε δημοτικό διαμέρισμα.
9. Το πιο πάνω σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων δημοτικού διαμερίσματος, αν δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στη δημοτική επιτροπή, καταρτίζεται από αυτήν.
10. Ο δήμαρχος, με απόφασή του που δημοσιεύεται σε μια τουλάχιστον εφημερίδα, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 115 παράγραφος 3, μεταβιβάζει αρμοδιότητες του δήμου στους προέδρους των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων.
11. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος:
  - α) εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου,
  - β) εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό εξόδων για το δημοτικό διαμέρισμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αφού προηγουμένως έχουν ελεγχθεί τα σχετικά δικαιολογητικά από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου.
12. Στον πρόεδρο του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος παρέχονται από το Δήμο έξοδα παραστάσεως που ορίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 145

(Άρθρο 145 Π.Δ. 410/1995)

Σύγκληση και λειτουργία του συμβουλίου Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος συνεδριάζει τουλάχιστο μία φορά το μήνα, καθώς και όταν το ζητήσει το 1/3 των συμβούλων ή ο δήμαρχος για σοβαρά ή επείγοντα θέματα. Στις περιπτώσεις αυτές ο πρόεδρος του συμβουλίου του διαμερίσματος, είναι υποχρεωμένος να καλέσει το συμβούλιο σε συνεδρίαση μέσα σε έξι (6) ημέρες από την ημέρα υποβολής της αίτησης ή λήξης του εγγράφου του δημάρχου.
2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του διαμερίσματος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση που επιδίδεται σε κάθε σύμβουλο τρεις (3) τουλάχιστον ολόκληρες ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Η πρόσκληση πρέπει να αναφέρει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση αυτή αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα.
4. Σε περίπτωση μη συνεδρίασεως του δημοτικού διαμερίσματος πέρα του τριμήνου, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από αυτό να εκφράσει γνώμη ή διατυπώσει πρόταση για ορισμένο θέμα μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 146

(Άρθρο 146 Π.Δ. 410/1995)

Συνεδριάσεις, απαρτία, αποφάσεις κ.λπ.

1. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος είναι δημόσιες και γίνονται στο κατάστημα του δημοτικού διαμερίσματος. Του συμβουλίου προεδρεύει ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος και στην περίπτωση που απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος.
2. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα περισσότερα μέλη του. Στα μέλη υπολογίζεται και ο πρόεδρος.
3. Το συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, με την πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα, να συνεδριάσει κεκλεισμένων των θυρών, η σχετική όμως απόφαση (γνώμη ή πρόταση) ανακοινώνεται δημόσια.
4. Αν μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το συμβούλιο δεν έχει απαρτία, συνεδριάζει ύστερα από τρίτη πρόσκληση και παίρνει αποφάσεις μόνο για θέματα που είναι γραμμένα στην αρχική ημερήσια διάταξη, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του. Στην τρίτη πρόσκληση πρέπει να υπενθυμίζεται αυτή η διάταξη.
5. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο για την τάξη της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει να αποβληθεί από το ακροατήριο κάθε πρόσωπο που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
6. Το συμβούλιο παίρνει τις αποφάσεις, γνώμες και προτάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που να ορίζει διαφορετικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου, ή του αντιπροέδρου αν προεδρεύει. Απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων είναι ο ακέραιος αριθμός που είναι αμέσως μεγαλύτερος από το ένα δεύτερο του αριθμού τους.
7. Τα καθήκοντα του γραμματέα του συμβουλίου ασκεί υπάλληλος του δημοτικού διαμερίσματος που ορίζεται από το δήμαρχο.

8. Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος συζητεί θέματα που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη. Έχει δικαίωμα να αποφασίζει ότι ένα θέμα που δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον και να το συζητήσει και να εκδώσει απόφαση γι' αυτό το θέμα.

9. Την επομένη της συνεδρίασης του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος δημοσιεύεται πίνακας με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και τα άλλα θέματα που έχουν τυχόν συζητηθεί με μνεία της απόφασης που έχει ληφθεί. Ο πίνακας αυτός τοιχοκολλείται στο κατάστημα του διαμερίσματος με μέριμνα του προέδρου και του γραμματέα του συμβουλίου.

Άρθρο 149

(Άρθρο 149 Π.Δ. 410/1995)

Αρμοδιότητες Προέδρου και Αντιπροέδρου Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος, πέρα από τις αρμοδιότητες εκείνες που προβλέπονται από άλλες διατάξεις του παρόντος, ασκεί και τις εξής αρμοδιότητες:

Εκπροσωπεί το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος.

Ασκεί κάθε αρμοδιότητα που εκχωρείται από το δήμαρχο βάσει του άρθρου 116. Μεταφέρει και παρουσιάζει στο δήμαρχο και στα άλλα αρμόδια όργανα του δήμου τα προβλήματα του διαμερίσματος. Συνεργάζεται με το δήμαρχο και τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες προκειμένου να προετοιμάσει κάθε θέμα που θα συζητηθεί στο συμβούλιο του διαμερίσματος. Παρακολουθεί την προώθηση από το δήμο των θεμάτων που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου που έχουν σταλεί σ' αυτόν. Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα έκφρασης γνώμης για θέματα που ενδιαφέρουν το διαμέρισμα.

2. Ο αντιπρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος αναπληρώνει τον πρόεδρο του συμβουλίου σε όλα τα καθήκοντά του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Άρθρο 150

(Άρθρο 150 Π.Δ. 410/1995)

Εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου του συμβουλίου Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβουλίου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του. Για την εκλογή εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 107 για την εκλογή προεδρείου, του δημοτικού συμβουλίου.

2. Για την εκλογή νέου προέδρου και αντιπροέδρου του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος σε περίπτωση που οι θέσεις τους μείνουν κενές επειδή αυτοί που έχουν εκλεγεί εξέπεσαν ή παραιτήθηκαν ή πέθαναν ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 91.

Άρθρο 151

(Άρθρο 151 Π.Δ. 410/1995)

Υποχρεώσεις συμβούλων Δημοτικού Διαμερίσματος

1. Οι σύμβουλοι του δημοτικού διαμερίσματος έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους όπως προβλέπει ο νόμος. Έχουν επίσης υποχρέωση, μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. Ο σύμβουλος του δημοτικού διαμερίσματος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών και κατοίκων του δημοτικού διαμερίσματος.

3. Αν ένας σύμβουλος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

4. Εάν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει του τρεις μήνες χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, κηρύσσεται έκπτωτος με εφαρμογή των διαδικασιών που καθορίζονται στα άρθρα 184 και 185 του παρόντος.

Άρθρο 152

(Άρθρο 152 Π.Δ. 410/1995)

Επιτροπές

1. Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος μπορεί να συγκροτεί επιτροπές από τα μέλη του και από κατοίκους του διαμερίσματος για την υποβοήθηση του έργου του. Κάθε σύμβουλος μπορεί να μετέχει σε περισσότερες επιτροπές.

2. Κάθε επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρό της, ο οποίος υποχρεούται να φροντίζει για τη λειτουργία και δραστηριοποίησή της.

3. Οι επιτροπές μπορούν να καλούν για μελέτη και εξέταση ειδικών θεμάτων, χωρίς δικαίωμα ψήφου, υπαλλήλους του δήμου, τεχνικούς, ειδικούς ξένους προς τη διοίκηση, αντιπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων, ομάδων, οργανώσεων και οργανισμών που δρουν στην περιφέρεια του διαμερίσματος.

ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Άρθρο 169

(Άρθρο 169 Π.Δ. 410/1995)

Λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις - Συνοικίες

1. Με σκοπό την προώθηση της λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις, την ενεργοποίηση, την κινητοποίηση και την οργάνωση των δημοτών, στα πλαίσια του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, για την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή των τοπικών προβλημάτων, αναγκών και δυνατοτήτων, κάθε περιοχής καθώς και την ιεράρχηση, επεξεργασία και προώθηση επίλυσης κάθε τοπικού προβλήματος απασχόλησης, διαβίωσης και ψυχαγωγίας των κατοίκων του δήμου ή της κοινότητας, κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του μπορεί να διαίρει την περιοχή του δήμου ή της κοινότητας σε συνοικίες και να συγκροτήσει αντίστοιχα συνοικιακά συμβούλια.

2. Τα κριτήρια για τη διαίρεση ενός δήμου ή μιας κοινότητας σε συνοικίες είναι γεωγραφικά (φυσικά και τεχνητά όρια), διοικητικά, πληθυσμιακά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά.

Άρθρο 170
(Άρθρο 170 Π.Δ. 410/1995)
Όργανα της συνοικίας

Όργανα της συνοικίας είναι: η συνέλευση των κατοίκων, το συνοικιακό συμβούλιο και ο πρόεδρος του συνοικιακού συμβουλίου.

Άρθρο 171
(Άρθρο 171 Π.Δ. 410/1995)
Αρμοδιότητες συνοικιακού συμβουλίου

1. Το συνοικιακό συμβούλιο μπορεί να διατυπώνει γνώμες και προτάσεις για τα θέματα που αφορούν τους κατοίκους της συνοικίας και ιδιαίτερα για θέματα παιδείας και λαϊκής επιμόρφωσης, θέματα υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, θέματα καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος, πολεοδομικά θέματα (χρήσεις γης, κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, κοινωφελή κτίρια και εγκαταστάσεις, κυκλοφορία και συγκοινωνία, έργα και δίκτυα υποδομής), θέματα άθλησης και ψυχαγωγίας, πολιτιστικά θέματα, θέματα αξιοποίησης δημοτικών περιουσιών και θέματα αξιοποίησης τοπικών πόρων.

2. Για τα πιο πάνω θέματα το συνοικιακό συμβούλιο αποφασίζει είτε με δική του πρωτοβουλία είτε ύστερα από παραπομπή από τα αρμόδια όργανα του δήμου ή της κοινότητας.

Οι αποφάσεις του συνοικιακού συμβουλίου διαβιβάζονται από τον Πρόεδρό του στο δήμαρχο ή στον πρόεδρο της κοινότητας, ο οποίος μεριμνά για την επεξεργασία κάθε απόφασης από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας.

Μετά την επεξεργασία αυτήν η απόφαση του συνοικιακού συμβουλίου, συνοδευόμενη από τη σχετική εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας, διαβιβάζεται στο αρμόδιο, κατά περίπτωση, όργανο του δήμου ή της κοινότητας για να λάβει σχετική απόφαση. Η απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δήμου ή της κοινότητας αποστέλλεται στο συνοικιακό συμβούλιο μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία περιέλευσης της απόφασης του συνοικιακού συμβουλίου στο δήμο ή στην κοινότητα.

3. Το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, μεταβιβάζει ορισμένες αρμοδιότητες του στα συνοικιακά συμβούλια. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον εφημερίδα, κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 115 παράγραφος 3 και τοιχοκολλείται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 96 παράγραφος 6. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια της συνοικίας.

4. Κάθε έτος το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων λειτουργίας κάθε συνοικιακού συμβουλίου λαμβάνοντας υπόψη τις αρμοδιότητες που του έχει μεταβιβάσει και τις δραστηριότητές του. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στο συνοικιακό συμβούλιο έως το τέλος Σεπτεμβρίου.

5. Το συνοικιακό συμβούλιο καμινίζει σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας για το επομενο οικονομικο ετος, ο οποίος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Το σχέδιο συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση η οποία περιέχει αιτιολόγηση κάθε εγγραφής και, αποστέλλεται έγκαιρα στη δημορχιακή επιτροπή ή στον πρόεδρο της κοινότητας έως το τέλος Οκτωβρίου.

6. Η δημορχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας εξετάζει:

α) αν οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται στο σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθορισθεί από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο για κάθε συνοικία,

β) αν οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο στο συνοικιακό συμβούλιο και

γ) αν οι δαπάνες είναι νόμιμες.

Η δημορχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας διαγράφει κάθε δαπάνη που δεν συγκεντρώνει τις πιο πάνω υπό στοιχεία β' και γ' προϋποθέσεις και, σε περίπτωση υπέρβασης του πιο πάνω ανώτατου ποσού, περικόπτει τα επί μέρους κονδύλια.

7. Το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας, όπως τελικά διαμορφώνεται από τη δημορχιακή επιτροπή ή τον πρόεδρο της κοινότητας, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας, το οποίο συντάσσει η δημορχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας, κατά το άρθρο 219 παράγραφος 1.

Στον προϋπολογισμό του δήμου ή της κοινότητας περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε συνοικία.

8. Αν δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στη δημορχιακή επιτροπή ή στον πρόεδρο της κοινότητας το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας, καταρτίζεται από τη δημορχιακή επιτροπή ή από τον πρόεδρο της κοινότητας.

9. Οι πράξεις των συνοικιακών συμβουλίων που εκδίδονται κατά την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων αποστέλλονται στο δήμο ή στην κοινότητα και με βάση αυτές εκδίδεται σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή της δημορχιακής επιτροπής, ανάλογα με το αντικείμενο και την αρμοδιότητα κάθε οργάνου, μέσα σε δύο μήνες από τότε που περιήλθαν στο δήμο ή στην κοινότητα.

Άρθρο 172
(Άρθρο 172 Π.Δ. 410/1995)

Εκλογή και λειτουργία συνοικιακού συμβουλίου

1. Η εκλογή των συνοικιακών συμβουλίων γίνεται με άμεση και μυστική ψηφοφορία από τους κατοίκους της συνοικίας. Δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στα συνοικιακά συμβούλια έχουν όλοι οι κάτοικοι της συνοικίας, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο οποιουδήποτε δήμου ή κοινότητας της χώρας. Η θητεία των συνοικιακών συμβουλίων διαρκεί τέσσερα έτη και λήγει σε κάθε περίπτωση στο τέλος του τέταρτου έτους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου.

Ο δήμος ή η κοινότητα έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει κατάσταση για τη στέγαση του συνοικιακού συμβουλίου.

2. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ορίζονται: ο αριθμός των μελών, ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία εκλογής των μελών, ο τρόπος σύγκλησης και λειτουργίας των συνοικιακών συμβουλίων και οι σχέσεις του με το συμβούλιο και τα άλλα όργανα του δήμου ή της κοινότητας.

3. Τα συνοικιακά συμβούλια μπορούν να συγκροτούν επιτροπές από μέλη των συνοικιακών συμβουλίων και κατοίκους της συνοικίας σε θέματα που αφορούν, ολόκληρη την συνοικία ή τμήμα της.

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Άρθρο 183
(Άρθρο 183 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997 - Π.Δ. 48/1998)
Αστική ευθύνη

1. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, τα μέλη της δημορχιακής επιτροπής, οι πρόεδροι κοινότητας και τα μέλη του κοινοτικού συμβουλίου οφείλουν να αποζημιώσουν το δήμο ή την κοινότητα για κάθε θετική ζημία, που προξένησαν εις βάρος της περιουσίας τους από δόλο ή βλαπτική αμέλεια.

2. Η ζημία καταλογίζεται στα πρόσωπα αυτά με αιτιολογημένη πράξη τριμελούς επιτροπής, που συγκροτείται στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχίας με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο Πρωτοδικών της έδρας του νομού ή της νομαρχίας ή τον αναπληρωτή του που ορίζει ο ίδιος
- β) τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή όπου δεν υπηρετεί Επίτροπος, από έναν ανώτερο υπάλληλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και
- γ) τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού αναπληρούμενο σε περίπτωση κωλύματος από τον αντιπρόεδρο αυτής. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του κλάδου ΠΕ διοικητικού της Περιφέρειας που ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Η επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις ύστερα από αίτηση του δήμου ή της κοινότητας ή με εντολή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, που ενεργεί αντεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε δημότη, και αποφασίζει, αφού κάνει έρευνα και καλέσει τα πρόσωπα που κατηγορούνται για τη ζημία, να δώσουν εξηγήσεις, μέσα σε εύλογο διάστημα.

Κατά των πράξεων της επιτροπής επιτρέπεται προσφυγή στο πολυμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα. Κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου επιτρέπεται ν' ασκηθεί έφεση στο τριμελές διοικητικό εφετείο. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξεως της επιτροπής.

3. Ο δήμος ή η κοινότητα πρέπει να υποβάλουν την αίτηση και ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας πρέπει να δώσει την εντολή μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών ετών, που αρχίζει από του έληξε η δημοτική ή κοινοτική περίοδος.

Άρθρο 184

(Άρθρο 184 Π.Δ. 410/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997)

Πειθαρχική ευθύνη

1. Στους δημάρχους, αντιδημάρχους, προέδρους κοινοτήτων και στα μέλη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της έκπτωσης, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του παρόντος.
2. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας μπορεί να επιβάλει στα πρόσωπα αυτά την ποινή της αργίας έως τριών μηνών, αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια.
3. Οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της έκπτωσης επιβάλλονται με τήρηση των εγγυήσεων και των διαδικασιών που καθορίζονται στα επόμενα άρθρα 185 και 186.

Άρθρο 185

(Άρθρο 185 Π.Δ. 410/1995 - Άρθρο 1 Π.Δ. 373/1995 - άρθρο 14 Ν. 2399/1996 - Ν. 2503/1997 - Π.Δ. 48/1999)

Πειθαρχική διαδικασία

1. Όλες οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλούμενου ή περάσει η προθεσμία που έχει τάξει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας με γραπτή κλήση στον εγκαλούμενο, χωρίς αυτός να έχει απολογηθεί. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα ημέρες.
2. Ειδικότερα, για την επιβολή των ποινών της αργίας και της έκπτωσης (εκτός από την έκπτωση που επέρχεται αυτοδικαίως), απαιτείται σύμφωνη γνώμη συμβουλίου, που αποτελείται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, δύο πρωτοδικείς, έναν υπάλληλο αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης του κλάδου ΠΕ Διοικητικού ή το νόμιμο αναπληρωτή του και έναν αιρετό εκπρόσωπο της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το Διοικητικό Συμβούλιο της.
3. Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται αυτοπροσώπως καθώς και με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο στο συμβούλιο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του, για να αντικρούσει την κατηγορία. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση για την οποία συντάσσονται πρακτικά και εξετάζει και μάρτυρες. Η απόφαση εκδίδεται ύστερα από μυστική διάσκεψη, δύο μήνες το αργότερο από του το συμβούλιο έλαβε το ερώτημα.
4. Εκείνος που τιμωρείται έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κατά της αποφάσεως που επιβάλλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από του η απόφαση του κοινοποιήθηκε. Ο Υπουργός μπορεί είτε να απορρίψει την προσφυγή είτε να τη δεχτεί και να εξοφώσει ή να μειώσει την ποινή, ή να μεταβάλλει επεικέστερα την ποινή που έχει επιβληθεί.
5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης που έχει επιβάλλει την ποινή.
6. Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου της παραγράφου 2 ορίζονται με απόφαση του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο ή τον εισαγγελέα κατά τον κανονισμό των δικαστηρίων ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη, εφόσον ο αριθμός αυτών, που υπηρετούν είναι επαρκής.
7. Το συμβούλιο της παραγράφου 2 συγκροτείται κάθε δύο χρόνια με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, και τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί ένας υπάλληλος της Περιφέρειας, τον οποίο ορίζει, μαζί με τον αναπληρωτή του, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας.
8. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε είκοσι ημέρες από του η απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, του κοινοποιήθηκε, να προσφύγει κατά της αποφάσεως αυτής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο κρίνει την υπόθεση και κατά την ουσία. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της αποφάσεως που επιβάλλει την ποινή. Αν ασκηθεί η προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η επιτροπή αναστολών, που προβλέπουν οι σχετικές με το δικαστήριο αυτό διατάξεις, χορηγεί, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, αναστολή της ποινής, εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι εθνικού ή δημόσιου συμφέροντος. Όταν υποβληθεί τέτοια αίτηση, η ποινή που έχει επιβληθεί δεν εκτελείται μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της επιτροπής αναστολών.
9. Εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις οι οποίες άρχισαν από το μετακλητό Νομόρχη συνεχίζονται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Σύνταγμα της Ελλάδος

Άρθρον 102

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει εις τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως των οποίων την πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι Δήμοι και οι Κοινότητες. Αι λοιπαι βαθμίδες ορίζονται δια νόμου.
2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως απολαύουν διοικητικής αυτοτελείας. Αι αρχαι αυτών εκλέγονται δια καθολικής και μυστικής ψηφοφορίας.
3. Δια νόμου δύνανται να προβλέπονται αναγκαστικοί ή εκούσιοι σύνδεσμοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως προς εκτέλεσιν έργων ή παροχήν υπηρεσιών, διοικούμενοι υπό συμβουλίου εξ αιρετών αντιπροσώπων εκάστου Δήμου ή κοινότητος, λαμβανομένων κατ' αναλογίαν των πληθυσμών τούτων.

4. Δια νόμου δύναται να προβλεφθή η εις την διοίκησιν των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως δευτέρως βαθμίδος συμμετοχή αιρετών αντιπροσώπων τοπικών επαγγελματικών, επιστημονικών και πνευματικών οργανώσεων και της κρατικής διοικήσεως μέχρι του ενός τρίτου του όλου αριθμού των μελών.
5. Το Κράτος ασκεί εποπτείαν επί των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως, μη εμποδίζουσαν την πρωτοβουλίαν και την ελευθέραν δράσιν αυτών. Αι πειθαρχικαί ποιναί αργίας και απολύσεως εκ του αξιώματος των αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοικήσεως, εξαιρέσει των περιπτώσεων των συνεπαγομένων αυτοδικαίαν έκπτώσιν, απαγγέλλονται μόνον μετά σύμφωνον γνώμην συμβουλίου αποτελουμένου κατά πλειοψηφίαν εκ τακτικών δικαστών.
6. Το Κράτος μεριμνά δια την εξασφάλισιν των αναγκαίων πόρων, προς εκπλήρωσιν της αποστολής των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Νόμος ορίζει τα της αποδόσεως και κατανομής μεταξύ των ως άνω οργανισμών των υπέρ αυτών καθοριζομένων και υπό του Κράτους εισπραττομένων φόρων και τελών.

Άρθρο 106

1. Προς εδραίωσιν της κοινωνικής ειρήνης και προστασίαν του γενικού συμφέροντος, το Κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα εν τη Χώρα επιδιώκων την εξασφάλισιν της οικονομικής αναπτύξεως όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας. Λαμβάνει τα επιβαλλόμενα μέτρα προς αξιοποίησιν των πηγών του εθνικού πλούτου εκ της ατμοσφαιρας και των υπογειών ή υποθαλασσίαν κοιτασμάτων και προς πρόωθησιν της περιφερειακής αναπτύξεως και προαγωγήν ιδία της οικονομίας των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθωρίων περιοχών.
  2. Η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται εις βάρος της ελευθερίας και της ανθρωπίνης αξιοπρεπειας, ή επί βλάβη της εθνικής οικονομίας.
  3. Επιφυλλασομένης της υπό του άρθρου 107 παρεχομένης προστασίας, ως προς την επανεξαγωγήν κεφαλαίων εξωτερικού, δύναται δια νόμου να ρυθμίζονται τα της εξαγοράς επιχειρήσεων ή αναγκαστικής εις ταύτας συμμετοχής του Κράτους ή άλλων δημοσίων φορέων, εφ' όσον αύται κέκτηνται χαρακτήρα μονοπωλίου ή έχουν ζωτικήν σημασίαν δια την αξιοποίησιν των πηγών του εθνικού πλούτου ή έχουν ως κύριον σκοπόν την παροχήν υπηρεσιών προς το κοινωνικόν σύνολον.
  4. Το τίμημα της εξαγοράς ή το αντάλλαγμα της αναγκαστικής συμμετοχής του Κράτους ή άλλων δημοσίων φορέων, καθορίζεται απαρατήτως δικαστικώς, πρέπει δε να είναι πλήρες, ανταποκρινόμενον προς την αξίαν της εξαγοραζομένης επιχειρήσεως, ή της εις ταύτην συμμετοχής.
  5. Μέτοχος, εταίρος ή κύριος επιχειρήσεως, της οποίας ο έλεγχος περιέρχεται εις το Κράτος ή εις υπ' αυτού ελεγχόμενον φορέα συνεπεία αναγκαστικής συμμετοχής κατά την παράγραφο 3, δικαιούται να ζητήσει την εξαγοράν της συμμετοχής του εις την επιχειρήσιν, ως νόμος ορίζει.
- ~~Ε. Νόμος δύναται να όρσει επί της συμμετοχής εις την διαίτησιν των δημοσίων των αφελουμένων εκ της εκτελέσεως έργων κοινής όφελειας ή γενικωτέρας σημασίας δια την οικονομικήν ανάπτυξιν της χώρας.~~

Άρθρο 107

1. Η προ της 21ης Απριλίου 1967 ηυξημένης τυπικής ισχύος νομοθεσία προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού, διατηρεί την ην εκέκτητο αυξημένην τυπικήν ισχύν, εφαρμοζομένην και επί των εφεξής εισαγομένων κεφαλαίων. Την αυτήν ισχύν κέκτηνται και αι διατάξεις των κεφαλαίων Α' έως και Δ' του τμήματος Α' του υπ' αριθμόν 27/75 νόμου "περί φορλογίας πλοίων, εισβολής διοικητικής πράξεων ή συναφθεισών συμβάσεων περί επενδύσεων κεφαλαίων εξωτερικού, εξαιρέσει των αφορωσών εις την νηολόγησιν πλοίων υπό την ελληνικήν σημαίαν.
2. Νόμος, εφ' άπαξ εκδιδόμενος, εντός τριμήνου από της ισχύος του παρόντος, ορίζει τους όρους και την διαδικασίαν αναθεωρήσεως ή λύσεως, κατ' εφαρμογήν του νομοθετικού διατάγματος 2687/1953, από 21 Απριλίου 1967 μέχρι 23 Ιουλίου 1974 εκδοθεισών υπ' οιοιδήποτε τύπον εγκριτικών διοικητικών πράξεων ή συναφθεισών συμβάσεων περί επενδύσεων κεφαλαίων εξωτερικού, εξαιρέσει των αφορωσών εις την νηολόγησιν πλοίων υπό την ελληνικήν σημαίαν.

NΟΜΟΙ

Νόμος 1416 της 20/21.2.84

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της Αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της Τοπ. Αυτοδιοικήσεως (Α' 18)

Άρθρο 12

Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων

2. Στο άρθρο 4 του νόμου 1065/1980 προστίθενται παράγραφοι 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 και 13, ως εξής:
  6. Αν οι κοινότητες που ενώνονται σε έναν οργανισμό έχουν συνολικό πληθυσμό πάνω από δύομισιά χιλιάδες κατοίκους, ο νέος οργανισμός αποτελεί δήμο. Δήμο αποτελεί και ο νέος οργανισμός που προκύπτει από την ένωση ενός δήμου με κοινότητες ανεξάρτητα από τον πληθυσμό του.
  7. Το όνομα και η έδρα του νέου οργανισμού προτείνονται με τις αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή με την αίτηση των εκλογέων καθενός δήμου ή κοινότητας, που ζητήσαν την ένωση. Αν δεν υπάρχει ομοφωνία στις προτάσεις, το όνομα και η έδρα του νέου οργανισμού προτείνονται από το συμβούλιο του άρθρου 8.
  8. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως που προκύπτουν από ένωση και έχουν συνολικό αριθμό κατοίκων μέχρι δέκα χιλιάδες λαμβάνουν κάθε χρόνο διπλάσια τακτική οικονομική ενίσχυση. Αν ο νέος οργανισμός υπερβαίνει τους δέκα χιλιάδες κατοίκους, για τον επιπλέον πληθυσμό εξακολουθεί να λαμβάνει την τακτική οικονομική ενίσχυση. Αν ο νέος οργανισμός έχει συνολικό πληθυσμό μέχρι χιλίους κατοίκους, η ετήσια τακτική οικονομική του ενίσχυση πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των κοινοτήτων που ενώνονται. Στις παραπάνω περιπτώσεις το μισό τουλάχιστον του συνόλου της τακτικής οικονομικής ενίσχυσης διατίθεται υποχρεωτικά για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων στις περιφέρειες των δήμων ή κοινοτήτων που ενώθηκαν, σε αναλογία με τον πραγματικό πληθυσμό του καθενός.
  9. Στους δήμους και τις κοινότητες που προκύπτουν μετά από ένωση χορηγούνται κατά προτεραιότητα άτοκα δάνεια από το λογαριασμό του άρθρου 67 του νομοθετικού διατάγματος 3033/1954 (ΦΕΚ Α 258). Το ποσό του δανείου που δικαιούται ο νέος οργανισμός ορίζεται ίσο με το άθροισμα των δανείων που εδικαιούντο οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως που ενώθηκαν. Οφειλές από δάνεια στον ίδιο λογαριασμό που χορηγήθηκαν στους δήμους και κοινότητες που ενώθηκαν και είχαν ο καθένας πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες κατοίκους διαγράφονται.
  10. Σε καθεμία από τις κοινότητες που ενώνονται με δήμο ή με άλλη κοινότητα σε νέο οργανισμό, εκλέγεται πάρεδρος ανεξάρτητα από τον πληθυσμό τους.

11. Για την πληρωμή των αποδοχών του προσωπικού εν γένει του δήμου ή της κοινότητας προκύπτει από ένωση, μπορεί να καταρτίζονται από τους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 ειδικά προγράμματα επιχορηγήσεων.

12. Οι δήμαρχοι των δήμων και οι πρόεδροι των κοινοτήτων, που ενώνονται σε νέο οργανισμό, θεωρείται ότι εξαντλούν όλη τη δημοτική και κοινοτική περίοδο, για την οποία εκλέχθηκαν στο αξίωμα αυτό και ο χρόνος μέχρι τη λήξη της περιόδου θεωρείται πραγματική υπηρεσία δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Για το χρόνο μέχρι τέλους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου οι δήμαρχοι ή οι πρόεδροι κοινοτήτων λαμβάνουν από το νέο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης τα έξοδα παράστασης που έπαιρναν κατά το χρόνο που έγινε η ένωση. Τα έξοδα παράστασης αποδίδονται στο νέο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών από τις πιστώσεις του εδαφίου δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του π. δ. 304/1977 (ΦΕΚ Α 99). Οι παραπάνω διατάξεις δεν ισχύουν για όποιον επανεκλέγεται στο ίδιο αξίωμα στο νέο οργανισμό.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζονται οι διαδικασίες και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 14

Κτήση δημοτικότητας – Δημοτολόγιο

1. Το άρθρο 18 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

Νόμος 1622 / 86

Άρθρο 1

Συνένωση Δήμων και Κοινοτήτων

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1987, με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, προσδιορίζονται σε κάθε νομό γεωγραφικές περιοχές (ενότητες) με βάση τις συγκοινωνιακές, πληθυσμιακές, γεωγραφικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και δημογραφικές συνθήκες. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που εκδίδεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1986, εξειδικεύονται τα κριτήρια του πρώτου εδαφίου.

“2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (δήμοι και κοινότητες) που περιλαμβάνονται στις περιοχές αυτές συνενώνονται και αποτελούν δήμο, ανεξάρτητα από το συνολικό πληθυσμό τους, με αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, που λαμβάνονται με πλειοψηφία των 3/5 του συνολικού αριθμού των μελών του κάθε συμβουλίου ή αν το ζητήσουν με αίτησή τους οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατόχους του καθενός απ' αυτούς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, τις υπογραφές, την ταυτότητα και την ιδιότητα του εκλογέα κατοίκου, βεβαιώνει ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας του δήμου ή κοινότητας της περιοχής, ο οποίος μπορεί να υπογράψει και για λογαριασμό των εκλογέων που δηλώνουν ότι είναι αγράμματοι, σε περίπτωση δε άρνησής τους βεβαιώνει και υπογράφει τα παραπάνω ο αρμόδιος ειρηνοδίκης.

Στην περίπτωση υποβολής αιτήσεων των εκλογέων κατοίκων ο νομάρχης βεβαιώνει αν οι αιτούντες είναι τουλάχιστον οι μισοί από τους εκλογείς κατοίκους”.

Η παρ. 2 του άρθρ. 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρ. 30 παρ. 1 του Ν. 1832/89.

3. Η συνένωση των Ο.Τ.Α. της γεωγραφικής ενότητας της παραγράφου 1 γίνεται επίσης, αν ζητήσουν τη συνένωση τα 3/5 τουλάχιστον των Ο.Τ.Α. της ενότητας, εφόσον αυτοί αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού της. Το κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό των 3/5 στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη ακέραιη μονάδα.

4. Για τη συνένωση εκδίδεται προεδρικό διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών. Το όνομα και η έδρα του νέου δήμου ορίζεται με το ίδιο διάταγμα, ύστερα από γνώμη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στη γεωγραφική ενότητα της παρ.

1. Για την παροχή της γνώμης αυτής ορίζεται από το νομάρχη τρίμηνη προθεσμία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η έλλειψη της γνωμοδότησης δεν εμποδίζει την έκδοση του προεδρικού διατάγματος.

5. Οι εκλογές για την ανάδειξη αρχών στους δήμους των παραγράφων 2 και 3 γίνονται μέσα σε τρεις μήνες από την αναγνώρισή τους. Η ημερομηνία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη τρίμηνο, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εγκατάσταση των αρχών του νέου δήμου γίνεται μέσα σε τρεις μήνες από τη διενέργεια των εκλογών και σε μέρα που ορίζεται από το νομάρχη.

6. Από τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού εξαιρούνται οι δήμοι που περιλαμβάνονται στα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Ν. 2647/98

Άρθρο 3

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού

1. Οι ακόλουθες αρμοδιότητες που ασκούνται από υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης μεταβιβάζονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού.

1) Η εφαρμογή διατάξεων για την κοινή ησυχία, την καθαριότητα και αισθητική των πόλεων, ευκοσμία και ευταξία.

2) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία των καταστημάτων και επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, θεάτρων, κινηματογράφων, ψυχαγωγικών παιδιών, εκμίσθωσης μοτοποδηλάτων.

3) Ο έλεγχος στάθμευσης αυτοκινήτων.

4) Ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς.

5) Η ρύθμιση κυκλοφορίας με υποδείξεις και σήματα τροχονόμου.

6) Ο έλεγχος εκπομπών ρύπων, θορύβων κ.λ.π. από οχήματα.

7) Ο έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς, στο δημοτικό ή κοινοτικό δίκτυο.

8) Η εφαρμογή Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και των διατάξεων για τις επικίνδυνες οικοδομές.

9) Η επίβλεψη εφαρμογής διακοπής εργασιών λόγω έλλειψης μέτρων ασφαλείας και υγιεινής.

10) Ο έλεγχος του ωραρίου λειτουργίας κέντρων διασκέδασης και συναφών καταστημάτων, καθώς και εμπορικών καταστημάτων.

11) Η αφαίρεση άδειας οικοδομής για ασφαλιστικές εισφορές.

12) Η επιθεώρηση αμαξωμάτων καντινών ως προς την εμφάνισή τους.

13) Ο έλεγχος επιχειρήσεων τουριστικού ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας (βεβαίωση παραβάσεων, εκτέλεση διοικητικών κυρώσεων κ.λ.π.).

14) Η προστασία σπηλαίων.

15) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την αλιεία στα εσωτερικά ύδατα (λιμνοθάλασσες, λίμνες, ιχθυοτροφεία, ποταμοί).

- 16) Η εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τους χώρους εγκατάστασης πλανόδιων νομάδων.
 17) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την κατάληψη κοινόχρηστων χώρων.
 18) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν το υπαίθριο εμπόριο και τις λαϊκές αγορές.
 19) Η έκδοση άδειας λειτουργίας καταστημάτων εκμίσθωσης μοτοποδηλάτων.
 20) Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας για μεταδημιότευση.
 21) Η θεώρηση των ταμοκαταλόγων των δωματιών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και καταλυμάτων στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν σε νομούς ή νησιά που δεν εδρεύουν υπηρεσίες του Ε.Ο.Τ.
 2. Οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων 1 μέχρι και 16 της παραγράφου 1 μεταβιβάζονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού και ασκούνται από την ειδική υπηρεσία Δημοτική Αστυνομία.

Νόμος 2130 / 1993

Άρθρο 9

Μεταβολές Δήμων και Κοινοτήτων κ.λπ.

2. Επιτρέπεται νέος καθορισμός ορίων των δήμων και κοινοτήτων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 14 του π.δ. 323/1989. Για την κίνηση της διαδικασίας νέου καθορισμού ορίων απαιτείται απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου του ενδιαφερόμενου οργανισμού, που υποβάλλεται στο νομόρχη εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Στην ανωτέρω απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι ανακαθορισμού των ορίων και τα ακριβή σημεία τους.

Νόμος 1832 της 17/17.2.89

Τροποποίηση και συμπλήρωση της νομοθεσίας για την τοπική αυτοδιοίκηση, την αποκέντρωση και άλλες διατάξεις. - (Α'54)

Άρθρο 1

4. Με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη επιτροπής που αποτελείται από τους διευθυντές εσωτερικών και τεχνικών υπηρεσιών της νομαρχίας και τους δημάρχους ή προέδρους κοινοτήτων των ενδιαφερομένων δήμων και κοινοτήτων, επιτρέπεται νέος καθορισμός των ορίων των δήμων και κοινοτήτων αν

- α) μεταβληθούν τα φυσικά όρια εξαιτίας μεταγενέστερης εκτέλεσης έργων, που διακόπτουν τη συνέχεια της διοικητικής περιφέρειας, ή
 β) συντρέχει αδυναμία εφαρμογής της οριογραμμής που έχει καθοριστεί, εξαιτίας ασάφειας στη σχετική διατύπωση των ορίων ή μεταγενέστερης ανοικοδόμησης πάνω σε αυτήν, ή

γ) άλλου αιτιολογημένου συμφαινομένου σε ανάγκες των κατοίκων.

Ο ενδιαφερόμενος δήμος ή κοινότητα μπορεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την ισχύ του νόμου αυτού να υποβάλει στον αρμόδιο νομόρχη σχετική αίτηση, στην οποία πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι ανακαθορισμού των ορίων και τα ακριβή σημεία τους.

Ο νομάρχης παραπέμπει την αίτηση στην πιο πάνω επιτροπή, η οποία ύστερα από επιτόπια έρευνα γνωμοδοτεί αιτιολογημένα για την αποδοχή ή μη της αίτησης. Η επιτροπή συγκαλείται με πρόσκληση του διευθυντή εσωτερικών της νομαρχίας και βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα τρία τουλάχιστον από τα μέλη της. Αποφασίζει κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του διευθυντή εσωτερικών, ο οποίος και προεδρεύει της επιτροπής. Ο νομάρχης μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της γνώμης της επιτροπής αποφασίζει αιτιολογημένα για την αίτηση και, σε περίπτωση αποδοχής, παραπέμπει την υπόθεση στην επιτροπή ορίων για να αποφασίσει σχετικά και να προσδιορίσει τα νέα όρια.

